
Nuance®
Dragon®
NaturallySpeaking

Versie 13

Gebruikershandleiding

AVT Benelux bv
Florapark 11
2012 HK Haarlem
Tel.: + 31 (0)23 529 43 44
info@spraakherkenning.nl

www.spraakherkenning.nl

Copyright

2015. Versie 13 Editie Dragon

Technische veranderingen en/of herzieningen in het programma die op het laatste moment zijn aangebracht, vormen mogelijk geen onderdeel van dit materiaal. Er worden periodiek veranderingen aangebracht in de hier beschreven informatie. Dergelijke veranderingen zullen deel uitmaken van toekomstige uitgaven van dit materiaal.

Nuance Communications, Inc. heeft mogelijk octrooi of uitstaande octrooiaanvragen voor onderwerpen die in dit document worden behandeld. Dit document geeft u geen enkele licentie voor deze octrooien.

Specificaties kunnen zonder kennisgeving worden gewijzigd. De microfoon ziet er mogelijk anders uit dan afgebeeld.

Niets uit dit materiaal en deze software mag worden verveelvoudigd in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of door welke informatie opslag- en gegevenssystemen dan ook, zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van ScanSoft.

Copyright © 1991 - 2015 Nuance Communications, Inc. Alle rechten voorbehouden.

Nuance, ScanSoft, het ScanSoft-logo, het Nuance-logo, Dragon, NaturallySpeaking, DragonBar, RealSpeak, Nothing But Speech (NBS), Natural Language Technology, Select-and-Say, BestMatch, MouseGrid en Vocabulary Editor zijn geregistreerde handelsmerken van Nuance Communications, Inc. Alle andere namen en handelsmerken waarnaar wordt verwezen zijn handelsmerken van Nuance Communications, Inc. of van hun respectieve eigenaars. Veel van de benamingen waarmee vervaardigers en verkopers hun producten onderscheiden, zijn vaak als handelsmerken geregistreerd, waaronder de volgende:

Pentium is een geregistreerd handelsmerk van Intel Corporation.

Adobe en Acrobat zijn geregistreerde handelsmerken van Adobe Systems Incorporated.

Corel en WordPerfect zijn geregistreerde handelsmerken van Corel Corporation.

Lotus en Lotus Notes zijn geregistreerde handelsmerken van Lotus Development Corporation.

Microsoft, Outlook, Outlook Express, Word, Windows, Windows NT, Visual Basic, Excel, Access, InfoPath, Internet Explorer, en PowerPoint zijn handelsmerken of geregistreerde handelsmerken van Microsoft Corporation.

Netscape en Netscape Navigator zijn geregistreerde handelsmerken van Netscape Communications Corporation.

Voice It, het logo van Voice It en Voice It Link zijn handelsmerken of geregistreerde handelsmerken van VXI Corporation.

AMD is een handelsmerk van Advanced Micro Devices, Inc.

SoundBlaster is een geregistreerd handelsmerk van Creative Technology Ltd.

America Online is een geregistreerd handelsmerk van America Online, Inc., een afdeling van AOL Time Warner.

QUALCOMM en Eudora Pro zijn geregistreerde handelsmerken van QUALCOMM, Incorporated.

Yahoo! is een geregistreerd handelsmerk van Yahoo! Inc.

Macromedia Flash™ is een handelsmerk van Macromedia, Inc

Dave Barry in Cyberspace, © Copyright 1996 door Dave Barry. Gepubliceerd door Crown Publishers.

2001: A Space Odyssey, © Copyright 1968 door Arthur C. Clarke. Gepubliceerd door New American Library.

3001: The Final Odyssey, © Copyright 1997 door Arthur C. Clarke. Gepubliceerd door HarperCollins Publishers.

Dogbert's Top Secret Management Handbook, © Copyright 1996 door United Feature Syndicate, Inc. Gepubliceerd door HarperBusiness, een afdeling van HarperCollins Publishers.

Success Is a Journey: 7 Steps to Achieving Success in the Business of Life, © Copyright 1999 door Jeffrey J. Mayer. Gepubliceerd door McGraw Hill.

Charlie and the Chocolate Factory, © Copyright 1964 door Roald Dahl. Gepubliceerd door Alfred A. Knopf, Inc. and Penguin Books.

Charlie and the Great Glass Elevator, © Copyright 1972 door Roald Dahl. Gepubliceerd door Alfred A. Knopf, Inc. and Penguin Books.

To Be a Man, © Copyright 1997 door Eugene en Miranda Pool.

The Captain of Battery Park, © Copyright 1978 door Eugene Pool. Gepubliceerd door Addison-Wesley.

Een Halfje Wit, © Copyright 1999 door Riek Willems-de Wit.

De Koningsbron, © Copyright 1994 door Paulus B. Morssink.

Uitgestudeerd, vier verhalen uit het studentenleven, © Copyright 1993 door Jack Nouws.

Boost Software License - Version 1.0 - © Copyright August 17, 2003.

Permission is hereby granted, free of charge, to any person or organization obtaining a copy of the software and accompanying documentation covered by this license (the "Software") to use, reproduce, display, distribute, execute, and transmit the Software, and to prepare derivative works of the Software, and to permit third-parties to whom the Software is furnished to do so, all subject to the following:

The copyright notices in the Software and this entire statement, including the above license grant, this restriction and the following disclaimer, must be included in all copies of the Software, in whole or in part, and all derivative works of the Software, unless such copies or derivative works are solely in the form of machine-executable object code generated by a source language processor.

THE SOFTWARE IS PROVIDED "AS IS", WITHOUT WARRANTY OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO THE WARRANTIES OF MERCHANTABILITY, FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE, TITLE AND NON-INFRINGEMENT. IN NO EVENT SHALL THE COPYRIGHT HOLDERS OR ANYONE DISTRIBUTING THE SOFTWARE BE LIABLE FOR ANY DAMAGES OR OTHER LIABILITY, WHETHER IN CONTRACT, TORT OR OTHERWISE, ARISING FROM, OUT OF OR IN CONNECTION WITH THE SOFTWARE OR THE USE OR OTHER DEALINGS IN THE SOFTWARE.

Open Source Initiative OSI - The MIT License (MIT): Licensing

The MIT License (MIT)

Permission is hereby granted, free of charge, to any person obtaining a copy of this software and associated documentation files (the "Software"), to deal in the Software without restriction, including without limitation the rights to use, copy, modify, merge, publish, distribute, sublicense, and/or sell copies of the Software, and to permit persons to whom the Software is furnished to do so, subject to the following conditions:

The above copyright notice and this permission notice shall be included in all copies or substantial portions of the Software. THE SOFTWARE IS PROVIDED "AS IS", WITHOUT WARRANTY OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO THE WARRANTIES OF MERCHANTABILITY, FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE AND NON-INFRINGEMENT. IN NO EVENT SHALL THE AUTHORS OR COPYRIGHT HOLDERS BE LIABLE FOR ANY CLAIM, DAMAGES OR OTHER LIABILITY, WHETHER IN AN ACTION OF CONTRACT, TORT OR OTHERWISE, ARISING FROM, OUT OF OR IN CONNECTION WITH THE SOFTWARE OR THE USE OR OTHER DEALINGS IN THE SOFTWARE.

Open Source Initiative OSI - The BSD 3-Clause License. © Copyright 1998, Regents of the University of California. All rights reserved.

Redistribution and use in source and binary forms, with or without modification, are permitted provided that the following conditions are met:

- Redistributions of source code must retain the above copyright notice, this list of conditions and the following disclaimer.
- Redistributions in binary form must reproduce the above copyright notice, this list of conditions and the following disclaimer in the documentation and/or other materials provided with the distribution.
- Neither the name of the University of California, Berkeley nor the names of its contributors may be used to endorse or promote products derived from this software without specific prior written permission.

THIS SOFTWARE IS PROVIDED BY THE COPYRIGHT HOLDERS AND CONTRIBUTORS "AS IS" AND ANY EXPRESS OR IMPLIED WARRANTIES, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THE IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY AND FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE ARE DISCLAIMED. IN NO EVENT SHALL THE COPYRIGHT HOLDER OR CONTRIBUTORS BE LIABLE FOR ANY DIRECT, INDIRECT, INCIDENTAL, SPECIAL, EXEMPLARY, OR CONSEQUENTIAL DAMAGES (INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, PROCUREMENT OF SUBSTITUTE GOODS OR SERVICES; LOSS OF USE, DATA, OR PROFITS; OR BUSINESS INTERRUPTION) HOWEVER CAUSED AND ON ANY THEORY OF LIABILITY, WHETHER IN CONTRACT, STRICT LIABILITY, OR TORT (INCLUDING NEGLIGENCE OR OTHERWISE) ARISING IN ANY WAY OUT OF THE USE OF THIS SOFTWARE, EVEN IF ADVISED OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

Copyright (c) 2007 James Newton-King

Permission is hereby granted, free of charge, to any person obtaining a copy of this software and associated documentation files (the "Software"), to deal in the Software without restriction, including without limitation the rights to use, copy, modify, merge, publish, distribute, sublicense, and/or sell copies of the Software, and to permit persons to whom the Software is furnished to do so, subject to the following conditions:

The above copyright notice and this permission notice shall be included in all copies or substantial portions of the Software.

THE SOFTWARE IS PROVIDED "AS IS", WITHOUT WARRANTY OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO THE WARRANTIES OF MERCHANTABILITY, FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE AND NONINFRINGEMENT. IN NO EVENT SHALL THE AUTHORS OR COPYRIGHT HOLDERS BE LIABLE FOR ANY CLAIM, DAMAGES OR OTHER LIABILITY, WHETHER IN AN ACTION OF CONTRACT, TORT OR OTHERWISE, ARISING FROM, OUT OF OR IN CONNECTION WITH THE SOFTWARE OR THE USE OR OTHER DEALINGS IN THE SOFTWARE.

TweetSharp

Copyright (c) 2009-2013 Daniel Crenna, Jason Diller, and contributors

THE SOFTWARE IS PROVIDED "AS IS", WITHOUT WARRANTY OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO THE WARRANTIES OF MERCHANTABILITY, FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE AND NONINFRINGEMENT. IN NO EVENT SHALL THE AUTHORS OR COPYRIGHT HOLDERS BE LIABLE FOR ANY CLAIM, DAMAGES OR OTHER LIABILITY, WHETHER IN AN ACTION OF CONTRACT, TORT OR OTHERWISE, ARISING FROM, OUT OF OR IN CONNECTION WITH THE SOFTWARE OR THE USE OR OTHER DEALINGS IN THE SOFTWARE.

Inhoudsopgave

Copyright	ii
Hoofdstuk 1: Nieuwe functies in Dragon	14
Nieuw in Dragon 13	14
Hoofdstuk 2: Dragon installeren	18
Installeren en gebruikers aanmaken	18
Systeemvereisten voor Dragon	19
Wat u moet weten voor de installatie	20
Dragon installeren op een aangepaste locatie	20
Voordat u de software installeert	21
Software installeren — Standaard/Volledig	22
Software installeren — Aangepast	23
De instellingen van de toepassing wijzigen voor alle gebruikersprofielen	26
De Opmaakopties wijzigen voor alle gebruikersprofielen	27
Nieuwe gebruikersprofielen maken	27
Microfoon instellen, plaatsen en controleren	29
Gebruikerprofiel trainen	30
Bestaande gebruikersprofielen bijwerken	31
Versie 13 Bestandsstructuur	32
Dragon NaturallySpeaking activeren	34
Hoofdstuk 3: Aan de slag	36
Informatie over Dragon	36
De online Help van Dragon openen en gebruiken	37
Informatie over het dicteren van tekst	39
Informatie over het Herkenningsvenster	39
De Dragon-balk gebruiken	42
Dragon-balk	42
De Text Control-indicator	49
De nieuwe of de klassieke Dragon-balk weergeven	49
De Dragon-balk besturen	52
Met de microfoon werken	55
Een apparaat voor spraakherkenning kiezen	55
Plaats uw microfoon in de juiste stand	57
De Studiecentrum gebruiken	59
Het Dragon Studiecentrum gebruiken	59
Het Dragon Studiecentrum	62
Hoofdstuk 4: Tekst dicteren	64

Basisbeginselen van het dicteren	64
Acties ongedaan maken	65
Herkenningsfouten corrigeren tijdens het dicteren	66
Dicteeropdrachten	67
Tekst typen of spellen	68
Woorden spellen	69
Getallen dicteren	71
Het Dicteervenster gebruiken	75
Dicteervenster gebruiken	75
Instellingen Dicteervenster	79
DragonPad	82
Informatie over DragonPad	82
Tekstterugloop wijzigen	82
Hoofdstuk 5: Correcties aanbrengen	83
Dictaat corrigeren - werkwijze	83
Tekst corrigeren - beknopt overzicht	85
Correcte tekst kiezen	87
Verkeerd herkende opdrachten corrigeren	88
Hoofdstuk 6: Tekst wijzigen	89
Snelle bewerking en opmaak van spraakopdrachten	89
Werken met meerdere passende tekstdelen	91
Tekst wijzigen: beknopt overzicht	95
Door een document verplaatsen	98
De cursor verplaatsen	98
De cursor naar specifieke woorden verplaatsen	99
De cursor naar het begin of einde van documenten en regels verplaatsen	100
De cursor verplaatsen met 'Ga terug'	100
Tekst selecteren	102
Tekst selecteren: beknopt overzicht	102
Tekens en woorden selecteren	102
Specifieke woorden selecteren	103
Regels en alinea's selecteren	104
Tekst opnieuw selecteren	105
Een foute tekstselectie corrigeren	105
Tekst verwijderen, knippen en kopiëren	107
Knippen, kopiëren en plakken	107
Gedicteerde tekst wissen	107
Tekens, woorden, regels of alinea's wissen	107
Met de toets BACKSPACE wissen	108
Tekst opmaken	109
Tekst opmaken	109

Getallen invoeren	111
Lettertype, tekengrootte en tekenstijl instellen	112
Tekst uitlijnen	112
Nieuwe regels en alinea's toevoegen	113
Koppeltekens invoegen	113
Woorden samenvoegen	113
Opties voor opmaak instellen	114
Woordeigenschappen toevoegen	114
Hoofdstuk 7: Met programma's werken	119
In populaire programma's bladeren	119
Het Office-lint gebruiken in Microsoft-toepassingen	120
Informatie over spraakopdrachten voor tekstverwerkers	122
Informatie over spraakopdrachten voor tekstverwerkers	122
Dicteren in uw tekstverwerker	122
Met Microsoft Word werken	124
Fundamentele spraakopdrachten in Microsoft Word	124
Documenten maken, openen of sluiten	124
Een document opslaan	125
Tekst selecteren	130
Tekst opmaken in Microsoft Word	130
E-mailprogramma's	133
Ondersteunde e-mailprogramma's	133
Met e-mail werken	133
E-mailadressen en Internetadressen dicteren	135
Sneldictaatopdrachten voor e-mail en agenda	136
Microsoft Outlook	138
Met Microsoft Outlook werken	138
E-mail lezen en verzenden in Microsoft Outlook	138
Afspraken maken in Microsoft Outlook	139
Namen toevoegen in Microsoft Outlook	139
Notities schrijven in Microsoft Outlook	140
Andere spraakopdrachten in Microsoft Outlook gebruiken	140
Microsoft Excel	143
Werken met Microsoft Excel	143
Met Volledig tekstbeheer in Microsoft Excel dicteren	143
Elementaire opdrachten voor Microsoft Excel	144
Een werkblad in Microsoft Excel opmaken	148
Werken met inhoud in Microsoft Excel	149
Hoofdstuk 8: Met webtoepassingen werken	150
Browservereisten voor ondersteuning van de webtoepassing	150
De Dragon-webextensie installeren en inschakelen	151

Hoe u kunt zien of de Dragon-webextensie actief is	156
E-mail op webbasis gebruiken	158
Tekst in een ondersteunde webtoepassing bewerken	161
Als u problemen hebt met de ondersteuning voor de webtoepassing	164
Hoofdstuk 9: Met web-browsers werken	168
Met een web-browser werken	168
Op internet navigeren met spraakopdrachten	169
Opdrachten voor web-browsers	174
Hoofdstuk 10: Het bureaublad gebruiken	178
Programma's starten en afsluiten	178
Opdrachten voor het bureaublad van Windows gebruiken	180
Menu's openen en sluiten	183
Knoppen en dialoogopties selecteren	184
Tabbladen in dialogen selecteren	185
Het formaat van vensters wijzigen en vensters sluiten	185
Pictogrammen selecteren en openen	185
In vensters en keuzelijsten bladeren	186
Sneldictaatopdrachten voor zoeken op het bureaublad	187
Tussen programma's en vensters wisselen	188
Hoofdstuk 11: Muis en toetsenbord bedienen	191
Het toetsenbord bedienen	191
De muisaanwijzer verplaatsen	193
Muisaanwijzer verplaatsen met het muisraster	193
Klikken met de muis	194
Hoofdstuk 12: De herkenningssnauwkeurigheid vergroten - beknopt overzicht	196
Top tips om de nauwkeurigheid te verbeteren	196
Snelheid versus nauwkeurigheid aanpassen	198
Het Nauwkeurigheidscentrum van Dragon	200
Nauwkeurigheidscentrum gebruiken	200
Akoestische en taalmodeloptimalisatie uitvoeren	200
Herkenningsmodi	203
Herkenningsmodi gebruiken	203
Wisselen tussen herkenningssmodi	204
Zorgen dat Dragon u beter verstaat	206
Verkeerd herkende opdrachten oefenen	206
Individuele woorden en woordgroepen oefenen	207
Aanvullende leerfase	208
Het lexicon van Dragon aanpassen	209
Informatie over het aanpassen van het lexicon	209
Afzonderlijke woorden toevoegen aan het lexicon	210
Van specifieke documenten leren	210

Woorden uit lijsten toevoegen	212
Woorden toevoegen met het Spellingvenster	212
Leren van verzonden e-mail	212
Namen aan lexicon toevoegen	213
Woorden verwijderen	214
De opdracht 'Herken dat woord niet' gebruiken	215
Lexicons bewerken	216
Informatie over lexicons	216
Lexicons openen	217
Lexicon toevoegen aan een gebruikersprofiel	217
Lexicons verwijderen	219
De naam van een lexicon wijzigen	219
Lexicons importeren	219
Lexicons exporteren	220
Hoofdstuk 13: Het Opdrachtencentrum gebruiken	222
Informatie over het Opdrachtencentrum	222
Opdrachtencentrum starten	223
Opdrachten opzoeken in het Opdrachtencentrum	224
Opdrachten oefenen in het Opdrachtencentrum	226
Index	228

Hoofdstuk 1: Nieuwe functies in Dragon

Nieuw in Dragon 13

Werken op het internet

Er zijn kleine verschillen in functionaliteit tussen de browsers onderling.

Raadpleeg het Studiecentrum voor spraakopdrachten en tips als u met Internet Explorer, Firefox of Chrome werkt.

Raadpleeg voor meer informatie [De Dragon-webextensie installeren en inschakelen](#).

De nauwkeurigheid verbeteren

Aanvullend op de grote nauwkeurigheid direct na aanschaf, introduceert Dragon 13 methoden waarmee u de nauwkeurigheid nog verder kunt verbeteren:

Het hulpmiddel Van verzonden e-mail leren werkt nu ook met **e-mail op web-basis**, zoals Gmail en Yahoo Mail, zodat u over meer bronnen beschikt waaruit Dragon de woorden en woordgroepen kan aanleren.

De Lexiconbewerker heeft nu een veld **Zoeken naar** waarmee u naar meer dan alleen de geschreven vorm kunt zoeken. Dit vergemakkelijkt tevens het toevoegen van een aangepaste dicteeropdracht.

Opmerking: de dialoog Woordeigenschappen (die u opent via de lexiconbewerker) gebruikt nu de term "Afdrukform" in plaats van "Alternatieve geschreven vorm".

Voor Canadese gebruikers: als u een profiel aanmaakt, kunt u nu Canada als regio kiezen. Het Dragon-lexicon bevat dan schrijfwijzen zoals "honour" in plaats van "honor."

Waarschuwingen bij compatibiliteit

Wanneer de invoegtoepassing voor een ondersteund programma (zoals Microsoft Word) wordt uitgeschakeld, geeft Dragon u hierover een waarschuwing. (Deze invoegtoepassingen activeren Full Text Control; ze zijn bekend onder de naam "compatibiliteitsmodules.")

U kunt de waarschuwingen uitschakelen op de tab Overige instellingen van de dialoog Opties.

Raadpleeg voor meer informatie [Tabblad Overige in de dialoog Opties](#).

De nieuwe Dragon-balk

Dragon biedt een nieuw ontwerp voor de Dragon-balk. U kunt de nieuwe Dragon-balk naar een andere plaats slepen en in- en uitvouwen door op de plus of min aan de linkerrand te klikken. Ter besparing van ruimte op uw scherm wordt de Dragon-balk automatisch samengevouwen als u deze niet gebruikt. Als u wilt, kunt u via het menu Dragon-balk **Automatisch samenvouwen uitschakelen of Dragon afsluiten**.

De Dragon-balk van versie 12 is nog steeds beschikbaar. U kunt eenvoudig wisselen tussen de nieuwe Dragon-balk en de klassieke Dragon-balk.

Raadpleeg voor meer informatie [De Dragon-balk gebruiken](#).

Studiecentrum

Het Studiecentrum is een nieuwe ingave op het menu Help, voorheen Dragon Zijbalk (een smal venster met een lijst van opdrachten en adviezen die u tijdens het werk kunt raadplegen). Het Studiecentrum is opnieuw ontworpen en verbeterd voor Dragon 13 en bevat nu panelen die u kunt in- en uitvouwen door op de titelbalk te klikken. Standaard wordt het bovenste paneel geopend dat belangrijke opdrachten en adviezen bevat.

Het venster is standaard ingesteld op de zwevende modus en is minder hoog zodat de onderliggende vensters minder worden afgedekt.

Lees [Het Studiecentrum gebruiken](#) voor belangrijke informatie over het gebruik van het Studiecentrum en hoe u het gedrag en de weergave hiervan kunt wijzigen (lettergrootte, verankering, breedte enz.).

Verbeteringen aan de Interactieve rondleiding

De Interactieve rondleiding is opnieuw ontworpen en uitgebreid. De korte, innovatieve simulaties introduceren nu ook de Dragon-balk, het Studiecentrum, de Lexiconbewerker en belangrijke opties. Tevens worden behandeld de basisbeginselen van het navigeren op het internet en het gebruik van e-mail op web-basis.

De Interactieve rondleiding wordt automatisch weergegeven na het upgradeproces van een profiel en na het aanmaken van een nieuw profiel.

Korter proces voor aanmaken van profielen

Voor het eerste profiel wijst de wizard Nieuw gebruikersprofiel een naam toe in plaats van u te vragen een naam in te typen (u kunt deze naam later wijzigen via de dialoog Gebruikersprofielen beheren).

De stap waarin Dragon u vroeg een tekst hardop voor te lezen is vervallen. (Als voorheen kunt u de oefentekst lezen nadat u het profiel hebt aangemaakt; raadpleeg "Tekst lezen om Dragon te leren uw stem te herkennen" in het Nauwkeurigheidscentrum.)

De stap waarin Dragon aanbood het lexicon aan te passen op basis van documenten en verzonden e-mailberichten is vervallen. U kunt de analyse van documenten en email starten nadat uw profiel voltooid is.

Vereenvoudigde Audio-instelling

De detectie van audioapparaten is verbeterd. In de meeste gevallen kunt u het apparaat kiezen dat Dragon in de lijst met apparaten heeft aanbevolen waarna u meteen met het aanmaken van het profiel kunt doorgaan.

Daarnaast bestaat de microfooncontrole nu slechts uit een enkel scherm dat gemakkelijk leesbaar is.

Belangrijk: het gebruik van meer dan één invoerapparaat wordt nu bereikt door in het menu Profiel van de Dragon-balk op **Dictaatbronnen beheren** te klikken. Als u meerdere dictaatbronnen aan uw profiel toevoegt, beschikt u altijd over de aanpassingen van uw profiel (zoals gewijzigde opties, gecorrigeerde fouten of aanpassingen aan het lexicon via geanalyseerde e-mails) ongeacht het gebruikte audioapparaat (bijvoorbeeld: u kunt het profiel aanmaken met een ingebouwde microfoon en later een Bluetooth headsetmicrofoon toevoegen *als bron van dictaat in hetzelfde profiel*). Raadpleeg voor meer informatie [Meerdere bronnen van dictaat gebruiken voor een enkel gebruikersprofiel](#).

Persoonlijke opdrachten met open eind (uitsluitend edities Professional en Legal)

In de edities Professional en Legal biedt Dragon momenteel nieuwe flexibiliteit voor persoonlijke opdrachten die variabele namen ondersteunen: de mogelijkheid om een opdracht te beëindigen met *elk van de woorden of woordgroepen in het lexicon*, in plaats van de woorden of woordgroepen uit een gedefinieerde lijst met opdrachtvariabelen.

Hierdoor kan de gebruiker bijvoorbeeld beschikken over opdrachten die naar bepaalde woorden zoeken in het bedrijfsintranet (vergelijkbaar met ingebouwde zoekopdrachten zoals “zoek op Wikipedia naar...”).

Raadpleeg voor meer informatie [Persoonlijke opdrachten met open eind maken](#).

‘Altijd’ vervangt ‘Vraag mij’ als de standaardinstelling voor uitgesteld corrigeren (uitsluitend edities Professional en Legal)

De optie voor het automatisch aanmaken van een opname (DRA-bestand) naast het gedicteerde document (uitsluitend beschikbaar in de edities Professional en Legal) is nu standard ingesteld op Altijd.

U kunt dit desgewenst wijzigen naar Nooit of Vragen op de tab Gegevens van de dialoog Opties. DRA-bestanden kunnen groot zijn en u kunt ze verwijderen als u ze niet langer nodig hebt.

Raadpleeg voor meer informatie [Correcties later aanbrengen](#).

Opmerking: de optie ‘Akoestische gegevens altijd bijhouden’ is verwijderd uit de dialog Opties (de optie bevond zich op de tab Gegevens, onder Geavanceerd).

Ondersteuning besturingssystemen

Ondersteuning voor Windows 8 is verbeterd. De nieuwe Dragon-balk is bruikbaar in beide interfaces van Windows 8 (de moderne interface, ook bekend onder de naam Metro, en de Bureaublad-interface).

Hoofdstuk 2: Dragon installeren

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Installeren en gebruikers aanmaken	18
Systeemvereisten voor Dragon	19
Wat u moet weten voor de installatie	20
Dragon installeren op een aangepaste locatie	20
Voordat u de software installeert	21
Software installeren — Standaard/Volledig	22
Software installeren — Aangepast	23
De instellingen van de toepassing wijzigen voor alle gebruikersprofielen	26
De Opmaakopties wijzigen voor alle gebruikersprofielen	27
Nieuwe gebruikersprofielen maken	27
Microfoon instellen, plaatsen en controleren	29
Gebruikerprofiel trainen	30
Bestaande gebruikersprofielen bijwerken	31
Versie 13 Bestandsstructuur	32
Dragon NaturallySpeaking activeren	34

Installeren en gebruikers aanmaken

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft hoe u Dragon installeert, configureert en het programma oefent uw stem te herkennen.

De installatieprocedure controleert of uw systeem voldoet aan de systeemvereisten voor Dragon. Deze systeemvereisten staan vermeld in de informatie die is geleverd bij uw exemplaar van Dragon. Wanneer uw systeem niet voldoet aan de systeemvereisten, wordt Dragon niet geïnstalleerd.

De microfoon aansluiten

Voordat u Dragon kunt gebruiken, moet u de microfoon aansluiten.

Voor meer informatie over het aansluiten van de microfoon raadpleegt u de documentatie die bij het apparaat is geleverd.

Opmerking:

Als uw computer al voorzien is van luidsprekers, kunt u dictaat ook via de luidsprekers afspelen in plaats van via de headset.

Systeemvereisten voor Dragon

Tijdens het installatieproces controleert de software of uw systeem aan de minimeisen voldoet. Als er niet aan de vereisten wordt voldaan, wordt Dragon niet geïnstalleerd.

Wanneer u een gebruikersprofiel aanmaakt, raadt Dragon het lexicon aan dat het beste past bij de snelheid en hoeveelheid geheugen van uw computer. U kunt kiezen voor een kleiner lexicon als u een algemeen lexicon gebruikt en snellere herkenning van uw dictaat wilt en geen groot, juridisch of medisch lexicon nodig hebt.

Opmerking

- Deze versie van Dragon ondersteunt geen dictaat rechtstreeks in EMR-systemen (Electronic Medical Record). Voor EMR-ondersteuning dient u Dragon Medical te gebruiken.

Processor Minimum

Intel® 2.2 GHz dual core-processor of gelijkwaardige AMD-processor. SSE2-instructieset vereist.

Snellere processors leveren betere prestaties.

Opmerking

Streaming SIMD Extensions (SSE) worden niet ondersteund.

Besturingssystemen

Windows 7 (32-bit, 64-bit), Windows 8 en 8.1 (32-bit, 64-bit)

Windows Server 2008 R2; Windows Server 2012

RAM

32-bit Windows 7, 8 en 8.1: 2 GB minimum

64-bit Windows 7, 8 en 8.1, Windows Server 2008 R2, Windows Server 2012: 4 GB minimum

Vrije ruimte op de vaste schijf

- 4 GB minimum voor niet-Engelse versies.

Microfoon

Door Nuance goedgekeurde microfoon die achtergrondgeluid onderdrukt. Ga voor een volledige lijst met audioapparaten die compatibel zijn met Dragon naar de [lijst met compatibele hardware](#) op de Dragon-ondersteuningspagina's op het internet.

Opmerking: Dragon bevat ingebouwde ondersteuning voor de Dictaphone PowerMics.

De Dictaphone PowerMic gebruiken

Als u niet zeker bent van de compatibiliteit, controleert u of de firmwareversie 2.02 of hoger is.

Ga naar <http://www.nuance.com/naturallyspeaking/medical/powermic/>

Voor Bluetooth-microfoons, tablet pc's en andere hardware gaat u naar

<http://support.nuance.com/compatibility>.

Geluidskaart

Geluidskaart met ondersteuning voor 22 kHz 16-bits geluidsopname.

Overige vereisten

- Microsoft Internet Explorer 9 of een hogere versie (gratis beschikbaar op www.microsoft.com).
- De installatie van het Microsoft .NET Framework 4 op uw pc. Als u een pc gebruikt die bedrijfseigendom is, zorg er dan voor dat u de benodigde rechten hebt om dit Windows-onderdeel te installeren.
- DVD-ROM-station vereist voor installatie.
- Een internetverbinding voor productactivering.

Wat u moet weten voor de installatie

Dragon installeren op een aangepaste locatie

De standaard installatiemap voor Dragon is:

C:\Program Files (x86)\Nuance\NaturallySpeaking13

Tijdens de installatieprocedure kunt u ervoor kiezen om Dragon in een andere map of op een ander station op uw computer te installeren.

Door tijdens de installatie een andere map te kiezen installeert u alleen de programmabestanden van Dragon op deze locatie.

Dragon installeert de talen en lexica die u tijdens de installatie heeft geselecteerd altijd op station C:, onafhankelijk van de locatie waar u de programmabestanden van Dragon installeert. Ook de locatie waar de bestanden met betrekking tot de gebruikersprofielen worden opgeslagen wordt op station C: aangemaakt. Deze bestanden kunnen een grote hoeveelheid schijfruimte opnemen op station C:.

U kunt uw installatie aanpassen en daardoor minder schijfruimte gebruiken op station C: door ongewenste talen en lexica niet te installeren. Voor meer informatie, zie [Software installeren — Aangepast](#).

Het besturingssysteem naar Windows 7 of Windows 8 upgraden

Wanneer u een computer bijwerkt van een eerdere versie van Windows naar Windows 7 of Windows 8, terwijl versie 11.x of 12.x van Dragon op die computer is geïnstalleerd, zal de betreffende versie van Dragon niet werken na bijwerken van Windows. Alle gebruikersprofielen van deze voorgaande versies blijven intact en kunnen worden bijgewerkt wanneer u Dragon versie 13 of installeert.

Gezamenlijk gebruik met andere producten van Dragon

Gezamenlijk gebruik met eerdere versies

U kunt slechts één versie van Dragon NaturallySpeaking op uw systeem installeren.

Opmerking:

Het gelijktijdig uitvoeren van een eerdere versie van Dragon met versie 13 wordt niet ondersteund.

Gezamenlijk gebruik met Dragon NaturallySpeaking SDK Client Edition

U kunt Dragon SDK Client Edition 13 installeren op dezelfde computer waarop Dragon 13 is geïnstalleerd. Bovendien kunt u tussen Dragon 13 en Dragon SDK Client Edition 13 gebruikers en lexica uitwisselen.

U kunt echter uitsluitend één product tegelijk uitvoeren. Als u bijvoorbeeld Dragon uitvoert, kunt u geen hulpmiddelen of voorbeelden van SDK Client starten.

Opmerking:

Gezamenlijk gebruik van versie 13 met Dragon SDK Client Edition versie 11 of 12 wordt niet ondersteund.

Voordat u de software installeert

Voordat u de software installeert (of aanpast of bijwerkt)

1. Sluit alle actieve toepassingen.
2. Schakel antivirussoftware uit. Het installatieproces kan soms valse virusberichten activeren.

Opmerking: u hebt beheerdersrechten nodig om Dragon onder Windows 7 of Windows 8 te kunnen installeren of verwijderen. Na installatie hebt u geen beheerdersrechten nodig voor het maken van een gebruikersprofiel of het gebruiken van de software.

Wanneer u als beheerder een gebruikersprofiel voor Dragon wilt aanmaken voor een gebruiker met beperkte rechten onder Windows 7 of Windows 8 (gebruiker met beperkte rechten), dient u zich als deze beperkte gebruiker aan te melden alvorens u het gebruikersprofiel voor Dragon kunt aanmaken.

Wanneer u een gebruikersprofiel voor Dragon aanmaakt voor een gebruiker met beperkte rechten in Windows terwijl u bent aangemeld als Windows-beheerder, is de betreffende gebruiker niet in staat het profiel te openen. Deze beperkingen gelden tevens voor de installatie van een upgrade.

3. Kies het installatietype dat u wilt uitvoeren.

U kunt ervoor kiezen het volledige product te installeren of alleen bepaalde functies, zoals wordt uiteengezet in het volgende gedeelte.

U kunt ook een MSI-installatie uitvoeren. Raadpleeg de online-PDF van de *Dragon System Administrator Guide* of het Help-bestand voor meer informatie.

Het installatietype kiezen

U kunt een volledige (Standaard/Volledig) of een aangepaste (Aangepast) installatie van Dragon uitvoeren. Nuance raadt aan een volledige installatie uit te voeren, tenzij u de nodige ervaring met het product hebt. In de onderstaande tabel vindt u meer informatie over elk installatietype.

TYPE	BESCHRIJVING
Standaard/ Volledig	Installeert alle onderdelen (inclusief alle lexica en talen die in uw software-editie beschikbaar zijn). Vereist de maximale schijfruimte.
Aangepast	Laat u de onderdelen kiezen die u wilt installeren (afhankelijk van uw editie van Dragon zijn dit onder andere talen, lexica en de functie spraaksynthese). Dit kan de vereiste schijfruimte beduidend verkleinen. Tijdens een aangepaste installatie van de edities Professional en Medical kunt u instellingen aanpassen die op alle gebruikersprofielen worden toegepast die met deze installatie worden aangenemaakt. Dit geldt tevens voor beperkte gebruikersaccounts van Windows.

Opmerking:

Als u besluit om bepaalde onderdelen van Dragon tijdens een aangepaste installatie niet te installeren, kunt u deze later alsnog installeren door de installatie opnieuw uit te voeren en *Wijzigen* te selecteren.

Wanneer u het product voor meerdere gebruikers installeert, is het raadzaam de installatie *Aangepast* te kiezen in plaats van *Standaard/Volledig*. Ga naar [Software installeren — Aangepast](#) wanneer u een aangepaste installatie wilt uitvoeren. Of ga anders door met [Software installeren — Standaard/Volledig](#).

Software installeren — Standaard/Volledig

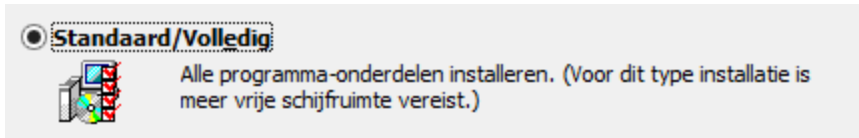
Zo installeert u alle functies van Dragon:

1. Plaats de dvd van Dragon in het dvd-station.

Als de installatie niet automatisch wordt gestart, zoekt u met Windows Verkenner op de dvd naar het bestand *setup.exe* en dubbelklikt u hierop.

2. Nadat Windows Installer is gestart, wordt het volgende geïnstalleerd tenzij dit al is gebeurd:
 - Visual C++ versie 9.0 runtime
3. Nadat de wizard is begonnen, klikt u op *Volgende* en gaat u naar het scherm van de *Licentieovereenkomst*. Lees de tekst en selecteer *Ik ga akkoord met de voorwaarden...* en klik op *Volgende*.
4. Typ uw *Gebruikersnaam*, *Organisatie*, en het *Serienummer* dat voor uw installatie verschafte is.

5. (Optie) Wanneer het scherm *Type installatie* wordt weergegeven, klikt u op de knop *Wijzigen* en kiest u waar u het product wilt installeren.

Wanneer er geen eerdere versies van Dragon op uw systeem zijn geïnstalleerd, is de standaardmap:

C:\Program Files (x86)\Nuance\NaturallySpeaking13

Zie [Mapstructuur van versie 13](#) voor een lijst met mappen die tijdens de installatie worden gemaakt.

6. Terwijl u zich nog steeds op het scherm *Type installatie* bevindt, selecteert u *Standaard/Volledig*.
7. Klik *Volgende* en vervolgens *Installeren* om de installatie te starten.
8. Klik op *Voltooien* om de installatie af te ronden. (Start de computer opnieuw op wanneer u hierom wordt gevraagd.).
9. Selecteer *Start > Apps > Dragon NaturallySpeaking*. De dialoog *Dragon NaturallySpeaking 13.0 - product activeren* wordt weergegeven. Selecteer het keuzerondje *Product activeren* en klik op *Volgende*. De nieuwe Dragon-balk wordt op het bureaublad weergegeven.
10. (Optie) Wanneer u gebruikers hebt die u wilt bijwerken voordat u doorgaat, raadpleegt u *Bestaande gebruikersprofielen bijwerken*.
11. Als u geen bestaande gebruikers hebt, start de wizard voor het maken van een gebruikersprofiel meteen nadat u het product hebt geactiveerd. Ga verder met het nieuwe gebruikersprofiel volgens de aangegeven instructies.

U bent nu gereed om een gebruikersprofiel te maken zoals uiteengezet in *Nieuwe gebruikersprofielen maken*.

Software installeren — Aangepast

Als u bepaalde gedeelten of meerdere gebruikersprofielen van Dragon wilt installeren, doet u het volgende:

1. Plaats de dvd van Dragon in het dvd-station.

Als de installatie niet automatisch wordt gestart, zoekt u met Windows Verkenner op de dvd naar het bestand *setup.exe* en dubbelklikt u hierop.

2. Nadat Windows Installer is gestart, wordt het volgende geïnstalleerd, tenzij dit al is gebeurd:
 - Visual C++ versie 9.0 runtime
3. Nadat de wizard is begonnen, klikt u op *Volgende* en gaat u naar het scherm van de *Licentieovereenkomst*. Lees de tekst en selecteer *Ik ga akkoord met de voorwaarden van de licentieovereenkomst* en klik op *Volgende*.

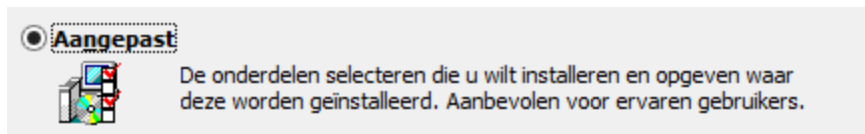
4. Typ uw *Gebruikersnaam*, *Organisatie*, en het *Serienummer* dat voor uw installatie verschafte is.
5. (Optie) Wanneer het scherm *Type installatie* wordt weergegeven, klikt u op de knop *Wijzigen* en kiest u waar u het product wilt installeren.

Wanneer er geen eerdere versies van Dragon op uw systeem zijn geïnstalleerd, is de standaardmap:

C:\Program Files (x86)\Nuance\NaturallySpeaking13

Zie [Mapstructuur van versie 13](#) voor een lijst met mappen die tijdens de installatie worden gemaakt.

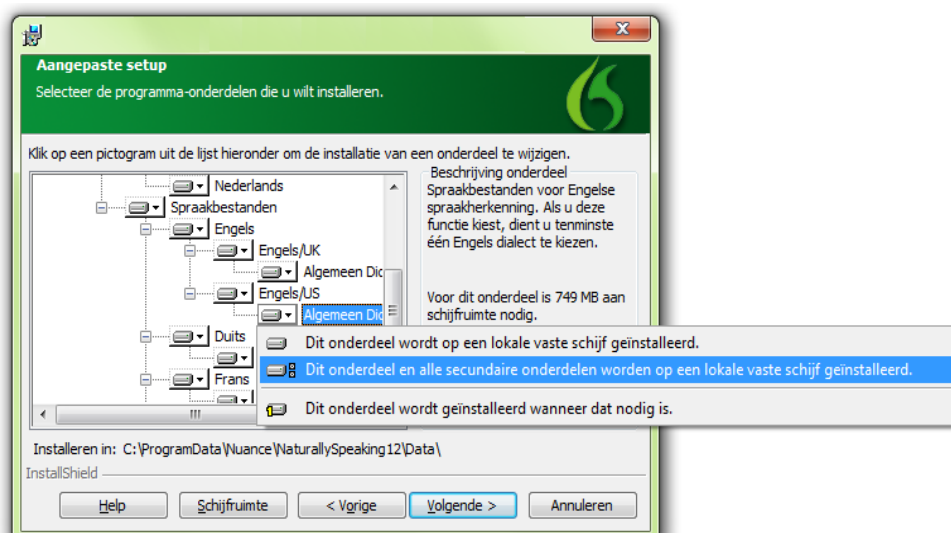
6. Terwijl u zich nog steeds in het scherm *Type installatie* bevindt, selecteert u *Aangepast* als het installatietype.

Opmerking: Als u besluit om bepaalde onderdelen van Dragon tijdens de installatie *Aangepast* niet te installeren, kunt u deze later alsnog installeren door de installatiewizard opnieuw uit te voeren en op het scherm *Programmaonderhoud* het keuzerondje *Wijzigen* te selecteren.

7. Klik op *Volgende*. U ziet nu een mapstructuur waarin u de bepaalde aspecten van het product kunt selecteren. Klik op de pijl omlaag aan de linkerkant en kies waar of op welke wijze u het betreffende onderdeel wilt installeren:
 - Dit onderdeel wordt op een lokale vaste schijf geïnstalleerd.
 - Dit onderdeel en alle secundaire onderdelen worden op een lokale vaste schijf geïnstalleerd.
 - Dit onderdeel wordt geïnstalleerd wanneer dat nodig is.

Deze opties komen in het bijzonder van pas bij het installeren van meerdere talen en/of meerdere lexica.

Andere talen, dialecten en aangepaste lexica installeren — Voor het installeren van de gebruikersbestanden voor andere talen of dialecten die bij uw editie geleverd zijn, kiest u *Aangepast* in het scherm *Type installatie*. De gebruikersbestanden voor elke taal of dialect bevatten de specifieke spelling en uitspraak voor de regio waarin die taal wordt gesproken. Bijvoorbeeld, gebruikers die volgens de Amerikaans-Engelse spelling willen dicteren (ook gebruikers met een accent), moeten de gebruikersbestanden voor Engels/US gebruiken.

8. Klik nogmaals op *Volgende* en sla de volgende stap over wanneer u niet in het bezit bent van de editie Professional. Selecteer anders de vakjes onder *Meer opties* zodat er aanvullende dialoogvensters worden weergegeven aan het einde van de installatie waarmee u wijzigingen kunt aanbrengen met betrekking tot alle gebruikers die op deze computer dicteren.

De instelling van de toepassing wijzigen voor alle gebruikersprofielen
Geeft de dialoog Opties weer aan het einde van de installatie. U kunt hiermee in één keer verscheidene opties instellen voor alle gebruikers (zie de online Help voor meer informatie). Dit is nuttig voor een installatie in een gedeelde omgeving, bijvoorbeeld in een vergaderruimte waarin verschillende mensen kunnen dicteren.
Administratieve instellingen wijzigen
Geeft de dialoog Administratieve instellingen weer aan het einde van de installatie, waarin u de functie Netwerkgebruiker kunt instellen, een reservekopie van uw bestanden kunt maken en kunt instellen wie er opdrachten/lexica kunnen wijzigen.
De Opmaakopties wijzigen
Geeft de dialoog Opmaak weer aan het einde van de installatie, waarin u een algemene opmaak kunt instellen voor alle documenten die via deze installatie worden gedictieerd, zoals de opmaak voor data, tijden of postadressen. Raadpleeg de online Help voor meer informatie.

9. Klik op *Volgende*.
10. Klik op *Installeren* om de installatie te starten.
11. Wanneer de installatie voltooid is, gaat u door met een of meer van de volgende gedeeltes, als die van toepassing zijn op uw aangepaste installatie:
 - De instellingen van de toepassing wijzigen voor alle gebruikersprofielen
 - Administratieve instellingen wijzigen
 - De Opmaakopties wijzigen voor alle gebruikersprofielen
12. Wanneer u wordt gevraagd om het product te registreren, kiest u een van de registratieopties.
13. Klik op *OK* om het product te registreren en verder te gaan.
14. Selecteer om na de installatie eventuele updates te downloaden via de *Software manager* en klik *Voltooien* om de installatie af te ronden.
15. Als u de gebruikersprofielen eerder wilt upgraden, klikt u op *Voltooien* wanneer het bericht over upgraden van de profielen wordt weergegeven (het bericht vermeldt eventueel dat de installatie pas voltooid is nadat u het systeem opnieuw hebt opgestart).

16. Wanneer u een bericht ontvangt dat u de computer opnieuw moet opstarten om de installatie te voltooien, kunt u dat nu doen.
17. Selecteer *Start > Apps > Dragon NaturallySpeaking*. De dialoog *Dragon NaturallySpeaking 13.0 -- product activeren* wordt weergegeven. Selecteer het keuzerondje *Product activeren* en klik op *Volgende*. De nieuwe Dragon-balk wordt op het bureaublad weergegeven.
18. Wanneer u gebruikersprofielen hebt die u wilt bijwerken voordat u doorgaat, raadpleegt u *Bestaande gebruikersprofielen bijwerken*. In het geval dat u geen bestaande gebruikersprofielen hebt, wordt de wizard om het profiel te maken onmiddellijk opgestart en kunt u een gebruiker aanmaken zoals is uiteengezet onder *Nieuwe Gebruikersprofielen maken*.

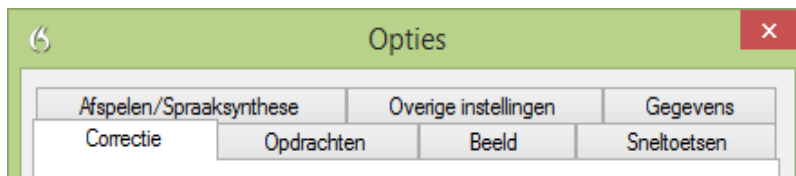
De instellingen van de toepassing wijzigen voor alle gebruikersprofielen

Wanneer u *De instellingen van de toepassing wijzigen voor alle gebruikers* hebt geselecteerd tijdens de aangepaste installatie, wordt de dialoog *Opties* geopend onmiddellijk na het voltooien van de installatie.

Opmerking:

Wanneer u de installatie Standaard/Volledig hebt uitgevoerd, opent u de dialoog Opties door Dragon NaturallySpeaking te starten en Extra > Opties te selecteren.

In de dialoog *Opties* ziet u diverse tabs waarmee u verscheidene aspecten voor het dicteren met het product kunt instellen:

Raadpleeg de online Help voor meer informatie (begin met het onderwerp [Dialoog opties](#)).

Administratieve instellingen wijzigen

Opmerking:

Wanneer u de installatie Standaard/Volledig hebt uitgevoerd, opent u de dialoog *Administratieve instellingen* door Dragon te starten en Extra > Administratieve instellingen te selecteren zonder eerst een gebruiker te openen.

In de dialoog *Administratieve instellingen* ziet u de volgende tabs:

- **Netwerk**—Voor het instellen van netwerkgebruikers.
- **Overige instellingen**—Voor het aanmaken van mappen voor reservekopieën/distributie en het beheer van de gebruikers die aangepaste opdrachten (of lexica) kunnen wijzigen.
- **Geplande taken**—Voor het plannen van nauwkeurighedsafstemming en gegevensverzameling (ter verbetering van toekomstige edities), waarbij de gebruikers de planning kunnen aanpassen.

Raadpleeg voor uitgebreide informatie de Help-bestanden, door op de knop Help te klikken.

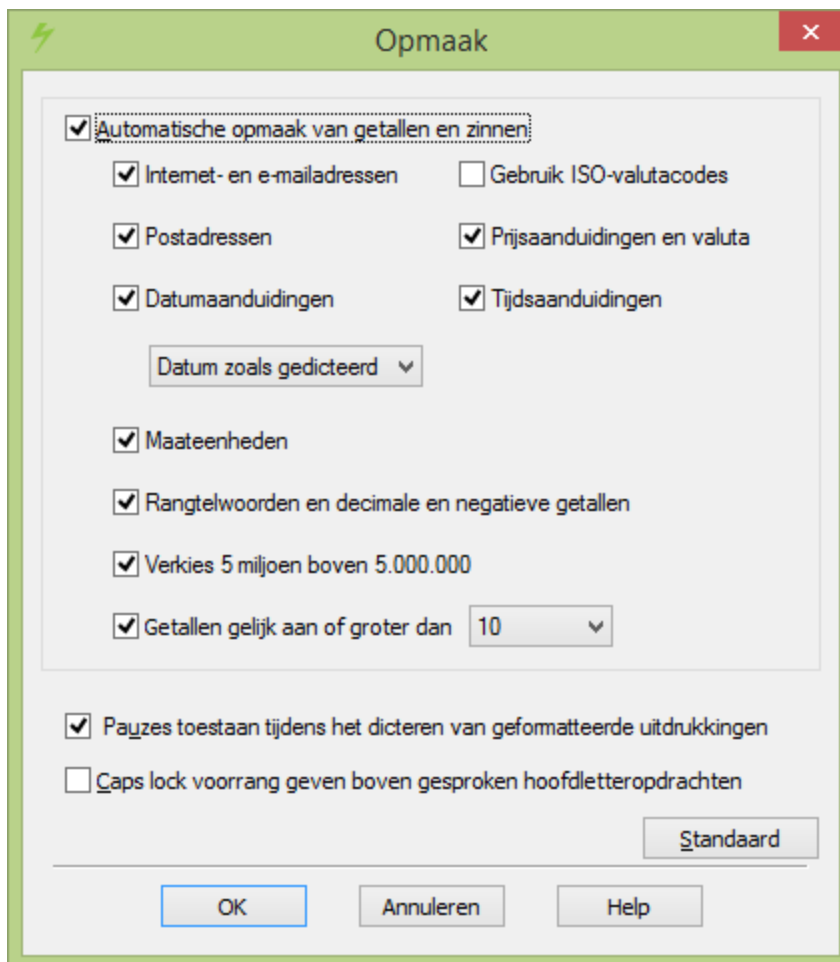
De Opmaakopties wijzigen voor alle gebruikersprofielen

Wanneer u *De Opmaakopties wijzigen voor alle gebruikersprofielen* hebt geselecteerd in het scherm *Meer opties*, wordt de dialoog *Opties* geopend nadat de installatie is voltooid.

Opmerking:

Als u de installatie Aangepast niet hebt uitgevoerd en u de opties voor automatische opmaak wilt bekijken of wijzigen, start u Dragon, opent u een gebruikersprofiel en selecteert u Opties Automatische opmaak in het menu Extra op de Dragon-balk.

De dialoog *Opmaak* wordt weergegeven zoals hieronder wordt afgebeeld.

Klik in de dialoog op Help voor informatie over deze opties of raadpleeg het Help-onderwerp [*De dialoog Automatische opmaak*](#).

Nieuwe gebruikersprofielen maken

Voor het gebruik van Dragon dient u uw eigen gebruikersprofiel te hebben.

Uw gebruikersprofiel slaat akoestische informatie op over uw stem, zodat Dragon kan herkennen wat u zegt. Eventuele wijzigingen die u aanbrengt aan standaardopties en het lexicon, bijvoorbeeld specialistische termen, namen, acroniemen en afkortingen, worden ook in het gebruikersprofiel opgeslagen.

Wanneer u de software voor het eerst gebruikt, wordt de *wizard voor het maken van gebruikersprofielen* gestart zodat u een nieuw gebruikersprofiel kunt maken:

Opmerking:

Als u een gebruikersprofiel uit een eerdere versie hebt geüpgraded, laadt Dragon dat gebruikersprofiel. Wanneer u meerdere gebruikersprofielen hebt bijgewerkt, worden alle bijgewerkte gebruikersprofielen in de dialoog *Gebruikersprofiel openen* weergegeven.

Een gebruikerprofiel maken:

Vervolg de wizard en vul de gevraagde informatie in. Klik *Volgende* om door te gaan.

Opmerking:

De wizard vraagt naar de regio waarin u woont zodat Dragon uw spraak kan uitschrijven overeenkomstig de plaatselijke verschillen.

In Dragon kunt u profielen in meerdere talen maken. Als uw editie meer dan een taal ondersteunt, kunt u aanvullende talen installeren door *Aangepast* te selecteren tijdens de installatie. Houd tijdens het maken van het profiel de DVD van Dragon beschikbaar voor het installeren van de spraakbestanden.

Dragon kiest automatisch een spraakmodel als basis voor uw profiel en lexicon en gebruikt dit niet alleen voor het herkennen van woorden op basis van hun klank maar ook op hun context. Als u een bepaald spraakmodel en lexicon wilt kiezen, klikt u op *Geavanceerd*.

Als de dialoog Audioapparaat kiezen wordt weergegeven, onderzoekt Dragon uw systeem en geeft een lijst weer waarin u uw apparaattype kunt kiezen. Vervolgens laat Dragon u de positie en instelling van de microfoon bepalen. Als Dragon u vraagt een korte tekst hardop

voor te lezen om de audio-invoer te controleren en een aantal aanpassingen uit te voeren, klikt u op *Starten* en leest u de tekst zoals u dat met de software gaat doen (dit neemt ongeveer 30 seconden in beslag).

Microfoon instellen, plaatsen en controleren

De juiste stand van uw microfoon is erg belangrijk. Als de microfoon niet op de juiste plaats zit, kan Dragon u niet goed verstaan en maakt het programma meer fouten.

Het is ook belangrijk dat de stand van de microfoon altijd hetzelfde is. Zorg ervoor dat u bij elke dicteesessie de microfoon op dezelfde manier plaatst.

Hier volgen een aantal tips bij bepaalde microfoontypen:

Microfoon die deel uitmaakt van een headset

- Plaats de microfoon vlak naast uw mond, op een afstand van ruim een centimeter (ongeveer de dikte van uw duim). De microfoon mag dicht bij uw mond zitten, maar uw mond niet aanraken.
- Als u de microfoon even niet wilt gebruiken, is het beter het flexibele staafje naar boven te draaien tot boven uw hoofd, dan dit opzij te buigen of de microfoon af te zetten.

Losse microfoon gebruiken

- Houd de microfoon iets naast uw mond, op een afstand van zo'n 2,5 tot 7,5 centimeter.
- Als tijdens het dicteren met Dragon het geluidsniveau onacceptabel is of wanneer de microfooncontrole mislukt, wordt een bericht weergegeven. Probeer de microfoon iets verder van uw mond te houden.

Array-microfoon gebruiken

- Plaats de array-microfoon op een afstand van 45 tot 75 cm van uw mond.
- Zorg ervoor dat u de ruimte tussen uw mond en de array-microfoon niet blokkeert door bijvoorbeeld een boek of document voor uw gezicht te houden.
- Vermijd, behoudens uw stem, alle geluiden van bronnen die binnen 4,5 meter direct op de array-microfoon gericht zijn.

Microfoon controleren

Nadat u de microfoon goed hebt geplaatst, klikt u op *Volgende* zodat u de pagina *Lees de tekst voor het configureren van de microfoon* ziet.

Klik in het scherm op *Starten* en lees de tekst die in het kader wordt weergegeven hardop voor. Als het programma voldoende tekst heeft verzameld, wordt *Voltooid* weergegeven. Klik op *Volgende* om door te gaan. Wanneer "*Dragon kan u moeilijk verstaan*" wordt weergegeven, controleert u de juiste plaatsing van de microfoon en of u luid genoeg spreekt. Voer vervolgens de microfooncontrole nogmaals uit.

Gebruikerprofiel trainen

Het uitvoeren van de leerfase na het aanmaken van een gebruikersprofiel biedt de mogelijkheid om aanpassingen uit te voeren en de herkenningsnauwkeurigheid van het profiel te verbeteren. U doet dit door gedurende een aantal minuten een van de beschikbare teksten in Dragon hardop voor te lezen.

Opmerking:

Raadpleeg de online-Help voor informatie over akoestische training voor het uitschrijven van opnamen. Zie <http://www.nuance.com/dragon/transcription-solutions/index.htm>

Selecteer vanaf het menu *Profiel* op de Dragon-balk *Gebruikersprofiel openen* en selecteer uw profiel in de lijst. Klik vervolgens op *Openen*. Selecteer *Tekst voorlezen om nauwkeurigheid te verbeteren* in het menu Audio.

Een gebruikersprofiel oefenen:

1. Klik *Volgende* in het welkomstscherf en kies een tekst om hardop voor te lezen in de dialoog *Leerfase* onder *Kies de tekst die u wilt voorlezen* en klik op *Volgende*.
2. Als het scherm *Tekstweergave* wordt weergegeven, kiest u op welke wijze u de tekst wilt voorlezen, vanaf het scherm of via een afgedrukte pagina. Als u kiest om via een afgedrukte pagina te lezen, klikt u op *Afdrukken* om de tekst af te drukken.
3. Als ervoor kiest om de tekst vanaf het scherm voor te lezen, wordt het scherm *Dicteren via de computer* weergegeven met het advies uw microfoon in de juiste positie te brengen.
4. Nadat u de microfoon hebt geplaatst, klikt u op *Oefenen*.
5. Klik *Leerfase beginnen* in het scherm dat wordt weergegeven en lees de tekst in het tekstkader.
6. Klik *Volgende pagina* en ga door met lezen.

Opmerkingen:

U hoeft maar zo'n 5 minuten voor te lezen.

Als u tijdens het leerproces wilt pauzeren, klikt u op *Opname onderbreken*.

Probeer de tekst zo nauwkeurig mogelijk voor te lezen, maar het is niet erg als u iets verkeerd leest.

Tijdens het lezen van de tekst hoeft u geen interpunctie te dicteren maar overweeg om ten minste punten en komma's te dicteren (dit verschaft u de mogelijkheid om het uitspreken van interpunctie te oefenen en om de toon en spreesnelheid te benaderen die vergelijkbaar is met uw manier van sprekend als u later iets hardop voorleest).

Als u voldoende tekst hebt voorgelezen geeft Dragon een bericht weer dat er voldoende tekst is gelezen. Klik op *OK* en *Aanpassen starten*. Dragon start met de aanpassing van de spraakbestanden.

Bestaande gebruikersprofielen bijwerken

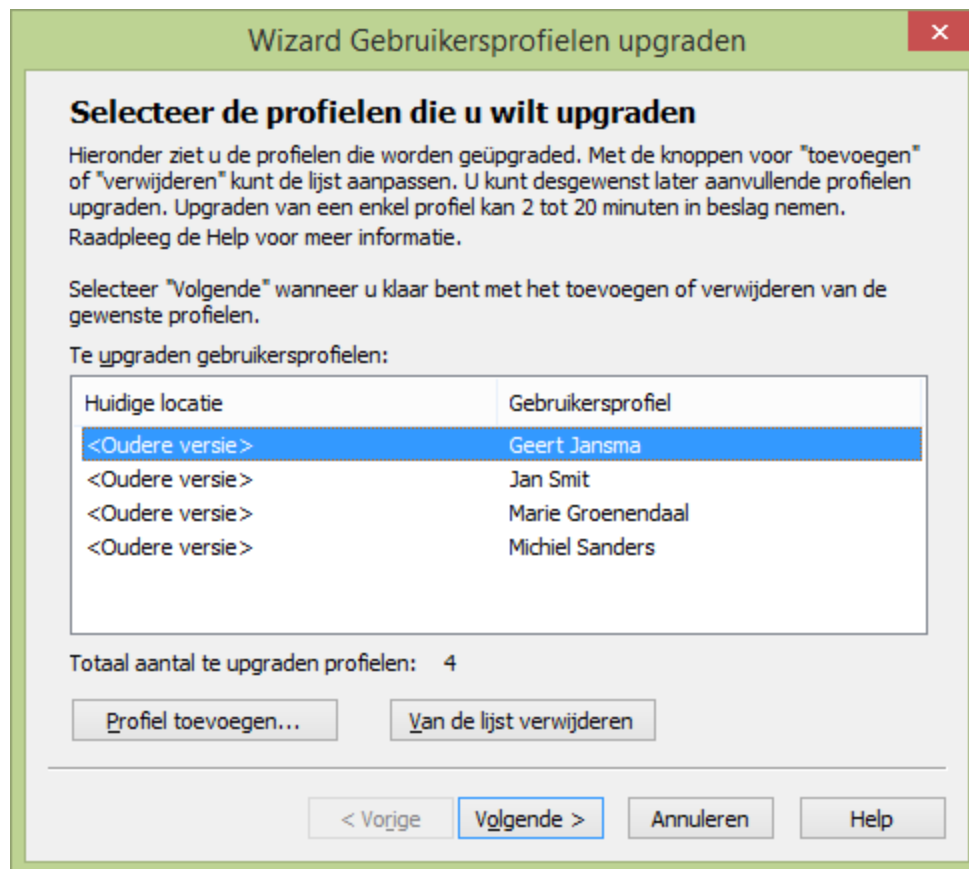
Wanneer u tijdens de installatie kiest voor het bijwerken van bestaande gebruikers, wordt de *Wizard Gebruikersprofielen upgraden* automatisch weergegeven als u Dragon versie 13 voor de eerste maal start.

Opmerking:

Wanneer u op dit moment de gebruikers niet wilt bijwerken, kunt u de wizard afsluiten en later uitvoeren.

U kunt de *Wizard Gebruikersprofielen upgraden* op elk moment uitvoeren via het menu *Start* van Windows.

Bestaande gebruikersprofielen bijwerken

1. U start de *Wizard Gebruikersprofielen upgraden* door selecteren van *Start > Apps > Gebruikersprofielen upgraden*. De *Wizard Gebruikersprofielen upgraden* wordt weergegeven.
2. Wijzig de lijst met profielen op het scherm *Selecteer de profielen die u wilt upgraden* zodat alleen de profielen die u nu wilt upgraden worden weergegeven. De wizard zal alle profielen in de huidige map als upgradekandidaten beschouwen. U kunt de lijst uitbreiden door op *Profiel toevoegen* te klikken en naar gebruikersprofielen te bladeren op andere locaties. U verwijdert profielen uit de lijst door deze te selecteren en op *Van de lijst verwijderen* te klikken. Als de lijst uitsluitend de profielen bevat die u wilt upgraden, klikt u op *Volgende*.

3. Klik op *Volgende* en kies de locatie voor de bijgewerkte gebruikersprofielen. Terwijl de Wizard Gebruikersprofielen upgraden uw bestanden bijwerkt zodat deze in de nieuwste versie gebruikt kunnen worden, kunnen de bijgewerkte bestanden naar een andere locatie verplaatst worden zodat de oude bestanden onveranderd blijven voor het geval u ze eventueel nodig hebt in de toekomst.
4. Klik in de wizard op de knop *Bladeren* van het scherm *Geef aan waar u de profielen na het upgraden wilt opslaan* en selecteer de locatie voor de bijgewerkte profielen. Wanneer u geen locatie instelt, plaatst Dragon de profielen op de standaardlocatie (zie [Mapstructuur van versie 13](#)).
5. (Optioneel) Als u veranderingen wilt aanbrengen in de gebruikerslocaties, basislexicons of akoestische modellen, klikt u op de knop *Geavanceerd*, waarna de dialoog *Geavanceerd* wordt geopend.

In deze dialoog kunt u verfijningen aanbrengen in de wijze waarop de wizard bepaalde gebruikers bijwerkt. U ziet een lijst van de gebruikersprofielen die worden geüpgraded. Voor elk gebruikersprofiel ziet u de naam, oude locatie, lexicon en een of meer akoestische modellen.

Als u in de lijst op de regel *Locatie* van een gebruikersprofiel klikt, wordt onder de lijst het tekstveld *Nieuwe locatie* geactiveerd. U kunt op *Bladeren* klikken en een nieuwe locatie selecteren.

Als u in de lijst op de regel *Lexicon* van een gebruikersprofiel klikt, wordt onder de lijst het tekstveld *Nieuw basislexicon* geactiveerd. U kunt dan een nieuw basislexicon in de keuzelijst selecteren.

Als u in de lijst op de regel *Spraakmodel* van een gebruikersprofiel klikt, wordt onder de lijst het tekstveld *Nieuw akoestisch model* geactiveerd. U kunt dan een nieuwe combinatie van taal, spraakmodel en accent in de keuzelijst selecteren.

6. Klik op *OK* om terug te keren naar de wizard.
7. Klik op *Volgende* om door te gaan naar het scherm *Begin het upgraden van profielen*. Klik hier op *Begin met upgraden* als u het bijwerken wilt starten. Naar verwachting duurt het bijwerken ongeveer 5 minuten per gebruiker.
8. Wanneer het bijwerken klaar is, klikt u op *Voltooien*.

Versie 13 Bestandsstructuur

Opmerking:

De getoonde bestandslocaties hebben betrekking op installaties op de standaardlocatie.

De volgende twee gedeelten geven aan waar Dragon de bestanden op uw computer plaatst. De locaties variëren, afhankelijk van het besturingssysteem.

Mapstructuur van Windows 7/Windows 8

U kunt deze locatie bepalen tijdens de installatie.

```
C:\Program Files\Nuance\NaturallySpeaking13
```

\Ereg

\Help

\Program

\itutorial

U kunt deze locatie niet veranderen - Dragon installeert deze mappen altijd in de map *\Documents and Settings*.

C:\ProgramData\Nuance\NaturallySpeaking13

\Data

\Data\Training

\results

\Roaming Users

\Users

C:\Users\<username>\AppData\Roaming\Nuance \NaturallySpeaking13\Results

Opruimen na het ongedaan maken van de installatie

De volgende bestanden blijven gehandhaafd op uw computer na het opheffen van de installatie:

\Windows\Speech\

- VText.dll
- Vdict.dll
- WrapSAPI.dll
- XTel.dll
- Xcommand.dll
- Xlisten.dll
- Xvoice.dll
- spchtel.dll
- speech.cnt
- speech.dll

- speech.hlp
- vcauto.tlb
- vcmd.exe
- vcmslh.dll
- vtxtauto.tlb

Dragon installeert deze bestanden voor ondersteuning van Microsoft SAPI4. Wanneer u geen andere spraaktoepassingen hebt die SAPI4 vereisen, kunt u deze bestanden veilig verwijderen. Wanneer u andere spraaktoepassingen hebt geïnstalleerd die ondersteuning van SAPI4 vereisen, dient u deze toepassingen wellicht opnieuw te installeren als u deze bestanden verwijderdt.

Dragon NaturallySpeaking activeren

Wanneer u Dragon voor de eerste keer start, wordt u gevraagd om uw exemplaar van het programma te activeren.

Als u het programma niet activeert, kunt u Dragon slechts vijf keer starten. Wanneer u Dragon niet activeert en voor de zesde keer tracht te starten, wordt het programma niet meer geopend en kunt u het niet meer gebruiken tot u het activeert.

Opmerking: u moet een verbinding hebben met het internet om Dragon te activeren. Tijdens de activering worden er geen gegevens doorgestuurd, behalve het serienummer van uw programma en een uniek identificatienummer voor de computer waarop Dragon is geïnstalleerd. Er wordt geen persoonlijke informatie doorgestuurd naar Nuance.

Dragon NaturallySpeaking automatisch activeren

1. Start Dragon. De dialoog Dragon Activering verschijnt.
2. Klik op Nu activeren. Het activeringsvenster verschijnt.

U kunt ook op Later activeren klikken. In dit geval wordt u gevraagd om het programma te activeren telkens wanneer u Dragon start. Als u het programma vijf keer start zonder het te activeren, wordt Dragon uitgeschakeld.

3. Klik op Automatisch activeren. Dragon wordt automatisch geactiveerd en u hoeft verder niets te doen.

Nuance raadt u ten zeerste aan het programma automatisch te activeren.

Dragon handmatig activeren

1. Start Dragon. De dialoog Dragon Activering verschijnt.
2. Klik op Nu activeren. Het activeringsvenster verschijnt.
3. Klik op Handmatig activeren. De dialoog Sleutel invoeren verschijnt.
4. Om de handmatige activering te voltooien, klikt u op de URL bovenaan in de dialoog. Vervolgens wordt de activeringspagina van Nuance geopend.
5. Klik op de activeringspagina van Nuance op Activeringssleutel genereren om een activeringssleutel te maken.

6. Zodra de activeringssleutel verschijnt, selecteert u het volledige nummer en kopieert u het (CTRL+C). Klik in het eerste veld van de dialoog Sleutel invoeren en druk op CTRL+V. Het volledige nummer wordt in het veld Activeringssleutel geplakt.
7. Klik op OK om de activering te voltooien.

Opmerkingen

- Als u het programma niet activeert, kunt u Dragon slechts vijf keer starten. Na de vijfde keer moet u het programma activeren als u het verder wilt blijven gebruiken.
- Als u wijzigingen aanbrengt aan de hardware van een computer waarop Dragon is geïnstalleerd, is het mogelijk dat u gevraagd wordt om het programma opnieuw te activeren. Om uw activeringsstatus te behouden, kunt u de installatie van Dragon ongedaan maken voordat u de hardware wijzigt. In dit geval mag u zeker niet vergeten uw gebruikersbestanden te bewaren wanneer u dit wordt gevraagd. Nadat u de hardware hebt gewijzigd, installeert u Dragon opnieuw.

Hoofdstuk 3: Aan de slag

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Informatie over Dragon	36
De online Help van Dragon openen en gebruiken	37
Informatie over het dicteren van tekst	39
Informatie over het Herkenningsvenster	39
De Dragon-balk gebruiken	42
Dragon-balk	42
De Text Control-indicator	49
De nieuwe of de klassieke Dragon-balk weergeven	49
De Dragon-balk besturen	52
Met de microfoon werken	55
Een apparaat voor spraakherkenning kiezen	55
Plaats uw microfoon in de juiste stand	57
De Studiecentrum gebruiken	59
Het Dragon Studiecentrum gebruiken	59
Het Dragon Studiecentrum	62

Informatie over Dragon

Dragon-software is het toonaangevende product voor continue, natuurlijke spraakherkenning met een omvangrijk lexicon. Met Dragon maakt u snel en eenvoudig documenten aan met uw stem zonder dat u hiervoor het toetsenbord hoeft te gebruiken.

Documenten dicteren

In elk programma dat tekst accepteert, kunt u documenten dicteren in plaats van typen. Dragon herkent natuurlijke en ononderbroken spraak en zet deze om in tekst op het scherm.

Tekst opmaken en corrigeren met spraakopdrachten

U kunt spraakopdrachten gebruiken om tekst op te maken, correcties aan te brengen, en knoppen en menu's te activeren in ondersteunde tekstverwerkers, zoals Microsoft® Word, [DragonPad](#), WordPad en andere ondersteunde programma's.

Programma's besturen met Say What You See™ ('zeggen wat u ziet')

Met spraakopdrachten kunt u programma's starten, tussen programma's wisselen en vensters, menu's en dialogen besturen. Zeg bijvoorbeeld 'Klik Bestand' om het menu Bestand te openen.

Dragon afstemmen op uw stem en woordgebruik

U kunt Dragon aanpassen aan uw manier van spreken en het lexicon uitbreiden met woorden die u regelmatig gebruikt.

U kunt de herkenning verbeteren door meerdere lexica te creëren die zijn afgestemd op de verschillende onderwerpen waarover u dicteert.

De online Help van Dragon openen en gebruiken

U kunt spraakopdrachten gebruiken om de online Help te openen en naar de verschillende Help-onderwerpen te gaan. De beschikbare opdrachten staan in de tabel.

Actie	Zeg
De Help openen	'Help mij'
Onderwerpen weer- geven	'Ga vooruit' of 'Ga achteruit'
Zoeken in Help	'Zoek in Dragon-help naar <i>dictaat</i>' waarbij <dictaat> een willekeurige zoekreeks is waarnaar u in de Dragon-help wilt zoeken. Zelfs als het Help-menu is gesloten, kunt u deze opdracht uitspreken. Een van de zoekopties die beschikbaar is in de HTML Help van Dragon is het zoeken op woordgroepen met aanhalingstekens. Zo kunt u zeggen 'Zoek aanhalingsteken open Wat is nieuw in Dragon aanhalingsteken sluiten') om alleen onderwerpen te vinden die de exacte woordgroep bevatten. U kunt ook zoeken in alleen eerder gevonden zoekresultaten, in overeenkomende gelijksoortige woorden en in onderwerptitels. Open de tab Zoeken in Help voor meer informatie.
Open de lijst met voorbeeldopdrachten in de Studiecentrum	'Toon Studiecentrum' of 'Toon voorbeeldopdrachten' of 'Wat kan ik zeggen'
Open het opdrach- tencentrum	'Open opdrachtencentrum' of 'Start opdrachtencentrum'
Het tabblad Inhoud, Index of Zoeken selecteren	Zeg 'Klik Inhoud', 'Klik Index' of 'Klik Zoeken'
De cursor ver- plaatsen in de inhoudsopgave, de indexlijst, de zoek- lijst of de lijst Selec- teer onderwerp.	'Ga <1 tot 20> omlaag' 'Ga <1 tot 20> omhoog'
Een onderwerp ope- nen in de inhouds- opgave, de indexlijst, de zoek- lijst of de lijst Selec- teer onderwerp.	Ga naar het gewenste onderwerp of boek en zeg 'Druk Entertoets'. (In de tabbladen Index en Zoeken kunt u ook 'Weergeven' zeggen.) U kunt ook een indexvermelding of zoekreeks dicteren.
Help sluiten	'Sluit help' of 'Help afsluiten'

Opmerking

Niet alle spraakopdrachten werken in het Help-venster. U kunt bijvoorbeeld geen spraakopdrachten gebruiken voor het bedienen van de werkbalk en u kunt niet op knoppen klikken door de naam van de knop uit te spreken. U kunt wel knoppen selecteren met de opdracht 'Druk Tabulator' en op knoppen drukken met 'Druk Enter'.

Informatie over het dicteren van tekst

Spreek tijdens het dicteren op natuurlijke wijze en in een normaal tempo. Spreek ieder woord duidelijk uit, maar niet hard, op een manier die voor u normaal is. Neem af en toe een pauze. Wanneer u dicteert wordt er standaard Dragon een klein Dragon-pictogram

weergegeven wanneer het programma naar u luistert en uw tekst verwerkt. Wanneer u pauzeert, schrijft Dragon de tekst uit in uw document. Raadpleeg [Informatie over het herkenningspictogram](#) voor meer informatie.

Voor een optimale herkenning is het beter lange zinnen te gebruiken dan korte zinnen of afzonderlijke woorden. Als u herkenningproblemen hebt, ga dan niet langzaam en overdreven articuleren.

[Belangrijke dicteeropdrachten](#)

Opmerkingen

- Voordat u begint met dicteren, dient u te controleren of de microfoon aanstaat en of de cursor op de plaats staat in het venster waar u wilt dicteren.
- Als u tijdens het dicteren een droge keel krijgt, kunt u met een rietje wat water drinken zodat u geen lawaai maakt en de herkenning niet wordt beïnvloed.
- Raadpleeg de *Gebruikershandleiding voor Dragon* voor uitgebreide informatie over dicteren.
- Als de rand van het Herkenningsvenster blauw wordt weergegeven, heeft Dragon het gedikteerde als spraakopdracht herkend in plaats van tekst.
- U kunt Dragon starten via een Extern-bureaubladverbinding, maar hierbij wordt interactief dicteren niet ondersteund. Via een Externe-bureaubladverbinding hebt u toegang tot de Dragon-balk en kunt u dictaat uitschrijven, maar u kunt geen tekst dicteren met een microfoon die via de externe computer is aangesloten.

Informatie over het Herkenningsvenster

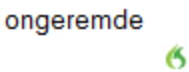
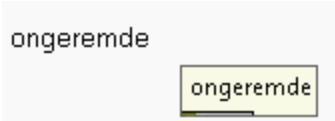
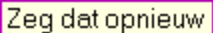
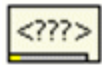
Het Herkenningsvenster van Dragon is gestroomlijnd om afleiding te reduceren en de gebruiker aan te zetten tot betere dicteergewoonten. In plaats van het traditionele zwevende

Herkenningsvenster wordt er terwijl u dicteert een klein pictogram weergegeven om aan te geven dat het herkenningsproces in voortgang is. De eenvoudigere weergave is bedoeld om dictaat van langere woordgroepen en zinnen te stimuleren. Dit verbetert spraakherkenning.

Wanneer u pauzeert, schrijft Dragon de tekst uit in uw document.

U kunt het Herkenningspictogram op elke gewenste plek op het scherm zetten, op een vaste plek weergeven, de kleur of lettergrootte wijzigen, of het pictogram na herkenning verbergen door de bijbehorende opties in te stellen. En u kunt het traditionele Herkenningsvenster nog steeds weergeven (zie [Met het Herkenningspictogram werken](#)), maar Nuance raadt u aan om de nieuwe weergave te gebruiken om afleiding te voorkomen.

De onderstaande tabel vergelijkt hoe Dragon u feedback geeft gedurende een dicteersessie met het nieuwe Herkenningsvenster waarbij resultaten vooraf zijn uitgeschakeld en de meer traditionele methode met resultaten vooraf en uiteindelijke herkenningresultaten.

Spraakstatus	Instellingen Herkenningspictogram	
	Resultaten vooraf uitgeschakeld	Resultaten vooraf ingeschakeld
Herkenningsproces in voortgang		
Dictaat herkend en weergegeven		
Herkenning voltooid. Indien gewenst, kunt u het Herkenningspictogram ook instellen op Verbergen, of om na vertraging te worden verborgen.		
Spraak niet herkend		
Contextmenu Resultaten		
Opdracht herkend.		

Spraakstatus	Instellingen Herkenningpictogram	
	Resultaten vooraf uitgeschakeld	Resultaten vooraf ingeschakeld
Als Dragon een opdracht herkent, wordt het kader van het Herkenningsvenster blauw. Dit gebeurt overigens niet bij dicteeropdrachten zoals 'Nieuwe regel' en 'Nieuwe alinea'.		
Het Dictaatvolume is te hoog		

De Dragon-balk gebruiken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Dragon-balk	42
De Text Control-indicator	49
De nieuwe of de klassieke Dragon-balk weergeven	49
De Dragon-balk besturen	52

Dragon-balk

De Dragon-balk is de werkbalk waarmee u de Dragon-software bedient. U kunt kiezen uit de nieuwe Dragon-balk, die standaard wordt geopend, of overschakelen op de klassieke Dragon-balk van voorgaande versies. De nieuwe Dragon-balk wordt standaard aan de bovenzijde van uw scherm weergegeven als u Dragon start. De Dragon-balk die u het laatst hebt gekozen, wordt weergegeven als u Dragon de volgende keer opent.

U kunt de weergave en het gedrag van de nieuwe of klassieke Dragon-balk aanpassen aan uw manier van werken. De Dragon-balk is standaard samengevouwen. Raadpleeg [de knoppen Samenvouwen/Uitvouwen](#). Raadpleeg [De nieuwe of klassieke Dragon-balk weergeven](#) voor het wijzigen van de weergave.

Opmerking: als u een computer met aanraakscherm gebruikt, kunt u beter met de nieuwe Dragon-balk werken, maar hierbij de functie Automatisch samenvouwen uitschakelen. Zo voorkomt u dat u per ongeluk het microfoonpictogram aanraakt (raadpleeg [De Dragon-balk gebruiken](#) voor meer informatie).

De nieuwe en klassieke Dragon-balken bevatten de volgende bedieningselementen.

Dragon-pictogram

Wordt uitsluitend weergegeven via de klassieke Dragon-balk. Klik op het pictogram Dragon () of klik met de rechter muisknop ergens op de klassieke Dragon-balk voor een menu waarmee u de weergave en de functionaliteit van de klassieke Dragon-balk op uw scherm kunt aanpassen.

Selecteer een optie van het menu Dragon-balk voor het wijzigen van de weergave en functionaliteit van de nieuwe Dragon-balk.

Raadpleeg [De nieuwe of klassieke Dragon-balk weergeven](#) voor informatie over de opties voor het werken met de nieuwe of klassieke Dragon-balk

Sleepbalk

Wordt uitsluitend op de nieuwe Dragon-balk weergegeven. Klik en houd de sleepbalk () ingedrukt voor het verplaatsen van de nieuwe Dragon-balk naar links of rechts op uw scherm. De balk bevindt zich links van het menu Dragon-balk.

Pictogrammen Samenvouwen/Uitvouwen

Deze worden uitsluitend op de nieuwe Dragon-balk weergegeven. Klik op het pictogram Samenvouwen () of zeg "wissel naar <toepassing>" voor het samenvouwen van de nieuwe

Dragon-balk naar de standaardinstelling. Klik op het pictogram Uitvouwen (■) of zeg "wissel naar de Dragon-balk" voor het weergeven van de uitgevouwen Dragon-balk.

Standaard wordt de nieuwe Dragon-balk samengevouwen weergegeven. Beweeg de muis over de Dragon-balk om deze uit te vouwen. Voor het behouden van de uitgevouwen toestand kunt u de selectie van Automatisch samenvouwen op in het menu Dragob-balk opheffen.

Het microfoonpictogram

Het microfoonpictogram wordt weergegeven op de nieuwe en klassieke Dragon-balk en op de taakbalk van Windows. Klik op het microfoonpictogram om de microfoon in- en uit te schakelen. De volgende tabel geeft de status van de microfoon weer die u ziet:

Nieuwe Dragon-balk	Klassieke Dragon-balk	Wat u kunt doen
		De microfoon staat aan en Dragon luistert. Dicteer of zeg opdrachten indien nodig. Wanneer u klaar bent of een pauze wilt inlassen: ▸ Zeg "ga slapen" of druk op de schuine streep (/) om de microfoon in de slaapstand te zetten. ▸ Zeg "microfoon uit" of klik op de plustoets (+) om de spraakherkenning uit te schakelen.
		De microfoon staat aan en Dragon luistert naar uw stem.
		De microfoon staat in de slaapstand en Dragon luistert niet behalve naar de opdrachten voor inschakelen. Wanneer u weer wilt verdergaan met dicteren: ▸ Zeg "word wakker" of druk op de plustoets (+) om de spraakherkenning te hervatten.
		De microfoon is uitgeschakeld. Wanneer u wilt verdergaan met dicteren, doet u een van de volgende dingen: Druk op de plustoets (+) op het numerieke toetsenbord. Klik op het microfoonpictogram op de Dragon-balk. Klik op het microfoonpictogram op de werkbalk van Windows.
		Er is geen gebruikersprofiel geladen en de microfoon staat uit. Selecteer het menu Profiel op de nieuwe of klassieke Dragon-balk om een gebruikersprofiel te laden.

Raadpleeg [De microfoon gebruiken](#) De microfoon gebruiken in Dragon Help voor meer informatie.

De Volumemeter

Wanneer Dragon u goed hoort, wordt de volumemeter op de nieuwe Dragon-balk (

) groen weergegeven en op de klassieke Dragon-balk () in- en uitgevouwen als u spreekt . Er wordt geen kleur weergegeven wanneer de microfoon uitstaat of niet reageert. De meter wordt grijs wanneer de microfoon in de Slaapmodus staat.

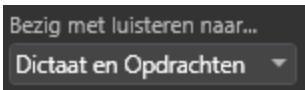
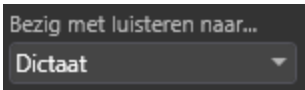
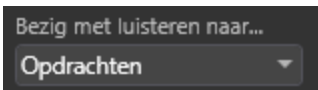
De Indicator voor Tekstbeheer

Er wordt een indicator voor Tekstbeheer weergegeven op de nieuwe Dragon-balk () en op de the klassieke Dragon-balk () die verandert om aan te geven of Dragon Full Text Control heeft. Raadpleeg [De indicator voor Tekstbeheer](#) voor meer informatie.

Herkenningsmodusindicator

De Herkenningsmodusindicator geeft de huidige Dragon-dicteermodus weer. Op de nieuwe Dragon-balk selecteert u de modus in de keuzelijst van de herkenningwijze. Op de klassieke Dragon-balk selecteert u de modus in het menu Modus. De Herkenningsdmodusindicator verandert aan de hand van de herkenningmodus die u selecteert. De standaardmodus is respectievelijk Dictaat en Opdrachten of Normaal.

De volgende tabel beschrijft de de herkenningmodi. Klik op de koppelingen voor meer informatie over [het gebruik van de Herkenningmodi](#).

Nieuwe Dragon-balk	Klassieke Dragon-balk	Herkenningsmodi	Wat doen ze
		Normale modus	Standaarddicteermodus van Dragon. In de normale modus onderscheidt Dragon dictaat van woorden, nummers en opdrachten door te analyseren wat u tussen pauzes zegt. Zeg 'Normale modus activeren' of 'Normale modus aan'.
		Dicteermodus	Een beperkte herkenningmodus waarin Dragon alles wat u zegt als dictaat interpreteert en niets als opdracht beschouwt. De Dicteermodus kan nuttig zijn als u zo snel mogelijk wilt dicteren of als u wilt dicteren zonder dat u naar de woorden kijkt die Dragon uitschrijft. Zeg 'Dicteermodus starten' of 'Dicteermodus aan'.
		Opdrachtmodus	Een beperkte herkenningmodus waarin Dragon alles wat u zegt als opdracht interpreteert en niets als dictaat beschouwt. Zeg 'Opdrachtmodus starten' of 'Opdrachtmodus aan'.

Nieuwe Dragon-balk	Klassieke Dragon-balk	Herkenningsmodi	Wat doen ze
Bezig met luisteren naar... Nummers	123	Nummermodus	Een beperkte herkenningssmodus waarin Dragon alleen getallen herkent. Als u alleen getallen (waaronder valuta) dicteert en deze modus inschakelt, is de spraakherkenning een stuk nauwkeuriger. Zeg 'Nummermodus starten' of 'Nummermodus aan'.
Bezig met luisteren naar... Spelling	abc	Spelmodus	Een beperkte herkenningssmodus waarin Dragon alleen letters, nummers, opdrachten en interpunctie herkent. De Spelmodus is handig wanneer u onuitspreekbare alfanumerieke tekenreeksen wilt dicteren zoals onderdeelnummers en nummerplaatnummers of andere termen waarvan u vermoedt dat Dragon ze niet kent, zoals internetadressen, woorden in een andere taal of ongebruikelijke productnamen. Zeg 'Spelmodus starten' of 'Spelmodus aan'. U kunt ook opdrachten gebruiken wanneer de Spelmodus is ingeschakeld.
		Verborgensmodus	

Berichtgebied

Het berichtgebied geeft de huidige status van Dragon aan , bijvoorbeeld of de microfoon aan of uit staat. De volgende tabel geeft voorbeelden van het berichtgebied weer.

Nieuwe Dragon-balk	Klassieke Dragon-balk
De microfoon van Dragon staat aan. U kunt op de sneltoets drukken of op het pictogram klikken om de microfoon in te schakelen.	De microfoon van Dragon staat uit. U kunt op de sneltoets drukken of op het pictogram klikken om de microfoon in te schakelen.

Pictogram voor de werkbalk Extra's

Klik op het pictogram of zeg 'Toon de Extra's-balk' om de werkbalk Extra's weer te geven. De werkbalk Extra's is alleen beschikbaar op de klassieke Dragon-balk met de volgende functies:

Correctiemenu weergeven

Klik op [Correctie](#) om het afspelen stop te zetten en een fout te corrigeren.

Afspeelknoppen

Gebruik de [afspeel](#)knoppen om audiobestanden met dictaat af te spelen:

- Afspelen beginnen
- Afspelen/voorlezen stoppen
- Begin Terugspoelen
- Begin Snel vooruit

Knop Lees dat

Klik op de knop Lees dat, waarna Dragon een opname van uw dictaat voorleest.

Knop Uitschrijven

Klik op deze knop om de te openen. In deze dialoog kunt u dictaat laten uitschrijven dat u met een draagbare recorder hebt opgenomen.

Knop Gebruikersprofiel openen

Hiermee wordt de naam van het huidige gebruikersprofiel rechts van de knop Uitschrijven weergegeven. Klik op de naam van het gebruikersprofiel om de te openen. Opmerking: deze knop is alleen zichtbaar wanneer Dragon bovenaan of onderaan uw scherm is verankerd.

Opmerkingen

- U kunt het afspelen niet met een spraakopdracht stopzetten omdat de computer geen spraak waarneemt tijdens het afspelen van dictaat, tenzij uw computer is uitgerust met een duplexgeluidskaart.
- Afspelen is beschikbaar voor documenten die zijn gedictieerd met Microsoft Word, Corel WordPerfect en DragonPad tot u het document sluit. Nadat u een document afsluit, verwijdert Dragon het opgenomen dictaat van dat document.

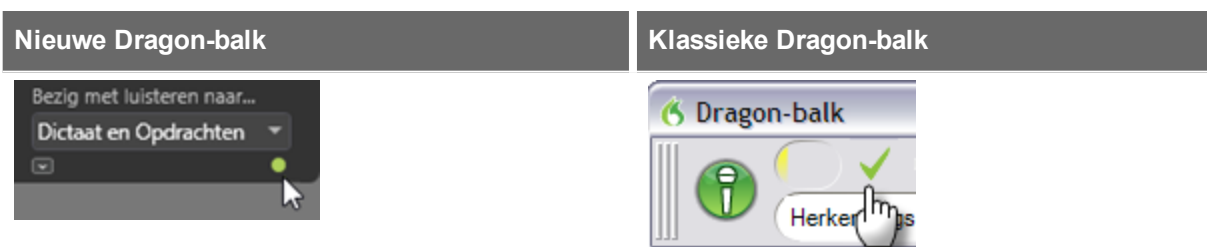
- Met de spraakopdracht 'Toon de Extra's-balk' kunt u de werkbalk Extra's in- en uitschakelen. Dus als u deze opdracht gebruikt om de werkbalk Extra's weer te geven, kunt u met dezelfde opdracht de werkbalk ook verbergen.

De Text Control-indicator

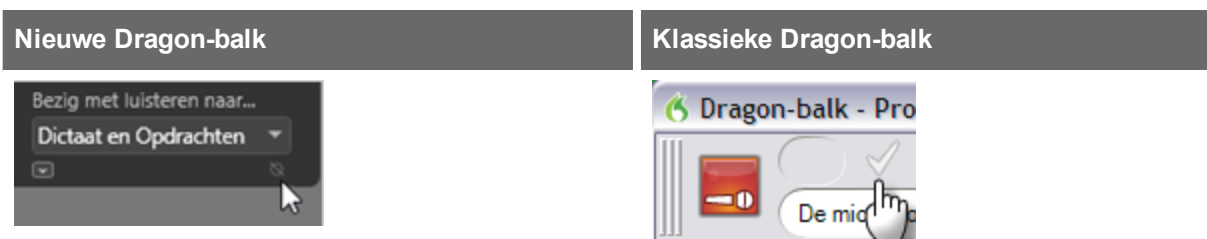
De nieuwe en klassieke Dragon-balk zijn beide voorzien van een Text Control-indicator die aangeeft of Dragon Full Text Control biedt voor het geselecteerde tekstveld.

Met Full Text Control plaatst Dragon spaties tussen woorden, hoofdletters aan het begin van zinnen en kunt u opdrachten uitvoeren met betrekking tot de tekst in uw document (selecteer <xyz>, corrigeer <xyz>, invoegen na <xyz>, enz.). Voor het slagen van deze functionaliteit moet Dragon doorlopend informatie over de inhoud van het tekstveld ophalen, bijvoorbeeld, waar woorden en zinnen beginnen en eindigen.

De Text Control-indicator is groen (zie voorbeeld) als Dragon Full Text Control in het betreffende veld heeft. De meeste standaard tekstvelden ondersteunen Full Text Control.

Als Dragon geen Full Text Control heeft, wordt de indicator grijs (zie voorbeeld).

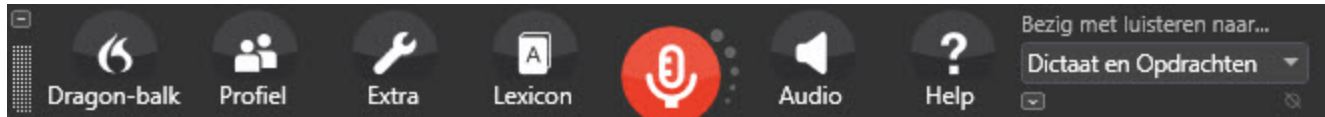

Zonder Full Text Control wordt het eerst gedicteerde woord wellicht niet met een hoofdletter geschreven en voegt Dragon niet automatisch spaties in bij ingevoegde woorden. Opdrachten die woorden in uw tekst aanhalen, zullen waarschijnlijk niet werken. Zeg in deze situaties "hoofdletter" voor het woord dat met een hoofdletter moet beginnen en zeg "spatie" als u een spatie wilt invoegen. Tevens kunt u met het toetsenbord en de muis bewerkingen en correcties uitvoeren. U kunt ook het [Dicteervenster](#) gebruiken.

De nieuwe of de klassieke Dragon-balk weergeven

U kunt de nieuwe of klassieke Dragon-balk op verschillende manieren weergeven. De opties verschillen voor de betreffende Dragon-balk.

De nieuwe Dragon-balk

De nieuwe Dragon-balk openen

1. Klik op het Dragon-pictogram op de klassieke Dragon-balk.
2. Selecteer Nieuwe Dragon-balk. De klassieke Dragon-balk wordt gesloten en de nieuwe Dragon-balk wordt geopend.

Een menu openen

1. Zeg wissel naar de Dragon-balk om de nieuwe Dragon-balk te activeren.
2. Zeg de naam van het menu en het menu-item dat u wilt openen.

Zeg bijvoorbeeld "wissel naar de Dragon-balk" dan "Extra" en dan "Opties Automatische opmaak".

Aantekening voor aanraakschermgebruikers: als er een menu op de Dragon-balk geopend is en u een ander menu op de Dragon-balk door aanraken wilt openen, blijft u het menu aanraken dat u wilt open.

De weergavemodus wijzigen

1. Zeg "wissel naar de Dragon-balk" om de nieuwe Dragon-balk te activeren.
2. Zeg "Dragon-balk" en dan de gewenste modus:

Klassieke Dragon-balk

De nieuwe Dragon-balk wordt gesloten en de klassieke Dragon-balk wordt geopend.

Alleen als pictogram

De nieuwe Dragon-balk is niet zichtbaar op het scherm. Alleen het microfoonpictogram in de Windows-systeembalk geeft aan dat Dragon actief is.

Automatisch samenvouwen

De nieuwe Dragon-balk wordt automatisch samengevouwen als u de muisaanwijzer wegneemt. Deze functie is handig als de nieuwe Dragon-balk teveel van uw actieve toepassing afdekt. De optie is standaard ingeschakeld.

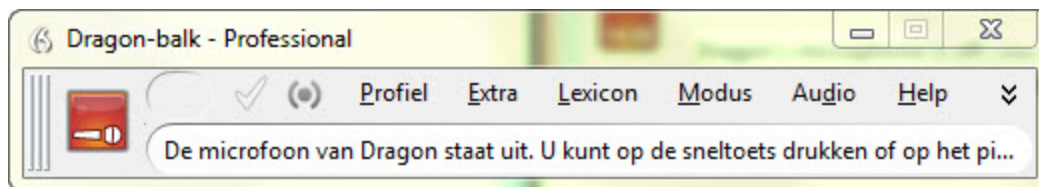
Opmerking: als u een computer met aanraakscherm gebruikt, kunt u beter met de nieuwe Dragon-balk werken, maar hierbij de functie Automatisch samenvouwen uitschakelen. Zo voorkomt u dat u per ongeluk het microfoonpictogram aanraakt.

De nieuwe Dragon-balk samenvouwen

Klik het pictogram Samenvouwen () of zeg "wissel naar <toepassing>". De nieuwe Dragon-balk wordt kleiner weergegeven en neemt minder plaats op uw scherm in beslag.

De nieuwe Dragon-balk uitvouwen

Klik op het pictogram Uitvouwen (■) of zeg "wissel naar de Dragon-balk". De nieuwe Dragon-balk wordt in de uitgevouwen modus weergegeven.

De klassieke Dragon-balk**De klassieke Dragon-balk openen**

1. Zeg "wissel naar de Dragon-balk" om de nieuwe Dragon-balk te activeren.
2. Zeg "Dragon-balk" dan "Klassieke Dragon-balk". De klassieke Dragon-balk wordt geopend.

Een menu openen

1. Zeg "wissel naar de Dragon-balk" om de klassieke Dragon-balk te activeren.
2. Zeg de naam van het menu en het menu-item dat u wilt openen.

Zeg bijvoorbeeld "wissel naar de Dragon-balk" dan "Extra" en dan "Opties Automatische opmaak".

De weergavemodus wijzigen

1. Klik op het Dragonpictogram aan de linkerkant van de Dragon-balk of klik met de rechtermuisknop ergens in de Dragon-balk om het snelmenu van de Dragon-balk weer te geven.
2. Selecteer een weergavemodus:

Dragon-balk bovenaan verankerd

De Dragon-balk blijft altijd aan de bovenzijde van het scherm. Dit is de modus waarin de Dragon-balk wordt weergegeven als u Dragon voor het eerst start. De opdracht geldt alleen voor de klassieke Dragon-balk.

Dragon-balk onderaan verankerd

De Dragon-balk blijft aan de onderzijde van het scherm. Als de Windows-taakbalk aan de onderzijde van het scherm zichtbaar is, wordt de Dragon-balk er juist boven weergegeven. Geldt uitsluitend voor de klassieke Dragon-balk.

Zwevende Dragon-balk

De Dragon-balk wordt in een venster weergegeven dat u over het scherm kunt verplaatsten. Geldt uitsluitend voor de klassieke Dragon-balk.

Gekoppelde Dragon-balk

De Dragon-balk "kleeft" linksbovenaan het actieve venster. Als u het actieve venster naar een andere plaats op het scherm sleept, wordt de Dragon-balk eveneens verplaatst. In de gekoppelde modus wordt het werkbalkpictogram Extra's niet weergegeven. Geldt uitsluitend voor de klassieke Dragon-balk.

Nieuwe Dragon-balk

De klassieke Dragon-balk wordt gesloten en de nieuwe Dragon-balk geopend.

Alleen als pictogram

De Dragon-balk is niet zichtbaar op het scherm. Alleen het microfoonpictogram in de systeembalk van Windows geeft aan dat Dragon actief is.

Altijd op voorgrond

Standaard wordt Dragon "altijd op de voorgrond" weergegeven, wat inhoudt dat Dragon zich op de voorgrond van uw beeldscherm bevindt. Evenals bij andere vensters kunt u de instelling van de zwevende Dragon-balk wijzigen zodat deze naar de achtergrond gaat als u een ander venster maximaliseert of opent dat groot genoeg is om het huidige venster te verbergen. Geldt uitsluitend voor de klassieke Dragon-balk.

Opmerking

Als u de Dragon-balk instelt op 'Altijd op voorgrond', bedekt deze de secundaire vensters van Dragon, zoals Help-vensters. In deze gevallen kunt u de modus 'Altijd op voorgrond' uitschakelen of de vensters verplaatsen zodat deze niet meer worden afgedekt.

U gaat terug naar de vorige modus van de Dragon-balk door met de rechter muisknop op het microfoonpictogram te klikken en dan op Vorige modus van de Dragon-balk.

De weergave verwisselen

U kunt zeggen "wissel naar zwevende modus" of "Dragon-balk bovenaan verankeren". Bijvoorbeeld, als de Dragon-balk bovenaan verankerd is, kunt u zeggen "Dragon-balk onder verankeren" "Dragon-balk alleen als pictogram laten zien" enz.

De Dragon-balk besturen

Met de volgende spraakopdrachten kunt u de Dragon-balk besturen en Help opvragen over het gebruik van Dragon:

Actie	Zeg
Klik op menuopdracht op de Dragon-balk	Zeg 'Wissel naar Dragon-balk' om de Dragon-balk te activeren en vervolgens de naam van het menu dat u wilt openen.
Start de tekstverwerker van DragonPad	'Start DragonPad'
DragonHelp weergeven	'Help mij'
Algemene spraakopdrachten weergeven voor uw huidige programma, venster of tekstveld	'Wat kan ik zeggen?'
De DragonBar-modus overschakelen	'maak de Dragon-zijbalk' en de modusnaam (Zwevend, Bovenaan verankerd, Onderaan verankerd, Gekoppeld, Alleen als pictogram) Opmerking: de opdracht "alleen als pictogram" heeft als enige betrekking op de nieuwe en klassieke Dragon-balk. Alle overige modus-opdrachten gelden alleen voor de klassieke Dragon-balk. Als u deze opdrachten gebruikt terwijl de nieuwe Dragon-balk actief is, wordt de klassieke Dragon-balk automatisch geopend.
De nieuwe Dragon-balk uitvouwen of samenvouwen	"wissel naar de Dragon-balk" "wissel naar <programmanaam>"
De instelling Altijd op voorgrond van de klassieke Dragon-balk wijzigen	"De Dragon-balk altijd op voorgrond zetten" of "plaats de Dragon-balk altijd op de voorgrond". Deze opdrachten wijzigen de status van de klassieke Dragon-balk. Met andere woorden, als u met een van deze opdrachten de Dragon-balk op de voorgrond weergeeft en dan de opdracht opnieuw uitspreekt, wordt de Dragon balk door andere vensters bedekt. Opmerking: als u de klassieke Dragon-balk op "Altijd op voorgrond" instelt, bedekt deze andere vensters zoals DragonPad en de Help-vensters. In dat geval dient u de status "Altijd op voorgrond" uit te schakelen of de vensters te verplaatsen zodat die niet meer worden afgedekt.

Actie	Zeg
Dragon afsluiten (en de Dragon-balk afsluiten)	U kunt de opdracht 'Dragon afsluiten' in het systeemmenu van de Dragon-balk gebruiken (klik links op het pictogram Dragon) en in het menu Profiel. Om Dragon af te sluiten zegt u 1. 'Dragon afsluiten' Als uw gebruikersprofiel ook openstaat en u wijzigingen hebt aangebracht met het Correctiemenu, of updates hebt aangebracht met de Lexiconbewerker, vraagt Dragon u of u de wijzigingen wilt opslaan. 2. Zeg 'Ja' om de wijzigingen op te slaan.

Opmerking

Wanneer u de Dragon-balk instelt op 'Altijd op voorgrond' wordt deze over de secundaire vensters van Dragon weergegeven, zoals de schermen DragonPad of Help. In dat geval dient u de status 'Altijd op voorgrond' uit te schakelen of de vensters te verplaatsen, zodat deze niet worden afgedekt.

Met de microfoon werken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Een apparaat voor spraakherkenning kiezen	55
Plaats uw microfoon in de juiste stand	57

Een apparaat voor spraakherkenning kiezen

Op dit scherm vertelt u Dragon wat voor dictaatbron u gaat gebruiken. Als u later een andere dictaatbron wilt toevoegen, kunt u later .

Kies uw audioapparaat in het bovenste gedeelte. Dragon kiest het meest geschikte apparaat dat op de computer is aangesloten, plaatst het in de lijst en vermeldt het als aanbevolen.

Microfoon (live dicteren)

Gebruik dit gedeelte voor informatie over de gekozen microfoon.

PowerMic

Selecteer deze optie als u een PowerMic gebruikt . U kunt in de Beheerdershandleiding meer informatie vinden over het gebruik van de PowerMic met een extern gebruikersprofiel.

Microfooningang (meest gebruikelijke)

Selecteer deze optie als uw microfoon ingangen heeft.

- Computers met ingebouwde audio hebben meestal mic-in-aansluitingen aan de voorkant. Als de pc zowel vóór als achter aansluitingen heeft, sluit u de microfoon op de achterkant aan.
- De meeste nieuwe computers en microfoons maken gebruik van standaardkleuren voor aansluitingen en stekkers. De aansluiting en stekker van de microfoon zijn roze en die van de headset zijn groen.
- Er zijn nieuwere computers die een combinatieaansluiting hebben voor het geluid van een headset en een microfoon. Als uw headset twee aansluitingen heeft en uw pc een combinatieaansluiting, sluit u de headset aan op een Y-splitteradapter en sluit u de adapter vervolgens aan op de pc-aansluiting.
- Oudere computers en microfoons maken gebruik van allerlei labels en kleuren, vaak zonder bijschrift. Soms staat er 'Mic' op het label of een afbeelding van een microfoon. Soms zijn microfoonaansluitingen en -stekkers rood.
- Microfoonaansluitingen zijn niet hetzelfde als lijningangen, die u normaal gesproken niet moet gebruiken. Microfoons produceren normaliter een laag geluidsniveau dat wordt versterkt als de microfoon wordt aangesloten op de microfoonaansluiting. De lijningang versterkt het geluidsniveau niet.

USB

Selecteer deze optie als uw microfoon een USB-connector heeft. USB-microfoons maken geen gebruik van een pc-geluidskaart om geluid te verwerken. Door een geluidskaart te gebruiken, kunt u dus problemen met de geluidskaart uitsluiten.

Sluit de microfoon rechtstreeks aan op een van de USB-poorten van de pc, niet op de poort van een basisstation of een USB-hub.

Bluetooth

Selecteer deze optie als u een Bluetooth-microfoon hebt en de pc op Bluetooth is ingesteld.

Zie <http://support.nuance.com/compatibility/> voor een lijst met volledig ondersteunde Bluetooth-microfoons.

Opmerking: Raadpleeg de gebruikershandleiding voor de Plantronics Calisto Bluetooth die bij uw apparaat is geleverd voor meer informatie over het instellen en gebruiken van uw apparaat. U vindt de gebruikershandleidingen ook op de pagina [Gebruikersdocumentatie](#) van Nuance. Raadpleeg ook Als uw Bluetooth-microfoon geen verbinding maakt met Dragon in Dragon Help.

De toepassing Dragon Remote Microphone

Gebruik de toepassing Dragon Remote Microphone als u een mobiel apparaat wilt gebruiken als draadloze microfoon.

Als u de toepassing Dragon Remote Microphone kiest, moet u de toepassing Dragon Remote Microphone ook op het mobiele apparaat installeren. Raadpleeg voor meer informatie Een mobiel apparaat als draadloze microfoon gebruiken in Dragon Help.

De Dragon-toepassing voor de externe microfoon ondersteunt de volgende apparaten:

- Apple iPhone 3GS en hoger, iPad 1 en 2, en iPod touch 4 en hoger met iOS 4.2 en hoger. De app voor iOS-apparaten is beschikbaar bij iTunes en in de App Store.
- Smartphones en tablets met Android OS 2.2 en hoger. De app voor Android-apparaten is beschikbaar bij Android Market.

Klik op <http://Dragon.nuance.com/remotemicrophone> voor meer informatie over het downloaden en installeren van deze app en de lijst van apparaten die momenteel worden ondersteund.

Lijningang (niet aanbevolen)

Gebruik deze opties als u een microfoon aansluit via een lijningang (niet aanbevolen). Microfoons produceren normaliter een laag geluidsniveau dat wordt versterkt als de microfoon wordt aangesloten op de microfoonaansluiting. De lijningang versterkt het geluidsniveau niet.

Opgenomen geluidsapparaat

Gebruik dit gedeelte voor informatie over het kiezen van een draagbare recorder. U ziet dit onderdeel niet als Dragon tijdens installatie is geconfigureerd om alleen opdrachten te gebruiken.

Draagbaar apparaat of smartphone met recordertoepassing

Selecteer deze optie als u met een mobiel apparaat dicteert dat digitale opnamen kan opslaan en naar uw computer kan overbrengen.

Digitale geluidsrecorder (met .wav, .mp3, .wma, .dss, .ds2)

Selecteer deze optie als u met een digitale recorder gaat dicteren.

u kunt alleen niet-gecodeerde DSS- en DS2-bestanden gebruiken wanneer u een gebruikersprofiel maakt met een draagbare recorder.

De software Digital Voice Editor van Sony (.msv, .dvf)

Gebruik deze optie als u met behulp van de Sony-recorder Digital Voice Editor gaat dicteren.

Opmerkingen

- Als u een andere microfoon gaat gebruiken, dan moet u de geluidscontrole opnieuw uitvoeren. Voor een beter resultaat is het raadzaam om een ander gebruikersprofiel aan te maken voor elk apparaat dat u wilt gebruiken.
- In sommige edities van Dragon kunt u gebruikersprofielen met meerdere dicteerbronnen maken en trainen. U kunt bijvoorbeeld met dezelfde gebruikersprofielen dicteren met een headset-microfoon of een draagbare recorder. Raadpleeg voor meer informatie.

Plaats uw microfoon in de juiste stand

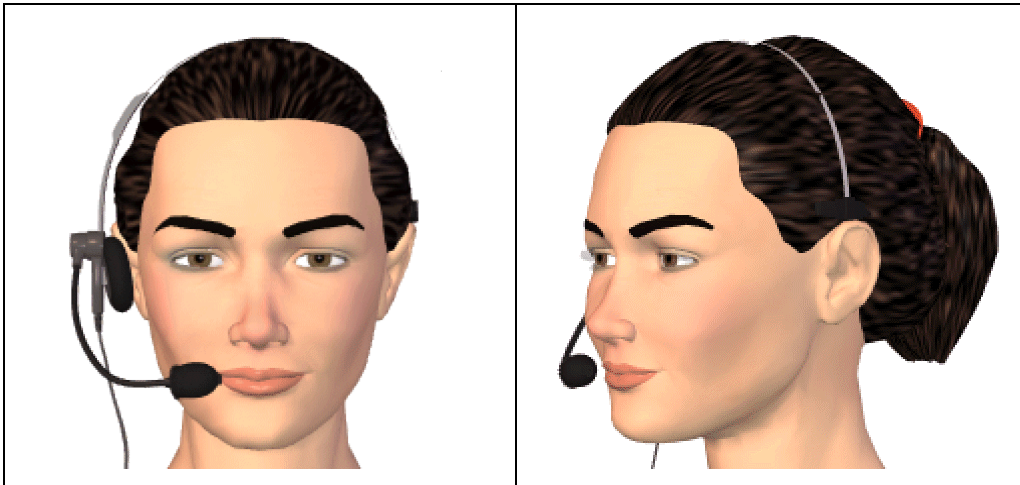
Op dit scherm wordt uitgelegd hoe u de microfoon in de juiste stand plaatst voor een optimale spraakherkenning. De plaatsing van de microfoon is een van de belangrijkste aspecten van optimale spraakherkenning. Als de microfoon niet in precies de juiste stand staat, kan de nauwkeurigheid van de herkenning al merkbaar afnemen.

Volg de afbeeldingen en beschrijvingen op het Wizard-scherm en in dit gedeelte om de microfoon in de juiste stand te plaatsen.

De microfoon van een headset in de juiste positie plaatsen

- Pas de headset aan zodat deze prettig zit.
- Plaats het microfoonelement aan de zijkant van uw mond om geruis te vermijden.
- Plaats de microfoon vlak naast (niet tegen) uw mondhoek, op ongeveer twee centimeter afstand.
- Controleer of de voorzijde van de microfoon naar uw mond is gericht. De voorzijde van de microfoon kan met een gekleurde stip, het woord 'Talk' of een ander label zijn aangeduid.
- Plaats de headset steeds in dezelfde positie.

Op de volgende afbeeldingen ziet u hoe u de headsetmicrofoon draagt.

Een losse microfoon of recorder in de juiste stand houden

- Richt het microfoonelement op de zijkant van, of iets onder, uw mond zodat uw ademhaling niet wordt opgenomen. Houd de microfoon niet recht voor uw mond.
- Zorg dat u de microfoon comfortabel vasthoudt. Vermijd een onhandige, vermoeiende stand.
- Zorg dat de afstand tussen het microfoonelement en uw mond ongeveer 2,5 tot 7,5 centimeter is. U moet de microfoonafstand binnen dit bereik houden, maar u hoeft de microfoon niet altijd op precies dezelfde afstand te houden.
- Houd de microfoon zo vast dat de voorkant naar uw mond wijst. Spreek niet in de zijkant van de microfoon.
- Houd de microfoon telkens wanneer u deze gebruikt op dezelfde manier vast. Let op dat u geen plotselinge bewegingen maakt met de microfoon of met uw hoofd.
- Een microfoonstandaard maakt het moeilijk om dezelfde positie te handhaven en kan lawaai geleiden. Gebruik dus geen standaard.

De Studiecentrum gebruiken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Het Dragon Studiecentrum gebruiken	59
Het Dragon Studiecentrum	62

Het Dragon Studiecentrum gebruiken

In het Studiecentrum kunt u voorbeeldopdrachten en tips bekijken die worden bijgewerkt wanneer u [overschakelt naar een ander programma of venster](#). (Raadpleeg [Studiecentrumcontext](#).)

Het Studiecentrum wordt automatisch weergegeven als u een gebruikersprofiel opent (u kunt dit wijzigen op de tab Overige instellingen van de dialoog Opties). Als het Studiecentrum gesloten is, kunt u het openen via het menu Help of met de spraakopdrachten "wat kan ik zeggen" of "Studiecentrum weergeven".

U kunt de tekengrootte van het Studiecentrum wijzigen met uw stem of door erop te klikken met de rechter muisknop.

Het Studiecentrum is standaard ingesteld op *Zwevend*; u kunt het van grootte veranderen en verplaatsen. Als u wilt dat er geen andere vensters worden afgedekt, kunt u het aan de zijkant van het scherm *verankeren*, waarbij u dan tevens de keus hebt voor de instelling *Automatisch verbergen*.

Let op: als het deel van het Bureaublad dat zich onder het Studiecentrum bevindt pictogrammen bevat, worden deze verplaatst als u het Studiecentrum verankert, waardoor de indeling van uw Bureaublad verstoord kan worden.

Het Studiecentrum bedienen

U kunt de volgende spraakopdrachten met het Studiecentrum gebruiken, ongeacht of dit het actieve venster is (met andere woorden, of het de focus heeft).

Voor de meeste opdrachten moet het Studiecentrum geopend zijn.

Om de deelvensters of tabs van het Studiecentrum te openen zegt u "klik" en de titel.

Actie	Zeg het volgende	Of doe het volgende
Het Studiecentrum weergeven	▶ "Wat kan ik zeggen?" ▶ "Dragon Studiecentrum" (u kunt ook beginnen met "open", "start", "toon" of eindigen met "laten zien" of "weergeven") ▶ "Lijst met voorbeeldopdrachten" (u kunt ook beginnen met 'open', 'toon', 'start' of eindigen met "laten zien" of "weergeven") ▶ "Wissel naar het Studiecentrum"	Het Studiecentrum selecteren in het menu Help op de Dragon-balk
Het tabblad Persoonlijke opdrachten weergeven	"klik Persoonlijke opdrachten"	Selecteer de tab Persoonlijke opdrachten van het Studiecentrum.
Het Studiecentrum rechts verankeren	"Studiecentrum rechts verankeren"	Klik met de rechter muisknop op het Studiecentrum en selecteer Rechts verankeren.
Het Studiecentrum links verankeren	"Studiecentrum links verankeren"	Klik met de rechter muisknop op het Studiecentrum en selecteer Links verankeren.
De lettergrootte van het Studiecentrum wijzigen	"Tekengrootte Dragon Studiecentrum [Klein Normaal Groot]"	Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en selecteer Tekengrootte > Klein, Normaal of Groot
Het Studiecentrum zwevend weergeven	▶ "Studiecentrum zwevend maken" of ▶ "Maak het Dragon Studiecentrum zwevend"	Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en selecteer Zwevend
Het Studiecentrum automatisch verbergen (niet beschikbaar in de modus Zwevend)	"Studiecentrum automatisch verbergen"	Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en selecteer Automatisch verbergen
Automatisch verbergen uitschakelen (niet beschikbaar in de modus Zwevend)	"Ophouden het Studiecentrum te verbergen"	Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en hef de selectie Automatisch verbergen op.

Actie	Zeg het volgende	Of doe het volgende
Het Studiecentrum altijd op de voorgrond weergeven	Terwijl het Studiecentrum actief is, klikt u met de rechtermuisknop en zegt u 'Altijd op voorgrond'	Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en selecteer Altijd op voorgrond
Altijd op voorgrond uitschakelen	Terwijl het Studiecentrum actief is, klikt u met de rechtermuisknop en zegt u 'Altijd op voorgrond'	Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en hef de selectie Altijd op voorgrond op
Het Studiecentrum 5 procent breder maken	"Studiecentrum breder"	Druk op de toetsencombinatie <ALT+W> terwijl het Studiecentrum actief is. (U kunt ook de rand verslepen.)
Het Studiecentrum 5 procent smaller maken	"Studiecentrum smaller"	Druk op de toetsencombinatie <ALT+T> terwijl het Studiecentrum actief is. (u kunt ook de rand verslepen.)
Studiecentrum-opdrachten afdrukken	n.v.t.	Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en selecteer Afdrukken.
De online-Help van het Studiecentrum weergeven	'Studiecentrum Help'	Klik op het vraagtekenpictogram rechtsboven in het Studiecentrum
Het Studiecentrum sluiten	Terwijl het Studiecentrum actief is, zegt u ► 'Dragon Studiecentrum sluiten' of ► 'Venster sluiten'	► Klik met de rechtermuisknop op het Studiecentrum en selecteer Sluiten. ► Klik op de x in de rechterbovenhoek.

Contexten in het Studiecentrum

Hier is de lijst met programma's en vensters waarvoor het Studiecentrum informatie verschaft:

- [Bureaublad](#)
- Dragon-vensters: [Dragon-balk](#), [DragonPad](#), [Dicteervenster](#), Spellingvenster (zie Dragon Help), [Opdrachtencentrum](#), [Lexiconbewerker Microsoft Word](#), [Microsoft Excel](#), [Microsoft Outlook](#), Raadpleeg de Dragon Help voor Microsoft PowerPoint, en Microsoft InfoPath
- WordPad
- OpenOffice.org Writer (zie de Dragon Help)
- [Internet Explorer](#), [Google Chrome](#) en [Mozilla Firefox](#)
- Globaal

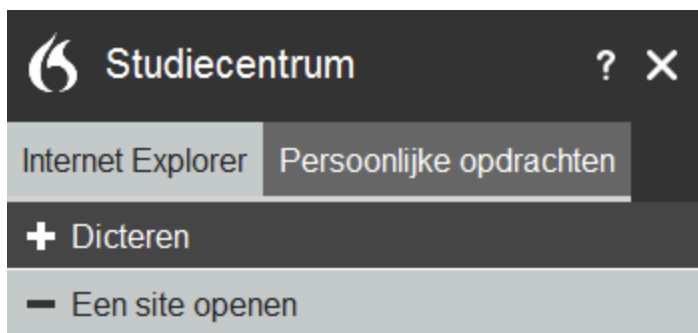
Als u in een toepassing klikt waarvoor Dragon geen specifieke opdrachten heeft (bijvoorbeeld, Kladblok, Skype, of iTunes), geeft het Studiecentrum algemene tips weer, plus opdrachten die altijd beschikbaar zijn ("globale opdrachten") en de opdrachten die het Studiecentrum zelf besturen.

Het Dragon Studiecentrum

Het Studiecentrum verschaft adviezen en spraakopdrachten met betrekking tot uw actieve toepassing. De inhoud van het Studiecentrum verandert als u de focus op een ander venster richt. Bijvoorbeeld, als u op de Dragon-balk klikt, geeft het Studiecentrum relevante informatie weer voor de Dragon-balk en als u in Internet Explorer klikt, heeft de inhoud van het Studiecentrum betrekking op Internet Explorer. Raadpleeg [Learning Center contexts](#).

Het Studiecentrum heeft twee tabs. De eerste tab geeft een accordeonsysteem weer van uitvouwbare deelvensters met opdrachten en adviezen (standaard wordt het bovenste deelvenster geopend met essentiële adviezen). De tweede tab, Persoonlijke opdrachten, is voor weergave van aangepaste opdrachten (als uw editie van Dragon hierover beschikt).

U opent de diverse deelvensters van het Studiecentrum door "klik" te zeggen en de titel. U opent een tab op dezelfde wijze door "klik" te zeggen gevolgd door de naam.

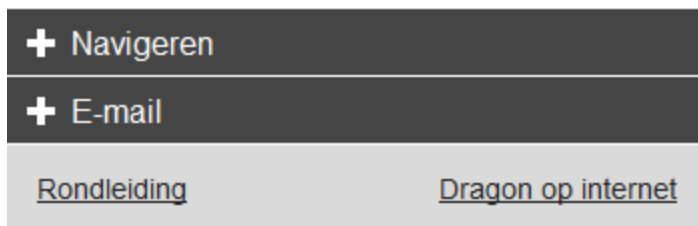

wissel naar Internet Explorer
ga naar het adresveld
typ een URL en zeg druk Enter
*(tip: u kunt zeggen **spel** **www** voor **www**)*

Zoek op het internet naar <xyz>
zoek op Wikipedia naar...
zoek nieuws over...
zoek op het internet naar kaarten voor...
open de thuispagina
("..." vertegenwoordigt woorden naar keuze. Deze snelkoppelingen zijn altijd beschikbaar en worden geactiveerd in de dialoog Opties.)

alle vensters weergeven
venster sluiten of tabblad sluiten

zoek in de Help naar Internet Explorer
zoek in de Help naar adresbalk
zoek in de Help naar opties voor internet

OPMERKING

Als u het Studiecentrum verankert, worden de pictogrammen op het bureaublad verschoven, waardoor de rangschikking van uw bureaublad kan wijzigen.

Hoofdstuk 4: Tekst dicteren

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Basisbeginselen van het dicteren	64
Acties ongedaan maken	65
Herkenningsfouten corrigeren tijdens het dicteren	66
Dicteeropdrachten	67
Tekst typen of spellen	68
Woorden spellen	69
Getallen dicteren	71
Het Dicteervenster gebruiken	75
Dicteervenster gebruiken	75
Instellingen Dicteervenster	79
DragonPad	82
Informatie over DragonPad	82
Tekstterugloop wijzigen	82

Basisbeginselen van het dicteren

Over het algemeen kunt u net zo tegen Dragon dicteren als tegen iemand die uw dictaat uitschrijft. De meeste leestekens en hoofdletters (met uitzondering van hoofdletters in eigennamen en aan het begin van een zin) moet u expliciet uitspreken. Klik voor meer informatie op Leestekens en symbolen dicteren hieronder.

Hieronder volgt een korte lijst met de belangrijkste dicteeropdrachten.

Korte lijst met dicteeropdrachten

Dicteer gewone zinnen om te beginnen met dicteren. Gebruik daarnaast deze opdrachten.

Actie	Opdracht
Nieuwe alinea beginnen (tweemaal op ENTER drukken)	'Nieuwe alinea'
Nieuwe regel beginnen (eenmaal op ENTER drukken)	'Nieuwe regel'
Leestekens invoeren, bijvoorbeeld '!'	de naam van het leesteken, bijvoorbeeld 'uitroepteken'
Symbolen en speciale tekens dicteren, bijvoorbeeld '@'	de standaardnaam van het symbool, bijvoorbeeld 'geregistreerd handelsmerk'

■ [Volledige lijst met dicteeropdrachten](#)

Klik op de volgende koppelingen voor meer informatie over veelvoorkomende dicteertaken.

■ [In programma's dicteren](#)

■ [Leestekens en symbolen dicteren](#)

■ [Eigennamen en plaatsnamen dicteren](#)

■ [Woorden met koppeltekens en samenstellingen dicteren](#)

■ [Afkortingen en acroniemen dicteren](#)

■ [Lijst met opsommingstekens dicteren](#)

■ [E-mailadressen en Internetadressen dicteren](#)

■ [Acties ongedaan maken](#)

■ [Teruggaan en doorgaan met dicteren](#)

Acties ongedaan maken

U kunt een opdracht of gedicteerde tekst als volgt ongedaan maken:

De meeste acties ongedaan maken

- Zeg 'Maak dat ongedaan' of 'Ongedaan maken'.

Voorbeeld:

Om de opdracht 'Wis volgende 4 tekens' ongedaan te maken, zegt u 'Maak dat ongedaan'.

Gedicteerde tekst of dicteeropdracht ongedaan maken

- Zeg 'Schrap dat'.

Voorbeeld:

Als u tekst wilt verwijderen die u net hebt gedicteerd, zegt u 'Schrap dat'.

Opmerking

- U kunt een selectie ongedaan maken door te zeggen 'Deselecteer dat', door andere tekst te selecteren, of door de cursor te verplaatsen in het document.
- Met de opdrachten 'Maak dat ongedaan' en 'Ongedaan maken' stuurt u de bijbehorende opdracht 'CTRL+Z' naar het actieve programma. Het resultaat van de

opdracht hangt af van de manier waarop het actieve programma gewoonlijk met deze opdracht omgaat. Als u bijvoorbeeld twee keer achterelkaar 'Maak dat ongedaan' zegt in het venster DragonPad, maakt de tweede opdracht de eerste ongedaan; andere programma's reageren wellicht anders.

- Het Nauwkeurigheidscentrum is een centrale plaats voor alle hulpmiddelen van Dragon voor het bereiken van een uitstekende spraakherkenning. Zie [Het Nauwkeurigheidscentrum gebruiken](#) voor meer informatie.

Herkenningsfouten corrigeren tijdens het dicteren

Gebruik de procedures in dit onderwerp wanneer u merkt dat Dragon terwijl u dicteert een woord of woorden niet goed herkent. Wanneer u fouten corrigeert, leert Dragon om deze fouten voortaan niet te herhalen.

Woord of woordgroep corrigeren met het Correctiemenu

1. Zeg 'Selecteer <tekst>' waarbij tekst het onjuist geïnterpreteerde woord of woordgroep is. Als het zojuist gedicteerde tekst betreft, kunt u deze ook selecteren met de opdracht 'Corrigeer dat'.

Dragon markeert de betreffende tekst en geeft het [Correctiemenu](#) weer.

1. Als de correcte tekst in de lijst staat, kunt u deze beginnen te spellen of kiezen met de spraakopdracht 'Kies' gevolgd door het nummer voor de gewenste keuze. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 2'. Zeg niet 'Kies nummer 2' want dat wordt uitgeschreven als 'Kies nummer twee' of 'Kies 2', afhankelijk van hoe u de nummerindelingsopties instelt in de [dialoog Automatische opmaak](#).
2. Als de gewenste tekst niet in de lijst voorkomt, spelt u het betreffende woord, geeft u de opdracht 'Spel dat' en spel het woord letter voor letter.

Het [Spellingvenster](#) wordt weergegeven. U kunt het correcte woord in dit venster spellen of typen.

Opmerkingen

- Dragon leert ook als u tekst invoert. Als u het toetsenbord gebruikt om een verkeerd herkend woord te corrigeren, leert Dragon van deze correctie kan het programma het woord de volgende keer dat u het dicteert gebruiken.
- Het Nauwkeurigheidscentrum is een centrale plaats voor alle hulpmiddelen van Dragon voor het bereiken van een uitstekende spraakherkenning. Zie [Het Nauwkeurigheidscentrum gebruiken](#) voor meer informatie.
- Het gedrag van het Correctiemenu en de opdrachten waarmee u de lijst oproept, kunt u instellen op het [tabblad Correctie in de dialoog Opties](#).
- Als u wilt voorkomen dat het Correctiemenu verschijnt wanneer u tekst selecteert, kunt u deze functie uitschakelen. Schakel de optie Selecteer opdrachten openen het Correctiemenu uit op het [tabblad Correctie van de dialoog Opties](#). Klik daarna op Toepassen.
- Als u het Spellingvenster automatisch wilt laten openen zodra u tekst begint te corrigeren, selecteert u 'Corrigeer-opdrachten openen het Spellingvenster' op het [tabblad Correctie van de dialoog Opties](#).

- Als u een woordgroep selecteert met een automatisch toegevoegd leesteken, bevat de lijst met correcties ook een alternatief zonder dat leesteken.
- In bepaalde toepassingen kan het moeilijk zijn om geselecteerde tekst te corrigeren. In dat geval kan het zijn dat u het [Dicteervenster](#) moet gebruiken. Selecteer de tekst die u wilt bewerken en zeg 'Dicteervenster weergeven' of 'Selectie bewerken'.

Dicteeropdrachten

Tijdens het dicteren kunt u de volgende dicteeropdrachten (ook wel 'in-line' opdrachten genoemd) zonder pauze gebruiken.

Opdracht	Actie
Nieuwe regel	eenmaal op de toets ENTER drukken
Nieuwe alinea	tweemaal op de toets ENTER drukken en het volgende woord met een hoofdletter schrijven
Hoofdletter <woord>	<woord> met een beginhoofdletter invoeren
Hoofdletter aan	de volgende woorden invoeren met beginhoofdletters
Hoofdletter uit	stoppen met het invoeren van beginhoofdletters
Grootschrift <woord>	<woord> volledig in hoofdletters invoeren
Grootschrift aan	de volgende woorden volledig in hoofdletters invoeren
Grootschrift uit	stoppen met woorden volledig in hoofdletters invoeren
Kleinschrift <woord>	<woord> in kleine letters invoeren
Kleinschrift aan	de volgende woorden volledig in kleine letters invoeren
Kleinschrift uit	stoppen met woorden volledig in kleine letters invoeren
Zonder spaties <woord>	geen spatie invoegen vóór <woord>
Zonder spaties aan	geen spaties invoegen tussen de volgende woorden
Zonder spaties uit	weer spaties invoegen tussen woorden

Opmerkingen

- In de [dicteermodus](#) interpreteert Dragon alles wat u zegt als dictaat en worden alleen dicteeropdrachten herkend. De Dicteermodus kan nuttig zijn als u zo snel mogelijk wilt dicteren of als u wilt dicteren zonder dat u naar de woorden kijkt die Dragon uitschrijft. Zeg 'Dicteermodus starten' of 'Dicteermodus aan'.
- Als u opdrachtwoorden letterlijk wilt invoeren, zoals 'nieuwe regel' (in 'Schrijf ieder woord op een nieuwe regel'), moet u pauzeren nadat u 'nieuwe' hebt gezegd.

- De opdrachten voor hoofdlettergebruik en spaties worden automatisch uitgeschakeld wanneer u in het document bladert.

Tekst typen of spellen

In het [Spellingvenster](#) kunt u de juiste tekst met het toetsenbord invoeren. U kunt de letters van de juiste tekst ook spellen. Dit kan ononderbroken gebeuren (dit werkt het best) of met pauzes. De lijst met keuzes wordt voortdurend aangepast terwijl u letters typt of zegt. Als de juiste tekst verschijnt voordat u klaar bent, kunt u de betreffende optie kiezen.

Tekst typen of spellen

1. Typ of zeg de letters van het woord of de woorden.
2. Kies de juiste tekst wanneer deze in de lijst verschijnt. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 2'.
3. Als de juiste tekst niet in de lijst verschijnt, typt of spelt u het woord (of de woorden) volledig.
4. Zeg 'Klik OK'.

Het venster Spellen wordt gesloten en de tekst in het document wordt vervangen door de nieuwe tekst.

Opmerkingen

De opdracht "Maak dat ongedaan" is niet beschikbaar in het Spellingvenster. Als u in het Spellingvenster een spelfout met uw stem wilt corrigeren, zegt u "Schrap dat", "Backspace", of "Wis dat".

Spraakopdrachten die u in het Spellingvenster kunt gebruiken

Opdracht	Resultaat
Kies <1-9>	Kies een nummer uit de lijst met alternatieve interpretaties
Selecteer <1-9> Bewerk <1-9> Of Bewerk <1-9>	Selecteert een regel tekst in het Spellingvenster selecteren en zet het in het invoervak. Vervolgens kunt u de tekst in het invoervak met uw stem of met het toetsenbord wijzigen en er specifieke gedeelten uit selecteren met de opdracht 'Selecteer'.
Ga <aantal> woorden/tekens naar rechts/links	Verplaatst de cursor
Selecteer het laatste/volgende woord/teken	Selecteert het laatste of volgende woord of teken
Selecteer dat	Selecteert de laatste uiting (woord of letter) of de hele regel als u niet eerder een selectie hebt gemaakt
Schrap dat	Verwijdert de geselecteerde tekst of de hele regel als u niet eerder een selectie hebt gemaakt
Ga naar het eind/begin van de regel	Verplaatst de cursor

Opmerkingen

- Door letters in het Spellingvenster te typen, zoekt het lexicon van Dragon naar een overeenkomstig woord. Als u het volledige woord moet typen, betekent dit dat het woord niet in het actieve lexicon of het achtergrondlexicon staat. Woorden die u in het Spellingvenster toevoegt, worden als nieuwe woorden aan het lexicon toegevoegd zodra u uw spraakbestanden opslaat.
- Als een van de herkende alternatieven bijna correct is, kunt u zeggen "Bewerk" gevolgd door het nummer van het alternatief. Hierna kunt u de alternatieve tekst in het tekstveld bewerken.
- De spraakopdracht 'Wis volgende/vorige woord' werkt niet in het Spellingvenster.

Woorden spellen

Indien een woord of een woordgroep niet aanwezig is in het lexicon van Dragon, kunt u het spellen in het [Spellingvenster](#) en het toevoegen aan het lexicon van Dragon. Woorden die u rechtstreeks in het document spelt terwijl het Spellingvenster is gesloten, worden niet toegevoegd aan het lexicon. Daarnaast kunt u het programma ook laten [oefenen](#) zodat het voortaan weet hoe u het gespelde woord (of woordgroep) uitspreekt.

Soms merkt u pas dat een woord niet in het actieve lexicon staat wanneer het niet correct wordt herkend. U kunt zo'n woord tijdens het dicteren spellen of de herkenningsfout corrigeren; het proces is hetzelfde.

Een woord of woordgroep spellen

- ▶ Wanneer u een nieuw woord aan het lexicon wilt toevoegen of een herkenningsfout meteen wilt corrigeren, zegt u 'Spel' of 'Spel dat' gevolgd door de letters en tekens van het woord (of woorden) dat u wilt spellen. Spreek de tekens ononderbroken en redelijk snel uit, niet één voor één.

Opmerkingen

De opdracht "Maak dat ongedaan" is niet beschikbaar in het Spellingvenster. Als u in het Spellingvenster een spelfout met uw stem wilt corrigeren, zegt u "Schrap dat", "Backspace", of "Wis dat".

Raadpleeg het onderwerp [Woorden oefenen vanuit de dialoog Spellén](#) voor informatie over het oefenen van gespélde woorden.

In eerder gedictéerde tekst kunt u een fout woord of woorden selecteren en meteen 'Spel dat' zeggen, gevolgd door de letters.

Voorbeeld: Spel dat <letters>

Klik op Zie ook hieronder voor een lijst met alles wat u tijdens het spellen kunt zeggen.

Opmerkingen

- U hoeft tekens niet onmiddellijk na de opdracht 'Spel dat' te spellen; u kunt wachten tot de dialoog Spellén verschijnt en dan beginnen te spellen. Als u een woord in het Spellingvenster spelt, kunt u controleren of het klopt voordat het in uw document wordt ingevoerd. Bovendien kunt u de uitspraak van het woord oefenen.
- Zeg tijdens het spellen 'Hoofdletter' voor elke letter die u als hoofdletter wilt schrijven. Las een korte pauze in na het uitspreken van de hoofdletter en voordat u de volgende letter uitspreekt.
- U kunt 'Dubbel' voor alle letters van het alfabet zeggen om een letter twee keer in te voeren. Zeg bijvoorbeeld 'Dubbel a' om 'aa' in te voeren. U kunt ook 'Dubbel Zaandam' zeggen om 'zz' in te voeren.
- U kunt letters niet in één adem gewoon spellen (bijvoorbeeld 'A') én de uitgebreide spellingsvorm gebruiken (bijvoorbeeld 'Zaandam'). U kunt deze vormen door elkaar gebruiken als u tussendoor even pauzeert.
- In versie 13 herkent Dragon tijdens normaal dictaat niet langer de ingebouwde alternatieve [letters](#) (alfa, bravo, Charlie, delta, enz. van het NAVO-alfabet of Anna, Bernard, Cornelis, Dirk, enz. van het spellingsalfabet). Als u momenteel "bravo Charlie" zegt, wordt dit uitgeschreven als "bravo Charlie". Om verwarring met de overeenkomstige woorden te voorkomen, worden deze alternatieve uitspraken gereserveerd voor spelling, zoals in het [Spellingvenster](#), in de [Spelmodus](#) en als u een [spelopdracht](#) geeft, bijvoorbeeld "spel spatíe Cornelis Anna Pieter".
- U kunt bijna alle tekens van de standaardtekenset van Windows uitspreken. Raadpleeg de Zie ook hieronder voor een volledige lijst tekens die u kunt spellen.

- Als u van plan bent om een groot stuk tekst te spellen, kunt u de Spelmodus inschakelen (zegt u 'Spelmodus' of klikt u op Modi > Spelmodus). In de spelmodus probeert Dragon alles wat u dicteert als letters te interpreteren.

Getallen dicteren

In de meeste gevallen kunt u cijfers dicteren op de manier waarop u ze normaal uitspreekt. Als u uitsluitend getallen wilt dicteren, zoals bijvoorbeeld in een spreadsheetprogramma, kunt u de [Nummermodus](#) inschakelen. Raadpleeg de *Gebruikershandleiding voor Dragon* voor meer informatie over het dicteren van cijfers.

Getal	Zeg het volgende
4	vier (of 'nummer vier')
21	eenentwintig
179	honderd negenenzeventig (of 'een zeven negen')
5422	vijfduizend vierhonderd tweeëntwintig
5,422	vijf komma vier twee twee (of 'vijf komma vier tweeëntwintig')
142.015	honderd tweeënveertigduizend vijftien
127.400.042	honderdzevenentwintig miljoen vierhonderdduizend tweeënveertig
127 miljard	honderdzevenentwintig miljard
0,03	nul komma nul drie
2 3/4	twee drie vierde
11/32	elf slash tweeëndertig
(053) 26 721 59	haakje openen nul vijf drie haakje sluiten twee zes spatie zeven twee een spatie vijf negen
4343 NP	vier drie vier drie spatie hoofdletter Nico hoofdletter Pieter
€ 15	vijftien euro
€ 1,7 miljard	een komma zeven miljard Euro
45 BEF	vijfenveertig Belgische frank
f1 99,50	negenennegentig gulden vijftig
8:05	acht uur vijf
8:30	half negen
9:45	kwart voor tien
200 kg	tweehonderd kilogram
50 m	vijftig meter
15 mei 2003	vijftien mei tweeduizend en drie
MCMLIX	Romeinse duizend Romeinse honderd Romeinse duizend Romeinse vijftig Romeinse negen
0246 AB Amsterdam	nul twee vier zes Hoofdletter Anna Hoofdletter Bernard Amsterdam
Oakland CA 99077	Oakland Californië negen negen nul zeven zeven

Opmerkingen

- De meeste van deze voorbeelden werken alleen zoals aangegeven wanneer de juiste opties voor de opmaak van getallen zijn geselecteerd in de [dialoog Automatische opmaak](#).
- Als u een punt wilt weergeven in een getal met vier cijfers, moet u de punt expliciet uitspreken. Getallen met vijf of meer cijfers krijgen automatisch een punt.
- Als u cijfers wilt weergeven in plaats van het tekstequivalent (dus 3 in plaats van drie), zegt u 'nummer' voordat u het cijfer zegt. Zeg bijvoorbeeld 'nummer 3' om 3 te typen. Dit werkt alleen voor cijfers tussen nul en negen.
- Het woord 'en' kunt u gebruiken of weglaten als onderdeel van een getal. Voor het weergeven van 150 zegt u bijvoorbeeld 'Honderdvijftig' of 'Honderd en vijftig'.
- De instellingen op het tabblad Getal van de optie Landinstellingen in het Configuratiescherm bepalen welk decimaalsymbool en cijfergroeperingssymbool Dragon gebruikt.
- U kunt het valutateken en de indeling die Dragon gebruikt instellen door de optie ISO-valutacodes te selecteren in de [dialoog Automatische opmaak](#). Dragon gebruikt dan het valutateken en de indeling die zijn gespecificeerd op het tabblad Landinstellingen op het scherm Landinstellingen en taalopties van uw Windows Configuratiescherm. Als u het Klassiek menu Start gebruikt, kunt u het Configuratiescherm van Windows openen door op Start te klikken op de Taakbalk van Windows, Instellingen te selecteren en vervolgens op Configuratiescherm te klikken.
- U kunt in Dragon de opmaak van getallen wijzigen in de [dialoog Automatische opmaak](#) door de verschillende opties voor opmaak in of uit te schakelen.
- U kunt in Dragon de opmaak van Canadese en Britse postcodes wijzigen in de [dialoog Automatische opmaak](#) door de optie Straatadressen in of uit te schakelen. Bijvoorbeeld: wanneer de optie is ingeschakeld, kunt u een postcode in Londen opmaken door te zeggen 'Londen komma W twee vier R J' voor *Londen, W2 4RJ* en een postcode in Toronto door te zeggen 'Toronto komma Ontario komma M vijf H twee L twee' voor *Toronto, Ontario M5H 2L2*. U dient uw gebruikersprofiel opnieuw te laden voordat een wijziging van de opmaak van een postcode wordt toegepast. Om een gebruikersprofiel te vernieuwen, klikt u op Open gebruikersprofiel in het menu Profiel en opent u de dialoog Gebruikersprofiel openen. Zorg dat het juiste gebruikersprofiel is geselecteerd (het huidige gebruikersprofiel is standaard geselecteerd) en klik op Openen.

Het Dicteervenster gebruiken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Dicteervenster gebruiken	75
Instellingen Dicteervenster	79

Dicteervenster gebruiken

Normaal gesproken kunt u met Dragon in elk willekeurig tekstvenster van een toepassing dicteren en spraakopdrachten gebruiken. Het kan echter in bepaalde toepassingen of toepassingsvensters voorkomen dat een aantal spraakopdrachten niet of onregelmatig werken.

Bijvoorbeeld:

- Voor sommige gebruikers van Microsoft Outlook werkt de functie Select and Say niet altijd naar behoren.
- Er is voor sommige toepassingen helemaal geen ondersteuning voor bewerken in Volledig tekstbeheer.
- Dicteren in bepaalde elektronische toepassingen voor medische dossiers.

In deze gevallen kunt u het speciaal daarvoor bestemde Dicteervenster gebruiken. Met het Dicteervenster kunt u in deze niet-standaardvensters tekst dicteren en bewerken zonder dat er zich problemen voordoen.

Achterhalen of het Dicteervenster voor uw toepassing werkt

Het Dicteervenster werkt in toepassingen die de standardsneltoetsen op het toetsenbord van Windows accepteren. Wanneer u **Ctrl + c** en **Ctrl + v** kunt gebruiken om de inhoud van het Klembord van en naar de toepassing te kopiëren en plakken, zou u het Dicteervenster erbij moeten kunnen gebruiken.

In toepassingen die deze sneltoetsen niet ondersteunen, kan het Dicteervenster onverwachte resultaten opleveren, waaronder tekstverlies of gewijzigde tekst. U kunt daarom het beste testen op compatibiliteit met wat proeftekst. Wanneer u problemen ondervindt, kunt u ze wellicht oplossen door een andere instelling voor plakken te kiezen. Wanneer u een Verankerd Dicteervenster gebruikt, doet u dit in het dialoogvenster [Instellingen Dicteervenster](#). Wanneer u het venster Onverankerd gebruikt, kunt u de instellingen vinden onder [Het tabblad Dicteervenster tab van het dialoogvenster Opties](#).

Volledig tekstbeheer

U gebruikt het Dicteervenster normaal gesproken wanneer u problemen hebt met tekstcorrectie in een onbekend tekstveld dat geen ondersteuning heeft voor Volledig tekstbeheer. U hebt via het Dicteervenster toegang tot Volledig tekstbeheer wanneer er geen directe ondersteuning voor bestaat. U kunt aan de indicator Volledig tekstbeheer op de Dragon-balk zien of de toepassing, het venster of het tekstveld waarin u aan het werken bent, ondersteuning heeft voor Volledig tekstbeheer. Wanneer deze groen is, is er ondersteuning. Wanneer u begint te dicteren in een venster dat niet-standaard is, wordt de indicator uitgeschakeld. Zie de [De Text Control-indicator](#) voor meer informatie.

Bepalen hoe het Dicteervenster functioneert

Het Dicteervenster kan op twee manieren worden gebruikt:

- **Verankerd:** In de verankerde modus is het Dicteervenster verankerd aan een bepaalde toepassing. Het is altijd zichtbaar wanneer het open is en u kunt het niet verbergen of minimaliseren. Daarnaast kunt u definiëren hoe u het wilt laten werken in andere toepassingen. U moet eerst de toepassing opstarten waarin u het Dicteervenster wilt gebruiken, daarna opent u het Dicteervenster. Zodra u in het Dicteervenster dicteert, kunt u 'Tekst overzetten' zeggen of op de knop Overzetten klikken op het verankerde Dicteervenster. Zie [Instellingen Dicteervenster](#) voor meer informatie.
- **Niet-verankerd:** In de modus Niet-verankerd is het Dicteervenster niet verbonden aan een bepaalde toepassing of een bepaald venster. Het niet-verankerde Dicteervenster kan op twee manieren worden gebruikt:
 - **Zichtbaar:** Wanneer het niet-verankerde Dicteervenster zichtbaar is, verschijnt de gedicteerde tekst alleen in het Dicteervenster wanneer de cursor zich in het Dicteervenster bevindt. Zodra de gedicteerde tekst compleet is, zet de gebruiker de tekst over naar een bepaalde toepassing door de cursor naar deze toepassing te verplaatsen en gebruik te maken van de gesproken opdracht "Tekst overzetten" of van een knop op de PowerMic.
 - **Het Verborgene dicteervenster:** Wanneer een Niet-verankerd Dicteervenster is Verborgene, is deze altijd actief maar transparant. U kunt de mate van transparantie instellen van volkomen onzichtbaar tot volkomen ondoorzichtig. Wanneer het Verborgene Dicteervenster open is, wordt alle gedicteerde tekst toegevoegd aan het Dicteervenster, ongeacht waar de cursor staat of in welke toepassing u klikt. Daardoor kunt u tijdens het dicteren naar willekeur navigeren binnen en tussen meerdere toepassingen (zoals EMR of een van de PACS-RIS-systemen). Wanneer de tekst in het Dicteervenster klaar is om te worden overgedragen, plaatst u de cursor op de locatie waar u de tekst wilt invoegen en draagt u de tekst over met de spraakopdracht 'Tekst overzetten' of via de microfoonknop op de PowerMic.

Zie [Het tabblad Dicteervenster van het dialoogvenster Opties](#) en [Het Verborgene Dicteervenster gebruiken](#) voor meer informatie.

De opties instellen voor het Dicteervenster

U kunt het Dicteervenster aan uw wensen aanpassen door de passende instellingen te kiezen. Wanneer u het Dicteervenster in de modus *Verankerd* gebruikt, gaat u naar [Instellingen Dicteervenster](#) voor meer informatie. Wanneer u het in de modus *Niet-verankerd* gebruikt, gaat u naar [Het tabblad Dicteervenster van het dialoogvenster Opties](#).

Dicteren in vensters die niet standaard zijn

U gaat als volgt te werk om met het Dicteervenster te dicteren in vensters die niet standaard zijn:

1. Plaats uw muisaanwijzer in het venster waar u de tekst wilt plaatsen.
2. Start het Dicteervenster op een van de volgende manieren:
 - Zeg 'Dicteervenster laten zien'
 - Selecteer Extra > Dicteervenster op de Dragon-balk
 - Druk op de toetsen CTRL + SHIFT + D.
3. Wanneer het Dicteervenster wordt weergegeven, kunt u hierin met alle spraak-opdrachten van Dragon dicteren en de tekst bewerken.
4. Wanneer u het Verankerde Dicteervenster gebruikt, zegt of klikt u 'Overzetten' nadat u de tekst hebt gedicteerd en bewerkt. De tekst die u in het Dicteervenster hebt gedicteerd, wordt naar de toepassing overgebracht. Het Dicteervenster wordt afgesloten.
5. Wanneer u het Niet-verankerde Dicteervenster gebruikt, plaatst u, nadat u de tekst hebt gedicteerd en bewerkt, de cursor in de toepassing waarin u de tekst wilt weergeven en zegt u 'Tekst overzetten' of u gebruikt de sneltoets voor het overzetten van tekst (Ctrl+Shift+T) die is gedefinieerd op het [Tabblad Sneltoetsen in de dialoog Opties](#). De tekst die u in het Dicteervenster hebt gedicteerd, wordt naar de toepassing overgebracht, daarna wordt het Dicteervenster afgesloten. U kunt ook een PowerMic-knop gebruiken om de tekst over te zetten. Zie Powermic-knoppen configureren voor meer informatie.

Opmerking: U kunt wijzigen welke sneltoets u wilt gebruiken voor het overzetten van tekst uit het Dicteervenster. Wanneer u het Dicteervenster in de modus *Verankerd* gebruikt, gaat u naar [Instellingen Dicteervenster](#) voor meer informatie. Wanneer u het in de modus *Niet-verankerd* gebruikt, gaat u naar [Het tabblad Dicteervenster tab van het dialoogvenster Opties](#).

Tekst bewerken in een venster dat niet standaard is met het Verankerde Dicteervenster

Opmerking: U kunt tekst die al in een toepassing staat niet bewerken wanneer u een Niet-verankerd Dicteervenster gebruikt. Ook moet u de instelling inschakelen die het Verankerde Dicteervenster automatisch opent. Zie [Het tabblad Dicteervenster tab van het dialoogvenster Opties](#).

U gaat als volgt te werk om tekst te bewerken die al in een onbekend tekstveld staat met het Verankerde Dicteervenster:

1. Kopieer op een van de volgende manieren de tekst naar het Dicteervenster:
 - Selecteer de tekst in de toepassing en open vervolgens het Dicteervenster.
 - Plaats de cursor in de toepassing, zeg 'Selecteer alles' en open daarna het Dicteervenster.
2. De geselecteerde tekst wordt weergegeven in het Dicteervenster.
3. Wanneer u klaar bent met het dicteren en bewerken van de tekst zegt u of klikt u op "Overdragen". De tekst die u hebt gedicteerd in het Dicteervenster wordt overgedragen naar de toepassing.

Het Verborgen Dicteervenster gebruiken

Wanneer u het Verborgen Dicteervenster hebt ingeschakeld, wordt het Dicteervenster weergegeven als het bovenste venster op het scherm met de transparantie die u hebt ingesteld. Terwijl u dicteert, wordt de herkende tekst in het Dicteervenster geplaatst, ongeacht waar u klikt. Door het Dicteervenster te verbergen, kunt u zien wat u dicteert terwijl u op uw scherm naar andere toepassingen kijkt.

Deze functie is ontworpen voor medewerkers in de Gezondheidszorg, zodat ze kunnen dicteren terwijl ze in een EMD-systeem (Elektronisch Medisch Dossier) zoeken naar aanvullende gegevens van de patiënt of bij de verwerking van radiologische beelden in PACS-RIS (Picture Archival System - Radiology Information System).

Het Verborgen Dicteervenster verliest zijn transparantie wanneer u erop klikt, en wanneer u weer ergens anders klikt, wordt het weer transparant.

Zie [Het Verborgen Dicteervenster](#) gebruiken voor meer informatie.

Het Verborgen Dicteervenster inschakelen

Doorloop de volgende stappen om het Verborgen Dicteervenster in te schakelen:

1. Selecteer **Extra > Opties** op de Dragon-balk. Het dialoogvenster Opties wordt weer-gegeven.
2. Klik op het tabblad **Dicteervenster**.
3. In het gedeelte **Gedrag verborgen Dicteervenster** van het tabblad, activeert u het selectievakje **Open Dicteervenster in verborgen modus**.
4. Typ een getal tussen 0 en 100 in het veld **Doorzichtigheid Dicteervenster (%)** om de mate van transparantie in te stellen voor het Dicteervenster: 0 is volkomen ondoorzichtig, 100 is volkomen onzichtbaar. Start met een lager getal en pas de transparantie naar boven aan als dit nodig mocht blijken. Het kan verwarrend zijn als het Dicteervenster te transparant is, omdat het dan moeilijk te zien is.
5. Om gebruikersopdrachten toe te staan in het Verborgen Dicteervenster, activeert u het selectievakje **Gebruikersopdrachten toestaan in verborgen modus**.
6. Om correctieopdrachten toe te staan in het Verborgen Dicteervenster, activeert u het selectievakje **Spraakopdrachten toestaan in verborgen modus**.
7. Om ervoor te zorgen dat het Dicteervenster open blijft nadat u er tekst in hebt overgebracht vanuit een andere toepassing, activeert u het selectievakje **Dicteervenster geopend laten na overzetten**.
8. Klik op **OK** om uw wijzigingen op te slaan.

Het Dicteervenster Verbergen en Tonen

U kunt het Dicteervenster volledig verbergen door 'Dicteervenster verbergen' te zeggen of door de sneltoetscombinatie Ctrl+Shift+H te gebruiken. Dit stelt de transparantie in op 100%.

Om het Dicteervenster zonder transparantie te laten weergeven, zegt u 'Dicteervenster laten zien' of u gebruikt de sneltoetscombinatie Ctrl+Shift+D. Dit stelt de transparantie in op 0%.

Lettertypen behouden

Het Dicteervenster kan de inhoud overzetten in tekst zonder opmaak of in Rich Text Format (RTF). Zie voor meer informatie over het gebruik van lettertypen in het Dicteervenster [Lettertypen in het Dicteervenster](#).

Geluid

Wanneer u een uitschrijftaak hebt die zowel tekst als een opgenomen geluidscomponent bevat, kunt u alleen het tekstgedeelte overdragen vanuit het Dicteervenster naar uw toepassing. Denk er tevens aan dat het geluidsgedeelte uitsluitend beschikbaar is als het Dicteervenster open is EN alleen tot het moment dat u de tekst naar uw toepassing overdraagt.

Instellingen Dicteervenster

U opent het Dicteervenster door op de Dragon-balk Extra > Dicteervenster te selecteren.

Wanneer u Verankering hebt ingeschakeld, kunt u de instellingen definiëren vanuit het venster Instellingen voor het Dicteervenster. Hier kunt u configureren hoe het Dicteervenster tekst kopieert en plakt in elke toepassing waar u van plan bent het Dicteervenster te gebruiken. U kunt bijvoorbeeld verschillende instellingen gebruiken voor kopiëren en plakken in Microsoft PowerPoint.

U kunt het dialoogvenster Instellingen openen door op de knop Instellingen te klikken in het Dicteervenster.

Opmerking: U ziet de instellingenknop uitsluitend in de modus Verankerd. Als u niet hebt Verankerd, kunt u het Dicteervenster als volgt configureren: selecteer Extra > Opties en ga vervolgens naar het tabblad Dicteervenster.

Lettertype

Met deze instellingen kunt u het lettertype wijzigen van de tekst in het Dicteervenster. Voor het wijzigen van het lettertype:

1. Selecteert u 'Lettertype wijzigen...'
2. Stel het lettertype, inclusief de stijl en de lettergrootte in via Lettertype, Lettertype stijl en Grootte.
3. Via Effecten kunt u een kleur selecteren in de lijst en/of Doorstrepen of Onderstrepen selecteren.
4. Klik op OK om het gewijzigde lettertype op te slaan.

Opmerking:

1. Om het lettertype op de standaard in te stellen, klikt u op Standaard lettertype zodat het lettertype en de tekengrootte veranderen in Arial 10 punten.
2. Wanneer u tekst naar het tekstvak kopieert, wordt deze afgebeeld in het lettertype van de oorspronkelijke toepassing.

Plaatsing van het venster

U kunt de plaats definiëren waarop het Dicteervenster moet worden weergegeven:

- **Verankeren:** Selecteer dit als u het Dicteervenster wilt laten weergeven op de locatie waar u deze de laatste keer hebt afgesloten. Wanneer u het Dicteervenster naar een nieuwe locatie sleept en het vervolgens sluit, wordt het Dicteervenster op die plaats geopend als u het de volgende keer opstart.
- **Automatisch het dicteervenster bij de cursor plaatsen:** Door deze optie verschijnt het Dicteervenster zo dicht bij de cursor als praktisch mogelijk is.

Instellingen voor toepassing 'naam van de toepassing'

U kunt definiëren op welke wijze het Dicteervenster tekst kopieert en plakt voor elke toepassing waarin u het Dicteervenster wilt gaan gebruiken. U kunt bijvoorbeeld verschillende instellingen kiezen voor kopiëren en plakken in Microsoft PowerPoint.

Het Dicteervenster werkt met alle toepassingen die de standaard sneltoetsen voor het Klembord van Windows accepteren. Bij bepaalde toepassingen die deze opdrachten niet

accepteren, kan uw tekst eventueel verloren gaan of worden gewijzigd wanneer u tekst naar en uit het Dicteervenster overzet.

Via de kopieeropties kunt u bepalen welk soort gekopieerde tekst het Dicteervenster kan ontvangen uit een toepassing.

Via de plakopties kunt u bepalen hoe het Dicteervenster tekst plakt in de toepassingen waarin u het Dicteervenster gebruikt.

Test uw toepassing voordat u begint. Mocht u tekst kwijtraken wanneer u probeert tekst naar de toepassing over te dragen, probeer dan verschillende kopieer- en plakopties, zoals hieronder beschreven:

Kopiëren

- **Niet kopiëren:** kopieert geen tekst vanuit de toepassing wanneer u het Dicteervenster start.
- **Op de toetsen <Ctrl+C> drukken:** kopieert tekst uit de toepassing met de toetsen Ctrl+C.
- **Windowsopdracht kopiëren gebruiken:** gebruikt de opdracht Kopiëren van Windows voor het kopiëren van tekst uit de toepassing.

Plakken

- **Op de toetsen <Ctrl+V> drukken:** gebruikt de toetsen Ctrl+V voor het plakken van tekst uit het Dicteervenster naar de toepassing.
- **Windowsopdracht plakken gebruiken:** gebruikt de opdracht Plakken van Windows voor het kopiëren van tekst uit het Dicteervenster naar de toepassing.
- **Toetsaanslagen simuleren:** verstuurt toetsaanslagen vanuit het Dicteervenster naar de toepassing. Gebruik 'Toetsaanslagen simuleren' wanneer andere methoden voor het plakken van tekst niet werken.

Aantal tekens weergeven

Schakel dit vakje in om het aantal tekens weer te geven in het Dicteervenster.

Overgebrachte tekst op het Klembord houden na sluiten Dicteervenster

Vink deze optie aan om te zorgen dat Dragon Medical de tekst die in het Dicteervenster is gedicteerd bewaart op het Windows Klembord nadat het overdragen van de tekst is mislukt (plakken mislukt) of wanneer u het Dicteervenster hebt gesloten (voor het geval dat er tekst achterblijft in het Dicteervenster).

Wanneer u dit vakje selecteert, en zo lang u een van de keuzerondjes kiest voor de instellingen "Op de toetsen <Ctrl+V> drukken" of "Windowsopdracht plakken gebruiken" onder Plakken, voorkomt u het verlies van tekst wanneer:

- Utekst hebt overgedragen met de spraakopdracht 'Tekst overzetten' en de tekst wordt niet in de toepassing geplakt waar u de cursor hebt geplaatst.
- Tekst is achtergebleven in het Dicteervenster wanneer u het sluit

Als u deze optie niet selecteert, resulteert het sluiten van het Dicteervenster in het verloren gaan van de tekst die in het Dicteervenster is gedicteerd en niet is overgedragen.

Wanneer u dit hokje hebt aangevinkt is de tekst tijdelijk opgeslagen op het Windows Klembord en resulteert een mislukte overdracht niet in het verloren gaan van de tekst. In het

geval dat de toepassing waarnaar u de tekst wilde overdragen de tekst niet ontvangt, kunt u een andere toepassing openen en proberen de tekst vanaf het Klembord te plakken met behulp van de plakopdracht van Windows.

Standaard

Deze optie zet alle instellingen van het Dicteervenster terug op de standaardinstellingen.

Meer informatie

Raadpleeg voor meer informatie:

- [Dicteervenster gebruiken](#)
- [De Text Control-indicator](#)

DragonPad

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Informatie over DragonPad	82
Tekstterugloop wijzigen	82

Informatie over DragonPad

DragonPad is de ingebouwde tekstverwerker van Dragon, die optimaal geschikt is voor dicteren. DragonPad biedt de belangrijkste functies voor het opmaken, opslaan en afdrucken van documenten.

U kunt DragonPad gebruiken wanneer u geen behoefte hebt aan een tekstverwerker met uitgebreide functies. Zodra u klaar bent met dicteren, kunt u 'Kopieer alles naar Klembord' zeggen om de hele tekst naar het Klembord te kopiëren en 'Plak dat' om de tekst van het Klembord in een ander programma te kopiëren.

DragonPad lijkt op WordPad, maar is speciaal aangepast voor gebruik bij Dragon en bevat spraakherkenningsfuncties die niet beschikbaar zijn in WordPad.

Tekstterugloop wijzigen

Als u tekst dicteert in DragonPad, kunt u de terugloop op de pagina wijzigen.

Tekstterugloop wijzigen

1. Klik op Instellingen in het menu Beeld.
2. Ga naar het tabblad Tekst of RTF en selecteer de gewenste instelling in het vak Terugloop. U kunt kiezen uit 'Geen terugloop', 'Terugloop volgens venster' of 'Terugloop volgens liniaal'.
3. Klik op OK.

Opmerkingen

- De terugloopinstelling heeft alleen invloed op de manier waarop tekst wordt weergegeven op het scherm. Bij het afdrucken worden de marges gebruikt die zijn ingesteld in Pagina-instelling.
- U kunt verschillende terugloopinstellingen opgeven voor de tekstindeling waarin u het document opslaat: Tekst (TXT) of Rich Text Format (RTF).

Hoofdstuk 5: Correcties aanbrengen

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Dictaat corrigeren - werkwijze	83
Tekst corrigeren - beknopt overzicht	85
Correcte tekst kiezen	87
Verkeerd herkende opdrachten corrigeren	88

Dictaat corrigeren - werkwijze

U kunt verkeerd herkende tekst in een document op verschillende manieren corrigeren. Hieronder worden de basismethoden beschreven. U kunt deze methoden op allerlei manieren combineren en aanpassen aan uw manier van werken.

Met het correctiemenu

Tekst corrigeren met het correctiemenu

1. U kunt verschillende dingen doen:
 - Zeg 'Corrigeer dat' na de zojuist gedicteerde tekst.
 - Zeg: 'Corrigeer <xyz>' of 'Selecteer <xyz>' zodat Dragon bewerkbare tekst in het huidige document of e-mailbericht selecteert.
 - Zeg 'Corrigeer <abc> tot en met <xyz>' zodat Dragon een bepaald stuk bewerkbare tekst in het huidige document of e-mailbericht selecteert.
 - Druk op de sneltoets voor correctie, normaalgesproken de mintoets (-) op het numerieke gedeelte van het toetsenbord. Het correctiemenu wordt geopend.
2. Kies een optie in het Correctiemenu of dicteer de vervangende tekst.
 - Als u een van de opties in het correctiemenu selecteert, gaat de cursor automatisch terug naar de plek waar u aan het dicteren was voordat u de correctie maakte.
 - Als het correctiemenu is geopend en u ter correctie iets nieuws dicteert, gaat de cursor niet terug naar de vorige cursorpositie. U kunt de cursor weer op de vorige positie zetten met de opdracht 'Ga terug' of met behulp van muis en toetsenbord.

Met het toetsenbord

Tekst corrigeren met het toetsenbord

1. Verplaats de cursor naar het begin van de tekst die u wilt corrigeren.
2. Druk op de sneltoets voor correctie voor het weergeven van het Correctiemenu. Dit is standaard de mintoets (-) op het numerieke gedeelte van het toetsenbord. U kunt een andere sneltoets instellen op het tabblad Sneltoetsen in de dialoog Opties. U kunt ook op de werkbalk Extra's van de Dragon-balk klikken en vervolgens op de knop Correctie. De werkbalk Extra's is alleen beschikbaar met de klassieke Dragon-balk en als u deze wilt gebruiken, moet u eerst overschakelen op de klassieke Dragon-balk.
3. Het Correctiemenu geeft een lijst met optionele spellingen weer.
 - Als het geselecteerde alternatief correct is, drukt u op de pijltoets naar rechts.
 - Als een van de andere alternatieven correct is, drukt u op de pijltoets omlaag om de keuze te markeren en vervolgens op de pijltoets naar rechts.
 - Als geen van de alternatieven de juiste is, typt u de correcte tekst of zegt u "spel dat" om het Spellingvenster te openen.
4. Ga door totdat alle tekst gecorrigeerd is.

Tijdens het afspelen van dictaat (nauwkeurigst)

Let er op dat bij dicteren in een webtoepassing de afspeelfuncties beperkt zijn. Raadpleeg voor meer informatie hierover Als u problemen hebt met de ondersteuning voor de webtoepassing.

Tekst corrigeren tijdens het afspelen van dictaat

1. Zet de cursor aan het begin van de gedicteerde tekst die u wilt corrigeren.
2. Klik Afspelen in het menu Audio van de nieuwe of klassieke Dragon-balk of klik in de werkbalk Extra's van de klassieke Dragon-balk op de knop Afspelen. De werkbalk Extra's is alleen beschikbaar op de klassieke Dragon-balk en voor gebruik ervan moet u eerst overschakelen naar de klassieke Dragon-balk.
3. Wanneer u tijdens het afspelen van dictaat een herkenningfout bereikt, drukt u op de sneltoets voor correctie. Dit is standaard de mintoets (-) op het numerieke gedeelte van het toetsenbord. U kunt een andere sneltoets instellen op het tabblad Sneltoetsen in de dialoog Opties. U kunt ook op de werkbalk Extra's van de klassieke Dragon-balk klikken en vervolgens op de knop Correctie.
4. Het Correctiemenu bevat een lijst alternatieven voor de verkeerd herkende tekst.
 - Als een van de keuzen correct is, drukt u op de pijltoets omlaag om de keuze te markeren en vervolgens selecteert u deze met ENTER. De gedicteerde tekst wordt automatisch afgespeeld vanaf het punt waar u bent gestopt.
 - Als de correcte tekst niet in de lijst staat, kunt u deze typen of uitspreken en weer op de afspeelknop drukken. De gedicteerde tekst wordt afgespeeld vanaf het punt waar u bent gestopt.

Met spraakopdrachten (handenvrij)

Tekst corrigeren met spraakopdrachten

1. Zeg 'Ga naar het begin van het document'.
2. Zoek de eerste herkenningfout op en zeg 'Selecteer' gevolgd door de foute tekst. Het Correctiemenu wordt weergegeven met een aantal alternatieven.
 - Als een van de alternatieven correct is, zegt u 'Kies' gevolgd door het nummer voor de betreffende keuze. Bijvoorbeeld: 'Kies 2'. Zeg niet 'Kies nummer 2' want dan wordt dat uitgeschreven als 'Kies nummer twee' of 'Kies 2', afhankelijk van de instellingen in het tabblad Opmaak in de dialoog Opties.
 - Als het correcte woord niet op de lijst staat, zegt u 'Spel dat' en spelt u het correcte woord of de woorden in de dialoog Spellen. Vervolgens zegt u 'OK'.
3. Controleer of de correcte tekst de plaats van de verkeerd herkende tekst heeft ingenomen en ga verder met de volgende herkenningfout.

Opmerking

Als u een woordgroep selecteert met een automatisch toegevoegd leesteken, bevat de lijst met correcties ook een alternatief zonder dat leesteken.

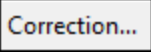
Tekst corrigeren - beknopt overzicht

Wanneer u herkenningfouten corrigeert, past Dragon uw gebruikerprofiel aan zodat er minder kans is dat deze fouten opnieuw voorkomen.

Zie ook

- [Snelle bewerkingsopdrachten gebruiken](#)

U kunt herkenningfouten op de volgende manieren corrigeren.

Actie	Zeg
De laatst uitgesproken woorden corrigeren	Zeg "Corrigeer dat"
De geselecteerde tekst corrigeren	"Corrigeer dat"
Een woordgroep corrigeren	"Corrigeer <i>donker</i> tot <i>nacht</i> " waarin <i>donker</i> het eerste woord is voor correctie en <i>nacht</i> het laatste. U hoeft niet de hele zin te zeggen als u deze opdracht gebruikt. "Corrigeer <tekst> tot <tekst>" (buiten de VS en Canada) "Correct <tekst> through <tekst>" (in de VS en Canada)
De werkbalk Extra's gebruiken	Selecteer de knop Extra's op de klassieke Dragon-balk. Selecteer de knop Correctie om het afspelen te stoppen en een fout te corrigeren.
Corrigeer een of alle keren dat een woord voorkomt	'Corrigeer <tekst>'
Tekst verwijderen die u het laatst gedicteerd hebt	"Schrap dat"
Opgenomen dictaat opslaan en afspelen	'Speel dat af' Opmerking: webtoepassingen hebben beperkte afspeelfuncties .

Het Correctiemenu wordt automatisch gesloten nadat u een keuze hebt gemaakt. Als u het Correctiemenu wilt sluiten zonder een selectie te maken, zegt u "annuleren" of gaat u door met dicteren.

U kunt deze [Snelle bewerkingsopdrachten](#) in- en uitschakelen vanuit het van de dialoog Opties.

Werkwijze

U kunt experimenteren met de diverse correctie-opties van Dragon, waaronder zowel spraak- als handmatige acties (correctieknop, correctiesneltoets, dubbelklikken om te corrigeren...), om te zien waar u de voorkeur aan geeft in bepaalde situaties. Klik op de knop [Werkwijze bij correctie](#) voor een beschrijving van de drie verschillende manieren waarop u tekst kunt corrigeren en hoe deze aansluiten bij bepaalde werkwijzen.

Methoden

De volgende onderwerpen behandelen verschillende aspecten van het corrigeren van tekst.

[Tekstfouten corrigeren tijdens het dicteren](#)

[De correcte tekst kiezen](#)

[Acties ongedaan maken](#)

[Verkeerd herkende opdrachten corrigeren](#)

Opmerkingen

- Wanneer u Dragon het lexicon laat aanpassen aan uw eigen woorden en woordgroepen, worden veel herkenningfouten voorkomen. Als een woord niet in het actieve lexicon van Dragon staat, kan Dragon het niet nauwkeurig herkennen. Het Nauwkeurigheidscentrum is een centrale plaats voor alle hulpmiddelen van Dragon voor het bereiken van een uitstekende spraakherkenning. Zie [Het Nauwkeurigheidscentrum gebruiken](#) voor meer informatie.
- Als u een bericht krijgt op de nieuwe of klassieke Dragon-balk dat er niets is om te corrigeren, selecteert u de tekst die u wilt corrigeren en zegt u nogmaals 'Corrigeer dat' (of drukt u op de Correctiesneltoets of op de Correctieknop).
- Als u een woordgroep selecteert met een komma of punt, bevat de lijst met correcties ook een alternatief zonder dat deze leesteken automatisch zijn toegevoegd.
- Als u het woord 'corrigeer' aan het begin van een uiting wilt dicteren (dus als het eerste woord na een pauze), zegt u 'corrigeer' gevolgd door een korte pauze, of u houdt de toets SHIFT ingedrukt om Dragon te dwingen uw woorden als dictaat, en niet als opdracht, te interpreteren. U kunt de toets voor deze functie wijzigen op het [tabblad Sneltoetsen in de dialoog Opties](#). tabblad Sneltoetsen in de dialoog Opties

Correcte tekst kiezen

In het [Snelcorrectiemenu](#) en het [Spellingvenster](#) geeft Dragon een lijst alternatieve herkenningmogelijkheden weer. Volg de stappen hieronder om de gewenste keuze te maken.

Correcte tekst kiezen

- ▶ Als de correcte tekst in de lijst staat, zegt u 'Kies' en het nummer voor de betreffende keuze. U kunt ook op de toets ALT drukken en het nummer van uw keuze invoeren met het toetsenbord (maar niet met het numerieke gedeelte).

De tekst in uw document wordt vervangen door de gekozen tekst.

Voorbeeld:

Als de correcte tekst op nummer drie in de lijst staat, zegt u 'Kies 3'.

Opmerkingen

- U kiest de juiste tekst in het Snelcorrectiemenu met de spraakopdracht 'Kies' gevolgd door het nummer van uw keuze. Bijvoorbeeld: 'Kies 2'. Zeg niet 'Kies nummer 2' want dan wordt dat uitgeschreven als 'Kies nummer twee' of 'Kies 2', afhankelijk van de instelling van de opties voor het opmaken van getallen in het [tabblad Opmaak in de dialoog Opties](#).
- Als u in het Spellingvenster werkt en een van de keuzen hierin bijna klopt, zegt u 'Bewerk' gevolgd door het betreffende nummer. De gekozen tekst verschijnt nu in het tekstvak zodat u deze kunt bewerken. U kunt ook op de toetsen SHIFT en ALT

drukken en het nummer van uw keuze invoeren met het toetsenbord (maar niet met het numerieke gedeelte)

- Als u een woordgroep selecteert met een automatisch toegevoegd leesteken, bevat de lijst met correcties ook een alternatief zonder dat leesteken.
- Het Nauwkeurigheidscentrum is een centrale plaats voor alle hulpmiddelen van Dragon voor het bereiken van een uitstekende spraakherkenning. Zie [Het Nauwkeurigheidscentrum gebruiken](#) voor meer informatie.
- U kunt opgenomen dictaat altijd laten afspelen tijdens correctie. U kunt deze optie instellen in het [tabblad Correctie in de dialoog Opties](#).

Verkeerd herkende opdrachten corrigeren

Wanneer u een geldige opdracht uitspreekt en deze niet wordt herkend, volgt u de stappen hieronder om te zorgen dat Dragon de opdracht in de toekomst herkent. Wanneer de woorden van een geldige opdracht in het [Herkenningsvenster](#) verschijnen, wordt het kader blauw. Open het [Opdrachtencentrum](#) in het menu Extra van de Dragon-balk voor een lijst van geldige opdrachten.

Verkeerd herkende opdracht corrigeren

1. Als het venster of de dialoog met de verkeerd herkende opdracht niet is geactiveerd (d.w.z. de titelbalk is grijs), klikt u erin om deze te activeren.
2. Zeg 'Schrap dat' (om onbedoeld dictaat te verwijderen) of 'Maak dat ongedaan' om een onbedoelde handeling ongedaan te maken.
3. Herhaal de opdracht.

Als de opdracht als dictaat is herkend, houdt u de toets CTRL ingedrukt wanneer u de opdracht opnieuw uitspreekt. Met de toets CTRL dwingt u het programma om uw woorden als opdracht te herkennen. U kunt ook [overschakelen naar de opdrachtmodus](#).

Opmerkingen

- Indien nodig kunt u [opdrachten oefenen](#) en zo aanpassen aan uw uitspraak.
- Als Dragon een opdracht herkent, wordt het kader van het Herkenningsvenster blauw. Opdrachten die u meestal zonder pauzeren tijdens het dicteren uitspreekt, zoals 'Nieuwe regel', 'Nieuwe alinea' en 'Grootschrift', vormen hierop een uitzondering.

Hoofdstuk 6: Tekst wijzigen

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Snelle bewerking en opmaak van spraakopdrachten	89
Werken met meerdere passende tekstdelen	91
Tekst wijzigen: beknopt overzicht	95
Door een document verplaatsen	98
De cursor verplaatsen	98
De cursor naar specifieke woorden verplaatsen	99
De cursor naar het begin of einde van documenten en regels verplaatsen	100
De cursor verplaatsen met 'Ga terug'	100
Tekst selecteren	102
Tekst selecteren: beknopt overzicht	102
Tekens en woorden selecteren	102
Specifieke woorden selecteren	103
Regels en alinea's selecteren	104
Tekst opnieuw selecteren	105
Een foute tekstselectie corrigeren	105
Tekst verwijderen, knippen en kopiëren	107
Knippen, kopiëren en plakken	107
Gedicteerde tekst wissen	107
Tekens, woorden, regels of alinea's wissen	107
Met de toets BACKSPACE wissen	108
Tekst opmaken	109
Tekst opmaken	109
Getallen invoeren	111
Lettertype, tekengrootte en tekenstijl instellen	112
Tekst uitlijnen	112
Nieuwe regels en alinea's toevoegen	113
Koppeltekens invoegen	113
Woorden samenvoegen	113
Opties voor opmaak instellen	114
Woordeigenschappen toevoegen	114

Snelle bewerking en opmaak van spraakopdrachten

Gebruik Dragon Snelle opmaakopdrachten om routinetaken sneller uit te voeren met spraakopdrachten.

In voorgaande versies van Dragon bestond het verwijderen, knippen, kopiëren, cursief en vet maken van tekst uit twee stappen: u moest de tekst selecteren alvorens deze te kunnen bewerken. Nu kunt u deze acties in één stap uitvoeren.

Voor informatie over de opmaak en correctie van tekst die vaker voorkomt, raadpleegt u [Meerdere passende tekstdelen opmaken of corrigeren](#).

Tekstopmaak wijzigen

Gebruik de opdrachten in de volgende tabel om tekst snel op te maken met de Snelle opmaakopdrachten. Opmaakopdrachten zijn alleen beschikbaar in programma's die opmaak ondersteunen.

Om dit te doen...	Zegt u...
De opgegeven tekst of een stuk tekst vet maken.	Vetschrift <tekst> Vetschrift van <tekst> tot <tekst> Maak tekst vet vanaf <tekst> t/m <tekst>
De opgegeven tekst of een stuk tekst cursief maken.	Cursiefschrift <tekst> Cursiefschrift van <tekst> tot <tekst> Maak tekst cursief vanaf <tekst> t/m <tekst>
De opgegeven tekst of een stuk tekst onderstrepen.	Onderstreep <tekst> Onderstreep van <tekst> tot <tekst> Onderstreep vanaf <tekst> t/m <tekst>

Tekst corrigeren en bewerken

Gebruik de opdrachten in de volgende tabel om tekst snel te corrigeren met de Snelle opmaakopdrachten.

Om dit te doen...	Zegt u...
Corrigeer De opgegeven tekst of een stuk tekst selecteren.	Corrigeer <tekst> Corrigeer<tekst> t/m <tekst> Corrigeer <tekst> tot <tekst> Corrigeer vanaf <tekst> tot <tekst>
De opgegeven tekst of een stuk tekst knippen.	Knip <tekst> Knip van <tekst> tot <tekst> Knip <tekst> t/m <tekst>
Opmerking: de spraakopdracht Knip is standaard uitgeschakeld om het woord 'knip' beschikbaar te houden voor normaal dictaat. Om 'Knip' als opdracht in te schakelen, wijzigt u de instelling Sneldictaat Knip activeren op het tabblad Opdrachten in de dialoog Opties. Vervolgens sluit u Dragon af en start u het programma opnieuw op.	
De opgegeven tekst of een stuk tekst kopiëren.	Kopieer <tekst> Kopieer van <tekst> tot <tekst> Kopieer vanaf <tekst> t/m <tekst>
De opgegeven tekst of een stuk tekst verwijderen.	Wis <tekst> Wis van <tekst> tot <tekst> Wis <tekst> t/m <tekst>

Opmerkingen

- U kunt de Snelle opmaakopdrachten 'Knip', 'Verwijder', en 'Kopieer' in- en uitschakelen vanuit het [tabblad Opdrachten](#) van de dialoog Opties. De wijzigingen zijn pas van kracht wanneer u Dragon opnieuw opstart.
- Voor WordPad-gebruikers: er is in Windows 7 een nieuwe knop voor bestandsgerelateerde opdrachten. Dit is de WordPad-knop. Om bestandsfuncties in WordPad te gebruiken zegt u 'Toepassingsmenu'.

Werken met meerdere passende tekstdelen

Gebruik de onderstaande opdrachten, wanneer Dragon meerdere exemplaren van een woord of woordgroep aantreft in het deel van het document dat momenteel op het scherm te zien is. Dragon zet naast elk exemplaar (of 'passend tekstdeel') een nummer, zodat u er een kunt kiezen om de opdracht op toe te passen. Met deze functie kunt u een opdracht ook snel op alle passende tekstdelen tegelijk toepassen, als dat logisch is voor een bepaalde opdracht.

Opmerking

- Als u alleen het tekstdeel wilt laten veranderen dat zich het dichtst bij de cursor bevindt, kunt u deze optie in Dragon uitschakelen in de dialoog Opties, tabblad Opdrachten (zie [Meerdere passende tekstdelen inschakelen](#)). Mocht Dragon vervolgens het verkeerde

exemplaar van het betreffende woord of tekstdeel selecteren, dan kunt u 'Selecteer nogmaals' zeggen om het exemplaar ervóór te selecteren. De functie is standaard ingeschakeld.

In het volgende voorbeeld ziet u het resultaat van de opdracht 'Maak<xyz>vet' . Wanneer u 'maak vos vet' zegt, wordt er naast elk passend tekstdeel een nummer weergegeven, zoals u hier ziet. Vervolgens kunt u 'Kies <n>' zeggen, waarbij <n> het nummer van een van de passende tekstdelen aangeeft, of 'Kies alles' om de opdracht op alle passende tekstdelen toe te passen. Alleen de passende tekstdelen die zichtbaar zijn in het huidige documentvenster krijgen een nummer.

U kunt de opdracht voor passende tekst annuleren door 'Annuleren' te zeggen, verder te gaan met dicteren, te typen of met de muis te klikken. Na de opdracht 'Kies alles' kunt u ook de opdracht 'Alles ongedaan maken' gebruiken.

Raadpleeg ook [Opdrachten voor tekstbewerking gebruiken](#).

In de volgende tabel kunt u snel de opdrachten voor passende tekstdelen opzoeken.

Opdracht	Om dit te doen...	Zeg...
Maak <xyz> vet	Een of meer passende tekstdelen vet maken	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om de opmaak alleen toe te passen op het derde passende tekstdeel. OF 'Kies alles' om alle weergegeven passende tekstdelen vet te maken.
Onderstreep <xyz>	Een of meer passende tekstdelen onderstrepen	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om de opmaak alleen toe te passen op het derde passende tekstdeel. OF 'Kies alles' om alle weergegeven passende tekstdelen te onderstrepen.
Maak <xyz> cursief	Een of meer passende tekstdelen cursief maken	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om de opmaak alleen toe te passen op het derde passende tekstdeel. OF 'Kies alles' om alle weergegeven passende tekstdelen cursief te maken.
Maak <xyz> hoofdletter	Een of meer tekstdelen met een hoofdletter beginnen	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om de opmaak alleen toe te passen op het derde passende tekstdeel. OF 'Kies alles' om alle weergegeven passende tekstdelen met een hoofdletter te beginnen.
Wis <xyz>	Een of meer tekstdelen wissen	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om alleen het derde passende tekstdeel te wissen. OF 'Kies alles' om alle weergegeven passende tekstdelen te wissen.
Alles ongedaan maken	Wijzigingen van alle bewerkte tekstdelen ongedaan maken	1. Gebruik een van de opdrachten in deze tabel om twee of meer passende tekstdelen te bewerken. 2. Zeg 'Alles ongedaan maken'. Opmerking Met de opdracht 'Alles ongedaan maken' kunt u maximaal het volgende ongedaan maken: 50 opdrachten voor vette, cursieve en onderstreepte tekst; 50 'Wis'-opdrachten en 25 'Corrigeer'-opdrachten.

Opdracht	Om dit te doen...	Zeg...
Knip <xyz>	Een van de passende tekstdelen knippen	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om alleen het derde passende tekstdeel te knippen.
Opmerking: de spraakopdracht Knip is standaard uitgeschakeld om het woord 'knip' beschikbaar te houden voor normaal dictaat. Om 'Knip' als opdracht in te schakelen, opent u de dialoog Opties, waar u op het tabblad Opdrachten de instelling Sneldictaat Knip activeren wijzigt. Vervolgens sluit u Dragon af en start u het programma opnieuw op.		
Kopieer <xyz>	Een van de passende tekstdelen kopiëren	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om alleen het derde passende tekstdeel te kopiëren.
Selecteer <xyz> OF Selecteer <abc> tot en met <xyz>	Een van de passende tekstdelen selecteren	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om alleen het derde passende tekstdeel te selecteren. Vervolgens moet u een van de genummerde passende tekstdelen kiezen. Opmerkingen: - Afhankelijk van de correctieopties die voor Dragon zijn ingesteld, geeft Dragon het correctiemenu of het spellingvenster weer wanneer u de opdracht 'Selecteer' gebruikt. Het is niet mogelijk om meerdere passende tekstdelen te veranderen in het spellingvenster. - U kunt de opdracht 'Selecteer' niet gebruiken om alle passende tekstdelen te vervangen.
Corrigeer <xyz> OF 'Corrigeer <abc> tot en met <xyz>'	Het correctiemenu gebruiken om een of meer passende tekstdelen te wijzigen	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om alleen het derde passende tekstdeel te corrigeren. OF 'Kies alles' om alle passende tekstdelen die Dragon weergeeft te corrigeren. Opmerkingen: - Afhankelijk van de correctieopties die voor Dragon zijn ingesteld, geeft Dragon het correctiemenu of het spellingvenster weer wanneer u de opdracht 'Corrigeer' gebruikt. Wanneer er meerdere correctieopties worden weergegeven en u 'Kies alles' gebruikt, kunt u alle selecties vervangen met een genummerde optie uit het menu of 'Maak dat grootschrift' gebruiken. De overige menuopdrachten zijn van toepassing op het laatst geselecteerde passende tekstdeel. - Het is niet mogelijk om meerdere passende tekstdelen te veranderen in het spellingvenster.

Opdracht	Om dit te doen...	Zeg...
Invoegen voor	De cursor vlak voor een bepaald woord of woordgroep in uw document plaatsen	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om de cursor vlak voor het derde passende tekstdeel te plaatsen.
Invoegen na	De cursor vlak na een bepaald woord of woordgroep in uw document plaatsen	'Kies <nummer>' of '<n>'. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 3' of '3' om de cursor vlak na het derde passende tekstdeel te plaatsen.

Opmerkingen

- Dragon geeft ook een nummer aan tekstdelen die hetzelfde klinken (homofonen), en varianten van het woord of de woordgroep die voorzien zijn van een koppelteken.
- Voor opdrachten die een deel van de tekst aangeven, zoals 'Maak <abc> tot en met <xyz> vet', verwacht Dragon 'tot' of 'tot en met' te horen afhankelijk van de regio die u hebt geselecteerd toen u uw gebruikersprofiel maakte. Mocht u met de Engelse versie werken, gebruik dan in dit geval 'through' voor de regio Verenigde Staten en Canada, en 'to' voor alle overige gebieden.
- Opmaakopdrachten zijn niet beschikbaar in Kladblok en werken mogelijk niet juist in Internet Explorer.
- Controleer of het HTML- of RTF-mailformaat is ingeschakeld als u opmaakopdrachten gebruikt in Microsoft Outlook.

Tekst wijzigen: beknopt overzicht

U kunt tekst met de volgende spraakopdrachten wijzigen.

Zie voor informatie over het toepassen van opmaak op een woord dat vaker voorkomt

[Meerdere passende tekstdelen opmaken](#).

Actie	Zeg
Tekst wissen	'Schrap dat' om het laatste wat u hebt gezegd te wissen. 'Wis <tekst>', waarbij <tekst> het woord of de woordgroep is die u wilt wijzigen * 'Wis vanaf <tekst> tot <tekst>' * 'Wis vanaf <tekst> t/m <tekst>' *
Tekst knippen	'Knip dat' om eerder geselecteerde tekst of het laatste wat u hebt gezegd te knippen. 'Knip <tekst>', waarbij <tekst> het woord of de woordgroep is die u wilt knippen * 'Knip vanaf <tekst> tot <tekst>' 'Knip vanaf <tekst> t/m <tekst>' Opmerking: de Snelle opmaakopdracht Knippen wordt standaard uitgeschakeld om het beschikbaar te houden voor normaal dictaat. De opdracht Knippen inschakelen, 1. Kies Extra > Opties op de Dragon-balk. 2. Klik op Opdrachten > Sneldictaat Knip activeren. 3. Start Dragon opnieuw op.
Tekst kopiëren	'Kopieer dat' om eerder geselecteerde tekst of het laatste wat u hebt gezegd te kopiëren. 'Kopieer <tekst>', waarbij <tekst> het woord of de woordgroep is die u wilt kopiëren * 'Kopieer vanaf <tekst> tot <tekst>' * 'Kopieer <tekst> t/m <tekst>' *
Tekst selecteren	'Selecteer dat' om het laatste wat u hebt gezegd te selecteren. 'Selecteer <tekst>', waarbij <tekst> het woord of de woordgroep is die u wilt selecteren * 'Selecteer <tekst> t/m <tekst>' (deze opdracht gebruikt u om een langer stuk tekst te selecteren.) 'Selecteer vanaf <tekst> tot <tekst>'
Tekst corrigeren nadat u deze hebt geselecteerd	De woorden waarmee u de selectie wilt vervangen. OF 'Corrigeer <tekst>', waarbij <tekst> het woord of de woordgroep is die u wilt corrigeren * 'Corrigeer <tekst> tot <tekst>.' 'Corrigeer vanaf <tekst> tot <tekst>' 'Corrigeer <tekst> t/m <tekst>.'

Actie	Zeg
	(deze opdracht gebruikt u om een langer stuk tekst te selecteren.) OF Als het woord vaker voorkomt, doet u een van de volgende dingen:
Het dicteren vanaf een eerder punt hervatten	'Hervat met <woord>' waar <woord> het woord is waar Dragon mee moet verder gaan. Dicteer vervolgens de nieuwe tekst.

* geeft een Snelle opmaakopdracht aan. U kunt deze Snelle opmaakopdrachten in- en uitschakelen vanuit het [tabblad Opdrachten](#) van de dialoog Opties.

Opdrachten waarbij u tekst op het scherm citeert (selecteer <xyz>, corrigeer <xyz>, invoegen na <xyz>...) werken dankzij de functionaliteit Volledig tekstbeheer. Deze functionaliteit werkt als Dragon constant informatie uit het tekstveld kan halen over de inhoud ervan, bijvoorbeeld waar woorden en zinnen beginnen en eindigen, zodat het programma spaties tussen woorden kan zetten en het eerste woord van een zin met een hoofdletter schrijft. De meeste standaardtekstvelden laten Volledig tekstbeheer toe. Raadpleeg voor meer informatie [De Text Control-indicator](#).

Hieronder vindt u een aantal aanvullende taken dat het wijzigen van tekst met behulp van spraakopdrachten vereenvoudigt. Klik op een van de onderwerpen voor meer informatie.

[Door een document verplaatsen](#)

[Tekst selecteren](#)

[Gedicteerde tekst wissen](#)

[Tekstopmaak wijzigen](#)

Door een document verplaatsen

De volgende koppelingen gaan over het verplaatsen van de cursor in een document.

[De cursor verplaatsen](#)

[De cursor naar specifieke woorden verplaatsen](#)

[De cursor naar het begin of einde van regels en documenten verplaatsen](#)

De cursor verplaatsen

Klik op de volgende koppen om opdrachten te bekijken waarmee u de cursor een bepaald aantal tekens, woorden, regels of alinea's kunt verplaatsen.

De cursor een aantal tekens verplaatsen

Zeg het volgende om de cursor een bepaald aantal tekens naar links of naar rechts te verplaatsen.

Dicteerwoord	Vervolgens	Ten slotte
'Ga'	'<1-20>'	'naar rechts'
	'een teken'	'naar links'
	'<1-20> tekens/letters'	'vooruit'
	'<1-20> tekens/letters'	'achteruit'

Voorbeelden

'Ga 3 woorden naar rechts'

'Ga 15 tekens achteruit'

De cursor een aantal woorden verplaatsen

Zeg het volgende om de cursor een aantal woorden te verplaatsen.

Dicteerwoord	Vervolgens	Ten slotte
'Ga'	'een woord'	'naar rechts'
	'<1-20> woorden'	'vooruit'/'verder'
	'<1-20> woorden'	'naar links'
	'<1-20> woorden'	'achteruit'

Voorbeelden

'Ga 5 woorden naar links'

'Ga een woord verder'

De cursor een aantal regels verplaatsen

Zeg het volgende om de cursor een bepaald aantal regels omhoog of omlaag te verplaatsen. Met deze opdrachten drukt u in feite op de pijl omhoog en omlaag.

Dicteerwoord	Vervolgens	Ten slotte
'Ga'	'<1-20> regels'	'omhoog'
	'<1-20>'	'omlaag'

Voorbeelden

'Ga 3 regels omhoog'

'Ga 5 omlaag'

De cursor in alinea's verplaatsen

Met deze opdrachten kunt u de cursor in alinea's verplaatsen.

Dicteerwoord	Vervolgens	Ten slotte
'Ga'	'naar het einde'	'van de alinea'
	'naar begin'	'van alinea'

Voorbeelden

'Ga naar het begin van de alinea'

'Ga naar het eind van de alinea'

Opmerking

- Met deze opdrachten wordt de selectie van tekst ongedaan gemaakt.
- Opdrachten voor het selecteren leveren niet altijd het gewenste resultaat op in programma's met andere sneltoetsen dan WordPad (waarop de tekstverwerkingsfuncties van Dragon gebaseerd zijn). In Microsoft Excel werken deze opdrachten bijvoorbeeld uitsluitend in het bewerkingsveld op de werkbalk.

De cursor naar specifieke woorden verplaatsen

U kunt de cursor voor of achter een bepaald woord of bepaalde woordgroep zetten.

De cursor voor of achter een bepaald woord zetten

Zeg 'Invoegen voor <tekst>' of 'Invoegen na <tekst>', waarbij <tekst> een woord of woordgroep in het document is.

Actie	Zeg bijvoorbeeld
De cursor voor het woord 'Jan' zetten	'Invoegen voor Jan'
De cursor achter de woordgroep 'Geachte mevrouw' zetten	'Invoegen na Geachte mevrouw'

Opmerking

- Met deze opdrachten wordt de selectie van tekst ongedaan gemaakt.
- Pauzeer niet terwijl u deze opdrachten uitspreekt, ook niet terwijl u de tekst uitspreekt. Zo is 'Invoegen voor Geachte mevrouw' dus één lange opdracht.

De cursor naar het begin of einde van documenten en regels verplaatsen

Met de volgende opdrachten kunt u de cursor naar het begin of het einde van een regel of document verplaatsen.

Dicteerwoord	Ten slotte
'Ga naar'	'begin'
'Ga naar'	'begin van document'
	'(het) begin van (het) document'
	'het begin'
	'einde'
	'eind van document'
	'(het) einde van (het) document'
	'(het) begin van (de) regel/lijn'
	'begin van regel'
	'(het) einde van (de) regel/lijn'

Voorbeelden

'Ga naar het begin'

'Ga naar het einde van de regel'

Opmerking

Met deze opdrachten wordt de selectie van tekst ongedaan gemaakt.

De cursor verplaatsen met 'Ga terug'

Met de opdracht 'Ga terug' gaat de cursor terug naar de vorige positie in een document of e-mailbericht.

U kunt de opdracht ook herhalen zodat de cursor teruggaat naar eerdere punten waarop u de cursor met spraakopdrachten hebt neergezet.

Cursor naar de vorige positie verplaatsen

- Las tijdens het dicteren een korte pauze in en zeg 'Ga terug'.

Als u de cursor met andere opdrachten hebt verplaatst, kunt u de opdracht herhalen om de cursor weer op het punt van eerdere correcties te plaatsen.

Voorbeelden

Gebruik de opdracht 'Ga terug' na opdrachten waarmee u de cursor heen en weer beweegt, zoals:

- 'Selecteer <tekst>'. Zie [Tekst selecteren: beknopt overzicht](#)
- 'Ga <richting>'. Zie [De cursor verplaatsen](#).
- De cursor met muis of toetsenbord verplaatsen. Wanneer u de cursor met muis en toetsenbord in een document of bericht verplaatst, kunt u 'Ga terug' zeggen om de cursor terug te plaatsen naar de vorige positie. U kunt de opdracht herhalen voor alle keren dat u de cursor tijdens de huidige sessie hebt verplaatst.
- 'Invoegen voor <tekst>' of 'Invoegen na <tekst>'. Zie [De cursor naar specifieke woorden verplaatsen](#).
- 'Ga naar'. Zie [De cursor naar het begin of einde van documenten en regels verplaatsen](#).
- 'Corrigeer <tekst>'. Wanneer het correctiemenu is geopend, kunt u 'Ga terug' zeggen en ter correctie iets nieuws dicteren. Zie [Met het correctiemenu corrigeren](#).

Opmerking

U kunt 'Ga terug' alleen gebruiken als de cursor minimaal 10 tekens verwijderd is van de vorige cursorpositie.

Tekst selecteren

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Tekst selecteren: beknopt overzicht	102
Tekens en woorden selecteren	102
Specifieke woorden selecteren	103
Regels en alinea's selecteren	104
Tekst opnieuw selecteren	105
Een foute tekstselectie corrigeren	105

Tekst selecteren: beknopt overzicht

Tijdens het dicteren kunt u tekst op de volgende manieren selecteren:

[Tekst selecteren](#)

[Tekens en woorden selecteren](#)

[Specifieke woorden en een stuk selecteren](#)

[Gedeelten van een document selecteren](#)

[Tekst opnieuw selecteren](#)

[Een foute tekstselectie corrigeren](#)

U kunt een selectie ongedaan maken door te zeggen 'Deselecteer dat', door andere tekst te selecteren, of door de cursor te verplaatsen in het document.

Let op

Wanneer tekst is geselecteerd, moet u voorkomen dat u te luid ademt, kucht of andere geluiden maakt. Dragon interpreteert deze geluiden wellicht als spraak, waardoor de geselecteerde tekst onbedoeld wordt vervangen. Als dit gebeurt, zegt u direct 'Ongedaan maken' of 'Maak dat ongedaan' om de actie ongedaan te maken.

Tekens en woorden selecteren

Met de volgende opdrachten kunt u een aantal tekens en woorden selecteren.

Tekens of woorden selecteren

Dicteerwoord	Ten slotte	Ten slotte
Selecteer (het/de)	volgende	teken/letter
	vorige	"<1-20> tekens/letters'
	voorgaand(e)	woord
	'voorgaande'	"<1-20> woorden'
	laatste	'<1-20> woorden'

Opmerking

- U kunt spraakopdrachten gebruiken om leestekens te selecteren. Zeg bijvoorbeeld 'Selecteer komma'.
- Als u een woord of zin selecteert, geeft Dragon het [Snelcorrectiemenu](#) weer waarmee u herkenningfouten kunt corrigeren. U kunt deze functie als volgt uitschakelen: ga in [de dialoog Opties naar het tabblad Correctie](#) en hef de selectie van 'Selecteer opdrachten openen het snelcorrectiemenu' op.
- Opdrachten voor het selecteren leveren niet altijd het gewenste resultaat op in programma's met andere sneltoetsen dan WordPad (waarop de tekstverwerkingsfuncties van Dragon gebaseerd zijn). In Microsoft Excel werken deze opdrachten bijvoorbeeld uitsluitend in het bewerkingsveld op de werkbalk.

Specifieke woorden selecteren

Volg de aanwijzingen hieronder voor het selecteren van specifieke woorden of zinnen.

Specifieke woorden selecteren

- ▶ Als u specifieke woorden of zinnen wilt selecteren, zegt u 'Selecteer <tekst>', waarbij <tekst> het woord of de woordgroep is die u wilt selecteren. De tekst die u wilt selecteren moet zichtbaar zijn op het scherm.

Voorbeelden

Om de woorden 'pretpark' of 'begonnen te merken' te selecteren, zegt u:

'Selecteer pretpark'

'Selecteer begonnen te merken'

Een stuk tekst selecteren

- ▶ Zeg 'Selecteer <tekst> tot en met <tekst>', waarbij <tekst> een woord of woordgroep is aan respectievelijk het begin en einde van een stuk tekst dat u wilt selecteren. De tekst moet zichtbaar zijn op het scherm.

Voorbeeld

Stel dat u het gedeelte 'telefonisch bereiken als u nog vragen hebt' wilt selecteren uit de zin: 'De documenten zitten in het pakket. U kunt mij telefonisch bereiken als u nog vragen hebt.' U

zegt dan het volgende:

'Selecteer telefonisch tot en met hebt'

Opmerkingen

- U kunt een selectie ongedaan maken door te zeggen 'Deselecteer dat', door andere tekst te selecteren, of door de cursor te verplaatsen in het document.
- Meestal voorziet de opdracht 'Selecteer' elke plek waar het woord voorkomt van een nummer, zodat u alle exemplaren of slechts een exemplaar kunt selecteren. Raadpleeg [Meerdere passende tekstdelen opmaken of corrigeren](#) voor meer informatie. Als er geen nummers worden weergegeven in een toepassing, gebruikt u de opdracht 'Selecteer nogmaals'.
- Wanneer u de opdracht 'Selecteer nogmaals' gebruikt, zoekt de opdracht 'Selecteer' vanaf de cursor naar de dichtstbijzijnde plek waarop het woord voorkomt. U kunt deze optie instellen op altijd achterwaarts zoeken op het [tabblad Correctie van de dialoog Opties](#).
- Als u een woord of woordgroep selecteert, geeft Dragon het [Snelcorrectiemenu](#) weer waarin u herkenningfouten kunt corrigeren. U kunt deze procedure wijzigen op het tabblad [Correctie van de dialoog Opties](#).

Regels en alinea's selecteren

Met de volgende opdrachten kunt u delen van een document selecteren, zoals regels of het hele document.

Regels selecteren

Dicteerwoord	Ten slotte	Ten slotte
Selecteer (de)	volgende	regel/lijn
	vorige	"<1-20> regels'
	voorgaand(e)	'alinea'
	'<1-20> alinea's'	'achteruit'

U kunt ook de volgende opdrachten gebruiken

'Selecteer document'

'Selecteer alles'

Let op

Wanneer tekst is geselecteerd, moet u voorkomen dat u te luid ademt, kucht of andere geluiden maakt. Dragon interpreteert deze geluiden wellicht als spraak, waardoor de geselecteerde tekst onbedoeld wordt vervangen. Als dit gebeurt, zegt u direct 'Ongedaan maken' of 'Maak dat ongedaan' om de actie ongedaan te maken.

Opmerking

- U kunt een selectie ongedaan maken door te zeggen 'Deselecteer dat', door andere tekst te selecteren, of door de cursor te verplaatsen in het document.

- Opdrachten voor het selecteren leveren niet altijd het gewenste resultaat op in programma's met andere sneltoetsen dan WordPad (waarop de tekstverwerkingsfuncties van Dragon gebaseerd zijn). In Microsoft Excel werken deze opdrachten bijvoorbeeld uitsluitend in het bewerkingsveld op de werkbalk.

Tekst opnieuw selecteren

Wanneer u, in een toepassing die de functies voor Volledig tekstbeheer niet ondersteunt, een woord of woordgroep selecteert, kunt u dezelfde woorden snel nogmaals selecteren elders in de tekst.

Tekst nogmaals selecteren

- ▶ Zeg 'Selecteer nogmaals'.

Voorbeeld

'Wat niet weet, wat niet deert'. Met de opdracht 'Selecteer wat niet' selecteert u 'wat niet' aan het eind van de zin.

Als u 'wat niet' aan het begin van de zin wilt selecteren, zegt u 'Selecteer nogmaals'.

Een foute tekstselectie corrigeren

Wanneer u, in een toepassing die de functies voor Volledig tekstbeheer niet ondersteunt, tekst selecteert met de spraakopdracht 'Selecteer' gevolgd door de tekst die u wilt selecteren, zoekt Dragon vanaf de cursor naar de dichtstbijzijnde plek waarop deze tekst voorkomt. Soms selecteert het programma de verkeerde woorden. Het kan ook gebeuren dat de juiste woorden wel worden geselecteerd, maar dat deze niet op de gewenste locatie staan.

Hieronder wordt beschreven wat u in dergelijke gevallen kunt doen:

Corrigeer als volgt een foute tekstselectie

- ▶ Als de verkeerde tekst wordt geselecteerd wanneer u 'Selecteer <tekst>' zegt, probeert u het nogmaals. De tweede keer zoekt Dragon naar een ander stuk tekst met een vergelijkbare uitspraak.
- ▶ Als de verkeerde tekst wordt geselecteerd, geeft u een grotere woordgroep op. Dragon beschikt dan over meer informatie voor het selecteren van de juiste tekst.
- ▶ Als de juiste woorden worden geselecteerd maar deze niet op de juiste locatie staan, zegt u 'Selecteer nogmaals' om dezelfde tekst eerder in het document te selecteren.

Opmerking

- U kunt leestekens selecteren.
- U kunt 'Selecteer punt' zeggen en vervolgens 'Selecteer nogmaals' om de cursor zin voor zin te verplaatsen.
- Dragon zoekt standaard naar de plek die het dichtst bij de cursor ligt. U kunt de zoekrichting wijzigen in "Selecteer" opdrachten zoeken achterwaarts op het [tabblad Correctie van de dialoog Opties](#).

- Als u het woord 'selecteer' als tekst wilt dicteren aan het begin van een uiting (dus als eerste woord na een pauze), zeg dan 'selecteer' met daarna een korte pauze of houd SHIFT ingedrukt tijdens het dicteren. U kunt ook in de dicteermodus werken.

Tekst verwijderen, knippen en kopiëren

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Knippen, kopiëren en plakken	107
Gedicteerde tekst wissen	107
Tekens, woorden, regels of alinea's wissen	107
Met de toets BACKSPACE wissen	108

Knippen, kopiëren en plakken

Met de volgende opdrachten kunt u geselecteerde tekst in documenten knippen, kopiëren en plakken.

Geselecteerde tekst knippen

- Zeg 'Knip dat'.

Geselecteerde tekst kopiëren

- Zeg 'Kopieer dat' en 'Alles naar Klembord kopiëren'.

Geknipte en gekopieerde tekst plakken

- Zeg 'Plak dat'.

Gedicteerde tekst wissen

U kunt tekst als volgt uit een document wissen:

Zojuist gedikteerde tekst wissen

- Zeg 'Schrapp dat'.

Alle soorten tekst wissen

1. Selecteer de tekst.
2. Zeg 'Schrapp dat' of 'Wis dat'.

Opmerkingen

U kunt de opdracht 'Schrapp dat' maximaal tien keer herhalen om de laatste stukken dictaat te verwijderen, of u kunt zeggen 'Schrapp dat <2-10> maal'.

Tekens, woorden, regels of alinea's wissen

U kunt maximaal 20 woorden of tekens wissen met de volgende opdrachten.

Zo wist u tekens, woorden, regels of alinea's

Zeg	Vervolgens	En tenslotte
Wis (de/het)	volgend(e)	teken/letter
	vorig(e)	<2-20> tekens/letters
	voorgaand(e)	woord
	laatste	<2-20> woorden
		regel/lijn
		<2-20> regels/lijnen

Voorbeelden:

'Wis het volgende teken'

'Wis voorgaande 6 alinea's'

Opmerkingen

- Als u tekst verwijdert en er een extra spatie overblijft, zegt u 'Wis volgend teken', 'Wis vorig teken' of 'Backspace' om de spatie te wissen.
- Opdrachten waarmee woorden of alinea's worden verwijderd, hebben niet altijd het verwachte resultaat in programma's die andere sneltoetsen gebruiken dan WordPad (waarop de tekstverwerkingseigenschappen van Dragon gebaseerd zijn). In Microsoft Excel werken deze opdrachten uitsluitend in het bewerkingsveld op de werkbalk.

Met de toets BACKSPACE wissen

Gebruik de volgende opdrachten om tekens links van de cursor te verwijderen.

Tekens wissen

- Zeg 'Backspace', of 'Backspace' gevolgd door het aantal tekens dat u wilt wissen (tussen 2 en 20).

Voorbeelden:

'Backspace' (wist een enkel teken)

'Backspace 5' (wist vijf tekens)

Tekst opmaken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Tekst opmaken	109
Getallen invoeren	111
Lettertype, tekengrootte en tekenstijl instellen	112
Tekst uitlijnen	112
Nieuwe regels en alinea's toevoegen	113
Koppeltekens invoegen	113
Woorden samenvoegen	113
Opties voor opmaak instellen	114
Woordeigenschappen toevoegen	114

Tekst opmaken

Met de volgende opdrachten kunt u zojuist gedicteerde en geselecteerde tekst opmaken.

Zie voor informatie over het toepassen van opmaak op een woord dat vaker voorkomt

[Meerdere passende tekstdelen opmaken.](#)

Als u het volgende wilt doen	zegt u
Tekst vet maken	'Maak dat vet' 'Maak <tekst> vet' * 'Maak vet vanaf <tekst> tot <tekst>' * 'Maak tekst vet vanaf <tekst> t/m <tekst>' *
Tekst cursief maken	'Maak dat cursief' 'Maak <tekst> cursief' * 'Maak tekst cursief vanaf <tekst> tot <tekst>' * 'Maak tekst cursief vanaf <tekst> t/m <tekst>' *
Tekst vet en cursief maken	'Maak dat vet cursief'
Tekst onderstrepen	'Onderstreep dat' 'Onderstreep <tekst>' * 'Onderstreep vanaf <tekst> tot <tekst>' * 'Onderstreep vanaf <tekst> t/m <tekst>' *
Tekst doorhalen	'Maak dat doorgehaald'
Opmaak (vet, cursief, onderstreept, doorgehaald) verwijderen	'Herstel dat' of 'Maak dat standaard'
Woorden in bestaande tekst met een begin-hoofdletter schrijven	'Maak dat hoofdletter'
Bestaande tekst in grootschrift zetten	'Maak dat grootschrift'
Bestaande tekst in kleinschrift zetten	'Maak dat kleinschrift'
Lijst met opsommingstekens maken	'Maak dat opsommingsteken'
Tekst links uitlijnen	'Maak dat links uitgelijnd'
Tekst rechts uitlijnen	'Maak dat rechts uitgelijnd'
Tekst centreren	'Maak dat gecentreerd'
Een koppelteken tussen woorden zetten	'Koppelteken'
Woorden aan elkaar schrijven	'Verbind dat'

* geeft een Snelle opmaakopdracht aan. U kunt deze Snelle opmaakopdrachten in- en uitschakelen vanuit het [tabblad Opdrachten](#) van de dialoog Opties.

■ [Lettertype, tekengrootte en tekenstijl instellen](#)

Opmerkingen

- Opdrachten waarbij u tekst op het scherm citeert (selecteer <xyz>, corrigeer <xyz>, invoegen na <xyz>...) werken dankzij de functionaliteit Volledig tekstbeheer. Deze functionaliteit werkt als Dragon constant informatie uit het tekstveld kan halen over de inhoud ervan, bijvoorbeeld waar woorden en zinnen beginnen en eindigen, zodat het programma spaties tussen woorden kan zetten en het eerste woord van een zin met een hoofdletter schrijft. De meeste standaardtekstvelden laten Volledig tekstbeheer toe. Raadpleeg voor meer informatie [Het dicteervenster gebruiken](#).
- U kunt uiteenlopende opdrachten voor de opmaak combineren. U kunt bijvoorbeeld zeggen: 'Maak dat vet cursief' of 'Maak dat Times cursief'.
- Wanneer u in DragonPad met de opdracht 'Maak dat' een lege alinea uitlijnt, wordt de voorgaande alinea ook uitgelijnd. U kunt dit voorkomen door iets voor de nieuwe alinea te dicteren voordat u de uitlijnopdracht geeft.

Getallen invoeren

U kunt Dragon opgeven om uw dictaat als getallen te herkennen en in te voeren. Tijdens het dicteren van tekst of het redigeren van geselecteerde tekst kunt u de notatie van een getal ook wijzigen.

Dictaat als getallen laten invoeren

- Zeg 'Nummermodus aan'

U kunt de nummermodus uitschakelen met de spraakopdracht 'Nummermodus uit'.

Uitgeschreven tekst in getallen veranderen

- Zeg 'Schrijf (dat) als nummer'

Voorbeelden:

Als u	wilt veranderen in	zegt u
vijfentwintigste	25e	'Schrijf als nummer'
5 miljoen	5.000.000	'Schrijf als nummer'

Getallen laten uitschrijven

- Zeg 'Schrijf (dat) als tekst'

Voorbeelden:

Als u	wilt veranderen in	zegt u
5 miljoen	vijf miljoen	'Schrijf als tekst'
27	zevenentwintig	'Schrijf als tekst'

Opmerking

U kunt ook tekst selecteren waarin her en der getallen voorkomen. Wanneer u een van deze opdrachten uitspreekt, wordt de notatie van alle getallen gewijzigd zonder veranderingen in

de rest van de tekst.

Lettertype, tekengrootte en tekenstijl instellen

U kunt met spraakopdrachten elke gewenste combinatie van lettertype, tekengrootte en tekenstijl instellen (in die volgorde). U kunt deze opdrachten toepassen op geselecteerde tekst en op de tekst die u vanaf dat punt dicteert.

Lettertype, tekengrootte of tekenstijl instellen

- ▶ Zeg 'Maak tekengrootte' 'of 'Maak dat' gevolgd door het lettertype, de lettergrootte en/of de tekenstijl.

Voorbeelden:

'Maak lettertype Times'

'Maak dat 12 punten'

'Maak dat Courier 18 vet'

'Maak dat Arial 12'

Opmaak verwijderen

- ▶ Als u de opmaak, zoals vet, cursief, onderstreept en doorgehaald, wilt verwijderen zegt u 'Maak dat standaard'.

Opmerkingen

- U kunt elke combinatie van lettertype, lettergrootte en tekenstijl kiezen, zolang u de kenmerken maar in die volgorde (type, grootte, stijl) opgeeft. Als u alleen de lettergrootte opgeeft, moet u 'punten' zeggen. Zeg bijvoorbeeld 'Maak dat 12 punten'.
- Deze opdrachten werken niet allemaal in elke toepassing. Deze opdrachten werken in Microsoft Word, DragonPad en WordPad. U kunt in het [Opdrachtencentrum](#) opzoeken welke opdrachten specifiek in bepaalde programma's werken.
- Opdrachten die met 'Maak lettertype' beginnen, zijn van toepassing op geselecteerde tekst of tekst die u vanaf dat punt dicteert.
- Opdrachten die met 'Maak dat' beginnen, zijn van toepassing op geselecteerde tekst of zojuist gedicteerde tekst.
- U kunt elke combinatie van lettertype, lettergrootte en tekenstijl kiezen, zolang u de kenmerken maar in die volgorde opgeeft: lettertype, vervolgens lettergrootte en tot slot tekenstijl.

Tekst uitlijnen

U kunt tekst uitlijnen terwijl u dicteert of de opdrachten toepassen op geselecteerde tekst.

Als u dit wilt doen	Zegt u
Tekst centreren	'Maak dat gecentreerd' of 'Centreer dat'
Tekst links uitlijnen	Maak dat links uitgelijnd
Tekst rechts uitlijnen	Maak dat rechts uitgelijnd

Nieuwe regels en alinea's toevoegen

Tijdens het dicteren kunt u de volgende opdrachten gebruiken. Dit is hetzelfde als het eenmaal (voor een nieuwe regel) of tweemaal (voor een nieuwe alinea) indrukken van ENTER.

Actie	Opdracht
Een nieuwe regel beginnen	'Nieuwe regel'
Een nieuwe alinea beginnen	'Nieuwe alinea'

Opmerking

- Na de opdracht 'Nieuwe alinea' krijgt het volgende woord dat u dicteert automatisch een hoofdletter.

Koppeltekens invoegen

Dragon plaatst automatisch koppeltekens tussen woorden op basis van standaardgebruik. U kunt echter ook zelf koppeltekens invoegen.

Koppeltekens invoegen

- Zeg 'Koppelteken' om een koppelteken toe te voegen aan de laatst gesproken tekst. U kunt ook een bepaald woord selecteren en zeggen 'koppelteken'

Opmerking

U kunt ook 'koppelteken links' en 'koppelteken rechts' zeggen. Bijvoorbeeld: 'in koppelteken links en uitschakelen' wordt ingevoerd als 'in- en uitschakelen'. Andere mogelijkheden zijn 'afbreekstreepje links', 'afbreekstreepje rechts', 'streepje links' en 'streepje rechts'. Klik op Zie ook voor meer informatie.

Woorden samenvoegen

Dragon voegt woorden automatisch samen op basis van standaardgebruik. U kunt echter ook zelf woorden samenvoegen.

Woorden samenvoegen

- Zeg 'Verbind dat' om de laatst uitgesproken woorden in de dialoog Spellen samen te voegen. U kunt ook bepaalde woorden selecteren en vervolgens 'Verbind dat' zeggen.

Spaties tussen woorden worden verwijderd. Eventuele tabs of regeleinden worden eveneens verwijderd. Het woord wordt toegevoegd aan het lexicon.

Opmerking

U kunt tijdens het dicteren woorden samenvoegen door 'Zonder spaties' te zeggen. Klik op Zie ook voor meer informatie.

Opties voor opmaak instellen

Als u het algemene lexicon gebruikt, kunt u instellen hoe Dragon veel gebruikte woorden en woordgroepen opmaakt.

Ga als volgt te werk om de opmaakoptyes in te stellen:

1. Ga naar de Dragon-balk en selecteer Extra > Automatische opmaak. De dialoog Opmaak wordt weergegeven.
2. Selecteer de vakjes van de opmaakoptyes die u wilt inschakelen. Zie [de dialoog Automatische opmaak](#) voor een beschrijving van de verschillende opmaakoptyes.
3. Klik op OK om uw wijzigingen op te slaan.

Woordeigenschappen toevoegen

Volg deze stappen voor het toevoegen of wijzigen van

Openen van de Dialoog Woordeigenschappen

1. Zeg 'Lexicon bewerken' om de Lexiconbewerker te openen.
2. Zeg of typ een Geschreven vorm of blader door de lijst om er een te selecteren.

Opmerking: Blader omhoog om alfanumerieke woorden en speciale tekens in het Lexicon van uw Gebruikersprofiel weer te geven.

3. Zeg of klik op Eigenschappen.

Woordeigenschappen wijzigen

4. Voeg automatische opmaak toe of wijzig deze indien nodig.
5. Indien nodig kunt u Gesproken vormen toevoegen of wijzigen en [individuele woorden en woordgroepen oefenen](#).

De context wijzigen

6. 6. Zeg of klik op "Gebruik geschreven vorm 1" of "Gebruik geschreven vorm 2." In dit voorbeeld ziet u hoe Dragon de context voor "kilohertz" weergeeft:

The screenshot shows a dialog box titled 'Context 1'. Inside, there is a checked checkbox labeled 'Gebruik geschreven vorm 1'. To its right is a text input field containing the text 'kHz'. Further right is a dropdown menu currently displaying 'na cijfers'. At the bottom of the dialog, there are two buttons: 'Speciaal...' and 'Opmaken...'.

7. 7. Zeg of klik op "Opmaken". De dialoog Geschreven vorm opmaken wordt weergegeven. Bijvoorbeeld:

Geschreven vorm opmaken

Geschreven vorm: kHz

Invoegen 1 spatie voor en 1 spatie na

Voorafgegaan door (niets) en gevolgd door (niets)

Opmaak volgend woord normaal hoofdlettergebruik

Voorafgaande cijfers als cijfers opmaken en volgende als normaal

Voorbeeld: ~ 7 kHz ~

OK Annuleren Help

8. Herhaal de laatste twee stappen als u een tweede context wilt toevoegen.

Optie	Beschrijving
Invoegen <waarde> spatie voor en <waarde> spatie na	Voegt het gespecificeerde aantal spaties voor en na een woord of woordgroep in. Met de keuzelijsten selecteert u het aantal spaties. Geldige waarden zijn: ■ 0 ■ 1 ■ 2
Voorafgegaan door <waarde> en gevolgd door <waarde>	Voegt de gespecificeerde witruimte voor en na een woord of woordgroep in. Met de keuzelijsten selecteert u de gewenste witruimte. Geldige waarden zijn: ■ (niets) ■ Nieuwe regel ■ Nieuwe alinea ■ Tab
Opmaak volgend woord <waarde>	Voegt een woord of woordgroep in met het gespecificeerde hoofdlettergebruik. Met de keuzelijsten selecteert u het gewenste hoofdlettergebruik. Geldige waarden zijn: ■ normaal hoofdlettergebruik Voor dit woord bestaat geen speciale hoofdletterinformatie. ■ met hoofdletter (beginhoofdletter) ■ alles hoofdletters ■ zonder hoofdletters
Voorafgaande cijfers <waarde> opmaken en volgende <waarde>	Voegt getallen in volgens de gespecificeerde opmaak. Met de keuzelijsten selecteert u de gewenste opmaak. Geldige waarden zijn: ■ normaal (Dragon bepaalt of er een Arabisch cijfer of de geschreven vorm ervan moet worden ingevuld) ■ als cijfers
Speciaal hoofdlettergebruik	Stelt het type hoofdlettergebruik in voor het betreffende woord. Het type hoofdlettergebruik dat u kunt toepassen, stelt u in op de tab Hoofdlettergebruik van het dialoogvenster Opmaak. U kunt het hoofdlettergebruik voor de volgende groepen instellen: ■ Persoonsnamen

Optie	Beschrijving
	■ Afdelingsnamen ■ Medicijnnamen

9. Herhaal de laatste twee stappen om indien nodig een tweede alternatieve geschreven vorm toe te voegen.

Hoofdstuk 7: Met programma's werken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

In populaire programma's bladeren	119
Het Office-lint gebruiken in Microsoft-toepassingen	120
Informatie over spraakopdrachten voor tekstverwerkers	122
Informatie over spraakopdrachten voor tekstverwerkers	122
Dicteren in uw tekstverwerker	122
Met Microsoft Word werken	124
Fundamentele spraakopdrachten in Microsoft Word	124
Documenten maken, openen of sluiten	124
Een document opslaan	125
Tekst selecteren	130
Tekst opmaken in Microsoft Word	130
E-mailprogramma's	133
Ondersteunde e-mailprogramma's	133
Met e-mail werken	133
E-mailadressen en Internetadressen dicteren	135
Sneldictaatopdrachten voor e-mail en agenda	136
Microsoft Outlook	138
Met Microsoft Outlook werken	138
E-mail lezen en verzenden in Microsoft Outlook	138
Afspraken maken in Microsoft Outlook	139
Namen toevoegen in Microsoft Outlook	139
Notities schrijven in Microsoft Outlook	140
Andere spraakopdrachten in Microsoft Outlook gebruiken	140
Microsoft Excel	143
Werken met Microsoft Excel	143
Met Volledig tekstbeheer in Microsoft Excel dicteren	143
Elementaire opdrachten voor Microsoft Excel	144
Een werkblad in Microsoft Excel opmaken	148

In populaire programma's bladeren

Met de volgende spraakopdrachten kunt u in een groot aantal programma's bladeren en door het weergegeven werkgebied van een programma schuiven.

Deze spraakopdrachten om te bladeren werken in programma's van Microsoft Office, waaronder Word, Outlook, en Excel.

Actie	Dicteerwoord
Automatisch omhoog schuiven	'Begin omhoog te schuiven'
Automatisch omlaag schuiven	'Begin omlaag te schuiven'
Stoppen met automatisch schuiven	'Stop met schuiven'
Automatisch schuiven versnellen	'Sneller schuiven'
Automatisch schuiven vertragen	'Langzamer schuiven'
De weergegeven pagina een regel omhoog schuiven	'Schuif omhoog'
De weergegeven pagina een regel omlaag schuiven	'Schuif omlaag'
Een regel omhoog gaan in de tekst	'Vorige regel'
Een regel omlaag gaan in de tekst	'Volgende regel'
Een pagina omhoog gaan	'Pagina omhoog'
Een pagina omlaag gaan	'Pagina omlaag'

Raadpleeg de volgende koppelingen voor meer informatie over de werking van deze spraakopdrachten in afzonderlijke programma's:

- [In vensters en keuzelijsten bladeren](#)
- [Spraakopdrachten in Internet Explorer, Firefox, en Chrome](#)
- [Fundamentele spraakopdrachten in Microsoft Word](#)
- [Andere spraakopdrachten voor Microsoft Outlook gebruiken](#)
- [Elementaire opdrachten voor Microsoft Excel](#)

Het Office-lint gebruiken in Microsoft-toepassingen

Dragon ondersteunt het menu-interface "lint" in Microsoft Office 2010 en Microsoft Office 2013. (Zowel de 32-bits als de 64-bits versies van Microsoft Office worden ondersteund.)

Het lint geeft toepassingsfuncties weer die zijn ingedeeld in tabsets, waaronder een . De tabs geven de meest relevante opdrachten weer voor elk van de taakgebieden in de verschillende toepassingen, bijvoorbeeld het lettertype wijzigen of inzoomen.

Het Office-lint gebruiken

Als u het lint met uw stem wilt samenvouwen zegt u "het lint minimaliseren" of "het lint verbergen". Om uit te vouwen zegt u "maximaliseer het lint" of "het lint weergeven". U

kunt ook de werkwoorden “tonen” of “laten zien” met de opdrachten voor het lint gebruiken.

Spraakopdrachten in Dragon voor het Office-lint functioneren ook wanneer het lint is geminimaliseerd.

Een tab van het lint openen

- ▶ Zeg "klik" gevolgd door de naam van de tab (of klik op de tab). Bijvoorbeeld, voor het openen van de tab Start zegt u "klik Start".

Let er op dat de tab Bestand een uitzondering vormt. Om deze tab te openen moet u ook het woord tab zeggen: "klik tabblad Bestand".

In een open tab op een item klikken

- ▶ Zeg de naam van de functie die u wilt openen (of klik er op). Bijvoorbeeld, als u kopstijl 1 op een regel wilt toepassen, zegt u "klik Stijlen > klik Kop 1" (of selecteer Kop 1 in de lijst Stijlen).

Als u niet zeker weet hoe een functie heet, houdt u uw muisaanwijzer boven de afbeelding die bij de functie hoort tot de naam wordt weergegeven.

Het menu zonder titel in WordPad en Windows Live Mail

In Windows 7, WordPad en Windows Live Mail bezitten een menu voor op bestand gebaseerde opdrachten maar er is geen titel op de tab van dit menu.

U opent dit menu met de spraakopdracht "klik systeemmenu."

Opmerking: zeg "druk Escape" om dit menu te sluiten.

Informatie over spraakopdrachten voor tekstverwerkers

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Informatie over spraakopdrachten voor tekstverwerkers	122
Dicteren in uw tekstverwerker	122

Informatie over spraakopdrachten voor tekstverwerkers

Naast Microsoft Word verschaft Dragon natuurlijke spraakopdrachten voor de meeste tekstverwerkingsprogramma's. Met deze opdrachten voorkomt u de veelvuldige menuselecties en muisbewegingen die geassocieerd zijn met de traditionele interface van Microsoft Windows. Met deze opdrachten kunt u:

- de cursor over het document verplaatsen,
- een woord, zin, of tekstblok selecteren,
- tekst opmaken (inclusief inspringen, lettertype en stijl wijzigen, kleur instellen, de stijl van de alinea wijzigen, tabellen invoegen, marges instellen en nieuwe regels of alinea's toevoegen),
- de spelling en grammatica controleren,
- tekst bewerken (zoals tekst verplaatsten, kopiëren, plakken, en verwijderen),
- een document geheel of gedeeltelijk afdrucken en een afdrukvoorbeeld weergeven.

Aangezien het aantal geldige opdrachten erg groot is, kunt u wellicht direct zeggen wat u wilt doen en als dit onverwachte resultaten oplevert kunt u zeggen "Maak dat ongedaan". Vervolgens kunt u de opdracht op een andere manier uitspreken. U kunt ook het [Opdrachtencentrum](#) of het venster met [voorbeeldopdrachten](#) openen voor meer informatie.

Opmerkingen

- Dragon geeft spraakopdrachten weer in het Herkenningsvenster met een blauw kader. Als u een zin uitspreekt die geen actie oplevert, kijkt u naar het Herkenningsvenster. Als het venster geen blauw kader heeft, herkent Dragon de gesproken tekst niet als opdracht. Als u bijvoorbeeld zegt "Een tabel invoegen" wanneer de cursor zich in een tabel bevindt, gebeurt er niets omdat u geen tabel in een tabel kunt invoegen.
- Geef een nieuw document altijd een naam alvorens met dicteren te beginnen.

Dicteren in uw tekstverwerker

Als u in een tekstverwerker dicteert, kunt u een aantal dingen doen zodat Dragon sneller wordt uitgevoerd:

- Sluit andere programma's wanneer u de tekstverwerker gebruikt.
- Het is raadzaam om de automatische spellingcontrole en grammaticaconrole van de tekstverwerker uit te schakelen. Door deze opties uit te schakelen, maakt u geheugen

vrij voor de spraakherkenning. Als u klaar bent met dicteren, kunt u de grammaticacontrole uitvoeren. Dragon maakt geen spelfouten.

- Schakel alle automatische functies uit als u deze niet nodig hebt, bijvoorbeeld automatische opmaak. Door deze opties uit te schakelen, maakt u geheugen vrij voor de spraakherkenning.
- Splits een groot document op in kleinere documenten. In grote documenten werkt Dragon langzamer. De maximale documentomvang hangt af van het systeem en de beschikbare bronnen.
- U kunt een selectie ongedaan maken door te zeggen 'Deselecteer dat', door andere tekst te selecteren, of door de cursor te verplaatsen in het document.

Let op

Wanneer tekst is geselecteerd, moet u voorkomen dat u te luid ademt, kucht of andere geluiden maakt. Dragon kan deze geluiden als spraak interpreteren, waardoor de geselecteerde tekst onbedoeld wordt vervangen. Als dit gebeurt, zegt u meteen 'Ongedaan maken' (eventueel meerdere keren) om de onbedoelde actie ongedaan te maken.

Met Microsoft Word werken

Dragon biedt een groot aantal natuurlijke spraakopdrachten die u voor verschillende versies van Microsoft Word kunt gebruiken. De verschillende stappen voor het selecteren van menu's en het bewegen van de muis in de traditionele interface van Microsoft Windows kunt u met deze opdrachten vermijden. Gezien het enorme aantal geldige opdrachten, kunt u het beste gewoon zeggen wat u wilt doen. Als dat onverwachte resultaten oplevert, zegt u 'Maak dat ongedaan' om de handeling ongedaan te maken en vervolgens probeert u de opdracht anders te formuleren. U kunt ook het [Opdrachtencentrum](#) of de [Het Studiecentrum gebruiken](#) openen voor meer informatie.

U kunt een selectie ongedaan maken door te zeggen 'Deselecteer dat', door andere tekst te selecteren, of door de cursor te verplaatsen in het document.

Fundamentele spraakopdrachten in Microsoft Word

Gebruik deze procedure als referentie voor fundamentele bewerkingen in Microsoft Word.

Zie ook

- Raadpleeg [Snelle bewerking en opmaak van spraakopdrachten](#) en [Werken met meerdere passende tekstdelen](#) voor hulp bij tekst opmaken en bewerken.
- [Het Office-lint gebruiken](#)

Documenten maken, openen of sluiten

Actie	Zeg
Een nieuw document aanmaken	"nieuw bestand maken" of "nieuw bestand openen"
Een bestaand document openen	1. "bestand openen" 2. "<bestandsnaam> punt <bestandsuitbreiding>", bijvoorbeeld: "Mijn document punt doc" 3. "druk Enter"
Een document sluiten	"bestand sluiten" of "document sluiten"

Een document opslaan

Actie	Zeg
Een document als .doc-bestand opslaan	1. "document opslaan" 2. Dicteer een bestandsnaam (dit is alleen nodig als u het bestand voor het eerst opslaat) 3. "klik Opslaan"
Een document met een nieuwe naam en nieuw bestandstype opslaan	1. "Document opslaan als" 2. Dicteer een bestandsnaam 3. "klik Opslaan als > keuzes weergeven <bestandstype van de lijst>", bijvoorbeeld "klik RTF-bestand" 4. "klik Opslaan"
Een document in HTML-opmaak opslaan	1. "Document opslaan als > keuzes weergeven > klik webpagina" 2. "klik Opslaan" 3. Als er een waarschuwing wordt weergegeven over verlies van opmaak "klijkt u op Ja"
Een document als sjabloon opslaan	"Document opslaan als > keuzes weergeven > klik word-sjabloon"

Afdrukken

Actie	Zeg
Paginabereik afdrukken	"Pagina's <nummer> tot <nummer> afdrukken", bijvoorbeeld "pagina één tot drie afdrukken"
Pagina gedeeltelijk afdrukken	1. "Selecteer de <eerste/laatste> alinea", bijvoorbeeld, "selecteer de laatste alinea" 2. "alinea afdrukken" of "selectie afdrukken"

Spelling en grammatica controleren

Actie	Zeg
Spelling controleren	1. "Spelling controleren" 2. "Klik wijzigen" of "Klik negeren" afhankelijk wat van toepassing is. 3. "Klik sluiten" als de spellingcontrole voltooid is.

Zoeken en vervangen

Actie	Zeg
Naar tekst zoeken	1. "tekst zoeken" 2. Dicteer het woord of woordbereik dat u zoekt in de dialoog Zoeken 3. "Zoeken"
Alle instanties van een woord of woordgroep vervangen	1. "tekst zoeken" 2. Dicteer het woord of woordbereik dat u zoekt 3. "klik Vervangen" 4. "klik Vervangen door" (om de cursor naar het veld Vervangen door te verplaatsen) 5. Dicteer het vervangende woord of de woordgroep 6. "klik Alles vervangen" 7. "klik Sluiten" (om de dialoog Zoeken en vervangen te sluiten)

Tekst verplaatsen

Actie	Zeg
Een woord verplaatsen	1. Verplaats de cursor naar het woord dat u wilt verplaatsen 2. "selecteer <woord>" 3. "verplaats het woord <aantal> woorden/regels naar rechts/links/omhoog/omlaag". Bijvoorbeeld, "verplaats het woord vijf regels omlaag"
Een regel verplaatsen	1. Plaats de cursor in de regel die u wilt verplaatsen 2. "Selecteer de regel" 3. "verplaats de regel <aantal> regels omhoog/omlaag" of "verplaats de regel naar het begin/einde van de alinea/het document", Bijvoorbeeld, "verplaats de regel naar het eind van de alinea"
Een alinea verplaatsen	1. Plaats de cursor in de alinea die u wilt verplaatsen 2. "selecteer de alinea" 3. "verplaats de alinea <aantal> alinea's omhoog/omlaag" of "verplaats de alinea naar het begin/einde van het document", Bijvoorbeeld, "verplaats de alinea naar het begin van het document" of "verplaats de alinea zes alinea's omhoog"

Tussen geopende documenten wisselen

Actie	Zeg
Naar een bepaalde plaats in een documentvenster gaan	"ga naar <locatie>", waarin <i>locatie</i> het begin of einde kan zijn.
Een regel omhoog of omlaag gaan	"ga een regel omhoog" of "ga een regel omlaag"
Een pagina omhoog of omlaag gaan	"pagina omhoog" of "pagina omlaag"
Teruggaan naar de laatste cursorpositie	"ga terug". Zie De cursor met "ga terug" verplaatsen

Tussen documenten wisselen

Actie	Zeg
Tussen geopende documenten wisselen	1. "Zeg "vensters voor Microsoft Word weergeven" Doe een van de volgende dingen: ▶ Zeg "kies <i>n</i>", waarin <i>n</i> het nummer van het venster is dat u wilt weergeven. Zeg bijvoorbeeld "kies 2" OF ▶ Kies het nummer van een programma op de lijst en klik OK

Raadpleeg [In populaire programma's bladeren](#), [In vensters en keuzelijsten bladeren](#) en [De cursor verplaatsen](#).

Opmerking

U kunt ook het volgende of vorige woord/regel/alinea selecteren door de cursor voor of achter het woord, de regel of de alinea te plaatsen en te zeggen "Selecteer volgende/vorige woord/regel/alinea"

Opmerking

In MS Word 2013 is een nieuwe layout geïntroduceerd, "Leesmodus" genaamd, waardoor het lezen van documenten wordt vergemakkelijkt. Tevens wordt het opvragen van een definitie of de vertaling van een woord vereenvoudigd. In de leesmodus kunt u niet met Dragon in het geopende document dicteren of tekst via spraakopdrachten selecteren of corrigeren, ofschoon de indicator Full Text Control groen wordt weergegeven. Het is wel mogelijk om in de Leesmodus te dicteren en bewerkingen uit te voeren wanneer u zich in de velden voor Opmerkingen bevindt.

Tekst selecteren

Met de volgende spraakopdrachten kunt u tekst selecteren in Microsoft Word.

Actie	Doe het volgende
Een woord, regel of alinea selecteren	1. Verplaats de cursor naar het woord, de regel of de alinea die u wilt selecteren 2. Zeg 'Selecteer het woord/de regel/de alinea'
Een naastgelegen woord, regel of alinea selecteren	1. Plaats de cursor voor of achter het woord, de regel of de alinea die u wilt selecteren 2. Zeg 'Selecteer de/het vorige/volgende woord/regel/alinea'
De opgegeven tekst of een stuk tekst selecteren (raadpleeg ook Meerdere passende tekstdelen opmaken of corrigeren)	■ Selecteer <tekst>* ■ Selecteer <tekst> tot en met <tekst> (Opmerking: deze opdracht gebruikt u om een langer stuk tekst te selecteren.) ■ Selecteer vanaf <tekst> tot <tekst> * In plaats van <tekst> spreekt u de tekst uit die u wilt selecteren
Een selectie uitbreiden	■ 'Selectie voorwaarts/achterwaarts uitbreiden met <aantal> woorden/regels/alinea's' ■ 'Selectie omhoog/omlaag uitbreiden met <aantal> regels/alinea's' ■ 'Selectie links/rechts uitbreiden met <aantal> woorden'

Tekst opmaken in Microsoft Word

Hieronder volgen een aantal voorbeelden van spraakopdrachten waarmee u tekst kunt opmaken in Microsoft Word (klik op de bewerking waarover u informatie wilt hebben):

Teksteigenschappen wijzigen

Als u dit wilt doen	Zegt u
Tekstopmaak wijzigen	■ "De/het woord/regel/alinea doorhalen" ■ "Deze/dit woord/regel/alinea onderstrepen" ■ "Maak de volgende <aantal> woorden cursief" ■ "Maak deze pagina vet"

Lettertype en -grootte wijzigen

Als u dit wilt doen	Zegt u
Het lettertype en aantal punten wijzigen	■ "Maak het lettertype 24 punten Times in de/het woord/regel/alinea" ■ "Vergroot/verklein het lettertype met achttien punten in de/het selectie/woord/regel/alinea" ■ "Maak het lettertype Courier in de/het selectie/woord/regel/alinea/pagina/sectie/document" ■ "Vergroot de selectie met twee punten"

Teksteigenschappen wijzigen

Als u dit wilt doen	Zegt u
Teksteigenschappen wijzigen	■ "Grootschrift aan" ■ "Grootschrift uit" ■ "Maak de volgende <aantal> woorden/regels/alinea's cursief", bijvoorbeeld "Maak de volgende vijf regels cursief" ■ "Maak dat niet cursief"

Hoofdletters en kleine letters

Als u dit wilt doen	Zegt u
Hoofdletters en kleine letters wijzigen	■ "Schrijf de eerste/laatste/volgende <aantal> woorden/regels/alinea's met een hoofdletter", bijvoorbeeld "Schrijf de volgende vijf woorden met een hoofdletter" ■ "Schrijf de eerste/laatste/volgende <aantal> woorden/regels/alinea's met een kleine letter", bijvoorbeeld "Schrijf de laatste tien woorden met een kleine letter" ■ "Maak het laatste woord kleinschrift"

Tekstkleur wijzigen

Als u dit wilt doen	Zegt u
Tekstkleur wijzigen	■ "Kleur deze regel groen" ■ "Kleur deze selectie rood" ■ "Kleur dit donkerblauw" (het huidige woord of de selectie)

Regelafstand wijzigen

Als u dit wilt doen	Zegt u
Afstand van regels en alinea's wijzigen	■ "Regelafstand twee in deze alinea" ■ "Regelafstand twee in deze selectie"

Uitlijning van tekst wijzigen

Als u dit wilt doen	Zegt u
Uitlijning van de tekst wijzigen	■ "Document uitlijnen" ■ "Document centreren" ■ "Rechts uitlijnen" of "Selectie rechts uitlijnen" ■ "Deze regel/alinea links uitlijnen" ■ "Maak de inspringing op de eerste regel <aantal> inches/centimeters/punten" ■ "Maak de verkeerd om inspringing <aantal> inches/centimeters/punten op deze pagina"

Genummerde lijsten en opsommingstekens invoegen

Als u dit wilt doen	Zegt u
Opsommingstekens en nummering invoegen of verwijderen	■ "Opsommingstekens plaatsen" ■ "Maak de alinea genummerde opsomming" ■ "Verwijder het opsommingsteken uit het document" ■ "Verwijder de genummerde opsomming uit de selectie"

E-mailprogramma's

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Ondersteunde e-mailprogramma's	133
Met e-mail werken	133
E-mailadressen en Internetadressen dicteren	135
Sneldictaatopdrachten voor e-mail en agenda	136

Ondersteunde e-mailprogramma's

Deze e-mailopdrachten werken in Microsoft Outlook.

De [opdrachten voor webtoepassingen](#) van Dragon werken, samen met veel opdrachten voor e-mailprogramma's op het bureaublad, voor de volgende webtoepassingen:

- Gmail (in ondersteunde webbrowsers)
- Hotmail/Outlook.com (in ondersteunde browsers)

Opmerking:

bij gebruik van Gmail of Hotmail/Outlook.com kunt u geen Dragon-hulpmiddelen gebruiken om [namen toe te voegen en verzonden e-mails te analyseren](#).

Met e-mail werken

De opdrachten die hier worden beschreven, werken in [ondersteunde e-mailprogramma's](#). U kunt daarnaast ook de standaardopdrachten voor tekstverwerking gebruiken voor het bewerken van de tekst die u invoert.

E-mailprogramma's starten

- Zeg 'Start e-mail' om het standaardprogramma voor e-mail te starten.

In e-mailprogramma's werken

U kunt met de volgende opdrachten berichten openen of maken en bekijken of er nieuwe berichten in de Inbak of het postvak IN zijn.

Opdracht	Actie
Controleer op e-mail Controleer op nieuwe e-mail	bekijken of er nieuwe berichten in de Inbak of het postvak IN zijn
Open e-mail Open dit	het geselecteerde e-mailbericht openen
Nieuwe e-mail Maak een nieuwe e-mail	een e-mailbericht maken

Opdrachten om met e-mailberichten te werken

Gebruik de volgende opdrachten als u een bericht hebt geselecteerd in het postvak IN of

wanneer u met de cursor in een e-mailbericht staat:

Opdracht	Actie
E-mail beantwoorden Afzender beantwoorden Beantwoord e-mail	de afzender van het huidige bericht beantwoorden
Allen beantwoorden Beantwoord allen Iedereen beantwoorden Beantwoord iedereen	de afzender en alle ontvangers van het huidige bericht beantwoorden
E-mail doorsturen Stuur e-mail door	het huidige bericht doorsturen
E-mail afdrukken Druk e-mail af	het huidige bericht afdrukken
E-mail verwijderen Verwijder e-mail E-mail wissen Wis e-mail	het huidige bericht verwijderen
E-mail verzenden Verzend e-mail E-mail versturen Verstuur e-mail	het huidige bericht sturen
Sluit e-mail	het huidige bericht sluiten

Opdrachten voor het verplaatsen van de cursor in een e-mailbericht

Wanneer u een e-mailbericht bewerkt, kunt u met deze opdrachten de cursor verplaatsen:

Opdracht
(Ga naar) Aan
(Ga naar) CC
(Ga naar) BCC
(Ga naar) Onderwerp
(Ga naar) tekst (Ga naar) tekst van e-mail Ga naar de tekst van e-mail
(Ga naar) eerste veld
Vorig veld
Volgend veld (Ga naar) het voorgaande veld
Het laatste veld
'Ga terug' Zie De cursor verplaatsen met 'Ga terug'

Opmerking

In deze opdrachten kunt u in plaats van 'e-mail' ook het volgende zeggen: 'e-mailbericht', 'bericht', 'memo', 'mail' of 'post'.

E-mailadressen en Internetadressen dicteren

E-mailadressen en Internetadressen kunt u gewoon uitspreken. Zeg 'kleinschrift aan' om te zorgen dat een adres met kleine letters wordt geschreven.

Als u dit wilt dicteren	Zegt u
informatie@bedrijf.com	kleinschrift aan informatie apenstaartje bedrijf punt com kleinschrift uit
http://www.bedrijf.com/verkoop	kleinschrift aan http www punt bedrijf punt com slash verkoop klein-schrift uit

Opmerkingen

- Om een e-mail te dicteren zoals hier wordt beschreven, dient de optie Web- en email-adressen te zijn ingeschakeld in de [dialoog Automatische opmaak](#).
- U kunt de volgende afkortingen als woorden uitspreken: Zeg 'punt' gevolgd door com, edu, gov, html, mil, net en org. Daarnaast kunt u afkortingen als: nl, be, ca, de, es, fr, it, jp, sp, uk, enz. uitspreken als 'punt' gevolgd door de betreffende letters. De afkortingen worden dan als .edu, .nl enz. in uw document geplaatst.

- Als een adres een term bevat die niet bestaat of die Dragon niet herkent (bijvoorbeeld baxterex in juliasmit@baxterex.com), kunt u de herkenningfout corrigeren. Meestal wordt het adres dan voortaan herkend. U kunt ook de lexiconbewerker gebruiken voor het toevoegen van namen die u vaak gebruikt.
- Maak een opdracht voor tekst en afbeeldingen voor adressen die u vaak dicteert.
- U kunt ook de opdracht 'Spel dat' gebruiken en vervolgens de e-mailadressen en Internetadressen correct spellen.
- U kunt de namen uit uw adresboek toevoegen aan het lexicon van Dragon door het hulpmiddel [Leren van verzonden e-mail](#) uit te voeren in het Nauwkeurigheidscentrum.

Sneldictaatopdrachten voor e-mail en agenda

Gebruik de Sneldictaatopdrachten in dit Help-onderwerp om uw e-mail en agenda in Microsoft Outlook te beheren.

U kunt gewoon opdrachten zeggen met de gewenste e-mail- en agendataken. Zeg bijvoorbeeld 'Stuur e-mail'. Dragon opent een bericht in uw standaard e-mailclient. Als u Microsoft Outlook gebruikt, kunt u ook namen van contactpersonen toevoegen of afspraken plannen. Zeg bijvoorbeeld 'Stuur e-mail naar Jan Jansen en Lies Jansen'. Dragon opent Outlook, maakt een nieuw e-mailbericht en zet de namen van uw contacten in het 'Aan:'-vak.

Als u nieuwe vergaderingen of afspraken wilt plannen, zegt u bijvoorbeeld 'Plan een bijeenkomst met Jan Jansen en Lies Jansen'. Dragon maakt dan alvast in Outlook een nieuw agenda-item aan en voegt de geselecteerde contactpersonen toe. Mocht u lijsten met contactpersonen hebben, dan kunt u ook zeggen 'Maak een afspraak met <lijst met contactpersonen>' waarbij de *lijst met contactpersonen* naar de naam van een contactenlijst verwijst.

Voordat u begint

- Voordat u de Dragon-opdrachten voor e-mail en de agenda in Microsoft Outlook de eerste keer gebruikt, moet u de Leren van verzonden e-mail uitvoeren, zodat Dragon uw e-mailcontacten kent. Voer de analyse als volgt uit: zeg 'Open het Nauwkeurigheidscentrum' en vervolgens 'Leren van verzonden e-mail'. Of klik op Lexicon > Leren van verzonden e-mail. Raadpleeg [Leren van verzonden e-mail](#) voor meer informatie. Overigens werkt de analyse alleen voor e-mailclients die gegevens op uw lokale computer opslaan.
- Zorg dat Microsoft Outlook is geopend voordat u agendaopdrachten begint te dicteren.

De volgende tabel bevat een lijst met het soort e-mail- en agendaopdrachten dat Dragon ondersteunt, evenals een voorbeeldopdracht en een beschrijving van het resultaat van de opdracht.

Type opdracht	Voorbeeld van opdracht	Wat gebeurt er?
Een e-mail sturen naar een bepaalde contactpersoon	'Stuur een e-mail naar Jan Jansen en Lies Jansen' <pre>(stuur schrijf) een (e-mail email mailtje emailtje) (naar aan) <dicteren></pre>	U ziet een nieuw e-mailbericht met de e-mailadressen van Jan Jansen en Lies Jansen in het veld Aan:
Een e-mail sturen over een bepaald onderwerp	'Schrijf een e-mailtje over de projectplanning' <pre>(stuur schrijf) een (e-mail email mailtje emailtje) (over betreffende) <dicteren></pre>	U ziet een nieuw e-mailbericht met de tekst 'Projectplanning in het veld Onderwerp:
Een afspraak plannen met bepaalde contactpersonen	'Maak een afspraak met Jan Jansen en Lies Jansen' <pre>(maak een afspraak) (spreek een vergadering af) met <dicteren></pre>	U ziet een nieuw afsprakenvenster met Jan Jansen en Lies Jansen in het veld Contactpersonen:

Opmerking

Als e-mail- en agendaopdrachten niet werken in Microsoft Outlook, controleer dan of de invoegtoepassing Natspeak Outlook is ingeschakeld in de Outlook-opties. Zie Microsoft Help voor informatie over het instellen van de opties.

E-mail- en agendaopdrachten in- en uitschakelen

U kunt [e-mail- en agendaopdrachten in- en uitschakelen](#): open de dialoog Opties, klik op het [tabblad Opdrachten](#) en doe een van de volgende dingen:

- Schakel het selectievakje Sneldictaten voor e-mail en agenda activeren in of uit.

De optie is standaard ingeschakeld.

Microsoft Outlook

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Met Microsoft Outlook werken	138
E-mail lezen en verzenden in Microsoft Outlook	138
Afspraken maken in Microsoft Outlook	139
Namen toevoegen in Microsoft Outlook	139
Notities schrijven in Microsoft Outlook	140
Andere spraakopdrachten in Microsoft Outlook gebruiken	140

Met Microsoft Outlook werken

Dragon biedt een aantal natuurlijke spraakopdrachten voor Microsoft Outlook. De verschillende stappen voor het selecteren van menu's en het bewegen van de muis in de traditionele interface van Microsoft Windows kunt u met deze opdrachten vermijden. Gezien het enorme aantal geldige opdrachten, kunt u het beste gewoon zeggen wat u wilt doen. Als dat onverwachte resultaten oplevert, zegt u 'Maak dat ongedaan' om de handeling ongedaan te maken en vervolgens probeert u de opdracht anders te formuleren. U kunt ook voor meer informatie het [Opdrachtencentrum](#) openen, of de [lijst met Voorbeeldopdrachten](#).

E-mail lezen en verzenden in Microsoft Outlook

Met de volgende spraakopdrachten kunt u e-mailberichten in Microsoft Outlook lezen, aanmaken en verzenden:

Als u dit wilt doen	Zegt u
E-mail lezen	1. "Start Microsoft Outlook" 2. "Controleer op nieuwe e-mail" 3. "Open e-mailbericht" waarna u het eerste e-mailbericht kunt lezen 4. "Het volgende e-mailbericht openen" voor het lezen van het volgende bericht
Berichten beantwoorden	1. "Bericht beantwoorden" of "Dit e-mailbericht beantwoorden" als u alleen de afzender wilt beantwoorden, of "Allen beantwoorden" als u alle ontvangers van het bericht wilt beantwoorden 2. Dicteer uw antwoord 3. "Bericht verzenden"
Nieuw bericht samenstellen	1. "Nieuw e-mailbericht maken" 2. Dicteer het adres van de ontvanger 3. "Ga naar onderwerp" 4. Dicteer de regel met het onderwerp 5. "Tekstveld" of "Ga naar tekstveld" 6. Dicteer de breichttekst 7. "Bericht verzenden"

Afspraken maken in Microsoft Outlook

Met de volgende spraakopdrachten kunt u afspraken maken in Microsoft Outlook:

Actie	Dicteerwoord
Uw agenda openen	1. 'Start Microsoft Outlook' In plaats van 'start' kunt u ook 'open' of 'toon' zeggen. Zeg bijvoorbeeld 'Toon Microsoft Outlook' 2. 'Agenda bekijken'
Een gebeurtenis invoeren	1. 'Nieuwe gebeurtenis voor de hele dag maken' 2. Dicteer de onderwerpregel, bijvoorbeeld 'Picknick voor personeel' 3. 'Starttijd instellen op <dag>', bijvoorbeeld 'Starttijd instellen op maandag' 4. 'Druk Tabulator' om de cursor in het tekstvak te zetten 5. Dicteer eventuele gegevens die u aan de gebeurtenis wilt toevoegen, bijvoorbeeld 'Eigen frisdrank meenemen' 6. 'Mensen uitnodigen voor deze gebeurtenis' 7. Dicteer de e-mailadressen van iedereen die wordt uitgenodigd 8. 'Deze afspraak verzenden'
Overige opdrachten voor afspraken	■ 'Maak dit een online gebeurtenis' ■ 'Herinnering instellen voor' ■ 'Tijdstip als voorlopig aangeven' ■ 'Deze afspraak weigeren' ■ 'Deze afspraak markeren als ongelezen' ■ 'Deze afspraak doorsturen'

Namen toevoegen in Microsoft Outlook

Met de volgende spraakopdrachten kunt u namen van contactpersonen toevoegen in Microsoft Outlook:

Actie	Dicteerwoord
Uw adresboek openen	1. 'Start Microsoft Outlook' In plaats van 'start' kunt u ook 'open' of 'toon' zeggen. Zeg bijvoorbeeld 'Toon Microsoft Outlook' 2. 'Adresboek weergeven'
Een nieuwe naam invoeren	1. 'Nieuwe naam invoeren' 2. Dicteer de naam in het vak Volledige naam, bijvoorbeeld 'Jonathan van Remstra' 3. 'Druk op Alt Ypsilon' om het veld Bedrijf te openen 4. Dicteer de naam van het bedrijf, bijvoorbeeld 'Mega Products Limited' 5. 'Klik bedrijf' om het veld voor het telefoonnummer te openen 6. Dicteer een telefoonnummer, bijvoorbeeld, '7815551212' (als 'telefoonnummers' is geselecteerd in de dialoog Automatische opmaak Dragon wordt de standaard telefoonnummerindeling op het nummer toegepast.)
De nieuwe naam opslaan	'Opslaan en sluiten'

Notities schrijven in Microsoft Outlook

Met de volgende spraakopdrachten kunt u notities schrijven in Microsoft Outlook:

Actie	Dicteerwoord
Kladblok van Outlook openen	1. 'Start Microsoft Outlook' In plaats van 'start' kunt u ook 'open' of 'toon' zeggen. Zeg bijvoorbeeld 'Toon Microsoft Outlook' 2. 'Nieuwe notitie openen'
Een notitie maken en opmaken	1. Dicteer de tekst voor de nieuwe notitie 2. 'Maak dat rechts uitgelijnd', 'Maak dat links uitgelijnd', 'Maak dat uitgevuld' of 'Maak dat gecentreerd' om de tekst uit te lijnen. 3. 'Stel deze <teksteigenschap> in' waarbij <teksteigenschap> het lettertype of de lettergrootte van uw keuze is 4. 'Zoek een woord' om een zoekopdracht uit te voeren

Andere spraakopdrachten in Microsoft Outlook gebruiken

Met de volgende spraakopdrachten kunt u verschillende functies in Microsoft Outlook gebruiken:

Diverse opdrachten

Actie	Dicteerwoord
Agendaweergave openen	'Agenda bekijken'
Eigenschappen van het logboek openen en weergeven	1. 'Logboek bekijken' 2. 'Eigenschappen bekijken' of 'Eigenschappen van logboek bekijken'
Internet Explorer vanuit Outlook openen	'Overschakelen naar webbrowser'

Opdrachten voor dialoogvensters waarin u e-mailberichten in HTML-indeling maakt en bewerkt

Wanneer u e-mailberichten in HTML-indeling maakt of bewerkt, gebruikt u dezelfde spraakopdrachten die u in Internet Explorer gebruikt om in een bepaalde Outlook-dialoogvensters te navigeren, zoals Zoeken, Afbeelding en Lettertype. Deze dialoogvensters worden weergegeven met het Internet Explorer-symbool (een klein documentpictogram met een 'e' erin) linksboven in de titel van het dialoogvenster. Om ervoor te zorgen dat Dragon deze opdrachten worden herkent, gaat u in de [dialoog Opties naar het tabblad Opdrachten](#) en selecteert u de optie 'Opdrachten in HTML vensters activeren'.

Actie	Dicteerwoord
Op een knop klikken	'Klik <naam van de knop>', bijvoorbeeld 'Klik Toepassen'. Het uitspreken van 'Klik' is optioneel.
Alle selectievakjes aangeven en naar het eerste vakje gaan	'Klik selectievakje' of 'Selectievakje'
Alle keuzerondjes in de dialoog aangeven	'Klik keuzerondje' of 'Keuzerondje'
Alle vakken met keuzelijsten aangeven	'Klik keuzelijst' of 'Keuzelijst'
Een keuzelijst openen	'Geef keuzes weer'
Een keuzelijst sluiten	'Verberg keuzes'
Een optie uit een keuzelijst kiezen	'Kies <tekst>', bijvoorbeeld 'Kies Ariel vet'. U kunt 'Kies' eventueel weglaten.
Een item met een nummer zoals selecteren als meerdere opties overeenkomen met uw keuze	'Kies <getal>', bijvoorbeeld 'Kies acht'.
Het volgende item in de dialoog selecteren dat overeenkomt met uw keuze	'Volgende overeenkomst' of 'Volgende item'.
Het vorige item in de dialoog selecteren	'Vorige overeenkomst' of 'Vorige item'.
Op een geselecteerd invoervak of ander item klikken	'Klik hier'

In een berichtvenster bladeren

Raadpleeg [In populaire programma's bladeren](#) en [In vensters en keuzelijsten bladeren](#).

Microsoft Excel

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Werken met Microsoft Excel	143
Met Volledig tekstbeheer in Microsoft Excel dicteren	143
Elementaire opdrachten voor Microsoft Excel	144
Een werkblad in Microsoft Excel opmaken	148

Werken met Microsoft Excel

Dragon biedt een aantal natuurlijke spraakopdrachten die u kunt gebruiken in Microsoft Excel. U kunt het [Opdrachtencentrum](#) of het [venster Voorbeeldopdrachten](#) openen voor meer informatie.

Met Volledig tekstbeheer in Microsoft Excel dicteren

U kunt met Volledig tekstbeheer opdrachten en standaardopdrachten gegevens invoeren en bewerken of in Microsoft Excel van cel naar cel gaan. In het [Opdrachtencentrum](#) vindt u een volledige lijst opdrachten die u in Microsoft Excel kunt gebruiken.

Dicteer- en bewerkingsmodus

U kunt spraakopdrachten in Microsoft Excel in twee verschillende modi gebruiken. Deze modi worden in de volgende tabel beschreven.

Bewerkingsmodus	Beschrijving
Snelle modus	In deze modus kunt u nieuwe gegevens in een cel invoeren, de bestaande inhoud van een cel vervangen of de opmaak van alles in de cel wijzigen. Wanneer u de cel selecteert en begint te dicteren, wordt de achtergrond geel, wat aangeeft dat de gedicteerde tekst in de cel wordt geplaatst. Als de cel al tekst bevat, wordt deze door de gedicteerde tekst vervangen. Als u de opmaak van de gegevens in een cel wilt wijzigen, selecteert u de cel, of een gedeelte van de inhoud, met Volledig tekstbeheer opdrachten. Vervolgens geeft u een spraakopdracht zoals 'Maak dat Arial 10 punten vet'. Met opdrachten voor regels en alinea's, zoals 'Nieuwe regel' en 'Ga 3 lijnen omlaag', gaat u in deze modus naar een andere cel.
Bewerkingsmodus	In deze modus kunt u de bestaande inhoud van een cel bewerken. Als u iets aan een cel wilt toevoegen of de inhoud wilt wijzigen, selecteert u de cel en zegt u 'Druk F2' om de cel te openen en te bewerken. In deze modus is de achtergrond blauw. Inschakeling van deze modus is het equivalent van op de cel dubbelklikken. Opdrachten voor regels en alinea's, zoals 'Nieuwe regel', werken in deze modus binnen de geselecteerde cel.

Volledig tekstbeheer gebruiken

Volledig tekstbeheer is over het algemeen beschikbaar in cellen, tenzij u iets in een cel typt en vervolgens begint te dicteren, of wanneer u de Bewerkingsmodus gebruikt. Bijvoorbeeld:

- Volledig tekstbeheer is beschikbaar wanneer u in een cel dicteert, vervolgens een aantal tekens typt en dan nog meer tekst in de cel dicteert.

- Volledig tekstbeheer is niet beschikbaar voor tekst die u eerst in de cel typt, maar wel voor tekst en cijfers die u vervolgens dicteert.
- Als u bij het invoeren van gegevens een willekeurige combinatie van typen en dicteren hebt gebruikt, is Volledig tekstbeheer voor de hele cel beschikbaar wanneer u met een spraakopdracht terugkeert naar deze cel.
- Opdrachten waarbij u tekst op het scherm citeert (selecteer <xyz>, corrigeer <xyz>, invoegen na <xyz>...) werken dankzij de functionaliteit Volledig tekstbeheer. Deze functionaliteit werkt als Dragon constant informatie uit het tekstveld kan halen over de inhoud ervan, bijvoorbeeld waar woorden en zinnen beginnen en eindigen, zodat het programma spaties tussen woorden kan zetten en het eerste woord van een zin met een hoofdletter schrijft. De meeste standaardtekstvelden laten Volledig tekstbeheer toe. Raadpleeg voor meer informatie [De Text Control-indicator](#).

Elementaire opdrachten voor Microsoft Excel

Met behulp van de volgende spraakopdrachten kunt u elementaire bewerkingen in Microsoft Excel uitvoeren (klik op de bewerking die u wilt uitvoeren):

Een werkblad maken, openen en sluiten

Opdracht	Zeg
Een nieuw werkblad maken	"Maak een bestand" of "Open een nieuw werkmap"
Een bestaand werkblad openen	1. "Open document" of "Bestand openen" 2. "bestandsnaam", bijvoorbeeld, "Mijn werkmap" 3. 'Druk op Enter'
Een werkblad sluiten	"Bestand sluiten" of "Sluit werkmap"

Bewerken in een werkblad

Actie	Zeg
Een nieuwe regel in een cel maken	'Nieuwe regel'
Gegevens in een cel invoeren en in de cel blijven	'Toepassen'
Gegevens in een cel invoeren en één cel omlaag gaan (alleen in de Snelle modus)	'Druk op Enter'
De gegevensinvoer in een cel annuleren en in de cel blijven	'Druk op Escape' of 'Annuleren'

Een werkblad opslaan, de naam van een werkblad wijzigen en naar een ander werkblad gaan

Opdracht	Zeg
Een werkblad opslaan als een .xls bestand	1. "Werkmap opslaan" 2. Een bestandsnaam dicteren (alleen als u het bestand voor de eerste keer opslaat)

Opdracht	Zeg
	3. "Klik Opslaan"
De naam van een werkblad wijzigen	"Sla werkmap op als"
De weergave wijzigen	■ "Maak de volgende/vorige kolom/rij zichtbaar" ■ "Verberg de volgende/vorige kolom/rij" ■ "Verberg kolom/rij veertien" ■ "Maak kolom/rij zeven zichtbaar" ■ "Dit werkblad verbergen"

Een werkblad instellen

Actie	Zeg
Afdrukgebied instellen	1. 'Aanpassen aan <nummer> pagina's breed' 2. 'Aanpassen aan <nummer> pagina's hoog'

Een werkblad weergeven

Actie	Zeg
De weergave van een werkblad vergroten of verkleinen	'Zoom <nummer> procent in', bijvoorbeeld, 'Zoom vijftig procent in'
De weergave wijzigen	■ 'Deze rij/kolom verbergen/weergeven' ■ 'De werkbalk Teken verbergen/weergeven' ■ 'De formules in deze kolom/rij verbergen/weergeven'

Afdrukken

Actie	Zeg
Een bereik van pagina's afdrukken	■ 'Druk werkblad af' ■ 'Druk de selectie af' ■ 'Druk kolom <nummer> tot kolom <nummer> af' ■ 'Druk volgende <nummer> rijen af'
Afdrukvoorbeeld	'Ga naar Afdrukvoorbeeld'
Een deel van een pagina afdrukken	■ 'Stel Afdrukgebied in op selectie' ■ 'Stel afdrukgebied in op eerste/ volgende/vorige <nummer> rijen/kolommen' ■ 'Druk de selectie af'

Navigeren binnen een werkblad

Opdracht	Zeg
Naar een nieuwe locatie gaan	■ "Vorgende/vorige rij/kolom" ■ "Ga naar het begin van rij/kolom" ■ "Rij/kolom <getal/letter>", bijvoorbeeld, "Rij zes" of "Kolom A." Als de kolom twee of meer letters bevat, spelt u in het internationale spellingsalfabet. Als u bijvoorbeeld naar kolom AB wilt gaan, zegt u "Kolom Alpha Bravo." ■ "Ga naar cel vijftien" ■ "Volgende/vorige cel"
Automatisch omlaag schuiven	'Begin omlaag te schuiven'
Automatisch omhoog schuiven	'Begin omhoog te schuiven'
Naar de onderzijde van het werkblad gaan	'Schuif omlaag'
Naar de bovenzijde van het werkblad gaan	'Schuif omhoog'
Stoppen met automatisch schuiven	'Stop met schuiven'
Automatisch schuiven versnellen	'Sneller schuiven'
Automatisch schuiven vertragen	'Langzamer schuiven'
Ga één rij omlaag	'Volgende regel'
Ga één rij omhoog	'Vorige regel'

Met de volgende spraakopdrachten kunt u werken met inhoud in Microsoft Excel

Opdracht	Zeg
De inhoud van een cel, rij, of kolom verwijderen	1. Verplaats de invoegpositie naar de rij, kolom of cel die u wilt wissen 2. "Alles in deze cel/rij/kolom verwijderen" 3. "Wis alles in selectie"

Tussen geopende werkbladen wisselen

Actie	Zeg
Tussen geopende werkbladen wisselen	'Zeg 'Keuzelijst Venster voor Microsoft Excel" ■ U kunt dit op twee manieren doen: ■ Zeg 'Kies n', waarbij n het nummer van het venster is waarnaar u wilt overschakelen. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 2'. of ■ Kies het nummer van het programma uit de lijst en klik op OK

Een werkblad in Microsoft Excel opmaken

Met de volgende spraakopdrachten kunt u een werkblad in Microsoft Excel opmaken:

Actie	Zeg
Kolombreedte wijzigen	■ 'Stel kolombreedte in op <nummer>' ■ 'Stel breedte in op <nummer>in kolom <nummer>'
Uiterlijk van rijen en kolommen wijzigen	■ 'Arceer deze rij/kolom' ■ 'Pas patroon toe op huidige/deze rij/kolom' ■ 'Centreer de volgende/vorige <nummer> rij-en/kolommen' ■ 'Laat de volgende/vorige <nummer> rijen/kolommen <nummer> inspringen' ■ 'Maak deze rij/kolom/cel vet/cursief'

Werken met inhoud in Microsoft Excel

Met de volgende spraakopdrachten kunt u werken met inhoud in Microsoft Excel:

Actie	Zeg
De som of het gemiddelde van een kolom of rij van getallen berekenen	1. Verplaats de invoegpositie naar de cel waarin de som moet worden weergegeven 2. 'Som/gemiddelde van de waarden rechts/-links/boven/onder'
Een kolom of rij van getallen sorteren	1. Selecteer de rij die, de kolom die of het bereik van cellen dat u wilt sorteren 2. 'Sorteer selectie'
Inhoud wijzigen van decimalen in breuken	1. Verplaats de invoegpositie naar de rij, kolom of cel die u wilt wijzigen 2. 'Stel deze rij/kolom/cel in op Breuken van <nummer>', bijvoorbeeld: 'Stel deze cel in op breuken van achtsten'
Inhoud vergrendelen of ontgrendelen	1. Verplaats de invoegpositie naar de rij, kolom of cel die u wilt vergrendelen of ontgrendelen 2. 'Vergrendel/ontgrendel deze rij/kolom/cel'
Een cel, rij of kolom invullen	1. Verplaats de invoegpositie naar de rij, kolom of cel die u wilt invullen 2. 'Vul deze cel omhoog/omlaag/naar rechts/naar links in met <nummer> rijen', bijvoorbeeld: 'Vul deze cel omlaag in met twee rijen'
De inhoud van een cel, rij, of kolom verwijderen	1. Verplaats de invoegpositie naar de rij, kolom of cel die u wilt wissen 2. 'Wis alles in deze rij/kolom/cel'
De inhoud van een cel, rij of kolom verbergen	1. Verplaats de invoegpositie naar de rij, kolom of cel die u wilt verbergen 2. 'Verberg deze rij/kolom/cel'

Hoofdstuk 8: Met webtoepassingen werken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Browservereisten voor ondersteuning van de webtoepassing	150
De Dragon-webextensie installeren en inschakelen	151
Hoe u kunt zien of de Dragon-webextensie actief is	156
E-mail op webbasis gebruiken	158
Tekst in een ondersteunde webtoepassing bewerken	161
Als u problemen hebt met de ondersteuning voor de webtoepassing	164

Browservereisten voor ondersteuning van de webtoepassing

De Dragon-webextensie is beschikbaar in de volgende webbrowsers en versies:

- Microsoft Internet Explorer, versie 9, 10, and 11, zowel 32-bit als 64-bit
- Mozilla Firefox versie 24 en hoger
- Google Chrome versie 16 en hoger

Als u niet over de genoemde versies van deze browsers beschikt, kunt u niet met uw stem op pagina-elementen klikken. Tevens beschikt u dan niet over Full Text Control in de browsers en webtoepassingen. U dient handmatig op pagina-elementen te klikken (of het muisraster of muisopdrachten te gebruiken) en als u Full Text Control nodig hebt, kunt u het Dicteervenster gebruiken.

Aantekening voor gebruikers van Internet Explorer: af en toe kan het voorkomen dat u een website opent met een unieke codering waardoor de functionaliteit van de Dragon-webextensie wordt beperkt. Dit kan zelfs gebeuren als u een ondersteunde browserversie gebruikt en het selectievakje HTML ondersteuning activeren geselecteerd is op de tab Opdrachten van de dialoog Opties. In dat geval kunt u de web-navigatieopdrachten van Dragon nog steeds gebruiken, maar Full Text Control is wellicht niet beschikbaar in alle tekstvelden. Raadpleeg voor meer informatie de Dragon Administrator Guide via <http://www.nuance.com/support>, of de Technische ondersteuning in de Kennisdatabase.

De makers van Firefox en Chrome brengen vaak nieuwe versies van hun browsers uit. Raadpleeg voor de laatste informatie over het gebruik van Dragon met een bepaalde toepassing de [pagina's voor Technische ondersteuning](#) via de Nuance-website.

Opmerking: de functionaliteit van Dragon kan per webbrowser beduidend verschillen. Bijvoorbeeld, in Chrome kunt u de opdracht “pagina vernieuwen” niet gebruiken; als u dergelijke acties met uw stem wilt uitvoeren, dient u muisopdrachten of spraakopdrachten als “druk F5” te gebruiken. Raadpleeg voor meer informatie [Werken met een webbrowser](#).

Functionele ondersteuning

De functie wordt niet ondersteund in de volgende modi:

- Chrome Incognitomodus
- Chrome Metromodus
- Firefox Metromodus

De Dragon-webextensie installeren en inschakelen

Ga als volgt te werk voor het inschakelen van de Dragon-webextensie.

Klik [hier](#) als u opnieuw moet installeren.

Internet Explorer 9 en hoger

1. Open Internet Explorer. Er wordt een bericht weergegeven als u de browser voor het eerst opent na het installeren van Dragon.

Opmerking: Als u in dit eerste bericht op **Nee bedankt** klikt en later besluit de extensie te installeren, dient u zowel Internet Explorer als Dragon te sluiten en opnieuw te openen om het bericht weer te geven. Als u **Dit niet meer vragen** selecteert en de extensie later wilt installeren, raadpleegt u [Wilt u opnieuw installeren?](#)

2. Klik **Doorgaan**. De installatie-instructies worden weergegeven.

De Dragon-webextensie voor IE installeren

Als u Dragon met Internet Explorer wilt gebruiken, dient u de Dragon-webextensie te installeren aan de hand van de stappen in Optie A of B:

Optie A:

Doe het volgende u een bericht zoals dit onderaan de pagina ziet:

1. Controleer of het bericht de "Dragon-webextensie" betreft.
2. Klik "Inschakelen".
3. Start Internet Explorer opnieuw op.

Optie B:

Als u het bericht onder Optie A niet ziet, volgt u deze stappen voor het installeren van de Dragon-webextensie:

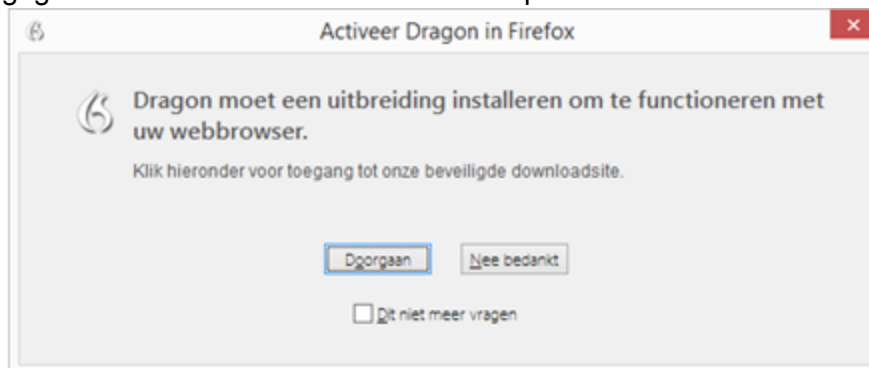
1. Klik op de knop Extra rechts bovenaan Internet Explorer of druk "Alt+X".
2. Kies "Invoegtoepassingen beheren".
3. Selecteer het item "Dragon-webextensie voor Internet Explorer" in de lijst met Invoegtoepassingen.
4. Klik "Inschakelen".
5. Klik "Sluiten".
6. Start Internet Explorer opnieuw op.

I

3. Volg de instructies die worden weergegeven.

Mozilla Firefox 24 en hoger

1. Open Firefox. Als er een geldig gebruikersprofiel geladen is, wordt er een bericht weergegeven als u de browser voor het eerst opent na het installeren van Dragon.

Opmerking: Als u in dit eerste bericht op **Nee bedankt** klikt en later besluit de extensie te installeren, dient u zowel Firefox als Dragon te sluiten en opnieuw te openen om het bericht weer te geven. Als u **Dit niet meer vragen** selecteert en de extensie later wilt installeren, raadpleegt u [Wilt u opnieuw installeren?](#)

2. Klik **Doorgaan**. De installatie-instructies worden weergegeven.

De Dragon-webextensie voor Firefox installeren

Stap 1

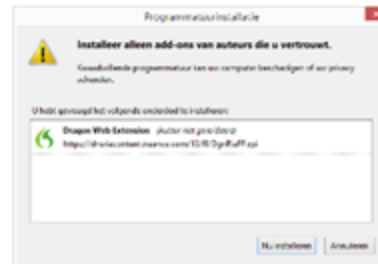
Klik op de onderstaande knop om de Dragon-webextensie voor Firefox te installeren:

De webextensie installeren

Klik "**Toestaan**" als u dit bericht ziet.

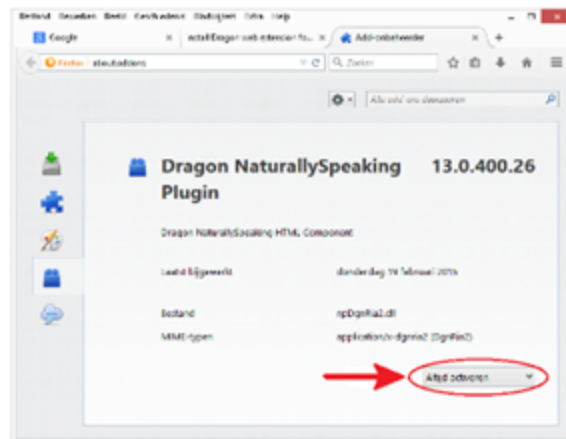
Als dit bericht wordt weergegeven, klikt u "**Nu installeren**".

Stap 2 - Belangrijk!

Controleer dat de Dragon-plugin (invoegtoepassing) is ingesteld op "Altijd activeren". Klik op de onderstaande knop om de instellingen van de plugin in een nieuw tabblad te bekijken. Deze afbeelding geeft de locatie van de instelling weer.

Instellingen plugin controleren

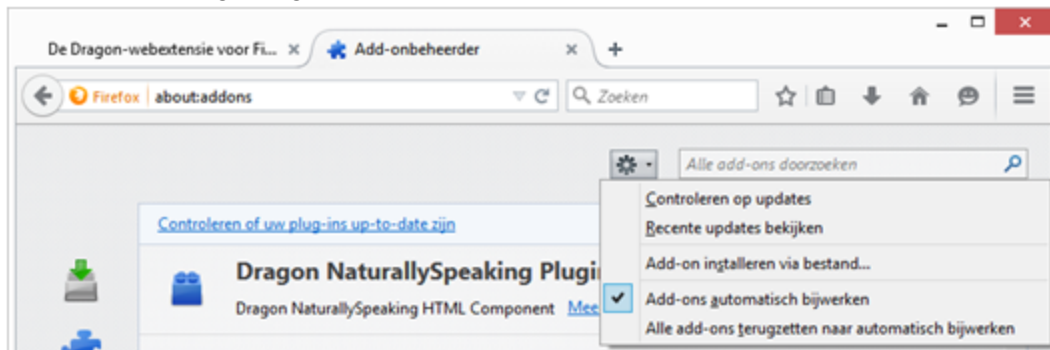

Als u klaar bent, kunt u de tab Add-onbeheerder sluiten.

3. Klik op de knop **De webextensie installeren** en volg de instructies op het scherm voor het installeren van de webextensie.
4. Klik op **Instellingen plugin controleren** en volg de instructies op het scherm voor het controleren van de instellingen.

Controleer, nadat u de extensie en de plugin hebt geïnstalleerd, dat de optie Add-ons automatisch bijwerken is geselecteerd zodat u updates van Nuance kunt ontvangen. Selecteer dit als volgt:

1. Klik op de knop Menu openen en selecteer **Add-ons**. De Add-onbeheerder wordt weergegeven.
2. Klik op het pictogram Hulpmiddelen en selecteer **Add-ons automatisch bijwerken** als dit nog niet geselecteerd is.

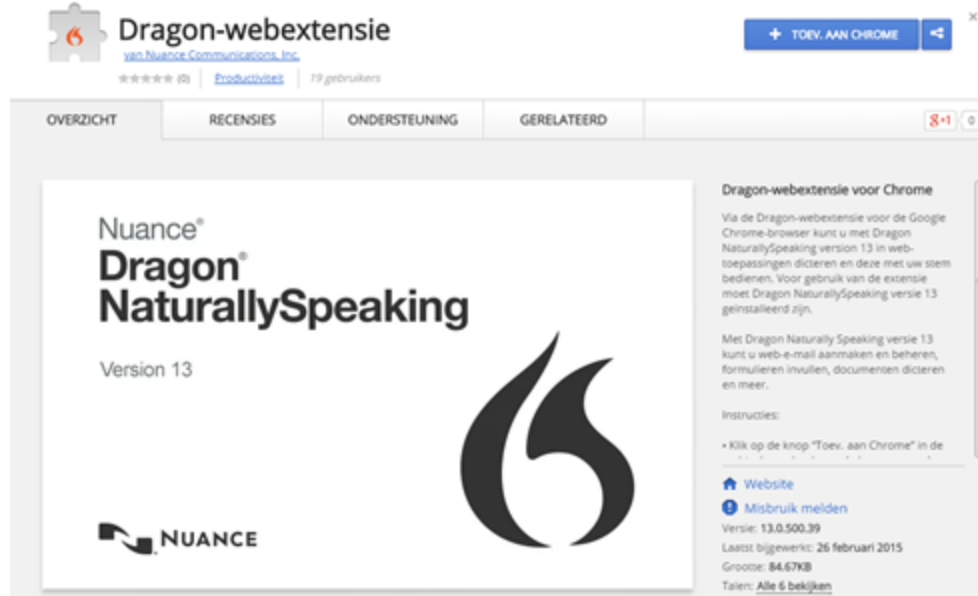
Google Chrome 16 en hoger

1. Open Chrome. Als er een geldig gebruikersprofiel geladen is, wordt er een bericht weergegeven als u de browser voor het eerst opent na het installeren van Dragon.

Opmerking: Als u in dit eerste bericht op **Nee bedankt** klikt en later besluit de extensie te installeren, dient u zowel Chrome als Dragon te sluiten en opnieuw te openen om het bericht weer te geven. Als u **Dit niet meer vragen** selecteert en de extensie later wilt installeren, raadpleegt u [Wilt u opnieuw installeren?](#)

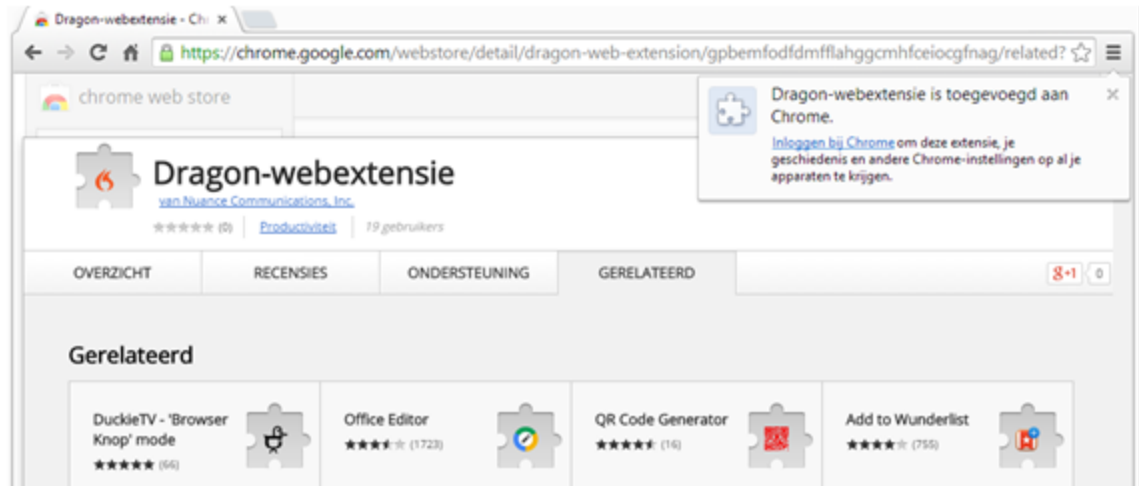
2. Klik **Doorgaan**. De Chrome webwinkel wordt weergegeven.

3. Klik op **+ TOEV. AAN CHROME**. Er wordt een bevestiging weergegeven.

4. Klik **Toevoegen**. Chrome downloadt en installeert de extensie.

Problemen oplossen

Raadpleeg [Als u problemen hebt met de ondersteuning voor de webtoepassing](#) als u moeilijkheden ondervindt.

Wilt u opnieuw installeren?

Als u aanvankelijk de extensie niet hebt ingeschakeld, kopieert u de betreffende link naar de adresbalk van uw browser voor installatie-instructies:

Internet Explorer:

<https://dnsriacontent.nuance.com/13/addons.html?lang=NLD&browser=ie>

Chrome: <https://dnsriacontent.nuance.com/13/addons.html?lang=NLD&browser=chrome>

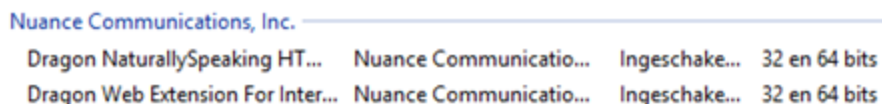
Firefox: <https://dnsriacontent.nuance.com/13/addons.html?lang=NLD&browser=firefox>

Hoe u kunt zien of de Dragon-webextensie actief is

Controleer als volgt of de Dragon-webextensie is ingeschakeld:

Internet Explorer versie 9 en hoger

1. Open Internet Explorer.
2. Klik op het pictogram Extra en selecteer Invoegtoepassingen beheren. De dialoog Invoegtoepassingen beheren wordt geopend.
3. Ga naar de Dragon-webextensie en plugin en controleer dat de status is Ingeschakeld.

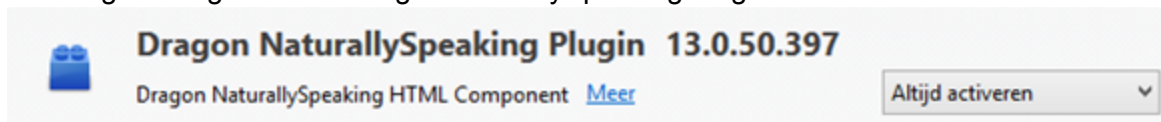

Als de status is Uitgeschakeld, kunt u deze als volgt inschakelen:

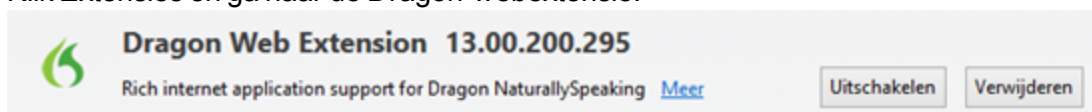
- Selecteer de extensie.
- Klik Inschakelen onderaan de dialoog Invoegtoepassingen beheren.
- Start de browser opnieuw op.

Mozilla Firefox versie 24 en hoger

1. Open Mozilla Firefox.
2. Klik op het menu-pictogram en selecteer Add-ons. De Add-onbeheerder wordt weergegeven.
3. Klik Plug-ins en ga naar de Dragon NaturallySpeaking Plugin.

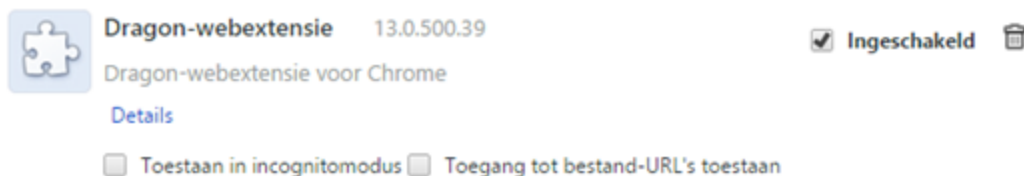
4. Klik Extensies en ga naar de Dragon-webextensie.

In oudere versies van Firefox wordt de optie Inschakelen weergegeven in plaats van Altijd activeren. Klik de knop Inschakelen om te activeren.

Google Chrome versie 16 en hoger

1. Open Google Chrome.
2. Klik op het menu-pictogram en selecteer Instellingen. De pagina Instellingen wordt geopend.
3. Klik Extensies. De Chrome-extensies worden weergegeven.
4. Controleer dat de Dragon-webextensie is ingeschakeld.

Als de extensie is uitgeschakeld, activeert u deze door het selectievakje Inschakelen te selecteren.

Het oplossen van problemen

Als dit uw eerste poging is om een ondersteunde webtoepassing in combinatie met Dragon te gebruiken, probeer uw browser dan opnieuw te starten en weer een verbinding met de webtoepassing tot stand te brengen.

Als u een webtoepassing en browser gebruikt die de Dragon-webextensie ondersteunen, maar de functie niet actief is, raadpleegt u [Als u problemen hebt met de ondersteuning voor de webtoepassing](#).

Als de Dragon-webtoepassing of de browser niet ondersteund worden, kunt u niet met uw stem op pagina-elementen klikken. Verder is Full Text Control niet beschikbaar voor dicteren in de browsers en webtoepassingen. Als de Dragon-webextensie of de browser niet is geïnstalleerd en ingeschakeld, moet u op de elementen van de webpagina's klikken met de muis en het toetsenbord en tekst dicteren via het Dicteervenster.

Zie voor meer informatie [Het Dicteervenster gebruiken](#), [Webbrowseropdrachten](#) en [E-mailadressen en Internetadressen dicteren](#).

E-mail op webbasis gebruiken

De Dragon-webextensie zorgt ervoor dat u Full Text Control in ondersteunde browsers en de meeste webtoepassingen kunt gebruiken zodat u veelvoorkomende taken met uw stem kunt uitvoeren. U kunt bijvoorbeeld zeggen: "klik tekstlink", "klik knop" of "klik Postvak-IN" om op pagina-elementen te klikken. Als u de Dragon-webextensie niet installeert, bent u niet in staat om met uw stem op webpagina-elementen te klikken. Verder is Full Text Control niet beschikbaar voor het dicteren in webbrowsers en webtoepassingen. Als de Dragon-webextensie niet is ingeschakeld, moet u met de muis en het toetsenbord op de elementen van webpagina's klikken en tekst dicteren via het Dicteervenster.

Voordat u begint

Controleer voordat u begint of:

- Dat de webextensie voor gebruik van Internet Explorer, Google Chrome of Mozilla Firefox is ingeschakeld. Raadpleeg [Hoe u kunt zien of de Dragon-webextensie actief is](#).
- Dat u de e-mail webtoepassing geopend hebt en u bent aangemeld.
- Dat u voor gebruik van Gmail de nieuwste Gmail-interface hebt. Ondersteuning van Dragon voor Gmail werkt uitsluitend met de nieuwste Gmail-interface en niet met Gmail "Klassiek".

E-mailberichten schrijven

Schrijf e-mailberichten aan de hand van de volgende stappen.

1. Voor een nieuw bericht zegt u "klik nieuw" of "klik opstellen" afhankelijk van de toepassing.
2. Doe het volgende:
 - Zeg "klik tekstveld" en zeg dan "kies <n>", waarin <n> het nummer naast het veld Aan is. Dicteer nu het e-mailadres van degene aan wie u het bericht wilt verzenden.

Als u een lijst met voorgestelde adressen ziet, kiest u een adres van de lijst met de spraakopdracht "kies <n>", waarin <n> het nummer is van het gewenste adres. Als het adres zich niet in de lijst bevindt, vervolgt u met het dicteren van het adres.
 - Zeg "klik tekstveld" en zeg vervolgens kies <n>, waarin <n> het nummer is naast het veld Onderwerp. Dicteer nu de tekst voor het onderwerp.
 - Zeg "klik tekstveld" en zeg vervolgens kies <n>, waarin <n> het nummer is naast het veld voor de hoofdtekst. Dicteer dan het bericht.
3. Zeg "klik verzenden".

Opdrachten in Gmail gebruiken

De Dragon-webextensie voegt de volgende opdrachten toe aan de meeste e-mail webtoepassingen. Raadpleeg ook [Tekst bewerken in een ondersteunde webtoepassing](#).

Actie	Zeg
Een pop-upvenster met een lijst beschikbare spraakopdrachten openen Het pop-upvenster sluiten	'Toon siteopdrachten' of 'Toon websiteopdrachten' 'Siteopdrachten verbergen'
Het postvak IN weergeven	'Klik Postvak IN' of 'Ga naar Postvak IN'
Verzonden e-mailberichten weergeven	'Klik verzonden post' of 'Ga naar verzonden post'
Mail weergeven met het label Belangrijk	'Klik belangrijk' of 'Ga naar belangrijk'
Mail weergeven met het label Ster	'Klik Ster' of 'Ga naar Ster'
Concepten weergeven	'Klik concepten' of 'Ga naar concepten'
Een nieuw bericht opstellen	'Klik schrijven' of 'Nieuwe e-mail schrijven'
Het huidige e-mailbericht beantwoorden	'Klik beantwoorden' 'Klik allen beantwoorden'
De cursor in het veld Aan plaatsen	'Ga naar Aan'
De cursor in het veld Onderwerp plaatsen	'Ga naar Onderwerp'
De cursor in het tekstveld plaatsen	'Ga naar tekstveld'
Selecteer het e-mailadres dat u wilt invoegen in het veld Aan als u het veld Automatisch voltooien ziet	'Kies <n>' waar <n> het nummer wordt weergegeven voor het gewenste adres.
Uw bericht als concept opslaan	'Klik Nu opslaan' of 'Bericht opslaan'.
Uw bericht afsluiten en verwijderen zonder het op te slaan	'Klik verwijderen' of 'Berich verwijderen'
De lijst met opdrachten afdrukken	'Toon siteopdrachten' of 'Toon websiteopdrachten' en klik op het pictogram Afdrukken
Ga naar Cc	'Klik Cc [toevoegen]'
Ga naar Bcc	'Klik Cc [toevoegen]'

De webmogelijkheden van Dragon gebruiken zonder de Dragon-webextensie

Als de Dragon-webextensie niet beschikbaar is, kunt u niet rechtstreeks met uw stem op de elementen van webpagina's klikken; voor Firefox en Chrome geldt tevens dat geen van de tekstvelden Full Text Control heeft.

Symptomen bij gebrek aan Full Text Control zijn onder andere:

- Het Dicteervenster wordt weergegeven (als de optie voor deze automatische weergave geactiveerd is).
- Dragon schrijft het eerste woord niet met een hoofdletter.
- Dragon voegt geen spaties in voor woorden naar verwachting.

Zonder de Dragon-webextensie moet u handmatig op de pagina-elementen klikken of globale opdrachten gebruiken. Voor het dicteren en bewerken in tekstvelden kunt u desgewenst het Dicteervenster gebruiken.

Globale opdrachten die u kunt gebruiken voor webnavigatie zijn onder andere [toetsopdrachten](#) zoals “druk Alt d”, “druk Enter”, “druk tab”, “druk F5” en “pagina omlaag”. Ook beschikt u over opdrachten voor [klikken en slepen met de muis](#), zoals “muisraster 3 3” en “muisklik”.

Raadpleeg voor meer informatie over de mogelijkheden van Dragon op het web [Met een webbrowser werken](#).

Tekst in een ondersteunde webtoepassing bewerken

In de voorbeelden onder dit onderwerp ziet u hoe u tekst kunt bewerken in de [webtoepassingen die Dragon ondersteunt](#).

In ondersteunde browsers hebt u Full Text Control, zodat u tekst kunt dicteren en een groot aantal Dragon-opdrachten gebruiken. U kunt ook naar e-mailvelden navigeren en veelvoorkomende taken uitvoeren, zoals 'Klik Postvak IN' en 'Klik Opstellen'.

Tekst bewerken

Actie	Zeg
De laatste tekst die Dragon heeft ingevoerd verwijderen	Schrap dat
Geselecteerde tekst of de laatste tekst die Dragon heeft ingevoerd, corrigeren	Corrigeer dat
Een woord spellen om het aan het lexicon toe te voegen	Spel dat
De cursor terugzetten op zijn vorige positie in het document of e-mailbericht	Vorige
De vorige correctie corrigeren	Corrigeer vorige
De volgende correctie corrigeren	Corrigeer volgende
Dragon leren hoe u een nieuw woord uitspreekt	Oefen dat
Geselecteerde woorden met een koppelteken schrijven	Verbind selectie
Een reeks woorden met koppelteken(s) schrijven	Verbind <tekst> tot en met <tekst> (Noord-Amerika) Verbind <tekst> tot <tekst> (buiten de VS en Canada)
Geselecteerde tekst invoegen vóór de tekst die Dragon het laatst heeft ingevoerd	Ervoor invoegen
Geselecteerde tekst invoegen na de tekst die Dragon het laatst heeft ingevoerd	Erna invoegen
Geselecteerde tekst invoegen vóór een stukje dat u uit uw bestaande tekst citeert	Invoegen voor [tekst]
Geselecteerde tekst invoegen na een stukje dat u uit uw bestaande tekst citeert	Invoegen na [tekst]

Tekst selecteren

Actie	Zeg
Door u opgegeven tekst in uw document selecteren	Selecteer <tekst>
Het volgende stukje tekst selecteren, zoals een volgend woord, regel of alinea of het volgende passende tekstdeel in geval van meerdere passende tekstdelen	Selecteer nogmaals
Het vorige stukje tekst selecteren, zoals een volgend woord, regel of alinea of het volgende passende tekstdeel in geval van meerdere passende tekstdelen	Selecteer vorige
Het volgende stukje tekst selecteren, zoals een volgend woord, regel of alinea of het volgende passende tekstdeel in geval van meerdere passende tekstdelen	Selecteer volgende
De laatste tekst die u hebt gedicteerd selecteren	Selecteer dat

Hoofdletters plaatsen

Actie	Zeg
De eerste letter van elk woord in het laatste stuk tekst dat u hebt gedicteerd, met een hoofdletter schrijven	Maak dat hoofdletter
ALLES MET HOOFDLETTERS SCHRIJVEN	Maak dat grootschrift
kleinschrift toepassen	Maak dat kleinschrift
De eerste letter van elk woord in de geselecteerde tekst met een hoofdletter schrijven	Maak selectie hoofdletter
De tekst die u hebt geselecteerd volledig in hoofdletters schrijven	Maak selectie grootschrift
Alle hoofdletters in het geselecteerde stuk tekst in kleine letters veranderen	Maak selectie kleinschrift

Als u problemen hebt met de ondersteuning voor de webtoepassing

Als u problemen ondervindt wanneer u Dragon voor een ondersteunde webtoepassing gebruikt, kunt u met behulp van deze lijst de oorzaak opsporen en een oplossing vinden.

Wordt de webtoepassing door uw browser ondersteund?

De Dragon-webextensie is beschikbaar in de volgende webbrowsers en versies:

- Microsoft Internet Explorer, versie 9, 10, and 11, zowel 32-bit als 64-bit
- Mozilla Firefox versie 24 en hoger
- Google Chrome versie 16 en hoger

Als u niet over de genoemde versies van deze browsers beschikt, kunt u niet met uw stem op pagina-elementen klikken. Tevens beschikt u dan niet over Full Text Control in de browsers en webtoepassingen. U dient handmatig op pagina-elementen te klikken (of het muisraster of muisopdrachten te gebruiken) en als u Full Text Control nodig hebt, kunt u het Dicteervenster gebruiken.

Aantekening voor gebruikers van Internet Explorer: af en toe kan het voorkomen dat u een website opent met een unieke codering waardoor de functionaliteit van de Dragon-webextensie wordt beperkt. Dit kan zelfs gebeuren als u een ondersteunde browserversie gebruikt en het selectievakje HTML ondersteuning activeren geselecteerd is op de tab Opdrachten van de dialoog Opties. In dat geval kunt u de web-navigatieopdrachten van Dragon nog steeds gebruiken, maar Full Text Control is wellicht niet beschikbaar in alle tekstvelden. Raadpleeg voor meer informatie de Dragon Administrator Guide via <http://www.nuance.com/support>, of de Technische ondersteuning in de Kennisdatabase.

De makers van Firefox en Chrome brengen vaak nieuwe versies van hun browsers uit. Raadpleeg voor de laatste informatie over het gebruik van Dragon met een bepaalde toepassing de [pagina's voor Technische ondersteuning](#) via de Nuance-website.

Opmerking: de functionaliteit van Dragon kan per webbrowser beduidend verschillen. Bijvoorbeeld, in Chrome kunt u de opdracht "pagina vernieuwen" niet gebruiken; als u dergelijke acties met uw stem wilt uitvoeren, dient u muisopdrachten of spraakopdrachten als "druk F5" te gebruiken. Raadpleeg voor meer informatie [Werken met een webbrowser](#).

Functionele ondersteuning

De functie wordt niet ondersteund in de volgende modi:

- Chrome Incognitomodus
- Chrome Metromodus
- Firefox Metromodus

Is de functie actief?

Zie [Hoe u kunt zien of de Dragon-webextensie actief is](#) om te controleren of de functie is ingeschakeld.

Is opnieuw installeren noodzakelijk?

Als u alle functies van Dragon in uw browser wilt gebruiken, moet u de Dragon-webextensie inschakelen. Als u de extensie niet hebt ingeschakeld, opent u de gewenste browser en gebruikt u hierin de volgende links:

Internet Explorer: <https://dnsriacontent.nuance.com/13/addons.html?lang=NLD&browser=ie>

Chrome: <https://dnsriacontent.nuance.com/13/addons.html?lang=NLD&browser=chrome>

Firefox: <https://dnsriacontent.nuance.com/13/addons.html?lang=NLD&browser=firefox>

Is uw browserextensie of invoegtoepassing ingeschakeld?

Uw Dragon-installatie omvat extensies en/of invoegtoepassingen waarmee u Full Text Support heeft in webbrowsers. In geval van problemen controleert u of de Dragon-

webextensie is ingeschakeld voor de browser die u gebruikt. Dit kunt u normaal gesproken in het menu Extra of Opties doen. Nadat u de Dragon-webextensie hebt ingeschakeld, start u de browser opnieuw. Zie [De Dragon-webextensie installeren en inschakelen](#) voor meer informatie.

Let op bij upgrades!

Kies ervoor om de Dragon-webextensie actief te houden wanneer u de betreffende vraag krijgt bij het upgraden van Firefox, anders schakelt Firefox deze automatisch uit. Als dit gebeurt, dan kunt u de extensie [weer inschakelen](#).

Als u Internet Explorer 8 gebruikte toen u Dragon installeerde en vervolgens naar Internet Explorer 9 upgradet, moet u de Dragon-webextensie installeren. Hiervoor opent u het originele installatiebestand van Dragon (gewoonlijk op een dvd) en start u setup.exe. Als u de installatiewizard ziet, selecteert u de hersteloptie en klikt u op Volgende.

Is er wellicht een probleem met de website?

Veranderingen in de lay-out of functionaliteit van een site kunnen compatibiliteitsproblemen veroorzaken voor Dragon. We doen ons best om dergelijke veranderingen bij te houden, maar neem in geval van moeilijkheden contact op met de [ondersteuning voor Dragon NaturallySpeaking](#).

Aantekening voor gebruikers van Internet Explorer: af en toe kan het voorkomen dat u een website opent met een unieke codering waardoor de functionaliteit van de Dragon-webextensie wordt beperkt. Dit kan zelfs gebeuren als u een ondersteunde browserversie gebruikt en het selectievakje HTML ondersteuning activeren geselecteerd is op de tab Opdrachten van de dialoog Opties. In dat geval kunt u de web-navigatieopdrachten van Dragon nog steeds gebruiken, maar Full Text Control is wellicht niet beschikbaar in alle tekstvelden. Raadpleeg voor meer informatie de Dragon Administrator Guide via <http://www.nuance.com/support>, of de Technische ondersteuning in de Kennisdatabase.

Gebruikt u een andere taal?

Wanneer u de Dragon-webextensie wilt gebruiken, moet u dezelfde taal instellen voor de webtoepassing en uw gebruiksprofiel. Als uw profiel is ingesteld op Nederlands, moet ook de webtoepassing (Hotmail/Outlook.com of Gmail) op Nederlands zijn ingesteld. Voor de Dragon-webextensie is het niet nodig dat u de webbrowser op dezelfde taal als uw profiel instelt, maar als u gebruik wilt maken van de overige [webbrowseropdrachten](#) moet dat wel.

Wanneer u in een andere taal wilt werken, kunt u een ander gebruikersprofiel maken met die taal en dit in Dragon laden wanneer u het profiel nodig hebt.

Reageert het dicteervenster op een onverwachte manier?

Soms wordt de context van uw dictaat verkeerd begrepen en toont het dicteervenster tekst die u niet hebt gedicteerd en niet kunt bewerken. Dit kan zich voordoen als de toepassing die u gebruikt op een veld is gericht dat u niet kunt bewerken en:

- u het dicteervenster doelbewust hebt geopend, of;
- u in de microfoon spreekt, waardoor het dicteervenster automatisch open gaat.

Als u bijvoorbeeld het e-mailprogramma hebt geopend en een item in de berichtenlijst hebt geselecteerd, wordt de koptekst van het bericht mogelijk in het dicteervenster weergegeven.

Mocht dit gebeuren, dan gaat u gewoon naar het dicteervenster en zegt of klikt u op 'Annuleren' om het te sluiten.

Probeert u dictaat af te spelen?

Gebruik spraakopdrachten voor het afspelen van dictaat in webtoepassingen, zoals 'Afspelen' en 'Lees dat'. Het afspelen van dictaat met behulp van menu's en knoppen wordt in webtoepassingen niet door Dragon ondersteund.

Afspelen is beperkt tot het huidige veld

In een webtoepassing zoals Gmail of Hotmail/Outlook.com, is de afspeelfunctie beperkt tot het huidige dictaat in het huidige veld. Wanneer u naar een ander veld gaat, kunt u het dictaat uit de vorige velden dus niet meer afspelen, zelfs niet als u de cursor er weer in zet.

Als u bijvoorbeeld een adres in het veld Aan van een bericht dicteert en vervolgens naar het veld Onderwerp gaat, dan kunt u het dictaat voor het veld Aan niet meer afspelen. U kunt de cursor overigens wel weer in het veld Aan zetten, een ander adres dicteren en dat nieuwe dictaat afspelen, maar het oorspronkelijke dictaat kunt u niet meer afspelen.

Werkt u offline?

De offline modus wordt niet ondersteund wanneer u met webdocumenten werkt.

Hebt u problemen bij het openen van het Correctiemenu?

De volgende methoden voor het openen van het Correctiemenu in een webtoepassing worden momenteel nog niet ondersteund door Dragon:

- De sneltoets gebruiken. Dit is standaard de mintoets (-)
- Dubbelklikken op geselecteerde tekst
- Op de knop Correctie klikken op de werkbalk Extra's van de klassieke Dragon-balk

Hoofdstuk 9: Met web-browsers werken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Met een web-browser werken	168
Op internet navigeren met spraakopdrachten	169
Opdrachten voor web-browsers	174

Met een web-browser werken

Dragon bevat een groot aantal opdrachten waarmee u met uw stem op het internet kunt navigeren in programma's als Microsoft Internet Explorer, Mozilla Firefox en Google Chrome. Als u de browser voor het eerst opent nadat u Dragon hebt geïnstalleerd en een geldig gebruikersprofiel hebt geladen, wordt er een bericht weergegeven met informatie over het installeren van de Dragon-webextensie.

De Dragon-webextensie maakt het mogelijk om met Full Tekst Control te dicteren in browsers en web-toepassingen en met uw stem op pagina-onderdelen te klikken, zoals knoppen en tekstlinks. Als u de Dragon-webextensie niet installeert en activeert, bent u niet in staat om met uw stem op pagina-onderdelen te klikken. Tevens is dan Full Tekst Control niet beschikbaar voor het dicteren in browsers en web-toepassingen. Zonder de Dragon-webextensie moet u met de muis en het toetsenbord op de onderdelen van webpagina's klikken en via het Dicteervenster dicteren.

Belangrijk: Houd in gedachten dat de mogelijkheden van Dragon nogal verschillen in de diverse webbrowsers. Dit geldt zowel voor opdrachten als voor Text Control. Het gaat hierbij vooral om het volgende:

- Dragon heeft voor Chrome geen opdrachten zoals 'ga naar adresbalk', 'ga naar thuispagina', 'vernieuw pagina, enz. Vergeet echter niet dat u altijd de algemene opdracht-mogelijkheden van Dragon kunt gebruiken: muisopdrachten (bijvoorbeeld 'muisraster 3 9', 'muisklik' en 'muis naar linksboven') en toetsopdrachten (bijvoorbeeld 'druk op Alt d', 'druk op Enter', 'druk op control t', druk tab', druk F5', druk op Escape' en 'pagina omlaag').

In de volgende onderwerpen bespreken we diverse internetfuncties:

[Spraakopdrachten voor Internet Explorer](#)

[Op koppelingen en knoppen klikken](#)

[Internetadressen opgeven](#)

[Naar tekstvakken gaan en op selectievakken of keuzerondjes klikken](#)

[Lijsten openen en opties selecteren](#)

[Opdrachten voor Internet Explorer 7](#)

[Tabbladen gebruiken in Firefox](#)

Opmerkingen

- Pictogrammen op de werkbalk, in applets met Java™ of ActiveX, en items op de panelen Geschiedenis, Zoeken en Kanalen kunt u niet met spraakopdrachten selecteren.
- Het selectievak Opdrachten in HTML-vensters activeren in het [tabblad Opdrachten in de dialoog Opties](#) moet zijn geactiveerd zodat u opdrachten voor Internet Explorer kunt gebruiken.
- De spraakopdrachten voor Internet Explorer werken ook in andere toepassingen die in een HTML-venster worden uitgevoerd. Daaronder vallen bijvoorbeeld Help-vensters op basis van HTML, zoals dit Help-onderwerp.
- In sommige versies van Windows kunt u de menu's en dialogen van Internet Explorer alleen met spraakopdrachten besturen als het volgende selectievakje op het [tabblad Overige van de dialoog Opties](#) is geactiveerd: Active Accessibility voor besturing van menu's en dialogen.
- Voor sommige versies van Windows moet u Microsoft Active Accessibility installeren voordat u Internet Explorer met spraakopdrachten kunt besturen. Als Microsoft Active Accessibility niet is geïnstalleerd, moet u Dragon altijd starten voordat u Internet Explorer start. Als Internet Explorer al wordt uitgevoerd, sluit u het eerst af en vervolgens start u Dragon. Start dan Internet Explorer opnieuw.
- **Aantekening voor gebruikers van Internet Explorer:** af en toe kan het voorkomen dat u een website opent met een unieke codering waardoor de functionaliteit van de Dragon-webextensie wordt beperkt. Dit kan zelfs gebeuren als u een ondersteunde browserversie gebruikt en het selectievakje HTML ondersteuning activeren geselecteerd is op de tab Opdrachten van de dialoog Opties. In dat geval kunt u de web-navigatieopdrachten van Dragon nog steeds gebruiken, maar Full Text Control is wellicht niet beschikbaar in alle tekstvelden. Raadpleeg voor meer informatie de Dragon Administrator Guide via <http://www.nuance.com/support>, of de Technische ondersteuning in de Kennisdatabase.

Op internet navigeren met spraakopdrachten

Gebruik de Dragon-sneldictaatopdrachten uit dit onderwerp om de volgende typen webopdrachten uit te voeren:

- **Zoeken op internet:** hiermee wordt een zoekopdracht op internet gestart in uw standaardbrowser. Dragon geeft uw zoektekst weer om, indien nodig, te bewerken en gebruikt vervolgens uw standaardprovider om naar uw zoekwoorden te zoeken op internet. Raadpleeg [Zoeken op internet](#) voor meer informatie.

- **Zoeken op een specifieke website:** hiermee wordt een zoekopdracht op een specifieke website gestart in uw standaardbrowser. Dragon geeft uw zoektekst weer om, indien nodig, te bewerken en gebruikt vervolgens uw standaardprovider om naar uw zoekwoorden te zoeken op een specifieke website. Raadpleeg [Zoeken op een specifieke website](#) voor meer informatie.
- **Een categorie zoeken op internet:** hiermee wordt een zoekopdracht gestart van een specifieke informatiecategorie in uw standaardbrowser. Dragon geeft uw zoektekst weer om, indien nodig, te bewerken en gebruikt vervolgens uw standaardprovider om naar uw zoekwoorden te zoeken in een specifieke categorie. Raadpleeg [Zoeken in een categorie op internet](#) voor meer informatie.

U kunt ook [Zoeken op internet met gebruik van datums, tijden, namen of valuta's](#) en [Direct een website openen met de Google-zoekfunctie Ik doe een gok](#) gebruiken.

Opmerkingen

- De optie om de zoekwoorden te bewerken voordat u uw browser laat zoeken, kan worden aangepast. U kunt de optie dus ook uitschakelen als u dat wilt. Raadpleeg [Zoektekst weergeven vóór uitvoering van een zoekopdracht](#) voor meer informatie.
- Het kan even duren voordat de zoekresultaten worden weergegeven, afhankelijk van uw internetbrowser en de complexiteit van de zoekopdracht.
- Uw internetbrowser hoeft niet open te zijn om een internetzoekopdracht met een spraakopdracht te starten. Dragon herkent het wanneer u een spraakzoekopdracht gebruikt en opent de standaardbrowser voor u. Raadpleeg de documentatie van uw browser voor informatie over het instellen van de standaardbrowser.

De volgende tabel geeft de typen internetzoekopdrachten weer die u kunt uitvoeren, de opdrachten die Dragon ondersteunt, voorbeelden van hoe u de opdrachten gebruikt en beschrijvingen van wat er gebeurt nadat u ze zegt.

Zoektype	Syntaxis	Voorbeeldopdrachten	Wat gebeurt er?
Zoeken op internet	Zoek op internet naar [de/het] <dictaat>	'Zoek op internet naar Italiaanse restaurants in Amsterdam'	- geeft uw zoekwoorden weer zodat u de trefwoorden waar nodig kunt aanpassen. - Uw standaardbrowser wordt geopend en geeft de zoekresultaten weer van de woordgroep 'Italiaanse restaurants in Amsterdam' met uw standaardzoekmachine.
Zoeken op een specifieke website	Zoek op < website> naar [de/het] <dictaat>	'Zoek op eBay naar poffertjespan' of 'Zoek met Yahoo naar films in Rotterdam'	- geeft uw zoekwoorden weer zodat u de trefwoorden waar nodig kunt aanpassen. - Uw standaardbrowser wordt geopend en geeft de zoekresultaten weer voor vermeldingen op eBay van 'poffertjespan'. Dragon ondersteunt deze internetzoekopdrachten voor de volgende websites: AltaVista AOL Ask Bing eBay Facebook (aanmelden verplicht) Google MSN MySpace Twitter Wikipedia Yahoo! YouTube Voor Dragon: ICD-9

Zoektype	Syntaxis	Voorbeeldopdrachten	Wat gebeurt er?
			PubMed UpToDate WebMD
Een categorie zoeken op internet	Zoek op internet naar <i><categorie></i> voor [de/het] <i><dictaat></i>	'Zoek op internet naar video over bruiloft van prins Willem-Alexander'	■ geeft uw zoekwoorden weer zodat u de trefwoorden waar nodig kunt aanpassen. ■ Uw standaardbrowser wordt geopend en geeft de zoekresultaten weer voor de woorden 'bruiloft van prins Willem-Alexander' in de categorie video van uw standaardzoekmachine. herkent de volgende zoekcategorieën: ■ Zoek in (afbeeldingen plaatjes foto's) naar <i><dictaat></i> ■ Zoek in (video films) naar <i><dictaat></i> ■ Zoek in (nieuws films) naar <i><dictaat></i> ■ Zoek in (producten winkels) naar <i><dictaat></i> ■ Zoek in (kaarten plaatsen) naar <i><dictaat></i>

Zoektype	Syntaxis	Voorbeeldopdrachten	Wat gebeurt er?
Zoeken op internet met datums, tijden, namen of valuta's	Zoek op internet naar <i><datum, tijd, naam of valuta></i>	Om op internet te zoeken naar een datum of tijd naar wens, zegt u 'Zoek op internet naar' tijd en datum. Spreek de woorden uit zonder te pauzeren. U kunt de interpunctie achterwege laten, Dragon voegt deze zelf toe. Zeg bijvoorbeeld: 'Zoek op internet naar elf uur 's ochtend elf november 1945' (Dragon geeft de zoekwoorden weer als '11.00 uur 11 november 1945') 'Zoek op internet naar 57 euro in Amerikaanse dollars' 'Zoek op internet naar Winston Churchill'	■ geeft uw zoekwoorden weer zodat u de trefwoorden waar nodig kunt aanpassen. ■ zoekt op internet op aanvraag met uw standaardbrowser en -zoekmachine.
Open de bovenste website voor uw zoekwoorden direct met de Google-functie Ik doe een gok	Zoek een website (over met voor) [de/het] <i>< specifiek onderwerp of specifieke website></i>	'Zoek een website voor universiteit van utrecht' U kunt 'webpagina' of 'site' vervangen met 'website'	■ geeft uw zoekwoorden weer zodat u de trefwoorden waar nodig kunt aanpassen. ■ opent uw standaardbrowser en geeft de volgens populairste pagina op Google weer met het trefwoord 'universiteit van utrecht'.

Zoeken op internet inschakelen of uitschakelen met een spraakopdracht

Om [zoeken op internet in- of uit te schakelen](#) met een spraakopdracht, opent u in de dialoog Opties de [tab Opdrachten](#) en doet u het volgende:

- Schakel het selectievakje Zoekopdrachten voor internet activeren in of uit.

De optie is standaard ingeschakeld.

De standaardbrowser of zoekmachine wijzigen

Als u de standaardbrowser of zoekmachine wijzigt, dient u zowel Dragon als de browser opnieuw op te starten zodat de zoekactie wordt uitgevoerd via de nieuwe zoekmachine.

Opdrachten voor web-browsers

De functies van Dragon zijn verschillend voor de verschillende web-browsers, zowel voor de ondersteunde opdrachten als voor Full Text Control.

Zie ook [Met een web-browser werken](#).

Uw browser openen

Actie	Zeg
Internet Explorer starten	'Start Internet Explorer' 'Start Microsoft Internet Explorer'
Mozilla Firefox starten	'Start Firefox' 'Start Mozilla Firefox'
In plaats van 'start' kunt u ook 'open' of 'toon' zeggen.	

Navigeren op Internet

Actie	Zeg:
De cursor op de Adresbalk plaatsen	'Ga naar adresbalk'
Naar het internetadres in de Adresbalk gaan	'Klik ga naar' of 'Ga daarheen'
De huidige internetpagina vernieuwen	'Vernieuwen' of 'Vernieuw'

Actie	Zeg:
Op een knop klikken	De naam van de knop of een deel van de naam van de knop. U kunt ook 'Klik' zeggen, gevolgd door (een deel van) de naam. of 'Klik <knop>', waarbij <i>knop</i> de tekst vertegenwoordigt die wordt weergegeven op een knop in een HTML-venster. Als er meer knoppen zijn op een pagina met gelijksoortige namen, dan geeft Dragon een getal weer naast elke koppeling die wordt weergegeven. Bijvoorbeeld: '2'. Vervolgens dicteert u het getal van de knop waar u op wilt klikken. Een verticale rode pijl geeft uw keuze aan. Dragon opent de koppeling vervolgens op de bijbehorende webpagina.
Een koppeling volgen die een woord of een woordgroep is	'Klik' plus de tekst van de koppeling of een gedeelte ervan. of 'Klik <tekst van koppeling>', waarbij <i>tekst van koppeling</i> de tekst vertegenwoordigt die op een knop staat op een HTML-venster. Als er meer tekstkoppelingen op de pagina staan, zegt u het getal van de koppeling waar u op wilt klikken of zegt u de tekst voor de koppeling. Een verticale rode pijl geeft uw keuze aan. Dragon opent de koppeling vervolgens op de bijbehorende webpagina.
Op een afbeelding klikken die een koppeling is	Zeg 'Klik' gevolgd door de tekst die wordt weergegeven wanneer u met de muisaanwijzer naar de afbeelding wijst, bijvoorbeeld 'Klik Dragon' als de tekst 'Dragon' verschijnt.
Het laden van een webpagina stopzetten	'Stop met laden'
De vorige pagina in de lijst Geschiedenis laden	'ga terug'
De volgende pagina in de lijst Geschiedenis laden	'ga vooruit'
Uw startpagina laden	'Ga naar startpagina' of 'Thuispagina laten zien'
Naar de map Favorieten gaan.	'Ga naar Favorieten' (Internet Explorer)
Een webpagina op een nieuw tabblad openen	'Open dit op een nieuw tabblad'

Actie	Zeg:
Een webpagina op de achtergrond openen	'Open dit op een tabblad op de achtergrond'
Het pictogram Favorieten en RSS activeren in IE9 en IE10	"klik Favorieten"

Tekst en gegevens invoeren

Internet Explorer

Actie	Opdracht
Alle tekstvelden op de pagina aangeven	"Klik Tekst typen' of 'Klik invoervak'
Alle selectievakjes aangeven en naar het eerste vakje gaan	'Klik selectievakje' of 'Selectievakje'
Alle afbeeldingen met koppelingen aangeven	'Klik afbeelding'
Alle keuzerondjes op de pagina aangeven	'Klik keuzerondje'
Alle keuzelijsten op de pagina aangeven	'Klik keuzelijst'
Een keuzelijst openen	'Geef keuzes weer'
Een keuzelijst sluiten	'Verberg keuzes'
Een optie uit een keuzelijst kiezen	'Kies <tekst>', bijvoorbeeld 'Kies Compatibiliteit van de hardware'. U kunt 'Kies' eventueel weglaten.
Op een geselecteerde koppeling, invoervak of ander item klikken.	'Klik hier'
Een web-pagina aan de map Favorieten toevoegen.	'Voeg deze pagina toe'

Opmerkingen

- De meeste opdrachten voor het selecteren van tekst werken ook wanneer u tekst invoert in een webformulier.
- Gebruik de opdrachten 'Kies <getal>', 'Volgende overeenkomst', 'Vorige overeenkomst' en de opdrachten 'Klik...' die hiervoor genoemd zijn onder Navigeren op Internet wanneer u uit meerdere opties wilt kiezen.

Bladeren in een webpagina

Actie	Opdracht
Een pagina omlaag gaan	'Pagina omlaag'
Een pagina omhoog gaan	'Pagina omhoog'
Naar de onderzijde van de pagina gaan	'Schuif omlaag'
Naar de bovenzijde van de pagina gaan	'Schuif omhoog'
Een paar regels omlaag gaan	'Volgende regel'
Een paar regels omhoog gaan	'Vorige regel'
Naar het volgende frame gaan in een pagina met meerdere frames	'Volgende frame'
Naar het vorige frame gaan in een pagina met meerdere frames	'Vorige frame'
Naar het volgende paneel gaan in een pagina met meerdere panelen	'Volgend paneel'
Naar het vorige paneel gaan in een pagina met meerdere panelen	'Vorig paneel'
Het bovenste gedeelte van de huidige pagina weergeven	'Ga naar het begin'
De onderkant van de huidige pagina weergeven	'Ga naar het einde'
Automatisch omlaag schuiven	'Begin omlaag te schuiven'
Automatisch omhoog schuiven	'Begin omhoog te schuiven'
Stoppen met automatisch schuiven	'Stop met schuiven'
Automatisch schuiven versnellen	'Sneller schuiven'
Automatisch schuiven vertragen	'Langzamer schuiven'

Hoofdstuk 10: Het bureaublad gebruiken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Programma's starten en afsluiten	178
Opdrachten voor het bureaublad van Windows gebruiken	180
Menu's openen en sluiten	183
Knoppen en dialoogopties selecteren	184
Tabbladen in dialogen selecteren	185
Het formaat van vensters wijzigen en vensters sluiten	185
Pictogrammen selecteren en openen	185
In vensters en keuzelijsten bladeren	186
Sneldictaatopdrachten voor zoeken op het bureaublad	187
Tussen programma's en vensters wisselen	188

Programma's starten en afsluiten

Gebruik de volgende spraakopdrachten om een willekeurig programma in het menu Start of op het bureaublad te starten.

Let op

U kunt de opdracht 'Start <programma>' uitschakelen zodat er minder beslag wordt gelegd op het geheugen van uw computer en dictaat niet onbedoeld als spraakopdracht wordt herkend. Zie [Tabblad Opdrachten in de dialoog Opties](#).

Een programma starten

- Zeg 'Start' gevolgd door de naam van het programma.

In plaats van 'start' kunt u ook 'open' of 'toon' zeggen. Zeg bijvoorbeeld 'Open Kladblok'.

Kortere namen voor populaire programma's

U kunt voor de populaire Windows-programma's op deze lijst kortere programmanamen gebruiken, naast het standaardlabel voor een programma in het menu Start of onder het programmapictogram op het bureaublad. Voor andere programma's moet u de standaardprogramma-naam uitspreken.

- Microsoft Word, Microsoft Office Word
- Microsoft Excel
- MS Outlook, Microsoft Outlook
- MS PowerPoint, Microsoft PowerPoint
- MS Access, Microsoft Access
- Internet Explorer, Microsoft Internet Explorer
- Firefox, Mozilla Firefox
- Acrobat Reader

Voorbeelden:

► Zeg 'Start Microsoft Word'

of

► Zeg 'Start Acrobat Reader'

Opmerking

► U kunt ook de standaardmailclient starten met de spraakopdracht 'Start mail'. Raadpleeg [Met e-mail werken](#) voor meer informatie.

Andere programma's starten

Als u andere Windows-programma's wilt starten, moet u weten hoe de snelkoppeling of het pictogram van het programma heet. Zeg 'Start' gevolgd door de tekst bij het pictogram.

Voorbeelden:

Microsoft Visual Basic, als volgt in Windows vermeld: Microsoft Visual Basic 2008 Express Edition

► Zeg 'Start Microsoft Visual Basic 2008 Express Edition'

of

Adobe Acrobat Pro, als volgt in Windows vermeld: Adobe Acrobat 9 Pro

► Zeg 'Start Adobe Acrobat 9 Pro'

Tip

Als u startopdrachten wilt vereenvoudigen of programma's wilt uitvoeren met een zelfgekozen naam, kunt u pictogrammen op het bureaublad een nieuwe naam geven of nieuwe Windows-snelkoppelingen maken. Raadpleeg de documentatie van Windows voor meer informatie.

Een programma afsluiten

► U sluit actieve vensters op het scherm met de spraakopdracht 'Venster sluiten' of 'Klik Sluiten'.

Opmerkingen

- Voor bepaalde standaarditems op het startmenu van Windows gebruikt u de opdracht 'Klik Start' of 'Klik Startmenu' gevolgd door de naam van het menu, tot u het gewenste programma bereikt. Hieronder vallen Afsluiten, Help, Uitvoeren, Favorieten, Zoeken en Instellingen. Als u bijvoorbeeld Zoeken, Bestanden of mappen wilt

starten, zegt u 'Klik Start' en 'Zoeken, Bestanden of mappen'.

- In sommige versies van Windows moet u eventueel geopende toepassingen afsluiten voordat u de spraakopdracht 'Windows afsluiten' kunt gebruiken om Windows af te sluiten.
- Als u menu's en dialoogvensters van DragonWindows met spraakopdrachten wilt besturen, moet de optie Spraak inschakelen voor voor besturing van menu's en dialoogen zijn ingeschakeld op [het tabblad Overige van de dialoog Opties](#). Wanneer u Dragon installeert, is deze optie standaard ingeschakeld. Deze instelling zorgt dat de Active Accessibility-functie van Windows spraakbesturing toestaat voor menu's en besturingselementen van Windows.

Opdrachten voor het bureaublad van Windows gebruiken

U kunt met behulp van spraakopdrachten een groot aantal handelingen uitvoeren op het bureaublad van Windows, zoals weergegeven in de onderstaande tabel.

Opmerking

- U kunt het werkwoord 'start' dicteren, of in plaats daarvan 'open' of 'toon' zeggen. Zeg bijvoorbeeld 'Open Kladblok'.
- Raadpleeg [Programma's openen en afsluiten](#) voor informatie over het dicteren van programmanamen.
- Raadpleeg [Informatie over het Opdrachtencentrum](#) voor meer varianten van alle opdrachten die hier worden opgesomd. Raadpleeg [Nieuwe opdrachten maken](#) voor informatie over het maken van uw eigen opdrachten.
- Items die tussen vierkante haken staan, zijn optioneel.

Als u dit wilt doen	Kunt u het volgende zeggen
Mapvensters van Windows openen	
Het venster Deze computer openen	'Start Deze Computer'
De map Mijn documenten openen	'Open Mijn documenten'
De map Mijn afbeeldingen openen	'Open Mijn afbeeldingen'
De map Mijn muziek openen	'Open Mijn muziek'
De map Mijn video's openen	'Open Mijn video's'
Toepassingen en hulpprogramma's starten	
Een programma starten met de programmanaam	'Start <programmanaam>'
Opmerking: U kunt deze opdracht uitschakelen zodat het computergeheugen minder wordt belast en dic-taat niet foutief als opdracht wordt herkend. Raadpleeg Programma's in het menu Start laten opstarten	
Windows Explorer openen	'Start Windows Explorer'
Help en ondersteuning van Windows openen	'Start Windows Help'
Taakbeheer van Windows openen	'Start Taakbeheer'
Het Windows-dialoogvenster Uitvoeren openen	'Start het dialoogvenster Uitvoeren'
Het Hulpprogramma voor systeemconfiguratie van Windows openen (msconfig)	'Start Hulpprogramma voor systeemconfiguratie'
Het Configuratiescherm van Windows openen	'Start Configuratiescherm'
Afdrukbeheer van Windows openen	'Start Afdrukbeheer'

Als u dit wilt doen	Kunt u het volgende zeggen
Een printer aan uw Windows-systeem toevoegen	'Nieuwe printer toevoegen'
Programma's toevoegen of verwijderen van uw Windows-systeem	'Open het venster Software'
De beeldscherminstellingen van Windows wijzigen	'Beeldscherminstellingen wijzigen'
De schermresolutie van Windows wijzigen	'Schermresolutie wijzigen'
De energie-instellingen van Windows wijzigen	'Energie-instellingen wijzigen'
Overschakelen naar een ander venster	
Overschakelen naar een ander venster	► Zeg 'Lijst van programma's', 'Lijst van alle vensters' of 'Vensters voor Dragon weergeven'. Zeg vervolgens 'Kies <i>n</i>', waarbij <i>n</i> het nummer van het venster is waarnaar u wilt overschakelen. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 2'. of ► 'Wissel naar (het) vorig(e) venster' of ► 'Wissel naar (het) volgend(e) venster'
Naar een specifiek programma of document overschakelen	► 'Wissel naar <programma>'. Zeg bijvoorbeeld 'Wissel naar Microsoft Word' of ► 'Wissel naar <document>' of ► 'Vensters voor <programma> weergeven'. Raadpleeg Tussen programma's en vensters wisselen
Met vensters werken	
Het actieve venster groter maken zodat dit het hele beeldscherm in beslag neemt	'Klik Maximaliseren'
Het actieve venster minimaliseren	'Klik Minimaliseren'

Als u dit wilt doen	Kunt u het volgende zeggen
Het actieve venster sluiten	'Venster sluiten'
Alle vensters minimaliseren en het bureaublad van Windows weergeven	▸ 'Bureaublad weergeven' ▸ '[Alle] vensters minimaliseren'
Het oorspronkelijke formaat van een gemaximaliseerd venster herstellen	'Herstel het venster'
Alle geminimaliseerde vensters herstellen	'Herstel [alle] vensters'

Menu's openen en sluiten

Met spraakopdrachten kunt u in de meeste programma's menu's openen en sluiten en menuopdrachten selecteren. Als u de menu's in een venster met uw stem wilt besturen, moet dat venster wel actief zijn.

Een menu openen

- Zeg een van de volgende opdrachten:

'Klik' gevolgd door de naam van het menu.

Zeg alleen de naam van het menu.

Voorbeeld:

'Klik Bestand' of 'Bestand'.

Dragon is standaard zo ingesteld dat u 'Klik' moet zeggen om menu's en besturingselementen te selecteren. Raadpleeg ['Klik' zeggen om menu's te selecteren](#).

Een menuopdracht kiezen uit een geopend menu

- Zeg de naam van de opdracht (u kunt nog steeds 'Klik' zeggen, maar het is niet vereist).

Voorbeeld:

Als het menu Bestand is geopend, zegt u 'Nieuw'.

Een menu sluiten

- Zeg 'Annuleren'.

Opmerkingen

- Zeg 'Klik Startmenu' of 'Klik Start' om het menu Start te openen. (U kunt het woord 'Klik' in dit geval niet weggelaten.)
- Voor andere menu's moet u standaard 'Klik' zeggen. Wilt u dit liever niet eisen, dan kunt u als volgt opgeven dat 'Klik' moet worden uitgesproken: open de [dialoog Opties](#),

[tabblad Opdrachten](#) en selecteer het vak Zeg 'Klik' om menu's en besturingselementen te selecteren.

- Het zeggen van 'Annuleren' is hetzelfde als het indrukken van de toets ESC.
- In bepaalde versies van Windows kunt u met de optie Active Accessibility een aantal menu's en besturingselementen in vensters besturen met spraakopdrachten. Als uw versie van Windows Active Accessibility ondersteunt, dient u de optie 'Active Accessibility voor besturing van menu's en dialogen' te selecteren op het tabblad [Overige van de dialoog Opties](#) als u de menu's wilt besturen met spraakopdrachten. Als u Dragon voor het eerst installeert, is deze optie standaard ingeschakeld.
- Als u toepassingen van Microsoft Office XP uitvoert met het besturingssysteem Microsoft Windows XP bestaat de mogelijkheid dat u bepaalde menu-items niet via spraakopdrachten kunt besturen als de positie van de betreffende menu-items is gewijzigd als gevolg van het automatisch uitvouwen van het menu. Als u te allen tijde spraakbesturing verlangt voor menu-items kunt u de optie voor het uitvouwen van menu's uitschakelen in de dialoog Aanpassen van de Microsoft Office XP-toepassing die u gebruikt. Open de dialoog Aanpassen via het submenu Werkbalken van het menu Beeld, of via het menu Extra. Selecteer de optie 'Volledige menu's weergeven na een korte vertraging' op het tabblad Opties in de dialoog Aanpassen.

Knoppen en dialoogopties selecteren

Wanneer Dragon wordt uitgevoerd, kunt u knoppen en dialoogopties met spraakopdrachten selecteren.

De dialoog moet dan wel het actieve venster zijn.

Een knop of optie selecteren

- Zeg 'Klik' gevolgd door de naam van de knop of optie, zoals deze wordt weergegeven in het venster, of zeg alleen de naam.

Het zeggen van 'Klik' voor de naam van de knop is optioneel. U kunt het uitspreken van 'Klik' een vereiste maken, bijvoorbeeld voor een betere herkenning van opdrachten tijdens het dicteren. Specificeer dat 'Klik' moet worden uitgesproken op het tabblad [Opdrachten van de dialoog Opties](#).

Voorbeeld

Voor het wijzigen van de maateenheid in een document van Microsoft Word:

- zeg 'Klik Office-knop'
- zeg 'Klik Word-opties' (voor het openen van de dialoog Opties in Microsoft Word)
- zeg 'Klik Geavanceerd' (voor het openen van de tab Geavanceerd)
- schuif omlaag voor weergave van Toon maten in eenheden van: <kies één optie>
- zeg 'Klik OK' (om de nieuwe maateenheid te accepteren en de dialoog Optie af te sluiten.)

Een lijst openen

Als de lijst geselecteerd (het weergegeven item is gemarkeerd), zegt u 'Lijst uitvouwen' of 'Open lijst'. Als de lijst niet is geselecteerd, zegt u de naam van de lijst. Om de volgende lijst te openen, zegt u 'Druk tab' en dan ofwel 'Lijst uitvouwen' ofwel 'Open lijst'.

Op de knoppen **Sluiten** of **OK** klikken

- Zeg 'Sluiten' of 'Klik Sluiten', 'OK' of 'Klik OK'.

Opmerkingen

- Spraakopdrachten werken niet voor de volgende items: bestands- en mapnamen in dialogen, namen van items in keuzelijsten en werkbalkpictogrammen. Verder kunt u in een aantal dialogen van Microsoft Office 97 geen spraakopdrachten gebruiken om de knop Afsluiten te kiezen.
- In een aantal versies van Windows kunt u bepaalde vensters, menu's en knoppen met spraakopdrachten besturen via de optie Active Accessibility. Als uw versie van Windows Active Accessibility ondersteunt, dient u de optie 'Active Accessibility voor besturing van menu's en dialogen' te selecteren op het tabblad [Overige van de dialoog Opties](#).

Tabbladen in dialogen selecteren

Op de volgende wijze kunt u met spraakopdrachten tabbladen in een dialoog selecteren (zoals in de dialoog Opties van Dragon).

Actie	Spraakopdracht
Het volgende tabblad selecteren	Ga naar het volgend(e) tabblad Klik het volgend(e) tabblad
Het vorige tabblad selecteren	Ga naar vorig(e) tabblad Klik het vorig(e) tabblad

Opmerking

Als het tabblad een titel heeft met een toegangstoets (een onderstreept teken), kunt u 'Klik' zeggen gevolgd door de naam van het tabblad.

Het formaat van vensters wijzigen en vensters sluiten

U kunt spraakopdrachten gebruiken om het formaat van vensters te wijzigen en om vensters te sluiten.

Het formaat van een venster wijzigen

1. Activeer het venster waarvan u het formaat wilt wijzigen.
2. Zeg 'Klik Maximaliseren', 'Klik Minimaliseren' of 'Klik Vorig formaat'.

Een venster sluiten

1. Activeer het venster dat u wilt sluiten.
2. Zeg 'Klik Sluiten' (of 'Vesters sluiten' als de natuurlijke spraakopdrachten geactiveerd zijn).

Pictogrammen selecteren en openen

U kunt als volgt pictogrammen op het bureaublad selecteren:

Pictogram op het bureaublad selecteren

1. Ga met de aanwijzer naar het bureaublad van Windows en zeg 'Muis klikken' om het bureaublad te activeren.
2. Zeg de naam van het pictogram, bijvoorbeeld 'Mijn documenten'.

Het pictogram wordt gemarkeerd, wat aangeeft dat het is geselecteerd.

3. U kunt nog een pictogram selecteren met de opdracht 'Ga' gevolgd door het aantal pictogrammen (maximaal 20) en de richting (links, rechts, omhoog of omlaag). Bijvoorbeeld: 'Ga 1 naar rechts' of 'Ga 3 omhoog'.

U kunt als volgt pictogrammen op het bureaublad openen:

Pictogrammen openen (inclusief programma's)

1. Ga met de aanwijzer naar het bureaublad van Windows en zeg 'Muis klikken' om het bureaublad te activeren.
2. Zeg 'Open' gevolgd door de naam van het pictogram, bijvoorbeeld 'Start Mijn documenten'.

U kunt een geopend venster als volgt afsluiten:

Geopend venster afsluiten

1. Ga met de aanwijzer naar het geopende venster en zeg 'Muis klikken' om het venster te activeren.
2. Zeg 'Venster sluiten'.

In vensters en keuzelijsten bladeren

U kunt met spraakopdrachten van Dragon bladeren in een venster of een keuzelijst in een dialoog.

Verticaal bladeren

- Zorg dat de cursor in de lijst van een dialoog staat. Ga vervolgens het gewenste aantal regels omhoog of omlaag met de opdracht 'Ga <1-20> omhoog' of 'Ga <1-20> omlaag'. Hiermee drukt u het opgegeven aantal keren op de pijltoetsen omhoog en omlaag. U kunt ook zeggen 'Pagina omhoog' of 'Pagina omlaag' om op de pijltoetsen omhoog of omlaag te drukken.

Voorbeelden:

'Ga 10 omhoog'

'Ga 4 omlaag'

'Pagina omhoog'

Horizontaal bladeren

- Als de lijst of het venster een horizontale schuifbalk heeft, gaat u eerst met de cursor in de lijst of dialoog staan. U gaat vervolgens het gewenste aantal posities naar links of rechts met de opdracht 'Ga <1-20> woord(en) naar rechts' of 'Ga <1-20> woord(en) naar links'.

Voorbeelden:

'Ga 5 woorden naar rechts'

'Ga 3 woorden naar links'

Opmerking

U kunt deze spraakopdrachten ook gebruiken om te bladeren in Help-vensters.

Sneldictaatopdrachten voor zoeken op het bureaublad

Met sneldictaatopdrachten voor zoeken op het bureaublad kunt u zoeken op uw computer met behulp van opdrachten die zijn gebaseerd op uw natuurlijke spraak. De zoekopdrachten vereisen een externe index-/zoeksoftware. Dragon ondersteunt de volgende zoeksoftware:

- Google Desktop
- Zoeken met Microsoft Windows

De volgende tabel bevat de soorten bureaubladopdrachten die worden ondersteund door Dragon, een voorbeeld van een intuïtieve opdracht en een beschrijving van wat er gebeurt wanneer u een opdracht uitspreekt:

Soort opdracht	Voorbeeld van opdracht	Wat gebeurt er?
Zoeken op uw computer	'Zoek op deze computer naar budgetwerkbladen' zoek [op deze computer] naar <dicteren>	De zoekmachine geeft alle geïndexeerde items weer met het trefwoord 'budgetwerkbladen'.
Zoeken in e-mail	'Zoek in e-mail naar budget' zoek in (mails e-mails e-mail email) naar <dicteren>	De zoekmachine geeft alle geïndexeerde e-mails weer met het trefwoord 'budget'.
Zoeken in documenten	'Zoek in documenten naar budget' zoek in [de] documenten naar <dicteren>	De zoekmachine geeft alle geïndexeerde documenten weer met het trefwoord 'budget'.
Zoeken in uw favorieten	'Zoek in favorieten naar budget' zoek (in op) [de] (favorieten (favoriete websites)) naar <dicteren>	De zoekmachine geeft zoekresultaten weer waarin alle pagina's voorkomen uit uw favorieten die het trefwoord 'budget' bevatten.

Sneldictaatopdrachten in- en uitschakelen

U kunt Sneldictaatopdrachten voor zoeken op het bureaublad in- en uitschakelen in het dialoogvenster Opties van Dragon op het [tabblad Opdrachten](#).

Tussen programma's en vensters wisselen

Volg deze procedure om het volgende te doen:

- Tussen geopende programma's en vensters wisselen.
- Tussen de vensters van multi-document toepassingen wisselen.
- Een lijst van geopende Dragon-vensters weergeven en tussen deze venster schakelen

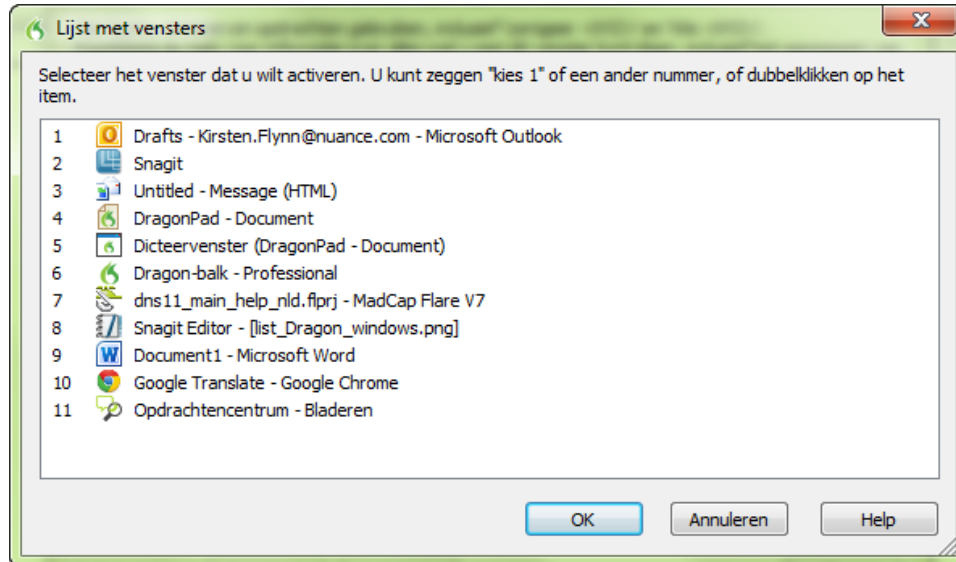
Opmerking

U kunt met deze opdracht overschakelen naar uw webbrowser, maar geen lijst laten maken van tabbladen die in de browser zijn geopend. Raapleeg [Met een web-browser werken](#) voor informatie over tabbladen in de browser.

Tussen geopende programma's en vensters wisselen

1. U kunt als volgt een lijst van alle geopende programma's laten weergeven:

► Zeg 'Programma's weergeven' of 'Toepassingen weergeven' of 'Alle vensters weergeven'. De lijst met geopende toepassingen wordt geopend. Bijvoorbeeld

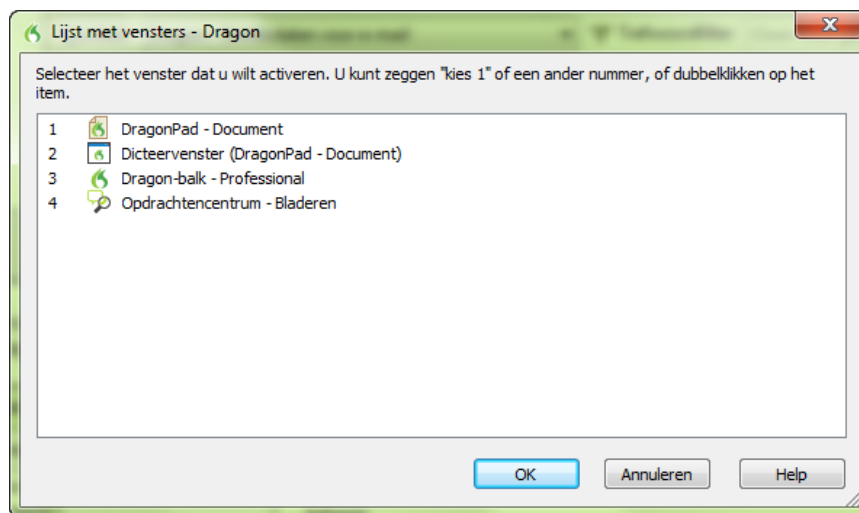

OF

U geeft als volgt een lijst weer van de geopende vensters in multi-document toepassingen:

► Zeg 'Vensters voor <programma> weergeven'. Zeg bijvoorbeeld 'Vensters voor Microsoft Word weergeven'. De lijst met vensters wordt geopend. Bijvoorbeeld:

Zeg 'Vensters voor Dragon weergeven' of 'Lijst met venster Dragon' voor een lijst van alle geopende Dragon-vensters. De lijst met Dragon-vensters wordt geopend. Bijvoorbeeld:

Raadpleeg [Programma's openen en afsluiten](#) voor informatie over het dicteren van programmanamen.

2. Als u wilt overschakelen naar een geopend programma of venster:

► Zeg 'Kies n ', waarbij n het nummer van het programma of venster is waarnaar u wilt overschakelen. Of zeg gewoon het nummer naast het woord. Zeg bijvoorbeeld 'Kies 2' of '2'.

OF

► Kies het nummer van het programma of venster uit de lijst en klik op OK.

Hoofdstuk 11: Muis en toetsenbord bedienen

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Het toetsenbord bedienen	191
De muisaanwijzer verplaatsen	193
Muisaanwijzer verplaatsen met het muisraster	193
Klikken met de muis	194

Het toetsenbord bedienen

Wanneer Dragon wordt uitgevoerd, kunt u het toetsenbord met uw stem bedienen.

Het toetsenbord bedienen

- Zeg 'Druk', Druk Toets, of 'Typ' gevolgd door de naam van de toets of toetsen die u wilt indrukken.

Voorbeelden:

Als u de volgende toetsen van het toetsenbord wilt invoegen, zegt u de uitdrukking in de eerste kolom gevolgd door de naam van de toets of de toetsen die u wilt indrukken (tweede kolom).

Zeg	Zeg vervolgens
'Druk'	'Tabulator'
'Druk Toets'	'Backspace'
'Typ'	'Caps Lock'
	'Enter'
	'Escape'
	'Spatiebalk'
	'Print Screen'
	'Scroll Lock'
	'Pauze'
	'Num Lock'
	'Pijl naar boven'
	'Pijl naar beneden'
	'Pijl naar rechts'
	'Pijl naar links'
	'Home'
	'End'
	'Page Up'
	'Page Down'
	'Insert'
	'Delete'
	'Functie 1' t/m 'Functie 12'
	'Numerieke toetsenblok' gevolgd door: '0...9, ., /, *, -, +, Enter'
	'Shift', 'Control', of 'Alt' (alleenstaand of in combinatie) gevolgd door een willekeurige andere toets.

Opmerkingen

- U kunt 'Druk' of 'Typ' zeggen gevolgd door een combinatie van wijzigingstoetsen (SHIFT, CONTROL, ALT) gevolgd door een letter, cijfer, symbool, pijltoets enzovoort.
- Zeg 'Druk Tabulator' om u door dialogen en lijsten te bewegen en zeg 'Druk Enter' als u opties wilt selecteren.

- U kunt een toetsaanslag niet ongedaan maken met de spraakopdracht 'Schrap dat'. Als u bijvoorbeeld zegt 'Druk hoofdletter Anna', dan blijft 'A' in het document staan. U kunt echter wel zeggen 'Maak dat ongedaan'.

De muisaanwijzer verplaatsen

Met spraakopdrachten kunt u de muisaanwijzer over een kleine afstand (maximaal 9 eenheden) omhoog, omlaag, naar links of naar rechts verplaatsen.

Zeg eerst	Vervolgens	En tenslotte
Muis	omhoog omlaag naar links naar rechts naar boven naar beneden	<een getal tussen 1 en 10>

Voorbeelden:

'Muis omlaag 2'

'Muis naar rechts 8'

Opmerkingen

- U kunt in één spraakopdracht het verplaatsen van de muisaanwijzer combineren met het klikken van de muis of het markeren en slepen van een object. Klik op Zie ook voor meer informatie.

Muisaanwijzer verplaatsen met het muisraster

Met het muisraster verplaatst u de muis naar elke gewenste plaats op het scherm. U kunt de aanwijzer verplaatsen in het actieve venster of in het hele scherm.

Muisaanwijzer verplaatsen met het muisraster

1. Zeg 'Muisraster' om het muisraster over het volledige scherm te leggen of 'Muisrastervenster' om het raster over het actieve venster te leggen.

Het muisraster verdeelt het scherm of venster in negen genummerde vakken.

2. Zeg het gewenste nummer (van 1 t/m 9) om de aanwijzer in het gebied met dit nummer te plaatsen. Als u de aanwijzer wilt verplaatsen, zegt u een ander nummer.

U kunt even pauzeren na het uitspreken van elk nummer.

Voorbeelden:

'Muisraster 3 2 5'

'Muisrastervenster 7 8'

Opmerkingen

- Wanneer u de muisrasteropdracht beëindigt met 'uitvoeren', wordt het Muisraster automatisch afgesloten. Zeg bijvoorbeeld 'Muisraster 5 3 uitvoeren'.

- U kunt de laatste actie van het muisraster ongedaan maken met de opdracht 'Maak dat ongedaan'.
- Als u het muisraster wilt sluiten, zegt u 'Annuleren'.
- Het muisraster wordt afgesloten wanneer u de microfoon uitschakelt of de opdracht 'Ga slapen' geeft.
- U kunt een muisrasteropdracht combineren met een spraakopdracht waarmee u op de muis klikt of items markeert en sleept. Zeg bijvoorbeeld 'Muisraster 5 3 dubbelklikken'. Klik hieronder op Zie ook voor meer informatie.

Klikken met de muis

U kunt met uw stem op de linker- en rechtermuisknop klikken en dubbelklikken.

Zeg	Zeg vervolgens	En zeg tenslotte
'Muis'	'Klikken'	–
	'Dubbelklikken'	–
	'Rechts klikken'	–
	'Links klikken'	–
'Drukken' of 'Typen'	'Shift'	'Rechts klikken'
		'Links klikken'
	'Control'	'Rechts klikken'
		'Links klikken'

Voorbeelden:

'Muis dubbelklikken'

'Muis rechts klikken'

'Druk op rechter shift klikken'

'Typ control links klikken'

De muis slepen

U kunt de volgende verplaatsingsopdrachten gebruiken als u het selectievakje Muisopdrachten activeren inschakelt op de [tab Opdrachten van de dialoog Opties](#).

Zeg	Gevolgd door een richting	gevolgd door een snelheid (optioneel)
'Sleep muis' (om te verplaatsen)	'Omhoog'	'Sneller'
'Muis slepen' (om te verplaatsen)	'Omlaag'	'Zeer snel'
'Control muis slepen' (om te kopiëren) of 'Control sleep muis'	'Naar rechts'	'Veel sneller'
	'Naar links'	'Langzamer'
	'Rechtsboven'	'Zeer langzaam'
	'Linksboven'	'Veel langzamer'
	'Rechtsonder'	
	'Linksonder'	

Terwijl de aanwijzer beweegt, kunt u ook op elk gewenst moment een opdracht voor de snelheid geven zodat de aanwijzer sneller of langzamer wordt verplaatst.

Voorbeelden:

'Sleep muis sneller omlaag'

'Muis zeer snel naar rechtsonder slepen'

'Muis zeer snel omhoog slepen (pauze) langzamer (pauze) stop'

'Shift sleep muis omhoog'

Muisbeweging stopzetten

U zet een bewegende muisaanwijzer stop met een van de volgende opdrachten:

- 'Stop' of 'Stoppen'
- 'Annuleren'

Opmerkingen

- U kunt een combinatie maken van het verplaatsen van de muisaanwijzer en klikken met de muis. Bijvoorbeeld: om een toepassing te openen vanaf de Desktop, kunt u zeggen 'Sleep muis naar linksonder' en wanneer het pictogram Desktop is geselecteerd, zegt u 'Dubbelklikken'.
- Als u de opdrachten voor de muisbeweging wilt uitschakelen, deselecteert u het vakje Muisopdrachten inschakelen op het [tabblad Opstarten/afsluiten van de dialoog Opties](#)

Hoofdstuk 12: De herkenningsnauwkeurigheid vergroten - beknopt overzicht

Er zijn verschillende manieren waarop u de nauwkeurigheid van de spraakherkenning kunt verbeteren. Twee belangrijke zaken hierbij zijn:

Het Nauwkeurigheidscentrum van Dragon	200
Herkenningsmodi	203
Zorgen dat Dragon u beter verstaat	206
Het lexicon van Dragon aanpassen	209
Lexicons bewerken	216

[De microfoon in de juiste positie plaatsen](#)

[Herkenningsmodi gebruiken](#)

[Opdrachten oefenen die niet worden herkend](#)

[Afzonderlijke woorden en woordgroepen oefenen](#)

[Een aanvullende leerfase uitvoeren](#)

Top tips om de nauwkeurigheid te verbeteren

Hier zijn onze 10 beste tips voor een optimale spraakherkenning.

1. **Let op uw dicteergewoonten.** Dicteren met Dragon is anders dan gewoon met iemand praten. Ondanks het feit dat we vaak aarzelen, mompelen, woorden onduidelijk uitspreken of helemaal weglaten, begrijpen we elkaar als we tegen elkaar praten. Ook in een luidruchtige omgeving, bijvoorbeeld in een restaurant, kunnen mensen elkaar verstaan door het lawaai uit te filteren. Spraakherkenningssoftware kan dictaat echter niet zomaar van andere geluiden onderscheiden en heeft daarbij hulp nodig. Tijdens het dicteren is het dan ook de bedoeling om een gelijkmatig tempo en volume aan te houden. Aarzelen, overdreven articuleren en hard of langzaam praten dient u zo veel mogelijk te vermijden. Zorg dat u niet wordt overstemd door achtergrondgeluiden. Plaats de microfoon vlak naast uw mondhoek, gewoonlijk op ongeveer twee centimeter afstand, zodat Dragon u goed kan horen. Denk eraan complete zinnen uit te spreken zodat Dragon contextinformatie krijgt.

Wij kunnen bijvoorbeeld snel bepalen of iemand 'wijde' of 'weide' zegt op basis van ervaring en ons gezonde verstand. Dragon weet echter niet wat woorden betekenen en het programma kan uiteraard niet op zijn 'gezonde verstand' afgaan, zoals wij. In plaats daarvan interpreteert Dragon uw dictaat aan de hand van kennis over woorden die vaak samen voorkomen. Dragon berekent hoe vaak u woorden en woordgroepen gebruikt en geeft suggesties als het fouten maakt. Probeer over de hele zin of het hele zinsdeel na te denken voordat u begint te dicteren, dan krijgt u het dicteren al snel onder de knie. Raadpleeg [Grondbeginselen van dicteren](#) voor meer informatie.

2. **[Importeer lijsten met woorden en woordgroepen.](#)** Voer het hulpmiddel 'Lijst met woorden of woordgroepen importeren' uit. In plaats van woorden één voor één toe te voegen, kunt u een of meer lijsten met woorden of contactgegevens maken en importeren. U kunt zelfs gesproken vormen aan de lijst toevoegen. Dit is vooral handig als veel medewerkers bij een bedrijf dezelfde klantnamen of woorden dicteren of als u meerdere gebruikersprofielen wilt gebruiken. Raadpleeg [Woordenlijst voorbereiden voor toevoeging aan een lexicon](#) voor meer informatie.
3. **[Laat Dragon van specifieke documenten leren.](#)** Voer het hulpmiddel 'Van specifieke documenten leren' van Dragon uit. U kunt bepaalde documenten en mappen selecteren die representatief zijn voor bepaalde schrijfstijlen (van uzelf, maar ook van anderen) die u voor uw werk of binnen sociale netwerken gebruikt. Vervolgens kunt u Dragon laten oefenen op uw uitspraak van ongewone woorden of namen die u vaak dicteert. Stel bijvoorbeeld dat u een academicus bent en met het hulpmiddel woorden toevoegt uit verhandelingen of artikelen uit uw vakgebied, of stel dat u als blogger vaak nieuwe acroniemen gebruikt. Dragon leert dan automatisch welke woorden u gebruikt, hoe vaak bepaalde woorden voorkomen en in welke context, zodat het programma beter kan raden wat u zegt. Dragon verplaatst op basis van de analyse ook woorden van het achtergrondlexicon naar het actieve lexicon. Wanneer u veel woorden wilt laten oefenen, kunt u deze taak het beste plannen wanneer u een paar minuten de tijd hebt voor het toevoegen van woorden.
4. **[Laat Dragon van verzonden e-mail leren.](#)** Voer het hulpmiddel 'Leren van verzonden e-mail' van Dragon uit. Net als bij 'Van specifieke documenten leren' analyseert deze wizard schrijfstijlen van uzelf en van anderen, op basis van gangbare teksten. In dit geval wordt echter verzonden e-mail geanalyseerd en krijgt u namen van contacten voorgelegd die u aan het lexicon kunt toevoegen. Geef uw computer 5-30 minuten de tijd om deze taak de eerste keer uit te voeren, aangezien aanvankelijk vele processorcycli nodig zijn. Latere analyses bouwen echter voort op de eerste en zijn veel sneller.
5. **[Voer de nauwkeurigheidsafstemming uit.](#)** Voer de nauwkeurigheidsafstemming uit om uw gebruikersprofiel te verbeteren op basis van audiogegevens en andere automatisch gearchiveerde gegevens uit eerdere dicteesessies. U kunt de nauwkeurigheidsafstemming starten via het menu Geluid op de Dragon-balk of voor een later tijdstip [plannen](#). Met de nauwkeurigheidsafstemming kan Dragon van u leren en wordt de spraakherkenning nauwkeuriger. Raadpleeg [Akoestische en Taalmodeloptimalisatie uitvoeren](#) voor meer informatie.
6. **[Voer een aanvullende leerfase uit.](#)** Wanneer u tijdens de aanvankelijke leerfase uw gebruikersprofiel instelt, leert Dragon hoe u klinkt en woorden uitspreekt. Het programma kan echter nog meer leren als u langer oefent met de speciaal daarvoor beschikbare teksten. Aan de hand van de oefensessies kunt u ook verder verfijnen hoe u dicteert. U kunt de opties [Tekst met aanwijzing lezen](#) en [Tekst zonder aanwijzing lezen](#) uitproberen.

7. **Schakel Dragon-opdrachten die u niet wilt gebruiken, uit.** Als Dragon bepaalde opdrachten niet hoeft te herkennen, kunt u ze uitschakelen. Dragon kan zich dan nog meer op de gedicteerde tekst richten, en er wordt minder van uw computer geëist. [Sprak-opdrachten voor menu's, knoppen en andere besturingselementen](#) en het starten van programma's via het [startmenu](#) of [bureaublad](#) van Windows kunt u bijvoorbeeld uitschakelen. Als u deze opties uitschakelt, heeft Dragon minder RAM en CPU-tijd nodig en wordt voorkomen dat gedicteerde tekst zoals 'Start' of 'Bestand' soms onbedoeld als spraakopdracht wordt herkend.
8. **Pas woordeigenschappen aan.** U kunt aangepaste eigenschappen aan woorden toevoegen, zodat Dragon tekst intuïtiever en efficiënter kan invoeren. Met andere woorden, u kunt verschillende opties aan vermeldingen in het lexicon koppelen door woordeigenschappen in te stellen. Zo kunt u bepaalde tekens voor of achter een woord laten plaatsen en eigenschappen voor de plaatsing of behandeling aanpassen. Vraagtekens en uitroepetekens hebben bijvoorbeeld de standaard eigenschappen 'Voorafgegaan door (niets)' en 'Opmaak volgend woord met hoofdletter'.

U kunt ook een of meer alternatieve geschreven vormen voor woorden opgeven. Als het vakje Gebruik alternatieve geschreven vorm wordt ingeschakeld voor 'meter', voert Dragon alleen een 'm' in wanneer u het woord na een nummer dicteert. Als het vakje Gebruik alternatieve geschreven vorm niet is ingeschakeld, schrijft Dragon het volledige woord 'meter' uit.

9. **Sla uw gebruikersprofiel op.** Het klinkt simpel, maar Dragon leert van herkenningfouten die u tijdens een dicteesessie met het toetsenbord corrigeert. Als u woorden oefent of andere taken voor optimalisatie van de nauwkeurigheid uitvoert, moet u uw gebruikersprofiel ook opslaan zodat de gegevens worden bewaard voor de volgende keer dat u dicteert.

Snelheid versus nauwkeurigheid aanpassen

Met de schuifknop Sneller of nauwkeuriger? kunt u ofwel de snelheid van de software vergroten of de nauwkeurigheid van de spraakherkenning verbeteren.

De knop bepaalt hoeveel woorden en woordgroepen het programma analyseert om een overeenkomend woord te vinden. Hoe meer woorden het programma analyseert, hoe groter de kans dat de spraakherkenning klopt. Dit neemt echter wel meer geheugen in beslag en het duurt langer voordat uw spraak wordt herkend.

Als u de schuifknop verschuift, kan dat de prestaties van Dragon beïnvloeden. Wanneer u de schuifknop naar Grootste nauwkeurigheid schuift, gaat een betere herkenning mogelijk ten koste van de snelheid waarmee dictaat wordt uitgeschreven. Wanneer u de schuifknop naar rechts schuift, wordt de spraakherkenning meestal beter maar het systeem zal waarschijnlijk trager presteren. In het algemeen moet u de schuifknop verder naar rechts zetten op snelle computers dan op langzame computers.

Schuifknop Sneller of nauwkeuriger? gebruiken

1. Klik op de Dragon-balk op Extra en vervolgens op Opties.
2. Klik in de dialoog Opties op het tabblad Overige.
3. Verschuif de knop Sneller of nauwkeuriger? om de prestaties af te stellen.

4. Gebruik Dragon om de nieuwe instelling te testen. Probeer een andere instelling als u niet tevreden bent over het resultaat.

Opmerking

Wanneer u Dragon tegelijk met andere programma's uitvoert, is dat tevens van invloed op de nauwkeurigheid en de snelheid aangezien andere programma's ook beslag leggen op systeembronnen.

Het Nauwkeurigheidscentrum van Dragon

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Nauwkeurigheidscentrum gebruiken	200
Akoestische en taalmodeloptimalisatie uitvoeren	200

Nauwkeurigheidscentrum gebruiken

Het Nauwkeurigheidscentrum biedt een centrale plek voor Dragon-hulpmiddelen die beschikbaar zijn om voor uitstekende herkenning te zorgen.

Nauwkeurigheidscentrum starten

- zeg: 'Start Nauwkeurigheidscentrum' of
- klik op Help > Mijn nauwkeurigheid verbeteren op de Dragon-balk.

Nauwkeurigheidscentrum gebruiken

Klik een koppeling of spreek het begin van de koppelingsnaam uit om deze te activeren.

Opties in het Nauwkeurigheidscentrum

Klik op de onderstaande koppeling voor informatie over specifieke functies van het Nauwkeurigheidscentrum:

■ [Opties in het Nauwkeurigheidscentrum](#)

Opmerkingen

- Wanneer u in het Nauwkeurigheidscentrum de optie Audio-instellingen controleren selecteert, wordt de wizard Microfoon controleren gestart. Als de microfoon van Dragon is ingeschakeld, wordt deze automatisch uitgeschakeld. Dit is nodig ter vergemakkelijking van de geluidstests.

Akoestische en taalmodeloptimalisatie uitvoeren

Gebruik deze procedure om de nauwkeurigheid van Dragon te verbeteren met de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie.

Wanneer u correcties aanbrengt en oefent, nieuwe woorden oefent, opdrachten gebruikt en een aanvullende leerfase uitvoert, slaat Dragon deze akoestische gegevens op in een archief en gebruikt het de gegevens voor het verbeteren van de spraakherkenning. De functie Akoestische en Taalmodeloptimalisatie verzamelt deze gegevens telkens wanneer u het programma gebruikt.

Akoestische optimalisatie

Tijdens Akoestische optimalisatie worden akoestische gegevens die uit correcties en een eventuele aanvullende leerfase die u hebt uitgevoerd zijn verzameld, in uw gebruikersprofiel verwerkt.

Taalmodeloptimalisatie

Voer een Taalmodeloptimalisatie uit om uw taalmodel bij te werken. Het Taalmodel bevat statische informatie die voorspelt welke woorden het meest waarschijnlijk zullen voorkomen in de context van de tekst van de gebruiker. Taalmodeloptimalisatie maakt gebruik van de tekst die uit de .DRA-bestanden van een gebruikersprofiel is gehaald om veelgebruikte woordgroepen aan het taalmodel toe te voegen. Taalmodeloptimalisatie kan het taalmodel dat u hebt geselecteerd toen u uw gebruikersprofiel maakte, veranderen op basis van de spraakgegevens die zijn verzameld. Zo kan Dragon bijvoorbeeld BestMatch III veranderen in Inland Northern US (Great Lakes area) - BestMatch III.

Voordat u begint

- Omdat het maximaal een uur kan duren om de geanalyseerde gegevens in uw gebruikersprofiel te verwerken, kunt u de optimalisatie het beste plannen op een moment dat u uw computer niet gebruikt. U kunt optimalisatie plannen met de [Akoestische en Taalmodeloptimalisatie-planner](#). Als u deel uitmaakt van een organisatie of een bedrijf en u geen beheerdersrechten hebt voor Dragon, kunt u uw Dragonbeheerder vragen de optimalisatie voor u in te plannen.
- Controleer of de optie Correctie opslaan in archief is geactiveerd in het [tabblad Correctie in de dialoog Opties](#). Anders verschijnt wellicht het bericht dat er niet genoeg gegevens zijn voor de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie. Zorg dat de optie Correctie opslaan in archief is geactiveerd wanneer u Dragon langere tijd gebruikt.
- Als u een gebruikersprofiel hebt ingesteld op Dicteren niet beschikbaar (bijvoorbeeld voor transcripties), dient u de optie Dicteren niet beschikbaar uit te schakelen op de [tab Overige](#) van de dialoog Administratieve instellingen voordat u de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie voor dit gebruikersprofiel uitvoert.

Akoestische en Taalmodeloptimalisatie uitvoeren

1. Klik op Audio > Nauwkeurighedsafstemming starten op de Dragon-balk.

De [dialoog Akoestische en Taalmodeloptimalisatie](#) wordt geopend met Akoestische optimalisatie uitvoeren en Taalmodeloptimalisatie uitvoeren geselecteerd. Nuance raadt u aan om beide optimalisaties op hetzelfde moment uit te voeren voor maximale nauwkeurigheid.

2. Klik op of zeg 'Start' om de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie te starten
3. Wellicht stelt de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie u de vraag of u uw huidige gebruikersprofiel wilt opslaan. Klik 'Ja' als u correcties hebt aangebracht sinds de laatste keer dat de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie is uitgevoerd of als u de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie niet hebt uitgevoerd sinds u Dragon in gebruik nam.

In de dialoog Akoestische en Taalmodeloptimalisatie geeft Dragon een schatting hoeveel tijd nog resteert tot uw gebruikersprofiel is bijgewerkt. Hoe lang het proces duurt, is afhankelijk van de hoeveelheid Akoestische gegevens die is opgeslagen in uw gebruikersprofiel.

Opmerkingen

- Standaard worden maximaal 180 minuten akoestische gegevens opgeslagen. U kunt die tijd veranderen op het [tabblad Data van de dialoog Opties](#).

- Als u probeert de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie uit te voeren terwijl u nog geen correcties hebt geoefend en geen aanvullende leerfase hebt uitgevoerd, deelt een foutbericht mee dat er onvoldoende gegevens zijn (zelfs als u wel fouten hebt gecorrigeerd maar deze niet hebt geoefend).
- U kunt de spraakherkenning over het algemeen het best verbeteren door meerdere woorden of woordgroepen te oefenen, in plaats van individuele woorden. Mensen hebben namelijk de neiging om afzonderlijke woorden overdreven te articuleren, terwijl men bij het uitspreken van volledige zinnen meestal normaal spreekt.
- Bij Akoestische en Taalmodeloptimalisatie wordt automatisch een reservekopie van de oude gebruikersbestanden opgeslagen voordat deze worden gewijzigd. Uw gebruikersbestanden wordt automatisch hersteld als u op Annuleren klikt voordat de Akoestische en Taalmodeloptimalisatie is voltooid.

Herkenningsmodi

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Herkenningsmodi gebruiken	203
Wisselen tussen herkenningsmodi	204

Herkenningsmodi gebruiken

U kunt tijdens het dicteren verschillende herkenningsmodi gebruiken. Hier wordt beschreven hoe u deze modi tijdens het dicteren kunt gebruiken. Klik op de volgende koppeling om de stappen weer te geven.

Normale modus

In deze modus kunt u afwisselend dicteren en opdrachten uitspreken

De normale modus is de meest flexibele modus. In de normale modus onderscheidt het programma dictaat van opdrachten door te analyseren wat u tussen pauzes zegt. Pauzeer dus altijd even voor en na het uitspreken van een opdracht.

U kunt bijvoorbeeld het woord 'fantastische' in deze zin 'Sprakherkenning is een fantastische nieuwe technologie' als volgt vet maken:

1. Zeg 'Normale modus activeren' of 'Normale modus aan'.

De tekst 'Normale modus' verschijnt in het statusvak van de Dragon-balk.

2. Zeg 'Sprakherkenning is een fantastische nieuwe technologie'.
3. Las een korte pauze in.
4. Zeg 'Selecteer fantastische'.
5. Pauzeer opnieuw.
6. Zeg 'Maak dat vet'.

U hoeft maar heel even te pauzeren. De lengte van de pauze die voor Dragon aangeeft of het om een opdracht gaat, kunt u veranderen in het [tabblad Overige van de dialoog Opties](#).

Dicteermodus

In deze modus kunt u snel dicteren zonder naar het beeldscherm te kijken

In de dicteermodus interpreteert Dragon alles wat u zegt als dictaat en worden alleen [dicteeropdrachten](#) herkend. De Dictermodus kan nuttig zijn als u zo snel mogelijk wilt dicteren of als u wilt dicteren zonder dat u naar de woorden kijkt die Dragon uitschrijft. Zeg 'Dicteermodus starten' of 'Dicteermodus aan'.

1. Zeg 'Dicteermodus starten' of 'Dicteermodus aan'.

De tekst 'Dicteermodus' verschijnt in het statusvak van de Dragon-balk.

2. Dicteer een paar alinea's. U kunt dicteren zonder te kijken omdat u weet dat alles wordt overgezet als tekst en er geen opdrachten worden uitgevoerd. U kunt ook zinnen dicteren die woorden bevatten die Dragon normaliter interpreteert als opdrachten, zoals 'Ik vond uw boek erg mooi. Nee, *schrappat* - Ik vond uw boek geweldig!' Of 'De politie heeft talloze *open dossiers*.'

Dragon moet deze woorden als tekst uitschrijven en geen opdracht uitvoeren zoals het normaliter wel zou doen.

Opdrachtmodus

In deze modus kunt u een bestaand document opmaken

In de opdrachtmodus wordt alles wat u zegt als opdracht geïnterpreteerd, en dus niet als gedicteerde tekst.

1. Zeg 'Opdrachtmodus starten' of 'Opdrachtmodus aan'.

De tekst 'Opdrachtmodus' wordt weergegeven in het statusvak van de Dragon-balk.

2. Gebruik opdrachten om een document op te maken. Bijvoorbeeld: om de laatste vijf woorden die u hebt gedicteerd uit te schrijven in hoofdletters, zegt u 'Schrijf laatste vijf woorden in hoofdletters'.

Raadpleeg voor meer voorbeelden [Tekst opmaken in Microsoft Word](#).

Nummermodus

In deze modus kunt u getallen invoeren

In de nummermodus wordt uw dictaat als getallen geïnterpreteerd. In bepaalde toepassingen is dat handig, met name in werkbladen.

1. Zeg 'Nummermodus starten' of 'Nummermodus aan'.

De Dragon-balk geeft de Nummermodusindicator weer en Nummermodus in het statusvak.

2. Dicteer alleen nummers. De nummers kunnen valuta of percentages omvatten.

Spelmodus

In deze modus kunt u woorden spellen en alfanumerieke tekens invoeren

In de spelmodus kunt u elke gewenste combinatie van [letters, getallen en symbolen](#) dicteren om bijvoorbeeld onderdeelnummers of kentekennummers te dicteren. Bijvoorbeeld: gebruik de Spelmodus om onderdeelnummers, nummerplaatnummers of namen te dicteren die niet in het Dragon-lexicon staan. U kunt ook toetsaanslagen uitspreken voor bijvoorbeeld de spatiebalk en de toets backspace of internetadressen.

1. Zeg 'Spelmodus starten' of 'Spelmodus aan'.

De tekst 'Spelmodus' verschijnt in het statusvak van de Dragon-balk.

2. Dicteer een alfabetische tekenreeks zoals een homofoon alternatief dat u wilt gebruiken. Bijvoorbeeld: zeg de letters 'B O E G' om Dragon het woord 'boeg' in te laten voeren. Wanneer de Spelmodus is ingeschakeld, kunt u geen woorden dicteren.

U kunt ook opdrachten gebruiken wanneer de Spelmodus is ingeschakeld.

Wisselen tussen herkenningsmodi

U kunt als volgt overschakelen op een andere herkenningsmodus:

Overschakelen naar normale modus

- Zeg 'Overschakelen naar normale modus', 'Normale modus aan' of 'Normale modus activeren'.
- Klik op de Dragon-balk op Woorden en vervolgens op Normale modus.

Overschakelen naar dicteermodus

- Zeg 'Overschakelen naar dicteermodus', 'Dicteermodus aan' of 'Dicteermodus starten'.
- Houd de toets SHIFT tijdens het dicteren ingedrukt.
- Klik op de Dragon-balk op Woorden en vervolgens op Dicteermodus.

Overschakelen naar opdrachtmodus

- Zeg 'Overschakelen naar opdrachtmodus', 'Opdrachtmodus aan' of 'Opdrachtmodus starten'.
- Houd de toets CTRL tijdens het dicteren ingedrukt.
- Klik op de Dragon-balk op Woorden en vervolgens op Opdrachtmodus.

Overschakelen naar nummermodus

- Zeg 'Overschakelen naar nummermodus', 'Nummermodus aan' of 'Nummermodus activeren'.
- Klik op de Dragon-balk op Woorden en vervolgens op Nummermodus.

Overschakelen naar spelmodus

- Zeg 'Overschakelen naar spelmodus', 'Spelmodus aan' of 'Spelmodus starten'.
- Klik op de Dragon-balk op Woorden en vervolgens op Spelmodus.

Opmerking

Op het [tabblad Sneltoetsen in de dialoog Opties](#) kunt u een andere sneltoets instellen voor het inschakelen van de dicteer- en opdrachtmodus.

In Dragon kunt u sneltoetsen toewijzen om het Dicteervenster te openen en de tekst over te zetten wanneer u klaar bent met het dictaat. U kunt eventueel ook de PowerMic-microfoonknoppen instellen om dezelfde modusgerelateerde acties te nemen zoals beschreven in Dictaphone PowerMic-microfoonknoppen configureren

Zorgen dat Dragon u beter verstaat

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Verkeerd herkende opdrachten oefenen	206
Individuele woorden en woordgroepen oefenen	207
Aanvullende leerfase	208

Verkeerd herkende opdrachten oefenen

Als Dragon een bepaalde spraakopdracht steeds verkeerd herkent ('Maak dat ongedaan' wordt bijvoorbeeld als 'Laat dat ongedaan' geïnterpreteerd), kunt u het programma laten oefenen op uw uitspraak van de opdracht.

Opdrachten oefenen

1. Zeg 'Opdrachtencentrum starten' of klik op de Dragon-balk op het menu Extra en vervolgens op Opdrachtencentrum.
2. Zeg 'Klik op Bladeren' en dan 'Context' en vervolgens '<naam van toepassing>' (het programma waarin de opdracht beschikbaar is) of klik op Bladeren > Context > <Naam van toepassing>.
3. Zeg of klik op 'Trefwoordfilter'.
4. Zeg of typ op een trefwoord voor de opdracht die u wilt oefenen in het vak Woord kiezen.
5. Zeg of klik op 'Toevoegen' om het woord toe te voegen aan de huidige lijst met filterwoorden. Herhaal dit tot u genoeg trefwoorden hebt om de betreffende opdracht op te zoeken.
6. Zeg of klik op 'Gereed'.
7. Als er meerdere opdrachten in de lijst worden weergegeven, selecteert u de opdracht waar u naar zoekt, u kunt deze indien nodig volledig weergeven met de knoppen Optoneel, Uitbreiden en Als lijst.
8. U kunt dit op twee manieren doen:
 - Zeg of klik op 'Oefenen' en volg de aanwijzingen in de [dialoog Woorden oefenen](#) die wordt weergegeven.

Of

- Zeg of klik op 'Later oefenen'. Dragon voegt de opdracht toe aan de lijst Oefenen. Open de lijst om de opdrachten die u hier hebt opgeslagen te oefenen.

Als u ongeoefende opdrachten in de lijst Oefenen hebt wanneer u het opdrachtencentrum sluit, geeft Dragon u de keuze om ze te oefenen voordat u afsluit.

Opmerkingen

- Let tijdens het oefenen van woorden en woordgroepen goed op dat u uw gewone stem gebruikt. Onderdruk de natuurlijke neiging om woorden overdreven te articuleren wanneer u enkele woorden of woordgroepen uitspreekt. Dit kan de spraakherkenning namelijk verslechteren.

- Wanneer u een opdracht oefent in de dialoog Woorden oefenen, voegt u akoestische gegevens toe die later tijdens de [akoestische optimalisatie](#) worden gebruikt. Akoestische optimalisatie verbetert de spraakherkenning aan de hand van deze gegevens, met name gegevens over uw uitspraak en akoestische verschillen tussen een geoefende correctie en verkeerd herkende woorden en woordgroepen.

Individuele woorden en woordgroepen oefenen

Als Dragon bepaalde woorden en woordgroepen niet herkent en u heeft een herkenningfout al minstens twee keer gecorrigeerd, dan kunt u zo'n woord of woordgroep oefenen zodat het programma precies weet hoe u het uitspreekt.

Hieronder worden twee verschillende methoden beschreven voor het oefenen van woorden en woordgroepen.

Individuele woorden en woordgroepen meteen oefenen nadat u ze dicteert

1. Corrigeer de herkenningfout die u wilt oefenen en zeg 'Oefen dat'.
2. Klik op Opname in de [dialoog Woorden oefenen](#) en spreek het woord of de woordgroep die u wilt oefenen uit.
3. Klik op Voltooien als u klaar bent met de opname.

Individuele woorden en woordgroepen op elk gewenst moment oefenen

1. Zeg 'Open [Lexiconbewerker](#)' of klik op de Dragon-balk op Lexicon > Lexiconbewerker openen.
2. Zeg of klik op Oefenen in de Lexiconbewerker.
3. Typ het woord of de woordgroep die u wilt oefenen in de dialoog Oefenen.
4. Klik op Opname in de [dialoog Woorden oefenen](#) en spreek het woord of de woordgroep die u wilt oefenen uit.
5. Klik op Voltooien als u klaar bent met de opname.

Opmerkingen

- Let tijdens het oefenen van woorden en woordgroepen goed op dat u uw gewone stem gebruikt. Onderdruk de natuurlijke neiging om woorden overdreven te articuleren wanneer u enkele woorden of woordgroepen uitspreekt; dit kan de spraakherkenning namelijk verslechteren.
- U kunt alleen woorden en woordgroepen oefenen die al in het lexicon staan (of daaraan zijn toegevoegd).
- U kunt ook de knop Oefenen in de [dialoog Lexiconbewerker](#) gebruiken.
- Wanneer u een woord of opdracht oefent in de dialoog Woorden oefenen, voegt u akoestische gegevens toe die later voor de [akoestische optimalisatie](#) worden gebruikt. De akoestische optimalisatie verbetert de spraakherkenning aan de hand van deze gegevens, met name gegevens over uw uitspraak en akoestische verschillen tussen een geoefende correctie en verkeerd herkende woorden en woordgroepen.

Aanvullende leerfase

Na de eerste, vereiste algemene leerfase kunt u later eventueel een aanvullende leerfase uitvoeren om de spraakherkenning te verbeteren. U kunt een aanvullende leerfase op elk gewenst moment uitvoeren, maar deze is met name nuttig in de volgende situaties.

- U hebt Dragon een paar dagen gebruikt. U bent inmiddels gewend om te dicteren en een aanvullende leerfase zal beter weerspiegelen hoe u nu dicteert.
- U begint in een omgeving te werken met beduidend meer of minder lawaai of met andere achtergrondgeluiden.
- U gebruikt een andere microfoon of geluidskaart.

Aanvullende leerfase uitvoeren

1. zeg: 'Start Nauwkeurigheidscentrum' of klik op Help > Mijn nauwkeurigheid verbeteren op de Dragon-balk.
2. In het Nauwkeurigheidscentrum zegt u of klikt u op de koppeling 'Tekst lezen om Dragon te leren uw stem te herkennen'.
3. Volg dezelfde [richtlijnen](#) als tijdens de eerste leerfase.
4. Klik op Voltooien als u klaar bent.

U kunt zo lang of kort voorlezen als u wilt, maar oefen in ieder geval drie à zes minuten, of langer. Hoe langer u traint, hoe groter de kans dat de spraakherkenning verbetert.

Meer informatie

■ [Microfoon in de juiste stand plaatsen](#)

■ [Eerste leerfase](#)

Het lexicon van Dragon aanpassen

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Informatie over het aanpassen van het lexicon	209
Afzonderlijke woorden toevoegen aan het lexicon	210
Van specifieke documenten leren	210
Woorden uit lijsten toevoegen	212
Woorden toevoegen met het Spellingvenster	212
Leren van verzonden e-mail	212
Namen aan lexicon toevoegen	213
Woorden verwijderen	214
De opdracht 'Herken dat woord niet' gebruiken	215

Informatie over het aanpassen van het lexicon

U kunt het lexicon zodanig aanpassen dat het beter overeenstemt met uw schrijfwijze en dat het bijzondere woorden herkent die u dicteert. U kunt dit doen op diverse manieren, u kunt afzonderlijke woorden toevoegen, of volledige documenten toevoegen die u geschreven hebt, of een vooraf geprepareerde woordenlijst toevoegen. De software kan deze nieuwe woorden toevoegen aan het lexicon en het lexicon bijwerken met informatie over uw woordkeuze. Hierdoor vergroot u de kans dat Dragon u beter verstaat.

Met gebruik van de volgende methoden kunt u woorden aan het lexicon toevoegen of eruit verwijderen.

[Afzonderlijke woorden toevoegen](#)

[Van specifieke documenten leren](#)

[Woorden uit lijsten toevoegen](#)

[Woorden toevoegen door ze te spellen](#)

[Woorden verwijderen](#)

Opmerkingen

- U hoeft nieuwe woorden niet specifiek te oefenen, aangezien Dragon automatisch de juiste uitspraak 'raadt' gebaseerd op de spelling. Als de nieuwe woorden echter niet correct worden herkend, kunt u ze alsnog oefenen.
- Zorg dat u de gebruikersbestanden opslaat nadat u nieuwe woorden hebt toegevoegd, omdat de nieuwe woorden anders verloren gaan.
- Als u per ongeluk ongewilde wijzigingen aanbrengt in een lexicon, kunt u een nieuwe aanmaken of uw gebruikersbestanden herstellen van een reservekopie.
- Als u uitdrukkingen invoert die uit meerdere woorden bestaan met ongebruikelijk toegepaste hoofdletters (bijvoorbeeld 'ComputerWeek') kunt u de herkenningsnauwkeurigheid bevorderen door deze woordgroepen aan het lexicon toe te voegen voordat Dragon uw documenten analyseert. Voeg deze woordgroepen toe met behulp van de [dialoog Lexiconbewerker](#) (zeg 'Open Lexiconbewerker' of klik op Lexicon > Open Lexiconbewerker op de Dragon-balk) of neem de woorden op in een [lijst met items die u importeert](#) in het lexicon.

Afzonderlijke woorden toevoegen aan het lexicon

Soms herkent Dragon een woord niet omdat het niet in het lexicon van Dragon staat. In dat geval voert u de volgende stappen uit om het woord toe te voegen, zodat het in de toekomst wordt herkend.

Afzonderlijke woorden toevoegen

1. U kunt dit op twee manieren doen:
 - Zeg 'Schakel naar Dragon-balk', vervolgens 'Lexicon' en dan 'Nieuw woord of nieuwe woordgroep toevoegen'.
 - Klik op Lexicon > Nieuw woord of nieuwe woordgroep toevoegen op de Dragon-balk.
2. Dikteer of typ in de [dialoog Nieuw woord of nieuwe woordgroep toevoegen](#) het woord dat u wilt toevoegen.
3. Voeg indien nodig een gesproken vorm van het nieuwe woord toe. Bijvoorbeeld: als het woord een accent bevat zoals 's Hertogenbosch', zou u de gesproken vorm 'sertogenbos' toevoegen zodat Dragon de uitspraak herkent en de geschreven vorm uitschrijft wanneer u het woord dicteert.
4. U kunt ook de optie Ik wil de uitspraak van dit woord of deze woordgroep oefenen selecteren.
5. Klik op Toevoegen.

Als het vakje 'Uitspraak van dit woord oefenen' geselecteerd is, verschijnt het woord in [de dialoog Woorden oefenen](#) en kunt u Dragon oefenen in de uitspraak van dat woord.

Zie ook [Automatisch woorden toevoegen aan het lexicon](#).

Interpunctie voor de geschreven en gesproken vorm

Wanneer de geschreven vorm van een woord interpunctie bevat, kunt u een gesproken vorm verschaffen om elke twijfel over de uitspraak op te heffen. Gebruik geen afkortingen, symbolen of interpunctie in de gesproken vorm.

Wanneer u voor een speciaal geval een woord dat al in het lexicon voorkomt van interpunctie wilt voorzien, kunt u een nieuwe geschreven vorm maken met de betreffende interpunctie en een uniek woord of unieke zin vermelden voor de gesproken vorm.

Voor een woord dat al in het lexicon voorkomt en dat u permanent voor elk gebruik van interpunctie wilt voorzien, kunt u de eigenschappen wijzigen. Raadpleeg voor meer informatie [Woordeigenschappen](#).

Van specifieke documenten leren

Met de wizard [Van specifieke documenten leren](#) kunt u uw profiel aanpassen door woorden uit specifieke mappen of documenten aan uw lexicon toe te voegen. Dragon analyseert de documenten en werkt het lexicon bij met informatie over uw woordgebruik.

Let op

Voor een optimale nauwkeurigheid mag Dragon alleen teksten analyseren in de taal van uw gebruikersprofiel. Selecteer dus uitsluitend documenten in de taal van uw huidige profiel.

Woorden uit specifieke documenten toevoegen

1. Zeg 'Nauwkeurigheidscentrum openen' en 'Van specifieke documenten leren'. U kunt ook op de Dragon-balk op Lexicon > Van specifieke documenten leren klikken.
2. Selecteer een van de volgende opties in de wizard Van specifieke documenten leren:
 - Zoek woorden met onbekend hoofdlettergebruik: selecteer deze optie als u woorden op uw computer wilt laten opzoeken die wel in het lexicon van Dragon staan, maar waarvan het hoofdlettergebruik afwijkt, zoals Bureaublad. Deze optie is standaard uitgeschakeld.
 - Aanpassen aan schrijfstijl: selecteer deze optie zodat Dragon woordcombinaties kan analyseren en beter is voorbereid op uw schrijf- en dicteerstijl. Deze optie is standaard ingeschakeld.
3. Klik op Volgende om door te gaan. Het scherm Van specifieke documenten leren wordt geopend.
4. U kunt verschillende dingen doen:
 - Klik op Map toevoegen als u een specifieke map wilt laten scannen, bijvoorbeeld de map Mijn documenten. Klik in de dialoog Bladeren naar mappen op Inclusief sub-mappen als u onderliggende mappen wilt laten analyseren.
 - Klik op Document toevoegen als u bepaalde documenten door Dragon wilt laten analyseren.
 - Klik op Document verwijderen als u een document toevoegt en vervolgens besluit dat u dit toch niet door Dragon wilt laten analyseren.
 - Klik op Document weergeven als u een toegevoegd document eerst wilt bekijken.
5. Klik op Volgende om door te gaan. Het venster Documenten analyseren wordt geopend en geeft tijdens de analyse een statusbalk weer. Dragon bevestigt of er nieuwe woorden zijn gevonden en geeft een overzicht van de resultaten.
6. Klik op Volgende om door te gaan. Als u woorden hebt geselecteerd om aan het lexicon toe te voegen, wordt het scherm Woorden oefenen geopend.
7. Klik op Oefenen als u Dragon wilt leren hoe u elk toegevoegd woord uitspreekt.
8. Nadat u nieuwe woorden hebt geoefend, klikt u op Volgende. Het venster Aanpassen aan schrijfstijl wordt geopend en geeft aan of de aanpassing is voltooid.
9. Klik op Volgende om door te gaan. Het venster Samenvatting wordt geopend met daarin de resultaten van de analyse. Bijvoorbeeld, '1 nieuw woord aangetroffen' en '1 woord is aan het lexicon toegevoegd'.
10. Klik op Voltooien om de wizard te sluiten.
11. Zeg 'Wissel naar Dragon-balk' en vervolgens 'Profiel' en 'Gebruikersprofiel opslaan'. U kunt ook op de Dragon-balk klikken en vervolgens op Profiel > Gebruikersprofiel opslaan.

Opmerkingen

- Als u een fout maakt en de woorden niet wilt toevoegen, maak dan verder geen veranderingen in het lexicon dat u wilt opslaan en sluit Dragon af zonder uw wijzigingen op te slaan.
- Bij het toevoegen van woorden uit documenten bereikt u betere resultaten als u alle opmaak uit de gebruikte documenten verwijdert. Raadpleeg [Documenten voor-](#)

[bereiden voor toevoeging aan het lexicon](#) voor meer informatie over het voorbereiden van documenten.

Woorden uit lijsten toevoegen

Gebruik de wizard Lijst met woorden of woordgroepen importeren om woordgroepen aan het lexicon toe te voegen, zelfs als ze in documenten staan die u laat verwerken door de wizard [Van specifieke documenten leren](#). Dit is nuttig omdat de wizard Lijst met woorden of woordgroepen importeren woorden uit documenten toevoegt als woordgroepen, niet als losse woorden.

Raadpleeg [Woordenlijst voorbereiden voor toevoeging aan het lexicon](#) voor meer informatie over dit onderwerp.

Woorden uit een lijst toevoegen

1. zeg 'Nauwkeurigheidscentrum' of klik op Help > Mijn nauwkeurigheid verbeteren.
2. Zeg of klik op 'Een lijst met woorden of woordgroepen importeren' in het Nauwkeurigheidscentrum.
3. Volg de stappen in de [wizard Woorden uit woordenlijsten toevoegen](#).

Woorden toevoegen met het Spellingvenster

Als Dragon een woord niet herkent, staat dat woord misschien niet in het lexicon van het programma. Als dit het geval is, kunt u de volgende stappen uitvoeren om het woord toe te voegen zodat het in de toekomst wel wordt herkend.

Zo voegt u woorden toe met het Spellingvenster

1. Zeg 'Spel dat' gevolgd door vier tot zes letters van het gewenste woord.

Het Spellingvenster wordt geopend.

2. Typ of spel de rest van het woord in het [Spellingvenster](#).
3. Als u de uitspraak van het woord wilt oefenen, klikt u op Audio > Herkenning van woord of woordgroep verbeteren en volgt u de instructies in de dialoog [Oefenen](#).

Opmerking

U kunt in het Spellingvenster geen woorden met koppelteken of spaties toevoegen. Het programma herkent elk deel van zo'n woord als een afzonderlijke eenheid. Als u bijvoorbeeld probeert om in het Spellingvenster de naam 'Kleiboer-Meyer' toe te voegen, worden er twee afzonderlijke woorden toegevoegd: 'Kleiboer' en 'Meyer'. De volgende keer dat u die naam uitspreekt, wordt 'Kleiboer Meyer' zonder koppelteken uitgeschreven. Voor dit soort woorden gebruikt u de [Lexiconbewerker](#) (zeg 'Open Lexiconbewerker').

Leren van verzonden e-mail

Met de wizard Leren van verzonden e-mail voegt u de namen van contacten aan wie u e-mail hebt gestuurd toe aan het lexicon van Dragon. U kunt namen eventueel bewerken en oefenen of de inhoud van verzonden e-mail laten analyseren voor verwerking in het taalmodel.

Om de wizard Leren van verzonden e-mail te starten klikt u op de Dragon-balk op Extra en vervolgens op Nauwkeurigheidscentrum. In het nauwkeurigheidscentrum zegt u of klikt u op de koppeling: Nauwkeurigheid e-mail verbeteren.

Namen aan lexicon toevoegen

Met de wizard [Leren van verzonden e-mail](#) Leren van verzonden e-mail voegt u de namen van contacten aan wie u e-mail hebt gestuurd toe aan het lexicon van Dragon. Met deze wizard kunt u de toegevoegde namen bovendien bewerken en oefenen. U kunt ook de inhoud van verzonden e-mail door Dragon laten analyseren en het taalmodel laten aanpassen zodat uw schrijfstijl beter wordt herkend.

Dragon ondersteunt de volgende e-mailprogramma's:

- Microsoft Outlook
- Gmail en andere e-mail op web-basis

Namen uit verzonden e-mail toevoegen aan het lexicon

1. Start het hulpmiddel Leren van verzonden e-mail vanaf het menu Lexicon op de Dragon-balk.
2. Klik op Volgende in het eerste scherm van de wizard Leren van verzonden e-mail.
3. Op het scherm Opties kiezen selecteert u e-mailprogramma's waaruit u contacten wilt toevoegen. Activeer het vakje 'Namen van contactpersonen aan het lexicon toevoegen (aanbevolen)'.
4. U kunt eventueel het vakje Spraakbestanden verbeteren aan de hand van schrijfstijl in e-mails inschakelen, zodat Dragon uw e-mailberichten analyseert en uw vocabulaire en woordgebruik beter begrijpt. U kunt verzonden e-mail ook opnieuw laten analyseren op nieuwe namen sinds de laatste analyse.
5. Klik op Volgende en wacht tot de wizard de geselecteerde e-mailprogramma's heeft geanalyseerd. (Het kan een paar seconden duren voordat het proces start.) Klik op Volgende als de wizard klaar is.
6. Selecteer de woorden die u wilt toevoegen in het scherm Namen toevoegen aan het lexicon en klik op Volgende. Opmerking: u spaart tijd als u de knoppen **Selectie opheffen** of **Alles selecteren** gebruikt.
7. Selecteer zo nodig de ingaven die u wilt oefenen in de dialoog Woorden oefenen en klik op Oefenen om de woorden hardop voor te lezen.
8. Wacht tot het programma het spraakmodel heeft aangepast. Het scherm Rapport geeft de resultaten weer met het aantal toegevoegde woorden indien van toepassing.

Opmerkingen

- Als u Dragon e-mail op web-basis wilt laten analyseren, moet de computer gedurende het analyseren met het internet zijn verbonden.
- Nieuwe contacten aan wie u e-mail hebt verzonden worden gesignaleerd, met uitzondering van contacten aan wie u alleen antwoordberichten hebt gestuurd.
- U kunt bijnamen alleen aan het lexicon toevoegen als die door uw e-mailprogramma worden ondersteund.

- De optie Spraakbestanden verbeteren aan de hand van schrijfstijl in e-mails kunt u beter niet gebruiken als u e-mailberichten in andere talen schrijft dan de taal van uw huidige profiel. De spraakherkenning kan hierdoor verslechteren.

Woorden verwijderen

In het algemeen hoeft u geen woorden uit het actieve lexicon te verwijderen. Als een woord echter regelmatig wordt verward met een ander woord dat u zelden gebruikt, kunt u dit laatste woord verwijderen.

Volg de stappen hieronder om woorden uit het actieve lexicon te verwijderen:

Woorden verwijderen

1. Klik op de Dragon-balk op Lexicon > Lexiconbewerker openen of zeg 'Open [Lexiconbewerker](#)'. De dialoog Lexiconbewerker wordt geopend met het vakje Geschreven vorm geselecteerd zoals hier weergegeven:

2. Om het woord dat u wilt verwijderen te markeren, doet u het volgende:
 - ▶ zeg 'Spel <woord>' waarbij *woord* de letters van het woord vertegenwoordigt dat u wilt verwijderen
 - ▶ typ de letters van het woord
 - of
 - ▶ blader door de lijst om het woord te vinden en het te selecteren
3. Wanneer het woord wordt weergegeven en het is gemarkeerd, klikt u op 'Verwijderen'.
4. Sluit de dialoog Lexiconbewerker.

Woorden herstellen

Gebruik deze procedure als u een woord hebt verwijderd uit het Dragon Lexicon en het wilt herstellen.

1. Klik in de dialoog Lexiconbewerker op Weergave > Alleen verwijderde woorden. Alleen de woorden die u hebt verwijderd, worden nu weergegeven.
2. Kies een verwijderd woord en zeg of klik op Toevoegen. Dragon voegt het woord weer toe aan uw lexicon. Als u het herstelde woord wilt weergeven, klikt u op Weergave > Alle woorden en voert u het woord in in het vakje Geschreven vorm of Gesproken vorm.

Opmerkingen

- Als u met de lexiconbewerker een woord verwijderd dat in het huidige document staat, wordt dat woord soms automatisch weer toegevoegd aan het actieve lexicon.

De opdracht 'Herken dat woord niet' gebruiken

U kunt de herkenning van woorden uitschakelen met behulp van het correctiemenu en de spraakopdracht 'Herken dat woord niet'.

'Herken dat woord niet' verwijderd het geselecteerde woord uit uw actieve lexicon, zodat Dragon dit woord niet meer herkent. Dit kan u tijd besparen als Dragon bepaalde woorden die u dicteert steeds vervangt door woorden die u niet gebruikt.

Als u bijvoorbeeld vaak de naam 'Hoeckstra' dicteert en Dragon altijd 'Hoekstra' hoort, kunt u in het correctiemenu met *Herken dat woord niet* de herkenning van Hoekstra uitschakelen. Als u dat woord later toch wilt gebruiken, kunt u het weer toevoegen met de [Lexiconbewerker](#).

Wanneer u de herkenning van een woord uitschakelt met de spraakopdracht 'Herken dat woord niet' of de optie *Herken dat woord niet* in het correctiemenu, verschijnt een van de volgende berichten om te bevestigen dat u het woord wilt verwijderen:

Weet u zeker dat u het volgende woord uit het lexicon wilt verwijderen?

Dit bericht wordt weergegeven wanneer u een bestaand woord uit het lexicon probeert te verwijderen.

Het volgende woord kan alleen uit het lexicon worden verwijderd met de Lexiconbewerker

Dit bericht wordt weergegeven wanneer u een woord met aangepaste eigenschappen probeert te verwijderen, of als Dragon u niet toestaat om een bepaald woord te verwijderen, bijvoorbeeld het woord 'de'

Het volgende woord kan niet worden verwijderd, omdat het niet voorkomt in het lexicon

Dit bericht wordt weergegeven als u woorden of woordgroepen probeert te verwijderen die niet in het lexicon voorkomen.

Raadpleeg [Het correctiemenu](#) voor meer informatie.

Lexicons bewerken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Informatie over lexicons	216
Lexicons openen	217
Lexicon toevoegen aan een gebruikersprofiel	217
Lexicons verwijderen	219
De naam van een lexicon wijzigen	219
Lexicons importeren	219
Lexicons exporteren	220

Informatie over lexicons

Dragon gebruikt een of meer lexicons met uw gebruikersprofiel om het programma te helpen woorden en woordgroepen op de juiste wijze te herkennen op basis van niet alleen het geluid van deze woorden en woordgroepen maar ook op basis van hun context.

Wanneer u een nieuw gebruikersprofiel maakt, selecteert u het lexicon dat Dragon bijhoudt en aanpast aan uw spraak wanneer u dicteert. Als u een nieuw gebruikersprofiel maakt of een lexicon toevoegt aan een bestaand gebruikersprofiel, baseert Dragon het nieuwe lexicon op een bestaand lexicon.

Grootte en type van het lexicon

Wanneer u spraakbestanden maakt, is het raadzaam om het lexicon te kiezen dat het best bij de snelheid en het geheugen van uw computer past. Zowel BestMatch als BestMatch Plus zijn gebaseerd op de nieuwe spelling volgens Van Dale. Wanneer u op Geavanceerd klikt, kunt u een van de volgende lexicons kiezen:

- **BestMatch**—Een uitgebreid lexicon dat uitstekende spraakherkenning oplevert voor zowel algemene als zakelijke teksten. Dit lexicon is ontworpen voor computers met 128 tot 512 MB RAM.
- **BestMatch Plus**—Bevat dezelfde woorden als het BestMatch-lexicon, aangevuld met extra informatie over het gebruik van de woorden. Deze combinatie levert de beste spraakherkenning op en is ontworpen voor computers met ten minste 512 MB RAM.
- **Leeg lexicon**—Een lexicon dat voorzien is van een taalmodel, maar geen woorden heeft. Dit lexicon is ontworpen voor wederverkopers die geheel nieuwe gespecialiseerde lexicons willen maken.

Geavanceerd

Klik op Geavanceerd in de dialoog wizard Nieuw gebruikersprofiel, waardoor de dialoog Geavanceerd wordt weergegeven. In deze dialoog kunt u een ander [spraakmodel](#) en lexicon kiezen. Dragon stelt automatisch het beste spraakmodel en lexicon vast voor uw computer als u een gebruikersprofiel aanmaakt, zodat u in het algemeen deze opties niet hoeft te wijzigen.

Opmerkingen

- Het is mogelijk dat sommige edities van Dragon of bepaalde invoegtoepassingen extra lexicons installeren.

- Wanneer u aangepaste woorden toevoegt aan een lexicon uitsluitend bedoeld voor opdrachten, blijven deze woorden niet bewaard als u het gebruikersprofiel later bijwerkt. In het algemeen geldt dat u beter geen opdrachten kunt toevoegen aan een lexicon met uitsluitend opdrachten.

Lexicons openen

Gebruik de volgende procedure om een ander lexicon te openen dat is gekoppeld aan uw gebruikersprofiel. U kunt maar een lexicon tegelijk openen. Raadpleeg [Een lexicon toevoegen](#) voor meer informatie.

Een lexicon openen

1. Zeg 'Lexicons beheren' of klik op de Dragon-balk op Lexicon > Lexicons beheren.
2. In de [dialoog Lexicons beheren](#) selecteert u de naam van het lexicon dat u wilt openen en vervolgens klikt u op Openen. Als u wijzigingen hebt aangebracht in het huidige lexicon, verschijnt de vraag of u uw spraakbestanden wilt opslaan voordat u het geselecteerde lexicon opent.

Een recent gebruikt lexicon openen

Gebruik de volgende procedure als u een of meer lexicons hebt die zijn gekoppeld aan uw gebruikerprofiel en als u wilt overschakelen op een lexicon dat u recentelijk hebt gebruikt.

- Zeg 'Recent lexicon openen' of klik op de Dragon-balk op Lexicon > Recent lexicon openen. Dragon opent het meest recent gebruikte lexicon dat is gekoppeld aan uw gebruikersprofiel.

Opmerkingen

- Woordgroepen die u eventueel aan een lexicon toevoegt, zijn alleen in dat lexicon beschikbaar. Persoonlijke spraakopdrachten zijn echter altijd beschikbaar, ongeacht het lexicon dat u gebruikt.
- Als u van lexicon verwisselt, is dat niet van invloed op de tekst in het documentvenster. Geopende dialogen zoals de Leerfase en de Lexiconbewerker worden echter wel afgesloten.
- De lexicons die u hebt gecreëerd en geopend, staan in het Profile menu [[[Undefined variable Primary.Dragon_context]]] onder het vervolgmenu Recent lexicon openen. U kunt snel tussen lexicons wisselen door het gewenste lexicon uit dit vervolgmenu te selecteren.

■ [Verwant onderwerp](#)

Lexicon toevoegen aan een gebruikersprofiel

U kunt met Dragon nieuwe lexicons maken en toevoegen aan uw bestaande gebruikersprofiel om de spraakherkenning te verbeteren. Dit is vooral handig als u specialistische termen gebruikt bij het dicteren van documenten en e-mail. U kunt maar een lexicon tegelijk openen.

Wanneer u een [medisch lexicon](#) gebruikt, bevat de dialoog Automatische opmaak meerdere tabbladen ([Algemeen](#), [Hoofdlettergebruik](#), [Getallen](#),

[eenheden en datums](#), en [Wervels](#)). Wanneer u geen medisch lexicon gebruikt, bevat de [dialoog Automatische opmaak](#) minder opties.

Opmerking

Afhankelijk van de geselecteerde opties, de processorsnelheid, het aantal MB RAM van uw systeem en de hoeveelheid e-mail en gegevens die u laat analyseren tijdens het [optimaliseren van het lexicon](#), kan de creatie van het lexicon 5 tot 30 minuten duren. Voortgangsbalken geven aan hoever dit proces is gevorderd. Als u de e-mailoptie gebruikt, kunt u het best alleen nieuwe lexicons maken als u de computer nergens anders voor nodig hebt.

Raadpleeg [Medisch lexicon kiezen voor uw vakgebied](#) voor een lijst met beschikbare lexicons in Dragon.

Een lexicon toevoegen aan een gebruikersprofiel

1. U kunt dit op twee manieren doen:
 - Zeg 'Lexicons beheren' of klik op de Dragon-balk op Lexicon > Lexicons beheren.
 - Zeg 'Wissel naar Dragon-balk' en vervolgens 'Profiel' en 'Lexicon toevoegen aan huidig gebruikersprofiel'. U kunt ook op de Dragon-balk klikken en vervolgens op Profiel > Lexicon toevoegen aan huidig gebruikersprofiel. Ga verder met stap 3.
2. Klik in de [dialoog Lexicons beheren](#) op Nieuw.
3. In de [dialoog Nieuw lexicon](#) ziet u de lijst Gebaseerd op, waar u de naam van het lexicon waarop u het nieuwe lexicon wilt baseren, kunt selecteren.

Alle beschikbare lexicons staan in de lijst. De lexicons die met het woord 'Basis' beginnen, zijn de ongewijzigde standaardlexicons van Dragon. Het door u geselecteerde lexicon wordt naar het nieuwe lexicon gekopieerd en aangevuld met woorden uit uw documenten en e-mail. Vervolgens wordt het lexicon toegevoegd aan uw gebruikersprofiel.

4. Voer een beschrijvende naam in voor het lexicon.

Een lexiconnaam kan uit maximaal 128 tekens bestaan, inclusief spaties.

5. Klik op OK als u het lexicon wilt aanmaken. Wanneer [Lexicon optimaliseren](#) wordt geopend, kunt u Dragon toestemming geven om de herkenningssnauwkeurigheid te verbeteren door het lexicon aan te passen op basis van e-mailberichten en documenten.
6. Selecteer de gewenste opties en klik op Starten om de optimalisatie te starten.

Opmerking: als u weinig tijd hebt, kunt u de optie voor e-mailaanpassing uitschakelen en later uitvoeren. Raadpleeg [Lexicon optimaliseren](#) voor meer informatie.

7. Voordat u het lexicon gebruikt, kunt u het eventueel verder aanpassen in het [Nauwkeurigheidscentrum](#). Klik hieronder op Zie ook voor meer informatie.

Opmerking

- De lexicons die u maakt, worden tegelijkertijd met de bestanden van uw gebruikersprofiel opgeslagen.
- Als u een groot aantal gespecialiseerde lexicons maakt, wordt het wellicht moeilijk om te onthouden welke woorden beschikbaar zijn tijdens het dicteren.
- Elk nieuw lexicon neemt ruimte in beslag op de vaste schijf.

- Als u meerdere lexicons hebt, kunt u een snelkoppeling op het bureaublad maken om Dragon te starten en tegelijkertijd een bepaald lexicon te openen. Raadpleeg [Windows-snelkoppelingen maken naar gebruikers en lexicons](#)
- Raadpleeg [Informatie over lexicons](#) en [Informatie over het aanpassen van het lexicon](#) voor meer informatie.

Lexicons verwijderen

Aanvullende lexicons kunnen de spraakherkenning van Dragon Professional verbeteren, maar meerdere lexicons kunnen tevens veel schijfruimte in beslag nemen. Als u een lexicon niet meer nodig hebt, kunt u het als volgt verwijderen.

Een lexicon verwijderen

1. Klik op Lexicons beheren in het menu Lexicon op de Dragon-balk.
2. Selecteer het lexicon dat u wilt verwijderen in [de dialoog Lexicons beheren](#) en klik op Verwijderen.
3. Klik op Afsluiten om de dialoog Lexicons beheren af te sluiten.

Opmerkingen

- U kunt de verwijdering van een lexicon niet ongedaan maken.
- U kunt een lexicon niet verwijderen terwijl het wordt gebruikt. Als u een geopend lexicon wilt verwijderen, moet u eerst een ander lexicon openen.
- Verwijder lexicons altijd met de knop Verwijderen. Verwijder geen lexiconbestanden uit de map Gebruikersprofielen van Dragon op de vaste schijf.

De naam van een lexicon wijzigen

Als u meerdere lexicons hebt, kunt u deze een beschrijvende naam geven om hun doel duidelijk te maken.

De naam van een lexicon wijzigen

1. Zeg 'Lexicons beheren' of klik op de Dragon-balk op Lexicon > Lexicons beheren.
2. Zeg of kies in de [dialoog Lexicons beheren](#) de naam van het lexicon die u wilt wijzigen.
3. Zeg of klik op 'Naam wijzigen'.
4. Typ of zeg een nieuwe naam in [de dialoog Lexiconnaam wijzigen](#) en klik of zeg 'OK'.
5. Klik of zeg 'Afsluiten' in de dialoog Lexicons beheren.

Opmerking

Een lexiconnaam kan uit maximaal 128 tekens bestaan, inclusief spaties.

Lexicons importeren

U kunt lexicons delen met meerdere gebruikers door een lexicon van een gebruikersprofiel eerst te exporteren en vervolgens te importeren naar een ander gebruikersprofiel. Als u een lexicon van een andere gebruiker hebt geëxporteerd (als u bijvoorbeeld een gebruiker hebt gemaakt met een aangepaste woordenlijst), volgt u de stappen hieronder om het lexicon naar een nieuw gebruikersprofiel te importeren.

Een lexicon importeren

1. Zeg 'Lexicons beheren' of klik op de Dragon-balk op Lexicon > Lexicons beheren.
2. Klik op Importeren in de dialoog Lexicons beheren.
3. Gebruik de dialoog Openen om de map te openen waar het te importeren lexicon zich bevindt (dit moet een lexicon zijn dat eerder is geëxporteerd).
4. Selecteer het lexiconbestand (.top) en klik op Openen.
5. In de dialoog Lexicon importeren voert u een naam in voor het geïmporteerde bestand.

Als u wilt dat het geïmporteerde lexicon een bestaand lexicon vervangt, voert u de naam in van het bestaande lexicon. Als u het lexicon wilt importeren als een nieuw lexicon, voert u een nieuwe naam in die nog niet eerder is gebruikt.

Een lexiconnaam kan uit maximaal 128 tekens bestaan, inclusief spaties.

6. Klik op OK om het lexicon op te slaan.
7. In de dialoog Lexicons beheren zegt u, of klikt u op, 'Afsluiten' om de dialoog af te sluiten.

Opmerkingen

- Een geëxporteerd lexicon bestaat uit vier bestanden met dezelfde naam en verschillende bestandstoevoegingen. Deze vier bestanden moeten in dezelfde map blijven. Wanneer u een lexicon importeert, geeft u alleen het bestand met de bestandstoevoeging .top op. Dragon importeert dan alle vijf bestanden.
- Het is raadzaam om van een geïmporteerde lexicon een kopie te maken waarmee u werkt, zodat u het origineel ongewijzigd kunt laten.
- Lexicons kunnen alleen worden gedeeld door ze te exporteren en vervolgens weer te importeren. Het is niet mogelijk lexicons te delen door de mappen met de lexicons te kopiëren van de ene naar het ander gebruikersprofiel.
- Lexicons maken en aanpassen met documenten die u als representatief beschouwt, kan effectiever zijn dan het kopiëren van het lexicon van iemand anders.
- Als u een gebruikersprofiel maakt op een computer met een dual core-processor die een aangepast lexicon gebruikt, dient u ervoor te zorgen dat het gebruikersprofiel het BestMatch IV-spraakmodel gebruikt (BestMatch IV heeft de beste spraakherkenning op dual core-systemen met meer dan 2 GB RAM). Om dit te controleren, selecteert u de knop Geavanceerd op het venster Een gebruikersprofiel maken van de wizard Nieuw gebruikersprofiel en kijkt u of BestMatch IV is geselecteerd.

Lexicons exporteren

Gebruikers kunnen lexicons delen als de ene gebruiker een lexicon exporteert en een andere gebruiker dit lexicon vervolgens importeert. Volg deze stappen voor het exporteren van een lexicon.

Een lexicon exporteren

1. (Optioneel) Maak een map om de geëxporteerde lexiconbestanden op te slaan.
2. Open het gebruikersprofiel en het/de lexicon(s) dat/die u wilt exporteren als volgt:
 - i. Klik op de Dragon-balk op Profiel > Gebruikersprofiel openen.
 - ii. Selecteer het gewenste gebruikersprofiel en klik op Openen.
3. Zeg 'Lexicons beheren' of klik op de Dragon-balk op Lexicon > Lexicons beheren.

4. Selecteer in de [dialog Lexicons beheren](#) het lexicon dat u wilt exporteren en zeg of klik vervolgens op 'Exporteren'.
5. Zoek de doelmap op en open deze, voer in het vak Bestandsnaam een naam in voor het geëxporteerde lexicon en zeg of klik vervolgens op 'Opslaan'. Dragon geeft lexiconbestanden de extensie .Top.
6. In de dialog Lexicons beheren zegt u, of klikt u op, 'Afsluiten' om de dialog af te sluiten.

Opmerkingen

- U kunt lexicons uitsluitend uitwisselen door ze te exporteren en importeren. U kunt mappen met lexicons niet delen door ze van de ene naar de andere gebruiker te kopiëren.
- Nadat een lexicon is geïmporteerd, kunt u de naam ervan wijzigen.
- Nadat het lexicon is geïmporteerd, kunt u de naam ervan wijzigen.
- Wanneer u een lexicon exporteert, bestaat het lexicon op de nieuwe locatie uit zes gekopieerde bestanden. De zes bestanden hebben dezelfde naam maar verschillende bestandstoevoegingen. Selecteer bij het importeren van een lexicon alleen het lexiconbestand met de bestandstoevoeging .top.
- Als Dragon een foutmelding weergeeft dat het een lexicon dat bij een netwerkgebruikersprofiel hoort niet kon exporteren, dient u de optie Netwerkgebruikersprofiel uit te schakelen en het hoofdnetwerkgebruikersprofiel handmatig op te slaan. Zie Dragon kan een lexicon van een netwerkgebruikersprofiel niet exporteren.

■ [Verwant onderwerp](#)

Hoofdstuk 13: Het Opdrachtencentrum gebruiken

Dit gedeelte bevat de volgende onderwerpen:

Informatie over het Opdrachtencentrum	222
Opdrachtencentrum starten	223
Opdrachten opzoeken in het Opdrachtencentrum	224
Opdrachten oefenen in het Opdrachtencentrum	226

Informatie over het Opdrachtencentrum

Het Opdrachtencentrum is een venster waarin u spraakopdrachten kunt opzoeken die Dragon herkent. Daaronder vallen opdrachten die standaard deel uitmaken van de software en opdrachten die eventueel door u of door de systeembeheerder (persoonlijke spraakopdrachten) zijn toegevoegd. Het Opdrachtencentrum bevat de meest uitgebreide mogelijkheden voor het opzoeken van spraakopdrachten die in bepaalde programma's werken.

U kunt het volgende doen in het Opdrachtencentrum:

- Opdrachten weergeven en oefenen
- Persoonlijke opdrachten maken en wijzigen
- Opdrachten importeren en exporteren
- De beschikbaarheid van persoonlijke opdrachten wijzigen

De verschillende modi van het Opdrachtencentrum

Bladeren

In de modus Bladeren kunt u specifieke opdrachten opzoeken. Raadpleeg het onderwerp [Opdrachten opzoeken in het Opdrachtencentrum](#) voor meer informatie.

Script

In de modus Script kunt u nieuwe opdrachten aanmaken en opdrachten selecteren die u wilt verwijderen, bewerken, kopiëren of weergeven.

Beheren

In de modus Beheren kunt u persoonlijke spraakopdrachten importeren, exporteren, verwijderen of de eigenschappen ervan bewerken.

Klik hieronder op Zie ook voor informatie over het openen en gebruiken van de functies van het Opdrachtencentrum.

Het Opdrachtencentrum altijd op de voorgrond weergeven

1. Klik op het pictogram links in de titelbalk van het Opdrachtencentrum of klik met de rechtermuisknop in de titelbalk waardoor het snelmenu wordt geopend.
2. Klik in het snelmenu van het Opdrachtencentrum op 'Altijd op voorgrond'.

Opmerking

Als u het Opdrachtencentrum instelt op 'Altijd op voorgrond', bedekt dit de secundaire Dragon vensters zoals van DragonPad en Help-vensters. In deze gevallen dient u de modus 'Altijd op voorgrond' uit te schakelen of de vensters te verplaatsen zodat deze niet meer worden afgedekt.

Opdrachtencentrum starten

In het Opdrachtencentrum staan de opdrachten die Dragon binnen de huidige context herkent, of u nu in een bepaald programma werkt of op het bureaublad van Windows.

Opdrachtencentrum starten

- Zeg 'start Opdrachtencentrum', 'Opdrachtencentrum weergeven' of klik op de Dragon-balk op het menu Extra en vervolgens op Opdrachtencentrum.

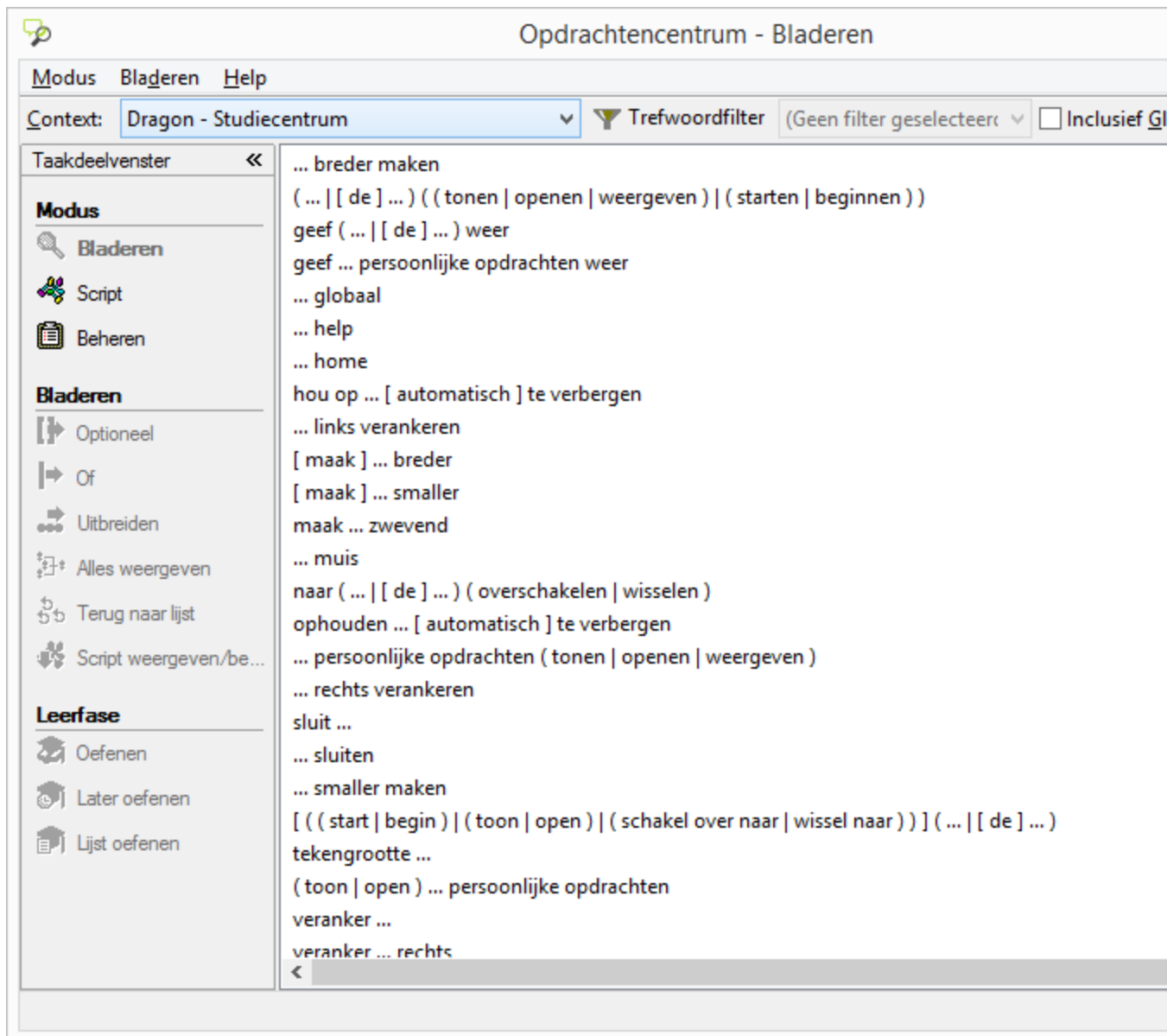
U kunt het Opdrachtencentrum ook in het Nauwkeurigheidscentrum starten.

Een aantal opdrachten is niet beschikbaar in Dragon Premium en lagere edities.

Globale opdrachten

Wanneer het Opdrachtencentrum net is geopend, wordt de lijst Globale opdrachten in elke toepassing weergegeven.

Maar als u opdrachten voor toepassingen afzonderlijk wilt weergeven, geeft Dragon alleen opdrachten weer die van toepassing zijn in die context. Gebruik de dialoog Context om een specifieke toepassing te selecteren. Dragon geeft dan alleen de opdrachten weer die in die toepassing functioneren. Als u opdrachten voor het Dragon Studiecentrum bekijkt (zoals weergegeven), wordt er in eerste instantie een deelverzameling van opdrachten weergegeven die alleen op het Studiecentrum van toepassing zijn. Zie [Opdrachten opzoeken in het Opdrachtencentrum](#) voor details.

Globale opdrachten voor een specifieke toepassing weergeven

Selecteer het vakje Inclusief Globale opdrachten als u Globale opdrachten aan de huidige context wilt toevoegen, zodat die beschikbaar zijn tezamen met de opdrachten die alleen werken met de geselecteerde context.

Zeg in het Opdrachtencentrum 'klik inclusief globale opdrachten' of klik op de lintbalk van het Opdrachtencentrum op Inclusief Globale opdrachten.

Opdrachten opzoeken in het Opdrachtencentrum

In het Opdrachtcentrum kunt u opdrachten opzoeken die in een specifiek programma of binnen een bepaalde context werken.

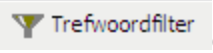
Specifieke opdracht opzoeken

1. Gebruik de lijst in de dialoog Context om de toepassingscontext te selecteren waar u opdrachten voor wilt zien.

2. Schakel het selectievakje Inclusief globale opdrachten in.

☒ Inclusief Globale opdrachten	Wanneer het selectievakje Inclusief globale opdrachten is geselecteerd, geeft het opdrachtencentrum alle opdrachten weer die beschikbaar zijn in de lijst Context huidige opdracht, inclusief eventuele opdrachten die in alle (globale) contexten beschikbaar zijn. Wanneer het opdrachtencentrum wordt geopend is Globale opdrachten geselecteerd in het Context-keuzelijst en is het selectievakje Inclusief globale opdrachten niet ingeschakeld. U moet een andere opdrachtcontext selecteren om het selectievakje Inclusief globale opdrachten in te schakelen.
---	--

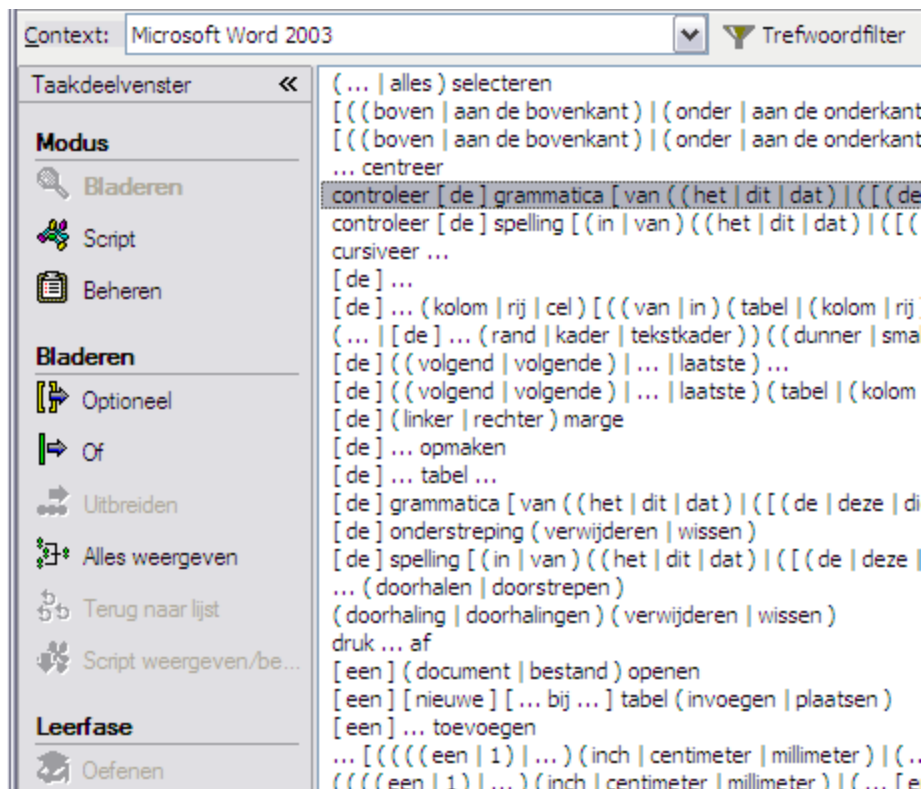
3. Klik op Trefwoordfilter om de [dialoog Trefwoordfilter](#) weer te geven.
4. Dicteer of typ een letter of een woord van de opdracht die u zoekt in het vak Woord kiezen. De lijst onder het vak verschuift tot de eerste keer dat het gezochte letter of het woord in de lijst is gevonden. (Als de letter of het woord bestaat, wordt het geselecteerd. Als de letter of het woord niet wordt weergegeven, bestaat er binnen de huidige context geen opdracht met die letter of dat woord erin.)
5. Dubbelklik op het woord in de lijst of klik op Toevoegen om het woord aan de lijst met Huidige filterwoorden toe te voegen.
6. Typ, indien nodig, verder zoveel mogelijk woorden van de specifieke opdracht in het vak Filterwoord en voeg deze toe aan de Huidige lijst met filterwoorden.
7. Zeg of klik op 'Gereed'. Het opdrachtencentrum geeft de opdrachten weer die de ingevoerde woorden bevatten mits er opdrachten met al de opgegeven woorden bestaan.

Voorbeeld

U kunt als volgt bekijken of er een opdracht bestaat die het lettertype in Microsoft Word vet maakt:

1. Selecteer Microsoft Word in de Context-keuzelijst.
2. Zeg of klik op 'Trefwoordfilter'.
3. Zeg of typ het woord 'Vet' en zeg vervolgens 'Toevoegen' of klik op de knop Toevoegen om het woord toe te voegen aan de Huidige lijst met filterwoorden.
4. Zeg of typ het woord 'Instellen' en zeg vervolgens 'Toevoegen' of klik op de knop Toevoegen om het woord toe te voegen aan de Huidige lijst met filterwoorden.
5. Zeg of klik op 'Gereed'.

Alle opdrachten waarmee u tekst vet kunt maken in Microsoft Word worden nu in het opdrachtencentrum weergegeven. Bijvoorbeeld:

Bepaalde gecompliceerde opdrachten zijn soms niet helemaal zichtbaar. Raadpleeg het onderwerp [Opdrachten volledig weergeven](#) voor informatie over het volledig weergeven van een opdracht.

Opmerking: zoekopdrachten die eerder zijn uitgevoerd, worden weergegeven in de lijst Trefwoordfilter (Geen filter geselecteerd) .

U kunt een voorgaande zoekopdracht in deze lijst selecteren om de zoekresultaten hiervan automatisch weer te geven zonder dat u de dialoog Trefwoordfilter hoeft te openen en deze zoekcriteria weer moet instellen.

Opdrachten oefenen in het Opdrachtencentrum

Als een bepaalde spraakopdracht steeds verkeerd wordt herkend ('Maak dat ongedaan' wordt bijvoorbeeld als 'Laat dat ongedaan' geïnterpreteerd), kunt u het programma laten oefenen op uw uitspraak van de opdracht.

Opdracht oefenen

1. Ga naar het opdrachtencentrum (zeg 'Start Opdrachtencentrum' of klik op de Dragon-balk op het menu Extra en vervolgens op Opdrachtencentrum).
2. In het Opdrachtencentrum selecteert u de context in de lijst Context.

3. Zoek de opdracht die u wilt oefenen op en selecteer deze. Raadpleeg het onderwerp [Opdrachten opzoeken in het Opdrachtencentrum](#) voor informatie over het opzoeken van een specifieke opdracht.
4. Zeg of klik op een van de volgende knoppen in het taakdeelvenster van het Opdrachtencentrum.

Knop	Resultaat
 Oefenen	Hiermee kunt u de geselecteerde opdracht onmiddellijk oefenen. De dialoog Woorden oefenen verschijnt; volg de aanwijzingen in die dialoog.
 Later oefenen	Hiermee voegt u de opdracht toe aan een te oefenen lijst zodat u de opdracht later kunt oefenen. Als u Later oefenen selecteert, wordt de knop Lijst oefenen beschikbaar.
 Lijst oefenen	Hiermee geeft u de dialoog Woorden oefenen weer, met daarin de lijst opdrachten die u wilt trainen. Als u ongeoefende opdrachten in de lijst Oefenen hebt wanneer u het opdrachtencentrum sluit, geeft Dragon u de keuze om ze te oefenen voordat u afsluit.

Klik op Zie ook hieronder voor meer informatie over het opdrachtencentrum.

Index

A

aanmaken	
nieuwe lexicons	209
aanpassen	
lexicons	209, 212
aanvullende leerfase	208
aanwijzer	193
verplaatsen met muisopdrachten	193
verplaatsen met muisraster	193
acties ongedaan maken	65
activering	34
adressen	
dicteren voor e-mail en Internet	135
Afsluiten	
Dragon	54
Akoestische en Taalmodeloptimalisatie	200
informatie	200
alineas	113
nieuwe toevoegen	113

B

backspace	108
basislexicon	209

basislexicons	212
BestMatch-technologie	216
besturen	52, 169, 193-194
Dragon-balk	52
Internet Explorer	168
muis	193-194
bladeren met spraakopdrachten	186
browsers	
compatibiliteit	150

C

commands (voice)	130, 139-140, 180
application control	178
Internet Explorer and Mozilla Firefox	174
Microsoft Word	130
Mozilla Firefox and Internet Explorer	174
OpenOffice Writer	130
windows control	180
context	
opdrachten voor huidige weergeven	223
correctie	
met het venster Spelling	212
corrigeren	
herkenningsfouten (beknopt overzicht)	85
creëren	212, 219
nieuwe lexicons	219
cursief	
toepassen met Snelle opmaakopdrachten	89

D

delen	219-220
lexicons met anderen	219-220

dialogen	184-185
met spraakopdrachten besturen	184
tabbladen met spraakopdrachten	
selecteren	185
dictaat	83
werkwijze bij correctie	83
dicteermodus	203, 205
gebruiken	203
wisselen	204
Dicteervenster	75, 79
instellingen	79
opdrachten	75
dicteren	39, 64, 67, 71, 135
beknopt overzicht	39
e-mailadressen en Internetadressen ..	135
getallen	71
herkenningsvenster	39
opdrachten	67
richtlijnen voor het	39
tekst	64
via een extern-bureaubladverbinding ..	39
Dragon	82
activeren	34
DragonPad	82
Dragon-balk	42, 49, 52
besturen met spraakopdrachten	52
gebruiken	49
informatie	42
Dragon Studiecentrum	59
gebruiken	59
DragonPad	53, 82
beschrijving	82

openen via spraakopdracht	52
Druk <toets> opdracht	191

E

e-mail	133
ondersteunde toepassingen	133
werken met	133
e-mailadressen	135
dicteren	135
elementaire werkbladopdrachten	144
Microsoft Excel	144
ENTER	
nieuwe regels toevoegen met uw	
stem	113
Excel	143-144, 148-149
elementaire werkbladopdrachten	144
opdrachten voor	143-144, 148
pdrachten voor	149
scrolling in	119
tekst opmaken	148
werken met	143
werken met inhoud	149
exporteren	
lexicons	220
extern-bureaubladverbinding	39

F

Firefox	
opdrachten	174
overschakelen tussen frames	174
formaat van vensters wijzigen	185
fouten	66, 69, 85
corrigeren	66
corrigeren (beknopt overzicht)	85

corrigeren door te spellen	69
frames	
overschakelen in Internet Explorer en Mozilla Firefox	174
fundamentele documentopdrachten	
Microsoft Word	124

G

Gelijktijdig bestaan met andere producten van Dragon	20
Gelijktijdig bestaan met Dragon SDK Client Edition	20
Gelijktijdig bestaan met voorgaande versies van Dragon	20
getallen	71, 111
dicteren	71
herkenning forceren	71
notatie veranderen	111
Globale opdrachten	223
Go to	
commands	100

H

Help	
met spraakopdrachten openen en gebruiken	37
herkenning	196, 198, 200, 203-204
manieren om nauwkeurigheid te ver- groten	196
modi	203-204
gebruiken 203	
wisselen 204	
nauwkeurigheid	
Sneller of nauwkeuriger? 198	
verbeteren 200	

herkenningsfouten	66, 69, 85
corrigeren (beknopt overzicht)	85
corrigeren door te spellen	69
herkenningsmodi	203-204
Herkenningsvenster	
over	39
herstellen	109
onbewerkte tekst	109

I

importeren	219
lexicons	219
Installeren	
Dragon op een andere locatie instal- leren	20
op Windows 7 of Windows 8	20
Installeren en gebruikers aanmaken	18
Internet	135, 168
adressen dicteren	135
Internet Explorer besturen	168
Internet Explorer	168
comandos	174
opdrachten	174
overschakelen tussen frames	174
Internet Explorer met stem besturen	168

K

keuzelijsten	
met spraakopdrachten bladeren in	186
klikken met de muis	194
Knipopdracht	107
knippen	
Snelle opmaakopdrachten gebruiken ..	89
knop Inclusief globale opdrachten	225

knoppen

selecteren met spraakopdrachten184

Kopieeropdracht107

kopiëren219-220

lexica219

lexicons220

Snelle opmaakopdrachten gebruiken .. 89

koppeltokens113

invoegen113

L

leerfase208

opnieuw uitvoeren208

lettertype

grootte en stijl instellen van112

lexica219

lexiconbewerker210

woorden toevoegen210

lexicons209, 212, 216-217, 219-220

aanpassen209, 212

exporteren220

importeren219

informatie over verschillende soorten ..216

kopiëren220

met anderen delen219-220

naam wijzigen219

nieuwe maken209, 212, 219

openen217

typen216

verwijderen219

lint

Microsoft Office gebruiken120

M

mail133

ondersteunde toepassingen133

werken met133

menu's183

openen en sluiten183

Met Microsoft Word werken124

met uw stem openen185

Microsoft Excel143-144, 148-149

elementaire werkbladopdrachten144

formatting text148

opdrachten voor143-144, 148-149

scrolling in119

werken met143

werken met inhoud149

Microsoft Office

het lint gebruiken120

scrolling in119

Microsoft Outlook

scrolling in119

Microsoft PowerPoint

scrolling in119

Microsoft Word124, 130

fundamentele documentopdrachten ..124

opdrachten voor124, 130

selecting text in130

tekst opmaken130

werken met124

Mozilla Firefox

opdrachten174

overschakelen tussen frames174

muis	193-194
klikken	194
met spraakopdrachten besturen	193
muisaanwijzer	193
verplaatsen met muisopdrachten	193
verplaatsen met muisraster	193
muisraster	193
muisaanwijzer verplaatsen met	193

N

naam geven	219
lexicons	219
naam wijzigen	219
lexicons	219
namen aan lexicon toevoegen	212
natuurlijke spraakopdrachten	122
nauwkeurigheid	196, 198, 200, 212
manieren om te vergroten	196
Sneller of nauwkeuriger?	198
verbeteren	200, 212
verbeteren door e-mailanalyse	
hulpmiddel 212	
starten 213	
nauwkeurigheid verbeteren	213
Nauwkeurigheidscentrum	200
gebruiken	200
navigeren	183, 185
menu's	183
naar tabbladen in een dialoog	185
pictogrammen	185
niet-standaardvensters	75
tekst dicteren in	75
nieuwe lexicons maken	212

nieuwe woorden	209, 212
aan het lexicon toevoegen	209
lijst toevoegen aan het Lexicon	20
toevoegen met het venster Spelling ...	212
normale modus	203, 205
gebruiken	203
wisselen	204
nummermodus	204-205
gebruiken	203
wisselen	204

O

oefenen	206-208
aanvullende leerfase	208
individuele woorden en woord-	
groepen oefenen	207
opdrachten	206
Office	
het lint gebruiken	120
Office-lint	
Microsoft gebruiken	120
onderstrepen	
toepassen met Snelle opmaak-	
opdrachten	89
onderstreping	109
online Help	
met spraakopdrachten openen en	
gebruiken	37
opdrachtcontext weergeven	223
opdrachten 52, 67, 88, 107, 133, 138, 143, 222	
bladeren	186
dicteren	67
Dragon-balk besturen	52
Dragon besturen	52

e-mail	133	menu's	183
Help weergeven over	52	Opdrachtencentrum	223
knippen kopiëren en plakken	107	openen en sluiten	183
Microsoft Excel	143	menu's	183
Microsoft Outlook	138	OpenOffice.org Writer	
niet herkende	88	commands for	130
Opdrachtencentrum	222-223	selecting text in	130
voor navigeren in venster	186	opmaak	110
weergeven voor specifieke toepassing	223	opdrachten	109
opdrachten (spraak) . 124, 143-144, 148-149,	224, 226	opmaken	
Firefox en Internet Explorer	174	in Microsoft Excel	148
herkenningsvenster	39	Outlook	
Microsoft Excel	143-144, 148-149	opdrachten voor	138
Microsoft Word	124	scrolling in	119
oefenen	206		
Opdrachtenbrowser	224	P	
Opdrachtencentrum	226	Plakopdracht	107
webtoepassingen	156	PowerPoint	
Opdrachtenbrowser	224	scrolling in	119
opdrachten zoeken	224		
Opdrachtencentrum	222, 226	R	
informatie	222	regels	113
opdrachten oefenen	226	nieuwe toevoegen	113
openen	223	Romeinse cijfers	
Opdrachtenrowser		dicteren	71
Knop Inclusief Globale opdrachten	225		
opdrachtmodus	204-205	S	
gebruiken	203	samengestelde woorden	
wisselen	204	dicteren	113
openen	183, 217	Schrap dat	107
een ander lexicon	217	selecteren	183-185
		knoppen en dialoogopties	184
		menu's	183
		pictogrammen met uw stem	185
		tabbladen in een dialoog	185

tekst	103	spraakopdrachten	122, 130, 138
specifieke woorden	103	Microsoft Outlook	138
van knoppen met spraakopdrachten	184	Microsoft Word	124, 130
selecteren en openen	185	Studiecentrum	
selecting	183	gebruiken	59
sluiten	183, 185	weergeven en verbergen	59
menu's	183	systeemmenu	121
programma's	185		
vensters	185	T	
Snelcorrectiemenu	87	taalmodel	209, 212, 216
correcte tekst kiezen in	87	aanpassen	209, 212
snelheid	198	informatie over	216
van herkenning vergroten	198	tabbladen	185
Snelle opmaakopdrachten		selecteren in een dialoog	185
gebruiken	89	tekengrootte instellen	112
Sneller of nauwkeuriger?	198	tekst	70, 85, 107, 109, 112
spaties	113	centreren	112
verwijderen tussen woorden	113	corrigeren	66, 85, 107
Spel dat		beknopt overzicht	85
opdracht	70	door te spellen	69
Spellin		tekst verwijderen	107
venster		in Microsoft Word	130
juiste tekst typen in	68	knippen en plakken	107
Spelling		links uitlijnen	112
venster	68-69, 212	opmaken	109, 111
met de opdracht Spel dat openen	69	getallen	111
woorden toevoegen	212	opdrachten voor	111
spelmodus	204-205	rechts uitlijnen	112
gebruiken	203	tekens	
wisselen	204	woorden	
spraak		regels wissen	107
status, herkenningsvenster	39	uitlijnen	112

verwijderen	107
woorden die u het laatst hebt gedicteerd	107
wijzigen	107
tekst verwijderen	107
tekst corrigeren	66
Snelcorrectiemenu	66
snelle opmaakopdrachten gebruiken	89
tekst die vaker voorkomt verwerken	89
tekst dicteren	64
basisbeginselen	64
tekst selecteren	
snelle opmaakopdrachten gebruiken	89
tekst die vaker voorkomt verwerken	89
tekst wijzigen	95
beknopt overzicht	95
tekstterugloop	82
tekstverwerker	122
tips voor het gebruik van	122
terugloop	
tekst	82
tijd	71
dicteren	71
tips	122
voor het gebruik van een teksts- verwerker	122
Tips	
in het Studiecentrum	59
toetsaanslagen	191
met uw stem invoeren	191
toetsen	191
het toetsenbord gebruiken	191

indrukken met spraakopdrachten	191
toevoegen	
namen aan lexicon	213
woorden aan lexicon	213
Typ <toets> opdracht	191

U

uitlijnen	
tekst in een document	112

V

valuta	71
dicteren	71
venster	
navigeren in	186
vensters	185-186
formaat wijzigen en sluiten	185
met spraakopdrachten bladeren in	186
met uw stem sluiten	185
verbeteren	212
nauwkeurigheid	212-213
verkeerd herkende opdrachten	88
verplaatsen	193
muisaanwijzer	193
muisaanwijzer met muisraster	193
verwijderen	110, 113, 214, 219
lexicons	219
Snelle opmaakopdrachten gebruiken	89
spaties tussen woorden	113
tekstopmaak	109
woorden uit het lexicon	214
vetgedrukt	
toepassen met Snelle opmaak- opdrachten	89

voorbeeldopdrachten	
gebruiken	59

W

Web	
compatibiliteit browser	150
Firefox-opdrachten	174
Internet Explorer-opdrachten	174
Mozilla Firefox-opdrachten	174
overschakelen tussen frames	174
werken met inhoud	
Microsoft Excel	149
what's new	
in Dragon 12	14
wisselen	217
naar een ander lexicon	217
Woordeigenschappen	
toevoegen	114
woorden	21, 103, 113, 209-210, 212, 214
aan het lexicon toevoegen	209, 212
met de lexiconbewerker	210
met het venster Spelling	212
alternatieve geschreven vormen	
toevoegen	114
herzien	89
koppelteken invoegen	113
met de lexiconbewerker toevoegen ...	210
opmaak	89
samenvoegen	113
selecteren	103
toevoegen	212
toevoegen met dhet venster Spelling	212
uit het lexicon verwijderen	214

uit lijsten toevoegen	212
woordeigenschappen	
toevoegen	114

Word	124, 130
commands for	130
fundamentele documentopdrachten ..	124
opdrachten voor	124, 130
scrolling in	119
selecting text in	130
tekst opmaken	130
werken met	124

Z

zoeken	
internet	169